ΕΤΟΣ Η'

Αρ 43/374

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ
ΣΕΛ.44

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΑΥΛΩΝ · ΑΠΕΙΡΟΤΑΤΟΣ

ΜΗΝ ΚΑΝΕΤΕ ΑΥΤΟ!

Εἶνε κακὸν διὰ τὴν ἐπιδερμίδα νὰ πουδραρίζεσθε διαρκῶς

Πολλαὶ γυναῖκες νομίζουν ἐπιβεβλημένον τὸ πουδράρισμα διαρκῶς, γιὰ νὰ ἐξαλείψουν τὴν γυαλάδα τοῦ προσώπου καὶ τῆς μύτης, χωρὶς νὰ σκεφθοῦν τί ἀποτελέσματα γιὰ τὴν ἐπιδερμίδα των μπορεῖ νὰ ἔχη αὐτό. Μιὰ νέα καὶ εὐφυὴς ἰδέα ἐπιτρέπει τώρα σὲ κάθε γυναῖκα νὰ πουδράρεται μόνον τὸ πρωῒ γιὰ ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἕνα κοχλιάριον τοῦ καφὲ ἀφρόκρεμας, προστιθέμενον εἰς τὴν προτιμωμένην πούδραν, τὴν καθιστᾶ ἀφομοιώσιμον σὲ βαθμὸ νὰ κρατᾶ, παρὲ τὸν ἥλιο, τὸν ἄνεμον, τὴν βροχὴν καὶ τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα μιᾶς αἰθούσης χοροῦ. Στὴν πούδρα Τοκαλὸν ἡ ἀφρόκρεμα ἀναμιγνύεται μὲ ἐπιστημονικὸν τρόπον, μὲ ἀεροποιημένη πούδρα. Γι' αὐτὸ ἡ πούδρα Τοκαλὸν εἶνε ἡ μόνη ποὺ περιέχει ἀφρόκρεμα. Ἐνεργεῖ ὡς τονωτικὸ τῆς ἐπιδερμίδος καὶ τῶν ἱστῶν τοῦ προσώπου. Δὲν φράσσει ποτὲ τοὺς πόρους, ὅπως συμβαίνει ὅταν πουδράρεσθε συχνά. Μεταχειρισθῆτε τὴν πούδρα Τοκαλὸν αὔριον καὶ θὰ ἰδῆτε τὰ ἀποτελέσματα. Γεν. Ἀντ. Α. Π. Ρεμπαντζάκος, Πραξιτέλους 42, Ἀθῆναι

ΑΓΟΡΑΖΩ!!
ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ
ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ ΜΠΡΙΓΙΑΝΤ

Δακτυλιολίθους πάσης ἀξίας, παντὸς εἴδους, ὡρολόγια, παλαιὰ ἀσήμια, παντὸς εἴδους παράσημα - Νομίσματα ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ (Φοῖνιξ. Εἰκόνες βυζαντινές, παλαιὰ Ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα (ἀκέραια). κομπολόγια καὶ πίπες. κεχριμπάρια καὶ Γιουσερ. παντὸς εἴδους Κοράλλια. μὲ ἀνωτέρας τιμὰς ὅλων τῶν ἄλλων καταστημάτων. Ὅστις μᾶς πωλήση τὸ χρυσοῦν του ὡρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέτησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικελένια κάσσα.

Λόγῳ ρεκλάμας ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΩ ὡρολόγια ἠγγυημένα διὰ 2 ἔτη πρὸς 40 δρ. διὰ πᾶσαν βλάβην. Ἔχω τοὺς καλυτέρους τεχνίτας.

Κατασκευάζω καὶ πωλῶ καλλιτεχνικὰ κοσμήματα ἐκ χρυσοῦ καὶ πλατίνης εἰς πολὺ εὐθηνὰς τιμάς.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Μὴ πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας πρότοῦ μας ἐπισκεφθῆτε. καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!! εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν 56.

ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὡρολογοποιὸς - Χρυσοχόος
56—ΑΘΗΝΑΣ—56

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΜΑΣ

Ὄχι διὰ ν' ἀγοράσετε, ἀλλὰ διὰ νὰ θαυμάσετε τὴν ἐφετεινήν μας συλλογὴν Παρισινῶν μαντέλλων.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8
(Πάροδος Εὐαγγελιστρίας)

Ἡ εὐχαρίστησις τῶν ὡραίων λευκῶν ὀδόντων εἶνε συχνὰ μεγαλειτέρα ἀπὸ τὴν φροντίδα τῆς διατηρήσεως αὐτῶν ὑγιῶν. Ἐνθυμεῖσθε ὅμως, ὅτι διὰ νὰ ἔχετε ὡραῖα καὶ μαργαριταρένια δόντια πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε παντοτε την ὀδοντόπαστα Χλωροδόντ. Πωλεῖται παντοῦ. Σωληναριον Δρχ 14.— Διπλοῦν Δρχ. 22.—

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ
Ε. Ἀρβανίτης

Ἐγγυώμεθα ὅτι τὰ μεταξωτὰ τοῦ Κατασταθμάτες μας εἶνε ἀπὸ καθαρὰν ζωϊκὴν μέταξαν καὶ ἄνευ σύδεμιᾶς ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ ἔχομεν δὲ συλλογὴν ἐξ ὅλων τῶν ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ.

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Ἑρμοῦ 3. Πλατεῖα Συντάγματος.
Τηλ. 22-529

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 182 ΤΗΛ. 80786

Γ. Ν. Μουμουτζῆς

Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαετιαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1.

Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ. Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-66

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

—Ἔχεις ἕνα φωτοζενὶκ καὶ κατακάθαρο πρόσωπο. Τί συμβαίνει ;

—Μεταχειρίσθηκα κοέμα καὶ πούδρα Φωτοζένιουμ.

—Ἀ ! πῶς τὸ ἔπαθα... Πῆγα ν' ἀγοράσω κι' ἐγὼ Φωτοζένιουμ εἰς τὸ κατάστημα Ἔδουαρ, ἀλλὰ μιὰ πωλήτρια, μὲ τὴν λίμα της, μὲ ἔκαμε νὰ προτιμήσω τὴν πούδραν Σελλούλ, ἡ ὁποία κολλᾶ, λέει, σὰν γόμμα καὶ κρατᾶ εἰς τὸ πρόσωπον ὅλην τὴν ἡμέραν.

—Λάθος ἔκανες. Ἡ μέθοδος νὰ κολλᾶ ἡ πούδρα εἰς τὸ δέρμα μὲ κολλητικὲς οὐσίες εἶνε παλαιά. Σκεπάζει τὰ ὡραῖα καὶ φυσικὰ τοῦ προσώπου χρώματα καὶ κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἄψυχον μανεκὲν τῶν βιτρινῶν. Ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ διαφορά. Τὸ Φωτοζένιουμ δὲν εἶνε πούδρα φτιασμένη νὰ σκεπάζη τὸ δέρμα, ἀλλὰ νὰ ἐξουδετερώνη τὸ ἡλιόκαυμα, τὶς φωτίτιδες, τὶς πανάδες, τὰ μπιμπίκια καὶ κάθε δυσάρεστον φαινόμενον, προερχόμενον ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ τὴν ἐπιροὴν τοῦ ἡλίου.

—Καὶ ἐχρησιμοποίησες τὴν πούδραν, μὲ τί τρόπο ;

—Πῆρα ἀρκετὸ Φωτοζένιουμ καὶ τὸ ἄπλωσα μὲ ἕνα πονπὸν εἰς τὸ πρόσωπο. Ἀφῆκα ἔτσι τὴν πούδραν μερικὰ λεπτὰ νὰ ἐξουδετερώση τὸ ἡλιόκαυμα καὶ ἔπειτα ἐσκουπίσθηκα μὲ μίαν ξηρὰν πετσέταν. Εἰς τὸ τέλος ἔτριψα ἀκόμα λίγο τὸ πρόσωπον μὲ τὰ δάχτυλα, διὰ νὰ φύγη κάθε ἴχνος πούδρας.

Μὲ τὸ Φωτοζένιουμ μπορεῖτε νὰ πουδραρίζεσθε καὶ δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα, χωρὶς κανένα φόβο, ἐνῶ ἀρκεῖ νὰ πουδραρισθῆ κανεὶς καὶ μιὰ φορὰ μὲ μερικὲς ἄλλες πούδρες, γιὰ νὰ κλεισθοῦν οἱ πόροι τοῦ δέρματος. Κάμε συνεχῆ χρῆσιν πούδρας καὶ κρέμας Φωτοζένιουμ ἐπὶ 10 ἡμέρας διὰ νὰ βεβαιωθῆς περὶ τῶν ἀξίων θαυμασμοῦ ἀποτελεσμάτων τοῦ νέου αὐτοῦ καλλυντικοῦ, ἡ ἐπιτυχία τοῦ ὁποίου ἔχει ἀναστατώσει ὄχι μόνον τὰς γυναίκας, ἀλλὰ καὶ τὰς σχετικὰς βιομηχανίας ὅλου τοῦ κόσμου. Μὴν χάνεις χρόνο. Πάρε τὸ τηλέφωνον ἀριθ. 25 - 603 καὶ ζήτησε ν' σοῦ σταλῆ εἰς τὸ σπίτι μία μασσὲς νὰ σὲ τεροποιηθῆ. Δὲν θὰ πληρώσης τίποτε. Ἔτσι τὸ ἔκαμα κι' ἐγώ. Καὶ πρὸ παντός, μὴν ξαναπᾶς εἰς τὰ ψιλικατζίδικα. Τὸ Φωτοζένιουμ πωλεῖται μόνον εἰς τὰ μεγάλα καὶ καλὰ Φαρμακεῖα.

"ΜΥΡΑΝΤΑ,,
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΜΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ
ΒΟΥΛΗΣ & ΛΕΚΑ 2

Χημικος
Γ. ΤΟΤΟΜΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΙΑΝΟΥ παρὰ δεσποινίδος Ἰταλίδος, διπλωματούχου Ἑλληνικοῦ Ὠδείου. Ἀπευθυνθῆτε : Στοὰ Ἀρσακείου 10 (κατάστημα ὑφασμάτων) ἢ Μεθώμνης 12.

Οἰκογένειαι

Η ΖΩΗ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΠΑΝΩ ΑΡΙΣΤΕΡΑ : Ἕνας μικρὸς Νέγρος, ὁ ὁποῖος ταξείδευσε ὡς ταχυδρομικὸ δέμα ἀπὸ τὴν Βαλτιμόρη ὡς τὴ Νέα Ὀρλεάνη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. — ΔΕΞΙΑ : Ἡ Λιθουανὶς ὑπεραιωνόβιος κ. Μάρθα Βεγκός, ἡ ὁποία, παρ' ὅλα τὰ 110 χρόνια της, ὄχι μόνον διατηρεῖται περίφημα, ἀλλὰ καὶ καπνίζει ἀρεμανίως.—ΚΑΤΩ : Μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὶς Κινεζοϊαπωνικὲς μάχες, ποὺ διεξάγονται στὴ Μαντζουρία. Ἰάπωνες νοσοκόμοι παρέχοντες τὶς πρῶτες περιθάλψεις σὲ συμπατριῶτες των τραυματίες.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ POZEP PEZI

ΜΑΡΙΑΝΝΑ

ΑΤΟΥ ἀπ' τὸν καταγάλαζον οὐρανό, ὁ ὠκεανός, ἤρεμος κι' ἀπέραντος, μόλις ἐκυμάτιζεν ἐλαφρά. Ἡ φυρονεριὰ εἶχε ξεσκεπάσε ὁλότελα τὸν ξεμονιασμένο βράχο, πάνω στὸν ὁποῖο ἤτανε χτισμένος ὁ φάρος καὶ σ' [illegible] φύλακες καθόντουσαν ἐκεῖ, ξεκουράζοντας τὰ μουδιασμένα πόδια τους.

Ἡ μέρα ἐτελείωνε μέσα σὲ μιὰν ἀποθέωσι φωτός. Ὁ Τεγκονὲκ κι' ὁ Μπενιζέ, οἱ δυὸ φύλακες, παληοὶ ναῦτες, μὲ τὸ πρόσωπο ἀργασμένο ἀπὸ τὴν ἀριμύρα, μὲ γκρίζα μαλλιὰ καὶ μάτια ποὺ τὸ βλέμμα τους χανότανε στὴν ἀπεραντωσύνη τοῦ ὠκεανοῦ, ἦταν καθισμένοι ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο καὶ σιωποῦσαν. Ἡ ἀτελείωτες ὧρες, ποὺ ἐπερνοῦσαν μαζύ, κλεισμένοι μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ πέτρινο κλουβί, τοὺς ἔκαναν νὰ χάσουν κάθε ὄρεξι γιὰ κουβέντα. Δὲν ἄλλαζαν πειὰ μεταξύ τους παρὰ τὶς λίγες ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ὑπηρεσία τους λέξεις καὶ τὴν ἡμέρα αὐτή, ὅπως καὶ πάντοτε, οἱ δυὸ ἐκούσιοι φυλακισμένοι ἔμεναν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο, ἀμίλητοι καὶ βυθισμένοι στοὺς συλλογισμούς τους.

Ὁ Μπενιζὲ συλλογιζόταν πὼς σὲ λίγο θἄπεφτε τὸ σύθαμπο καὶ θἄπρεπε ν' ἀνεβοῦνε ν' ἀνάψουν τὴ λάμπα τοῦ φάρου καὶ νὰ βάλουν σὲ κίνησι τὸ περιστροφικὸ μηχάνημα.

Ὁ Τεγκονὲκ ἦταν παραδομένος στὶς παληὲς ἀναμνήσεις του. Εἶχε στὴν καρδιά του μιὰ παλιὰ πληγή, ποὺ μ' ὅλα τὰ χρόνια ποὺ εἶχαν περάσει, ἦταν ἀκόμα ματωμένη.

Ὅταν ἦταν ἀκόμα εἰκοσι τριῶν χρονῶν ὁ Τεγκονὲκ ἐπρόκειτο νὰ παντρευτῆ μιὰ κόρη τοῦ χωριοῦ του πολὺ ἐρωτιάρικη καὶ χαρούμενη. Τὴν ἀγαποῦσε τρελλά. Μὰ λίγες μέρες πρὶν γίνη ὁ γάμος, ἡ Μαριάννα του, ποὺ τὴ θαρροῦσε πιστή, τίμια καὶ σταθερὴ περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ, τῶσκασε, ἀκολουθοῦντας ἕναν περαστικὸ νέο. Μὲ πληγωμένη πειὰ τὴν καρδιά, φρενιασμένος ὁ Τεγκονὲκ τί δὲν ἔκανε καὶ ποῦ δὲν ἐπῆγε γιὰ ν' ἀνακαλύψη τὴν ἄπαστη Μαριάννα καὶ νὰ ἐκδικηθῆ ἐκεῖνον ποὺ τοῦ τὴν ἔκλεψε!.. Τοῦ κάκου ὅμως! Δὲν τὴν ξανάδε ποτὲ οὔτε κ' ἔμαθε τὸ ὄνομα ἐκείνου ποὺ τὴν ἀπήγαγε. Οἱ χωριανοὶ τὸν λυπόντουσαν, μὰ ἐπειδὴ ἦταν περήφανος κ' ἔκρυβε τὸν πόνο του, ἔπαψαν, σὲ λίγο, νὰ μιλοῦνε γιὰ τὴν ἀπαγωγή. Τὰ χρόνια περνοῦσαν ἔτσι θλιβερὰ καὶ μονότονα. Ὥσπου ὁ Τεγκονὲκ, μεσόκοπος πειὰ καὶ μὲ γκρίζα τὰ μαλλιά, τὰ κατάφερε νὰ διοριστῆ φύλακας σ' αὐτὸν τὸ φάρο, καταμεσῆς τοῦ ὠκεανοῦ.

Μὰ τὸ παρελθὸν ζοῦσε πάντα μέσα στὴ σκέψη του. Μ' ὅλο ποὺ προσπαθοῦσε νὰ λησμονήση, ἡ Μαριάννα ἐρχότανε συχνὰ στὴ θύμησί του, καὶ μέσα ἀπ' τὰ σιγμένα του δόντια ξέφευγαν βαρειὲς κατάρες...

Μιὰν ἡμέρα ποὺ ὁ Τεγκονὲκ κουβέντιαζε μὲ τὸ σύντροφό του—πάει κάμποσος καιρὸς ἀπὸ τότε—ὁ Μενιζὲ τοῦ μίλησε ξαφνικὰ γιὰ τὸ χωριό του. Εἶχε περάσει ἀπ' ἐκεῖ ἄλλοτε καὶ ἤξερε πολλοὺς χωριανούς του... Εἶχε πάρει μάλιστα γυναῖκα ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό...

«Ἔχει γοῦστο νἄν' αὐτός!» συλλογίστηκε τότε ὁ Τεγκονέκ. Καὶ στράφηκε ν' ἀνοίξη, ὅταν θὰ τοῦ δινόταν εὐκαιρία, κουβέντα μὲ τὸ σύντροφό του, καὶ νὰ τὸν ψαρέψη.

Σὲ λίγο, ὁ ἥλιος, κατηφορίζοντας γρήγορα στὸν ὁρίζοντα, θὰ βυθιζόταν στὸν ὠκεανό. Οἱ δυὸ ἄντρες σηκώθηκαν ἐπάνω.

— Ὥρα εἶνε, εἶπεν ὁ Μπενιζέ. Πᾶμε ν' ἀνάψουμε τὸ φάρο.

— Ναί! ἀπάντησεν ὁ Τεγκονέκ.

Κί' ἀμέσως, παίρνοντας τὴν ἀπόφασί του, ἐκύτταξε τὸ σύντροφό του κατάματα καὶ τὸν ἐρώτησε ξαφνικά:

— Ἀφοῦ ξέρεις, ὅπως μοῦ εἶπες τὶς προάλλες, πολλοὺς χωριανούς μου, μήπως ἐγνώρισες καὶ κάνεια Μιριάννα;

— Ἐγνώρισα πολλὲς μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἀπάντησε ὁ Μπενιζέ.

— Φυσικά!

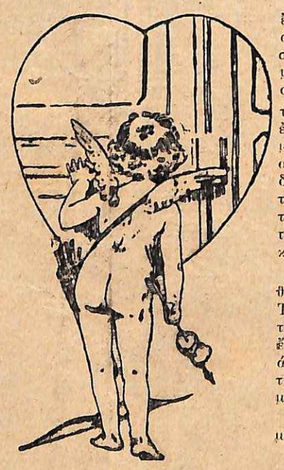

Μὰ μιὰ ἦταν ἡ Μαριάννα ποὺ ἐβούξεν ὁ κόσμος μὲ τὸ φέρσιμό της. Ἦταν ἀραβωνιασμένη καί... (ἐδῶ ἡ φωνή του ἄρχισε νὰ τρέμη)... ἕνα ὡραῖο πρωί τῶσκασε... Ὁ διάολος ξέρει γιὰ ποῦ! Πές μου, αὐτὴ τὴ Μαριάννα τὴν ἐγνώρισες, ἄκουσες τίποτε γι' αὐτή;

Ὁ Μπενιζὲ κατάχλομος δὲν ἀπαντοῦσε. Τότε ὁ Τεγκονὲκ τοῦπιασε τὰ χέρια, τἄσφιξε μὲ λύσσα καὶ οὐρλιαξε:

— Ἀπάντησε λοιπόν! Τὴ γνωρίζεις; Ξέρεις ποιὸς τὴν ἔκλεψε;

Κι' ἐπειδὴ ὁ Μπενιζὲ σιωποῦσε, μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα φρίκη, τὰ χείλη κάτασπρα καὶ τρεμάμενα, ὁ Τεγκονὲκ κλονίστηκε πρὸς τὰ πίσω, μαντεύοντας τὴν ἀλήθεια. Ἐκεῖνος ποὔκλεψε τὴ Μαριάννα του, ἦταν ὁ Μπενιζέ, ὁ σύντροφός του στὸν ἐρημικὸ αὐτὸ φάρο.

— Ἀ! ἐσὺ ἤσουν λοιπόν; ἔσκουξεν ὁ Τεγκονέκ, μὲ στριγγὴ φωνή. Ἐσὺ μοὔκλεψες τὴ Μαριάννα. Ἐσύ, σκύλε!

Καὶ ρίχτηκε ἐμπρὸς μὲ τὶς γροθιὲς σφιγμένες.

—Τριάντα χρόνια περμένω αὐτὴ τὴ στιγμή, σὔρλιαξε. Καὶ τώρα σὲ κρατῶ! Θὰ σὲ σκοτώσω!

—Ὄχι! ἀπάντησεν ὁ ἄλλος. Δὲ θὰ μὲ σκοτώσης!

—Γιατί;

—Γιατὶ χρειάζονται δυὸ γιὰ τὸ φάρο...

—Ἔτσι εἶνε! Ὡμολόγησεν ὁ Τεγκονέκ. Ἂς ἀνεβοῦμε ν' ἀνάψουμε τὴ λάμπα... Ὥρα εἶνε...

Ὁ Μενιζέ, ξέροντας πειὰ τί τὸν περίμενε, δὲν εἶχε καμμὰ ἐμπιστοσύνη στὸ σύντροφό του. Πόσον καιρὸ θὰ σιγκρατοῦσε τὸν Τεγκονὲκ ἡ ἰδέα τοῦ καθήκοντος; Μποροῦσε νὰ τὸν πνίξη ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή. Τὸ κακὸ θὰ ξεσποῦσε ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα...

Ἔχασε λοιπὸν ὁ Μπενιζὲ τὸν ὕπνο του καὶ τὸν ἔτρωγε ἡ ἀγωνία.

Αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ διαρκέση πολύ. Ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῆ μαζύ του. Ἔτρεπε νὰ πάρη ἕνα τέλος ἡ ὑπόθεσις αὐτή. Ἀνέβηκε λοιπὸν στὸ μπαλκόνι τοῦ φάρου, καὶ βρῆκε τὸν Τεγκονὲκ ἀκουμπισμένο στὰ κάγκελλα, ἀκάνητο... Τὸν ἐκύτταξε σιωπηλὸς μερικὲς στιγμὲς κι' ὕστερα τοῦ εἶπε:

— Τεγκονέκ, τώρα ποὺ ξέρεις τὸ μυστικό μου, θέλω νὰ μάθω—κατάλαβες; — θέλω νὰ μάθω τί ἀποφάσισες νὰ κάμης.

Ὁ ἄλλος, μὲ βαρυεστημένο ὕφος, τοῦ ἀπάντησε:

— Τί ἀποφάσισα; Διάολε! Νὰ περμένω...

—Ξέρω. Πρὶν ἔρθουν νὰ μᾶς ἀντικαταστήσουν, δὲν ἔχουμε δικαίωμα, οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴ θέσι μας, οὔτε νὰ ξεμπερδέψουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Μὰ ὅταν μᾶς ἀντικαταστήσουν, τί θὰ κάμης;

— Σοῦ τῶπα, θὰ σὲ σκοτώσω! Τὸ ὡρκίστηκα τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγεν ἡ Μαριάννα. Θὰ κατήρω τὸν ὅρκο μου.

— Κι' ἂν ἀμυνθῶ;

— Τόσο τὸ γειρότερο. Θὰ σκοτωθῶ κ' ἐγώ. Θὰ πέσω, ἐν ἀνάγκη ἀπ' τὸ ὕψος τοῦ φάρου, τραβῶντας καὶ σένα μαζύ μου...

—Δὲν θὰ σ' ἀφήσουν οἱ ἄλλοι...

—Δὲν θὰ τοὺς περμένω νὰ φτάσουν ἐδῶ. Θὰ σὲ πνίξω μόλις φανῆ στὸν ὁρίζοντα ὁ καπνὸς τοῦ βαποριοῦ ποὺ θἄρχετια νὰ μᾶς ἀντικαταστήση... Τὰ βλέπεις αὐτὰ τὰ χέρια; Μ' αὐτὰ θὰ σοῦ σρίξω τὸ καρύδι...

Καί, γυρίζοντάς του τὶς πλάτες, ἀκούμπησε πάλι στὰ κάγκελλα. Οἱ δυὸ ἄντρες ἔπεσαν κατόπιν στὴ συνηθισμένη σιωπή τους, ὥσὰν νὰ μὴν εἶχε εἰπωθῆ τίποτε μεταξύ τους... Ἡ σιωπὴ τους αὐτὴ θὰ κρατοῦσε ὁλόκληρην ἑβδομάδα, γιατὶ τὸ βαπόρι, ποὺ θὰ τοὺς ἀντικαθιστοῦσε, θἀρχότανε μετὰ ὀχτὼ ἡμέρες. Ἀνήσυχοι κ' οἱ δυὸ φύλακες, ἄγριοι, ἀλαφιασμένοι ἐπέρασαν τὶς ὀχτὼ ἐκεῖνες μέρες μὲ τὴν ἴδιαν ἀγωνία. Ὅλην ὅμως αὐτὴν τὴν τραγικὴν ἑβδομάδα, ἡ ὑπηρεσία γινότανε ταχτική, στὴν ὥρα της, μὲ τὴν ἴδιαν ἀκρίβεια καὶ τὸν ἴδιο ζῆλο σὰν πρῶτα...

Ἕνα βράδυ—ἐκόντευε νὰ περάσουν ἡ ὀχτὼ μέρες—οἱ δυὸ φύλακες, τὴν ὥρα ποὺ ἄναβαν τὸ φάρο, νόμισαν πὼς εἶδαν στὸν ὁρίζοντα κάτι σὰν καπνό. Ὁ Μπενιζὲ ἐκάρφωσε τὰ μάτια του στὸ σύντροφό του. Τὸν εἶδε κατάχλωμο. Ἔτρεμε καὶ μόλις κρατοῦσε τὰ δάκρυα ποὺ τοῦ ἔβούρκωναν τὰ μάτια. Ἀπόρησε μπρὸς σ' αὐτὴ τὴν ἀναπάντεχη συγκίνησι, ποὺ ἔδειχναν, ὄχι θυμό, μὰ πόνο βαθὺ καὶ ἀπέραντο καὶ μπρὸς σ' αὐτὴ τὴ βουθὴ θλίψη ἔνοιωσε κι' αὐτὸς τὴν καρδιά του νὰ λυώνη... Ἐκύτταξε τὴ θάλασσα.

...Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἐπῆραν γιὰ καπνό, δὲν ἦταν παρὰ ἕνα διαβατάρικο σύννεφο... Καὶ οἱ δυὸ ἄντρες ἐχωρίστηκαν χωρὶς νὰ ποῦνε λέξι.

Ἡ αὐγὴ βρῆκε τὸ Μπενιζὲ στὸ μπαλκόνι τοῦ φάρου... Ἀξαφνα, πέρα μακρυὰ ἀκόμα, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα, διέκρινε κάτι σὰ σύννεφο, σὰν καπνό... Αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν καπνός. Σὲ λίγο ἐξεχώριζε τὸ σκάφος τοῦ βαποριοῦ... Τὸν ἔπιασε τότε δυνατὴ τρεμούλα σ' αὐτὴν τὴν κραυγὴ ἀπάντησε μιὰ ἄλλη κραυγή, τραχειὰ καὶ πνιγμένη. Ὁ Τεγκονὲκ ἦταν ἐκεῖ, πίσω του, κ' εἶχεν ἰδῆ κι' αὐτὸς τὸν καπνό.

Ἐκυττάχτηκαν μὲ φρίκη. Πρῶτος ὁ Μπενιζὲ ἀποφάσισε νὰ μιλήση.

—Σκέφτηκα, εἶπε, θέλεις τὸ θάνατό μου. Σκότωσέ με! Δὲν θ' ἀντισταθῶ! Σκότωσέ με! Ἡ ὥρα ἐσήμανε!

Καὶ μὲ τὰ χέρια δεμένα πίσω, ἐπρόσφερε στὸ μῖσος τοῦ ἄλλου ἀνυπεράσπιστο τὸ σῶμα του.

Μὰ ὁ Τεγκονὲκ δὲν ἀπαντοῦσε. Μέσα του γινότανε μιὰ ἐπανάστασις, ποὺ κι' ὁ ἴδιος καλὰ-καλὰ δὲν ἔσος του, τὸ παλιό του μῖσος, ποὺ ἤθελε νὰ τὸ ξανάψη ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ γιὰ νὰ χαρῆ τὴν ἐκδίκησί του, εἶχε ξεθυμάνει. Ἡ μακρὰ ἀτῆς λύσσας του. Τὸ μόνο ποὺ ἔνοιωθε τώρα ἦταν ἕνας βαθὺς πόνος καρδιά.

— Ἔλα λοιπόν! Σκότωσέ με! Δειλέ! τοῦ ἐφώναζεν ὁ Μπενιζέ.

Ὁ Τεγκονὲκ ἔκαμε ἕνα βῆμα ἐμπρός. Ἐπροχώρησε... Μὰ ξαφνικὰ σωριάστηκε στὰ πόδια τοῦ Μπενιζὲ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἐψιθύρισε:

—Ναί! Εἶμαι δειλός! Δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τὸν ὅρκο μου!.. Συχώρεσέ με! Κ' ἐγὼ σὲ συγχωρῶ! Φίλε μου! Ἀδερφέ μου! Σύντροφε τῆς ἐρημιᾶς μου, δὲν πάει τὸ χέρι μου νὰ σὲ σκοτώσω! Σὲ συγχωρῶ! Μά... κάνε μου τὴ χάρι, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μίλα μου γιὰ κείνη! Πές μου γιὰ τὴ Μαριάννα... τὴ Μαριάννα!..

POZEP PEZI

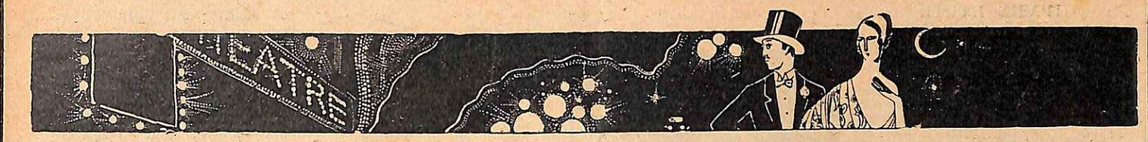

ΟΙ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΤΣΑΤΕΡΤΟΝ

Τὰ παιδικά του χρόνια. Πῶς ἐξαπατοῦσε τοὺς συμπολίτας του μὲ τὰ παλαιὰ χειρόγραφα. Ἡ ἀπέραντες φιλοδοξίες του. Ἡ παροιμιώδης ὑπερηφάνειά του. Ἡ μετάβασίς του στὸ Λονδῖνο. Τὸ τραγικό του τέλος, κτλ. κτλ.

Στὴ χορεία τῶν καλλιτεχνῶν, ποὺ τοὺς χτύπησε ἡ πιὸ σκληρὴ μοῖρα καὶ ποὺ ὁ θάνατος τοὺς θέρισε στὰ πρῶτα βήματα τῆς σταδιοδρομίας των, πρὶν προφθάσουν ἀκόμα νὰ δημιουργήσουν τὸ ἔργο τους, ἀνήκει καὶ ὁ "..γγλος ποιητὴς τοῦ προτεραισμένου αἰῶνος, Τσάτερτον.

Γεννήθηκε τὸ 1765 στὸ Μπρίστολ, μιὰ πολιτεία γειάτη ἀπὸ πράγματα παλαιϊκὰ καὶ ἀπὸ ἐμπόρους καὶ φίλους παλαιῶν πραγμάτων. Πάππου προσάππου, ὅλοι στὴν οἰκογένειά του εἶχαν χρηματίσει κωδωνοκοροῦστες τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ ἔδινε στοὺς Τσάτερτον ἕνα ἰδιαίτερο χαρακτῆρα.

Τὰ πρῶτα γράμματα τὰ δίδαξε στὸν μέλλοντα ποιητὴ ἡ φτωχή, χῆρα μητέρα του, σὲ μιὰ πελώρια Ἁγία Γραφή, τυπωμένη μὲ γοτθικὰ ψηφία. Ὅταν μεγάλωσε λίγο ὁ Τσάτερτον ρίχτηκε μὲ τὰ μοῦτρα στὸ διάβασμα. Περήφανος καὶ μελαγχολικὸς μὰ καὶ τρομερὰ φιλόδοξος, διάβαζε ὅ,τι ἔπεφτε στὰ χέρια του: βιβλία, παλιὰ χειρόγραφα, περγαμηνές. Πολλὲς ἀπὸ τὶς περγαμηνὲς αὐτὲς τὶς ἀντέγραφε καὶ μὲ τὴν πολλὴ ἀντιγραφὴ ἀνέπτυξε τέτοια ἐπιτηδειότητα, ὥστε κατάφερνε νὰ μιμῆτοι θαυμάσια τοὺς χαρακτῆρας τῶν παλῶν χειρογράφων. Ὡστόσο, ἦταν τόση ἡ φιλομάθειά του, ὥστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φιλολογία, ἔμαθε μόνος του μαθηματικά, σχέδιο καὶ τὴν παλιὰ ἀγγλικὴ γλῶσσα. Μιὰ μέρα, ἔγραψε σ' ἕνα συμμαθητή του ἕνα γράμμα καμομένο ὁλόκληρο ἀπὸ παλαιῶνες λέξεις. "Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Μπρίστολ δημοσίευσε μιὰ περιγραφὴ τῶν ἐγκαινίων τοῦ παμπάλαιου γεφυριοῦ τῆς πόλεως, γραμμένη σὲ ἀρχαία ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ἡ περιέργεια ὅλων ἐκινήθη σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ ἀνεξητήθη ὁ συγγραφεὺς τῆς περιγραφῆς αὐτῆς. Τότε ὁ Τσάτερτον, μὴ θέλοντας νὰ φανερώση ὅτι αὐτὸς τὴν εἶχε σκαρώση καὶ ἐπιθυμῶντας νὰ παίξη μιὰ φάρσα εἰς βάρος τῶν φιλολόγων τοῦ Μπρίστολ, διέθωσε ὅτι σ' ἕνα δυμάτιο, ἀπάνω στὸ βόρειο πυλῶνα τῆς ἐκκλησίας, εἶχε βρῆ μέσα σὲ κάτι σαρακοφαγωμένα σεντούκια, παμπάλαια χειρόγραφα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ πατέρας του σκέπαζε τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία, καὶ ὅτι ἀπὸ τὰ χειρόγραφα αὐτὰ εἶχε ἀντιγράψει τὴν περιγραφὴ τοῦ γεφυριοῦ.

Οἱ φιλόλογοι καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι τοῦ Μπρίστολ ἔπεσαν θύματι τῆς κατεργασιᾶς τοῦ Τσάτερτον καὶ ἄρχισαν νὰ τοῦ ζητοῦν καὶ ἄλλα ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος τοὺς παραχωροῦσε ἐπὶ πληρωμῆ.

Ὅσο γιὰ τὸν Τσάτερτον, αὐτὸς ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τ' ἀνέλπιστα αὐτὰ κέρδη του, καθότανε τὶς νύχτες καὶ σκάρωνε σὲ παλαιϊκὸ ὕφος διάφορες περιγραφές, ποὺ τὶς πωλοῦσε κατόπιν ὡς γνήσιες. Μὴ ἀρκούμενος, μάλιστα, στὸ κέρδος αὐτὸ καὶ στὴ φήμη ποὺ εἶχε ἀποκτήσει ἐντωμεταξὺ στὴν πατρίδα του, πόθησε εὐρυτέρους ὁρίζοντας δράσεως κ' ἔγραψε στὸν διάσημο συγγραφέα Γουολπόλ, στὸ Λονδῖνο, ἂν θὰ ἤτανε διατεθειμένος νὰ τὸν ὑποστηρίξη. Μὰ ὁ Γουολπόλ, ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦ Τσάτερτον, ἑτοιμαζόταν νὰ φύγη γιὰ τὸ Παρίσι, κ' ἔτσι δὲν τοῦ ἀπάντησε.

***

Πέρασε ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε. Ἔξαφνα, μιὰ μέρα, ὁ συμβολαιογράφος Λαμπέρ, στὸ γραφεῖο τοῦ ὁποίου ἐργαζόταν ὡς γραφεὺς ὁ Τσάτερτον, ἀνακάλυψε μιὰ διαθήκη τοῦ νεαροῦ ποιητοῦ, στὴν ὁποία ὁ Τσάτερτον ἔγραφε ὅτι εἶχε ἀποφασίσει ν' αὐτοκτονήση. Ὥριζε, μάλιστα, καὶ τὴν ἡμερομηνία τοῦ θανάτου του: Θὰ σκοτωνόταν στὶς 15 Ἀπριλίου 1770. Ὁ συμβολαιογράφος, ἄνθρωπος φρόνιμος ποὺ δὲν φοβόταν τίποτε τόσο πολύ, ὅσο τὶς ἀσοσληψίες μὲ τὴν ἀστυνομία καὶ τὰ δικαστήρια, ἔδιωξε τότε τὸν Τσάτερτον. Ὁ Τσάτερτον ὅμως δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του. Χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ἔστειλε τότε τὰ ποιήματά του σὲ διαφόρους Λονδρέζους ἐκδότες. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκδότας τοῦ ἔγραψαν ὅτι εἶχε ταλέντο καὶ τὸν κάλεσαν νὰ πάη στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ τυπώσουν τὰ ἔργα του. Ἄλλο πολὺ δὲν ζητοῦσε καὶ ὁ Τσάτερτον. Μὲ τὰ ἐλάχιστα χρήματα ποὺ εἶχε, ξεκίνησε γιὰ τὴν πρωτεύουσα. Φεύγοντας ἀπὸ τὸ Μπρίστολ, εἶπε σ' ἕνα του φίλο: «Θὰ γίνω ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων. Ἂν δὲν τὰ καταφέρω, θὰ γίνω ἱερωκήρυκας, καὶ ἂν ἀποτύχω καὶ στὸ ἐπάγγελμα αὐτό, τότε θ' αὐτοκτονήσω».

Τὰ γράμματα ποὺ ἔστειλε ὁ Τσάτερτον ἀπὸ τὸ Λονδῖνο στὴ μητέρα του καὶ στὴν ἀδελφή του φανερώνουν μιὰ παθολογικὴ φιλοδοξία καὶ ἔπαρσι. Μόλις τύπωσε ἕνα ἄρθρο του σὲ μιὰ μικροῦλα καὶ ἐντελῶς «λαθρόβια» ἐφημερίδα τοῦ Λονδίνου, ξετρελλάθηκε ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό του. Νόμισε πὼς εἶχε κατακτήσει τὸν κόσμο. «Γ' νώρισα, ἔγραφε, ἕνα πολὺ σπουδαῖο ἄνθρωπο». Ὁ «πολὺ σπουδαῖος» αὐτὸς ἄνθρωπος ἦταν ἕνας ὑπαλληλίσκος σ' ἕνα κατάστημα μεταξωτῶν!

Ἡ φιλοδοξία τοῦ Τσάτερτον νὰ παραληρῆ, καὶ μὲς τὸ παραλήρημά του δὲν ἔβλεπε τὴν στυγνὴ πραγματικότητα ποὺ ἀνοιγόταν μπροστά του σὰν ἄβυσσος...

Μὲ τὰ λίγα χρήματα ποὺ τοῦ στεῖλνε ἡ μητέρα του, ἀντὶ νὰ τρέφεται λίγο καλά, μόλις ἔτρωγε, καὶ ὅ,τι τοῦ περίσσευε τὰ διέθετε γιὰ νὰ πηγαίνη στὰ καφενεῖα, στὰ θέατρα, στὰ κέντρα. Εἶχε τὴν ἰδέα ὅτι ἦταν κιόλας γνωστὸς καὶ ὅτι ὅλοι οἱ φιλολογικοὶ κύκλοι μιλοῦσαν γιὰ τὰ ποιήματά του. «Ἔκανα ἕνα καινούργιο κοστούμι, ἔγραφε στὴ μητέρα του. Δὲν θέλω αὔριο μεθαύριο ποὺ θὰ γίνω ἔνδοξος, νὰ λέη ὁ κόσμος ὅ,τι ἤμουν τόσο φτωχός, ὥστε δὲν εἶχα οὔτε λίγα χρήματα γιὰ νὰ ντυθῶ ὅπως πρέπει».

Μόνος, ἔρημος, χαμένος μὲς στὸ ἀπέραντο Λονδῖνο, εἶχε εὐτυχῶς ὁ Τσάτερτον καὶ κάποιον ποὺ τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν φρόντιζε. Ἦταν μιὰ γερόντισσα, καλοκάγαθη καὶ στοργικὴ ἀπὸ τὸ Μπρίστολ, ἡ ὁποία καθάριζε τὰ ροῦχα του καὶ συγύριζε τὸ δωμάτιό του. Μιὰ μέρα ὁ Τσάτερτον τῆς εἶπε: «Ἔγραψα ἕνα φοβερὸ ὑβριστικὸ ἐναντίον τῶν ἱπουργῶν. Ἐλπίζω ὅτι αὔριο-μεθαύριο θὰ μὲ κλείσουν στὴ φυλακή, καὶ ἔτσι, μὲ τὸ ὅδοιπόρο ποὺ θὰ δημιουργηθῆ, θὰ κάνω τὴν τύχη μου». Ἡ δυστυχισμένη γερόντισσα νόμισε τὴ μέρα ἐκείνη πὼς ὁ Τσάτερτον εἶχε τρελλαθῆ...

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Τσάτερτον γνώρισε τὸν Μπέκφορντ, τὸ λόρδο-δήμαρχο τοῦ Λονδίνου. Ὁ Μπέκφορντ παράγγειλε στὸν Τσάτερτον νὰ τοῦ γράψη μερικοὺς λιβέλλους γιὰ ν' ἀπαντήση στοὺς ἀντιπάλους του. Μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ὁ δήμαρχος πέθανε. Τότε ὁ Τσάτερτον κάθησε καὶ λογάριασε ἀμέσως ἂν εἶχε χάσει ἢ ἂν εἶχε κερδίσει ἀπὸ τὸ θάνατό του. Καὶ νὰ τί βρῆκε:

Ζημία γιὰ τὸ λιβέλλο ποὺ θὰ τοὔγραφα: 1 λίρα, 11 σελλίνια, 6 πέννες.

Κέρδη ἀπὸ τὸ ἐλεγεῖο γιὰ τὸ θάνατό του: 2 λίρες, 2 σελλίνια.

Καὶ ἀπὸ τὰ ἄοθρα γιὰ τὴ ζωή του: 3 λίρες, 3 σελλίνια.

Ἄρα κέρδος: 3 λίρες, 13 σελλίνια, 6 πέννες.

Ὡστόσο, σιγὰ-σιγὰ ἡ φτώχεια τὸν ἔβγαζε ἀπὸ τὸ φανταστικὸ κόσμο, ὅπου ζοῦσε, καὶ τὸν ἔμπαζε στὴν φοβερὴ πραγματικότητα. Μὴ μπορῶντας νὰ πληρώνη τὸ νοίκι τῆς κάμαρας στὴν ὁποία καθότανε, νοίκιασε μιὰ σοφίτα. Ἔπειτα ἀπὸ λίγο κάποιος τοῦ πρότεινε νὰ πάη ὡς βοηθὸς-χειροῦργος σὲ ἕνα πλοῖο ποὺ θἄφευγε γιὰ τὴν Ἀφρική. Μὰ καθὼς ὁ Τσάτερτον δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ χειρουργική, ὁ χειροῦργος τοῦ πλοίου ἀρνήθηκε νὰ τὸν προσλάβη.

Τότε πειὰ ἄρχισε τὸ μαρτύριο τοῦ δυστυχοῦ ποιητοῦ. Μέρες ὁλόκληρες περνοῦσαν δίχως νὰ φάη τίποτε.

Τοῦ κάκου ἡ μητέρα του τοὔγραφε νὰ γυρίση στὸ Μπρίστολ. Ἡ περηφανειά του τὸν ἐμπόδιζε. Τοῦ κάκου ἕνας γνωρίμός του φαρμακοποιὸς τὸν παρακαλοῦσε νὰ τοῦ τρώσφερη τὸ γεῦμα. Ὁ Τσάτερτον ἀρνιόταν ἐπιμόνως. Μονάχα μιὰ μέρα δέχτηκε μερικὰ στρείδια ποὺ τοῦ προσέφερε καὶ «τὰ ὁποῖα, — γράφει ὁ φαρμακοποιός,— τὰ κατεβρόχθισε μᾶλλον, παρὰ ποὺ τἄφαγε. Τόση ἦταν ἡ πεῖνα του!»

Ἡ ζωή του εἶχε γίνει πειὰ ἀνυπόφορη. «Φαντάναι, λέγει ὁ βιογράφος του, πολὺ μεγαλείτερος ἀπ' ὅ,τι πράγματι ἦταν. Ἡ φυσιογνωμία του εἶχε ἀποκτήσει κάτι τὸ αὐστηρὸ καὶ ἀρρενωπό, σὰν νὰ εἶχε πρώτιμα ὡριμάσει στὴν ψυχή του ὁ πόνος. Καὶ τὸ μάτι του, γκρίζο, λαμπρὸ καὶ ὀξύ, ἀναβε μόλις κάναμε λόγο γιὰ δόξα».

Ὁ πόθος τῆς ἐπιτυχίας τὸν κατέτρωγε ὥς τὰ τελευταῖα του. Λίγο καιρὸ πρὶν πεθάνει, ἔγραφε στὴ μητέρα του:

«Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἕνα παιδί, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωσε σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους χέρια ἀρκετὰ μακρυὰ γιὰ νὰ φτάσουν ὅ,τι ἐπιθυμοῦνε. Ἀρκεῖ νὰ θέλουνε νὰ τ' ἀπλώσουν».

Ὁ θάνατος τοῦ Τσάτερτον ὑ-

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ
ΜΙΑ ΦΡΙΧΤΗ ΚΙ' ΑΝΗΚΟΥΣΤΗ ΚΛΟΠΗ

ΤΟ ΘΥΜΑ (κατάκοιτο στὸ κρεββάτι του).—Μὲ συγχωρεῖ γιὰ τὴν ἐνόχλησι ἡ ἐνδοξότης σας, ἔνδοξε ντέτεκτιβ... 'Αλλὰ μοῦ συνέβη ἀπόψε κάτι τραγικό... Μοῦκλεψαν τὸν σκελετὸ τοῦ κορμιοῦ μου !...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (ἀνατηδῶντας). — Πῶς ;... Τί ;... Ἄκουσα καλά ;....

ΤΟ ΘΥΜΑ (περίλυπο).—'Ακούσατε φίνα, ἐνδοξώτατε... Μοῦκλεψαν τὸν σκελετὸ τοῦ ἴδιου μου τοῦ κορμιοῦ... Καὶ νὰ πῶς... Κάθε μεσάνυχτα ἢ χαραυγή, μόλις γυρίζω στὸ δωμάτιό μου ἀπὸ κανένα νυχτερινὸ κέντρο διασκεδάσεως, συνηθίζω νὰ κυττάζουμαι στὶς ἀχτῖνες Χ... Ἔχω μιὰ τέλεια ἐγκατάστασι ραδιογραφίας στὸ δωμάτιό μου....

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.—Καὶ γιατί ὅλα αὐτά ;...

ΤΟ ΘΥΜΑ.—Γιὰ νὰ δῶ μήπως ὑπάρχει στὸ κορμί μου κομμιὰ σφαῖρα περιστρόφου ἢ κανένα στιλέττο ἄγριου ἀπάχη... Τί νὰ γίνῃ ;... Οἱ δρόμοι τοῦ Παρισιοῦ δὲν εἶνε καὶ τόσο σίγουροι τὴ νύχτα κι' ἡ ἀστυνομία μας κοιμᾶται ὄρθια... Πρέπει λοιπὸν κανένας νὰ τὰ σκέπτεται ὅλα μονάχος του καὶ νὰ φυλάγεται σχετικά... Χθὲς τὸ βράδυ, λοιπόν, γυρίζοντας περασμένα μεσάνυχτα στὸ σπίτι μου, κυττάχτηκα στὶς ἀχτῖνες πρὶν πλαγιάσω, κι' εἶδα μὲ φρίκη πὼς μοῦλειπε ὁ σκελετός μου... Μάλιστα, κύριε Χόλμς... Μοῦκλεψαν τὸν σκελετό μου καὶ γι' αὐτὸ σᾶς φώναξα πρωῒ - πρωΐ.... Σῶστε με !...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.—'Εκάνατε καλά, φίλτατέ μου... Μονάχα ἐγὼ —καὶ κανένας ἄλλος στὴν ὑφήλιο— μπορῶ νὰ σᾶς σώσω... Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἐξαιρετικῶς καὶ μυστηριωδῶς σοβαρωτάτη... Πάω τώρα στὸ γραφεῖο μου νὰ κάνω μερικοὺς συλλογισμοὺς μὲ τὴν ἀλάνθαστη «ἐπαγωγικο - ἀντεπαγωγικὴ» μέθοδό μου... 'Ωρβουάρ !...

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(Ἡ σκηνὴ παριστάνει τὸ Ἰδιαίτερο γραφεῖο τῶν «ἐπαγωγικο - ἀντεπαγωγικῶν συλλογισμῶν» τοῦ διασήμου ντέτεκτιβ, ὁ ὁποῖος πηγαινοέρχεται συλλογισμένος, ἐνῶ ὁ φίλος καὶ βοηθός του δόκτωρ Οὐάτ - Οὐάτσον τὸν θαυμάζει ἀμίλητος).

'Ο σκελετὸς δραπέτευσε ἀπ' τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος

ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΚΩΜΩΔΙΕΣ — ΤΟΥ CAMI

Ο ΚΛΕΜΜΕΝΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ

(Δρᾶμα ἀστυνομικὸ σὲ τέσσερες πράξεις)

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (σταματῶντας ξαφνικά).—Λοιπόν, ἀγαπητέ μου δόκτωρ, πρὶν ἀρχίσω νὰ σκαρώνω τὰ συμπεράσματά μου, θὰ κρεμαστῶ ἀπ' τὸ ταβάνι μὲ τὸ κεφάλι κάτω ;... Πάντα μου παραξενεύομουν ποὺ σᾶς ἔβλεπα, μὰ δὲν τολμοῦσα καὶ νὰ σᾶς ρωτήσω...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (προστατευτικά).—Πφφφ !... Κι' εἶνε τόσο ἁπλό, καθμένε δόκτωρ... Νά... Κρεμασμένος ἀνάποδα ἀπ' τὸ ταβάνι, ἀναγκάζω τὸ αἷμα μου νὰ μαζεύεται ὅλο στὸν ἐγκέφαλό μου.. Κι' ἔτσι ὁ ἐγκέφαλός μου μὲ τὴν τεχνητὴ αὐτὴ ὑπεραιμία ἀποκτάει τὴν ἀπαιτούμενη δύναμι καὶ δραστηριότητα, ὥστε νὰ σκέπτεται ὀρθὰ καὶ νὰ λύνῃ μὲ τὴν ἀπαράμιλλη μέθοδο τῶν συνθέτων ἐπαγωγικο - ἀντεπαγωγικῶν συλλογισμῶν μου, τὰ πιὸ περίπλοκα καὶ μυστηριώδη προβλήματα !...

(Δένει τὰ πόδια του σ' ἕνα σχοινί, τραβᾶει μὲ τὰ χέρια του τὴν ἄλλη ἄκρη, κι' ὁ αὐτοσχέδιος αὐτὸς καὶ πρωτότυπος μακαρᾶς τὸν κρεμάει ἀνάποδα στὸ ταβάνι. Σ' αὐτὴ τὴ στάσι τώρα, σταυρώνει τὰ χέρια του στὸ στῆθος, ἀκουμπάει τὸ δάχτυλο του στὸ μέτωπο κι' ἀρχίζει νὰ βγάζῃ συμπεράσματα βουβός)....

ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ. — Μαίτρ, τὸ μυστήριο τοῦ κλεμμένου σκελετοῦ πασκίζετε νὰ ξεδιαλύνετε αὐτὴ τὴ στιγμή ;...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.— Μπράβο, Οὐὰ - Οὐάτσον... Σημειώνεις, βλέπω, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα, θαυμαστὲς προόδους... Ναί... Μάντεψες σωστά, ἀλλὰ δὲν πιστεύω ἐγὼ νάναι κλεμμένος αὐτὸς ὁ σκελετός... Λογικὰ ἆμα σκεφθοῦμε σύμφωνα μὲ τὴν μέθοδό μου, κι' ἔχοντας ὑπ' ὄψιν μας ὅλες τὶς «φίλες τοῦ ἀποχῶντος λόγου», πειθόμαστε ὅτι κανένας δὲν ἔχει συμφέρον νὰ κλέψῃ τὸν σκελετὸ ἑνὸς ζωντανοῦ ἀτόμου... Στὰ νεκροταφεῖα ὑπάρχει ἀφθονία τέτοιων καὶ μπορεῖ κανένας νὰ σουφρώσῃ ὅσους θέλει, ἀκίνδυνα καὶ τζάμπα... Ἄρα, κλοπὴ δίχως συμφέρον δὲν ὑπάρχει καὶ στὴν περίπτωσι τῆ δική μας λογικῶς καὶ ἀνατομικῶς δὲν ὑπάρχει κλοπὴ σκελετοῦ...

Ο ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ.—Καὶ τότε τί φρονεῖτε, μαίτρ ;...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.—Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ τρέξῃς στὸ θῦμα καὶ νὰ τὸ ρωτήσῃς ἂν τρέμει ὅταν κουφόνει κι' ἂν κοιμᾶται μὲ ὀρθάνοιχτο στόμα !...

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ
Ο ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΣ ΣΤΟ ΚΡΥΟ ΣΚΕΛΕΤΟΣ

(Σκηνὴ ἡ ἴδια τῆς δευτέρας πράξεως. 'Ο δόκτωρ ξαναγυρίζει λαχανιασμένος).

Ο ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ.—Μαίτρ, μαντέψατε σωστά... Τὸ θῦμα στὸ παραμικρὸ κρῦο τρέμει... Ἐπίσης κοιμᾶται μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό !...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (θριαμβευτικά).—Τότε ὅλα ἐξηγοῦνται, φίλε μου... Νά, πρόσεξε τοὺς συλλογισμούς μου : Δὲν κλάπηκε ὁ σκελετός, ἀλλὰ δραπέτευσε μονάχος του !... Δὲν πρόσεξες ὅτι τὸ θῦμα εἶνε λιπόσαρκο ;... Σωστὸ πετσί καὶ κόκκαλο ;...

Ο ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ.—Σωστό. Εἶνε σὰν τσίρος, ὁ δυστυχής... 'Αλλὰ καὶ τί μ' αὐτό ;...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ. — Καὶ τί μ' αὐτό ;.... 'Αχ, κοῦμα, δόκτωρ... 'Αλλὰ ἔχεις δίκηο... Δὲν μπορεῖ ὁ καθένας νἄχῃ τὴ δική μου ὀξυδέρκεια καὶ τὴν καταληκτικὴ ἀνάλυσι τῶν πιὸ δυσκόλων αἰνιγμάτων μὲ τὴν βοήθεια τῆς ἀπαράμιλλης μεθόδου τῶν συλλογισμῶν μου... 'Ωστόσο, πρόσεξε τοὐλάχιστον κι' ἀκολούθησε τὸν ἀσάλευτο εἰρμὸ τῶν σχετικῶν συμπερασμάτων μου... Λοιπόν, ὁ σκελετὸς τοῦ θύματος εἶνε τρεμουλιάρης.... Φοβᾶται ἀπελπιστικὰ τὸ κρῦο...Καὶ πῶς νὰ μὴν τὸ φοβᾶται, ὁ ἄμοιρος σκελετός, ἀφοῦ βρίσκεται σκεπασμένος μονάχα μὲ τὸ κιτρινιάρικο καὶ ξαρωμένο δέρμα τοῦ θύματος ;

Ο ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ (ἔκθαμβος).—Μαίτρ, εἶσαι μοναδικός !...

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.—Καὶ βέβαια εἶμαι... 'Ωστόσο, ἄκου καὶ παρακάτω... Βλέποντας λοιπὸν ὁ σκελετὸς ὅτι ζυγώνει ὁ χειμῶνας κι' ὁ λιπόσαρκος ἀφεντικός του δὲν ἐννοοῦσε νὰ παχύνῃ, ὥστε νὰ τὸν σκεπάζῃ ἀρκετὰ ἀπ' τὸ κρῦο, ἀποφάσισε ὁ ἄμοιρος νὰ τὸ στρίψῃ «ἀλὰ γαλλικά», μὲ πρώτη εὐκαιρία... 'Ωφελήθηκε λοιπὸν χθὲς τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ θῦμα κοιμόταν μὲ στόμα ἀνοιχτὸ κι' ἀπαρατήρητος δραπέτευσε ἀπ' τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος !...

Ο ΟΥΑ - ΟΥΑΤΣΟΝ (κατάπληκτος).—'Ολοφάνερο, σὰν μέρα, μαίτρ... Πόσο ἀκαταγώνιστα εἶνε τὰ συμπεράσματα τῆς λογικῆς σας !

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ.—Οὔτε συζήτησι, φίλε μου... Καὶ τρέχω μάλιστα ἴσα στὸ θῦμα, γιὰ νὰ τοῦ τὰ ἀναγγείλω... Θὰ τὸν πάρω ὕστερα μαζύ μου νὰ ψάξουμε παντοῦ ὅπου κάνει ζέστη, γιατί ἐκεῖ σίγουρα θὰ βρίσκεται ὁ ρηγηλὸς δραπέτης !...

(Ξεκρεμιέται ἀπ' τὸν μακαρᾶ καὶ τρέχει στὸ σπίτι τοῦ θύματος).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ
ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (λαχανιασμένος, μπαίνοντας στὴν κρεββατοκάμαρα τοῦ θύματος).—Εὕρηκα !... Εὕρηκα !... Κατέχω τὸ κλειδὶ τοῦ μυστηρίου !...

ΤΟ ΘΥΜΑ.—Κι' ἐγὼ ἐπίσης !... ('Ανασηκώνεται λίγο στὸ κρεββάτι).

ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ (ἀπορία). —Πῶς ;... Κι' ἐσεῖς ἐπίσης ;...

ΤΟ ΘΥΜΑ.—Ναί... Κι' ἐγὼ ἐπίσης... Θυμήθηκα πρὶν λίγη ὥρα, κοεββάτι, ὅτι χθὲς τὰ μεσάνυχτα γύρισα στὸ σπίτι στουπὶ στὸ μεθῦσι... Τρεκλίζοντας λοιπόν, 'λάθεψα στὸ μηχάνημα, κι' ἀντὶς νὰ κυττάξω τὸ κορμί μου στὸ εἰδικὸ μηχάνημα τῶν ἀκτίνων Χ, μπῆκα σὰν βόϊδι μπροστὰ σ' ἕναν κοινό, σ' ἕναν συνηθισμένο προβολέα, κι' εἶδα στὸν τοῖχο τὸν ἴσκιο μου ἀτόφιον... Μεθυσμένος καθὼς ἤμουν, νόμισα κι' ἐγὼ πὼς μοῦκλεψαν τὸν σκελετό, μιὰ ποὺ δὲν τὸν ἔβλεπα στὴ θέσι του — ὅπως γινόταν κάθε βράδυ — καὶ τρομαγμένος ἔστειλα νὰ σᾶς φωνάξω... Περιττὸν νὰ πονοκεφαλιάζετε ἄλλο, περιβόητέ μου ντέτεκτιβ... Βεβαιώθηκα καὶ μόνος μου, πρὶν μισὴ ὥρα, κυττάζοντας τὸν ἑαυτό μου στὸ πραγματικὸ τὴ φορὰ αὐτὴ μηχάνημα... Ὥστε συγνώμην γιὰ τὴν ἐνόχλησι καὶ μπονσουάρ !...

(Γυρίζει ἀπ' τὸ ἄλλο πλευρὸ κι' ἀποκοιμᾶται, ἐνῶ συγχρόνως πέφτει ἡ αὐλαία κι' εἴκοσι χιλιάδες τοῦβλα στὸ σβέρκο τοῦ ἀναυδου καὶ μαρμαρωμένου ἐνδόξου ντέτεκτιβ)...

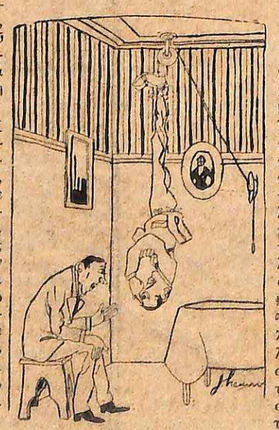

Κρεμάστηκε ἀνάποδα στὸ ταβάνι

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθήκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7, 'Αθήνας.

πῆρξε ἐκτάκτως τραγικός. 'Η νοικοκυρά του, κ. Ἄντζελ, ξέροντας ὅτι τρεῖς μέρες δὲν εἶχε φάει τίποτε ὁ Τσάτερτον, τὸν κάλεσε νὰ φάνε μαζύ. 'Ο Τσάτερτον ἀπέκρουσε τὴν πρόσκλησι αὐτή, σὰν μιὰ φοβερὴ προσβολή, καὶ ὕστερα ἀνέβηκε στὴν κάμαρά του καὶ σκοτώθηκε, ὅπως εἶχε ἀποφασίσει καὶ γράψει πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο. Καὶ τί τραγικὴ σύμπτωσις ! Τὴ μέρα ἀκριβῶς ποὺ αὐτοκτονοῦσε ὁ Τσάτερτον, ἕνας καθηγητὴς τοῦ κολλεγίου τοῦ Ὄξφορντ, ποὺ εἶχε διαβάσει τὰ ποιήματα τοῦ νέου ποιητοῦ καὶ τὰ εἶχε θαυμάσει, ἐπήγαινε στὸ Μπρίστολ γιὰ ν' ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὸν Τσάτερτον. Ἔφτασε τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἡ δύστυχη μητέρα τοῦ Τσάτερτον εἶχε μάθει ὅτι τὸ γυιό της τὸν εἶχανε θάψει στὸν κοινὸ τάφο τῶν ψτωχῶν, ἄγνωστο καὶ ἀνώνυμο, μέσα στοὺς ἄγνωστους καὶ ἀνωνύμους, αὐτὸν ποὺ δὲν εἶχε ἀγαπήσει παρὰ μόνο τὴ δόξα !

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ, ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

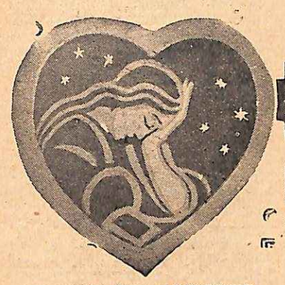

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΦΟΥΛΕΡΤΟΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο Ἄγγλος ἐφημέριος κ. Λαόν, τῆς μικρῆς πόλεως Χ., θλέπει μιὰ μέρα μεταξὺ τῶν πιστῶν, μέσα στὴν ἐκκλησία, μιὰ νεαρὰ χλωμὴ μαυροντυμένη γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ μελαγχολία καὶ μυστηριώδεις τρόποι τοῦ κάνουν ἐντύπωσι. Ζητάει νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ μυστήριο τῆς γυναικὸς αὐτῆς καὶ νὰ τὴν παρηγορήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει. 'Η ἄγνωστη εἶνε πολὺ ἐπιφυλακτικὴ καὶ ἀπροσέγγιστη. 'Εξαφνα ὁ κ. Λαὸν μαθαίνει ὅτι ἡ ἄγνωστη μένει στὸ σπίτι μιᾶς γνωστῆς του κυρίας κι' ὅτι εἶνε βαρειὰ ἄρρωστη, μὰ δὲν δέχεται νὰ δῇ κανένα. Κάποιο τρομερὸ μυστικό, κάποιο κρίμα τὴν βασανίζει φρικτά. 'Ο κ. Λαὸν συμπονεῖ τὴν ἄγνωστη κυρία καὶ ἐπὶ τέλους κατορθώνει νὰ τὴν πείσῃ νὰ τὸν δεχτῇ. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψι αὐτὴ ἡ ἄρρωστη παραδίδει στὸν ἐφημέριο τὸ 'Ημερολόγιο τῆς ζωῆς της, στὸ ὁποῖ, γραφει πὼς ἀπόμεινε ἀπὸ μικρὴ ὀρφανὴ καὶ πὼς ἀνετράφη ἀπὸ ἕνα θεῖο της, τὸν κ. Μίδλετον, ὁ ὁποῖος σὲ λίγο ἐγαναπαντρεύτηκε. 'Η γυναῖκα τοῦ θείου της ἀγάπησε θερμά, ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ τὴ μικρὴ ὀρφανή, ἀν κι' ἀπόχτησε καὶ δική της κόρη σὲ λίγο. 'Αλλὰ ἡ κόρη τῆς κ. Μίδλετον ἦταν κακοῦ χαρακτῆρος καὶ τεμπέλα. Φιλονεικοῦσε συχνὰ μὲ τὴν μικρὴ 'Ελένη — αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομα τῆς μαυροντυμένης κυρίας — καὶ μιὰ μέρα ἡ 'Ελένη, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ρίχνει τὴ μικρὴ στὸ χείμαρρο ποὺ τρεχε κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι, ὅπου καὶ πνίγεται. 'Η λύπη τῆς 'Ελένης γιὰ τὸ ἀκούσιο 'Εγκλημὰ της εἶνε ἀπερίγραπτη Συγχρόνως ἀγωνιᾶ καὶ ὑποφέρει φρικτά, γιατὶ ὑποψιάζεται ὅτι τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος τὴν εἶδε ὁ ἀνεψιὸς τοῦ θείου της 'Εδουάρδος. Συγχρόνως ἡ 'Ελένη συμπαθεῖ τὸν ἀδελφὸ τῆς θείας της, τὸν 'Ερρῖκο Λόβελ, ὁ ὁποῖος φαίνεται ἐρωτευμένος μαζύ της. Τὸν ἴδιο καιρὸ ἡ 'Ελένη γνωρίζει τὴν νεαρὰ 'Αλίκη Τρασού, καὶ φεύγει γιὰ νὰ πάῃ νὰ μείνῃ λίγες μέρες στὴν θεία της κ. Μπράντον, ὅπου φτάνει καὶ βρίσκει ἀρκετοὺς καλεσμένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν 'Ερρῖκο Λόβελ. 'Ο 'Ερρῖκος δὲν ἤτης κρύβει αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ αἴσθημά του. Τῆς ἐξομολογεῖται τὸν μεγάλο του ἔρωτα, τῆς λέει πὼς ἂν δὲν δεχτῇ νὰ παντρευτοῦν κρυφὰ, μεγάλες συμφορὲς θὰ τοὺς πλήξουν καὶ τοὺς δύο. 'Η 'Ελένη ἀρνεῖται καὶ γυρίζει κοντὰ στὴ θεία της κ. Μίδλετον, ὅπου λίγες ὧρες ὕστερα πληροφορεῖται ὅτι ὁ 'Ερρῖκος ἐτέλεσε κρυφὰ τοὺς γάμους του μὲ τὴν 'Αλίκη Τρασού. Τὸν ἴδιο καιρὸ γυρίζει στὸ 'Ελμολεῦ ὁ 'Εδουάρδος Μίδλετον, ὁ ὁποῖος ἐξομολογεῖται στὴν 'Ελένη τὸν ἔρωτά του. Μὰ ἡ 'Ελένη τὸν ἀποκρούει κι' αὐτὸν καὶ φεύγει μετὰ λίγες ἡμέρες μὲ τὴν κ. Μίδλετον γιὰ τὸ Λονδίνο, ὅπου συναντοῦν τὸν 'Ερρῖκο Λόβελ καὶ τὴν σύζυγό του 'Αλίκη.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

"Ημουν εὐχαριστημένη ποὺ θὰ ἔφευγα κι' ἐγώ, ποὺ θὰ πήγαινα στὸ Λονδῖνο, ποὺ θὰ εἶχα γιὰ κάτι καινούργιο νὰ μιλῶ, κάτι καινούργιο νὰ κάνω. Εἶπα πὼς ἤμουν εὐχαριστημένη κι' ὅμως, μάστορά μου ὁ θεός δὲν ἐνοιωθα ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, τὴν παραμικρὴ εὐχαρίστησι. 'Απλῶς μόνο ἔνοιωθα κάποια ἀνακούφισι, ξεγνώνατας τὸν ἑαυτό μου μέσα στὴν κίνησι καὶ στὴ θόρυβο ποὺ ἐπικρατοῦσε γύρω μου.

Σὲ λίγο ξεκινήσαμε.

'Ο κ. καὶ ἡ κ. Μίδλετον οὔτε φανταζόντουσαν τί εἶχε συμβῆ ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ στὸν 'Εδουάρδο. Μιλήσανε μάλιστα πολλὲς φορὲς γι' αὐτὸν κατὰ τὸ ταξεῖδι μας καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι θὰ τὸν βλέπαμε σὲ τρεῖς βδομάδες στὸ Λονδῖνο.

Τὸ ἴδιο βράδυ, στὶς ἑφτά, φτάσαμε στὸ Λονδῖνο. Εἶχα νὰ δῶ τὴν πρωτεύουσα γράνια ὁλόκληρα 'Η ἀπέραντη ἔκτασι τῆς πόλεως, ὁ ἀδιάκοπος θόρυβος τῶν διαφόρων ὀγκμάτων, ἡ βαρειὰ κι' ἀπανωκιτικὴ ἀτμόσφαιρα, μοῦ κάνανε τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἀρχίζε μιὰ καινούργια ζωὴ γιὰ μένα. Αὐτὲς τὶς ἐντυπώσεις κι' τὶς σκέψεις εἶχα ὅταν κάθησα στὴ μικρὴ τραπεζαρία μας, σ' ἕνα μικρὸ σπίτι τῆς Μπρουὸκ-Στρήτ. Τὸ αἴσθημα, τὸ ὁποῖο δοκίμαζα στὴ σκέψι ὅτι σὲ λίγο θὰ ἔβλεπα πάλι τὸν 'Ερρῖκο νὰ παρουσιάζεται μπροστά μου. ἦταν τὸ μόνο ποὺ μοῦ ἔδινε νὰ καταλάβω ὅτι πίποτε δὲν εἶχε μεταβληθῆ στὴν ὕπαρξί μου καὶ στὸ πεπρωμένο μου.

Κατακουρασμένη τέλος ζήτησα νὰ πέσω στὸ κρεββάτι μου, ἀμέσως μόλις φάγαμε. 'Επὶ ἀρκετὲς ὧρες κοιμήθηκα ἕνα ὕπνο βαθὺ κι' ἔτσι ξέχασα ὅλο τὸν πόνο κι' ὅλη τὴν ἀγωνία μου.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὕστερα ἀπὸ τὸ πρωϊνὸ ρόφημα, ἡ θεία μου μοῦ εἶπε ὅτι τὴν περασμένη νύχτα, ὅταν ἐγὼ εἶχα πλαγιάσει, πειά, τῆς φέρανε μιὰ κάρτα τοῦ 'Ερρίκου, ὁ ὁποῖος τὴν ρωτοῦσε πότε καὶ ποῦ μποροῦσε νὰ τὴν δῇ καὶ νὰ τῆς μιλήσῃ.

—Μήπως τὸν εἰδοποιήσατε νὰρθῃ ἐδῶ; τὴν ρώτησα ἀνήσυχη.

—Ναί, μοῦ ἀπάντησε ἐκείνη τοὔγραψα ὅτι μπορεῖ νἄρθῃ ἐδῶ ποὺ ἀπ' τὶς δυὸ τ' ἀπόγευμα. 'Αλλά, 'Ελένη μου, πρόσθεσε, δὲν νομίζεις ὅτι πρέπει νὰ εἶμαι μόνη μου στὴν πρώτη αὐτὴ συνάντησι μὲ τὸν 'Ερρῖκο, ὕστερα ἀπ' τὸ γάμο του;

—Βέβαια, ἀπάντησα ἐγὼ μ' ἕναν τόνο ἀνακουφίσεως, σᾶς παρακαλῶ μάλιστα νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πάω νὰ κρατήσω συντροφιὰ τῆς 'Αλίκης. Γιατὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρευρεθῶ στὴν συνάντησί σας, δὲν θέλω ἀκόμη καὶ νὰ συναντήσω τὸν 'Ερρίκο, γνωρίς νὰ εἶνε μπροστά κ' ἡ 'Αλίκη.

'Η θεία μου συμφώνησε μαζύ μου κι' ἔτσι κλείστηκα μέσα στὸ δωμάτιό μου περιμένοντας νἄρθῃ ὁ 'Ερρίκος γιὰ νὰ σύγω.

"Οταν, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἦρθε ὁ 'Ερρῖκος καὶ κλείστηκε μαζύ μὲ τὴ θεία μου μέσα στὸ σαλόνι μας, ἔφυγα ἀμέσως μὲ τὸ ἀμάξι μας γιὰ τὸ σπίτι τῆς 'Αλίκης.

Μόλις ὁ ὑπηρέτης τοῦ 'Ερρίκου Λόβελ μ' ἔμπασε μέσα στὸ μικρὸ σαλονάκι τῆς 'Αλίκης καὶ μ' ἄφησε μόνη, γιὰ νὰ πάῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρία του, ποὺ βρισκόταν ἐκείνη τὴν ὥρα στὸν κῆπο της, σίγησα ἀμέσως ἀπάνω στὴν πρώτη κασέλλα ποὺ ἔτυχε νὰ ἀποστάσω μιὰ μπροσώπιστα νὰ κατατρῶ στὰ πόδια μου ἀπ' τὴ μεγάλη συγκίνησι ποὺ μ' εἶχε πιάσει.

Μέσα στὸ σαλονάκι τῆς 'Αλίκης τὰ ἔπιπλα ἦταν τοποθετημένα μὲ λεπτὸ γοῦστο.

Σ' ἕνα μικρὸ τραπεζάκι, ποὺ ἦταν τοποθετημένο κοντὰ σ' ἕνα παράθυρο, ἦταν βαλμένα τὸ ἕνα πάνω στ' ἄλλο, ἡ ἴδια βίβλος καὶ τὸ προσευχητάριο, ποὺ εἶχα δῆ στὸ δωμάτιο τῆς 'Αλίκης στὸ Μπρίδμαν.

'Επίσης, ἀπάνω σὲ μιὰ ἐταζέρα ποὺ ἦταν ἀνάμεσα στὴ σόμπα καὶ στὸ παράθυρο, ἦταν τοποθετημένα τὰ ἴδια ἐκεῖνα βιβλία, ποὺ τὰ εἶχα δῆ στὸ Μπρίδμαν, ἀπάνω στὸ ξύλινο τραπεζάκι τῆς 'Αλίκης.

Στὸ στρογγυλὸ τραπέζι πάλι ὑπῆρχαν ἕνα ἀνθοδοχεῖο μὲ ἄνθη κι' ἕνα πανεράκι μὲ εἴδη χρήσιμα γιὰ ἐργόχειρο.

'Η θερμάστρα ὅμως δὲν ἦταν ἀναμμένη καὶ ἄρχισα νὰ αἰσθάνομαι τὴν ψύχρα τοῦ δωματίου.

"Υστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἀνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἡ 'Αλίκη.

"Οταν τὴν εἶδα νὰ διευθύνεται μὲ ὁρμὴ πρὸς τὸ μέρος μου, ἡ ἀπόλυτη ἡρεμία τῆς μοῦ ἔδωσε ἀμέσως τὴν ψυχραιμία, τὴν ὁποία μάταια εἶχα προσπαθήσει προηγουμένως νὰ βρῶ.

Καθὼς τὴν ἀγκάλιαζα καὶ κάθισμου κοντά της, στὸν καναπέ, μοῦ φάνηκε σὰν νὰ ἔμπαινα μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησία, ὕστερα ἀπὸ ἕνα δρόμο σκονισμένο ποὺ τὸν φλογίζει ὁ ἥλιος.

'Η 'Αλίκη ἦταν ἁπλὰ ντυμένη, μὲ μιὰ ρόμπα ἀπὸ σταχτόχρωμο μετάξι.

"Οταν τὴν ἄφησα ἔβγαλε τὸ φλάβινο καπελλό της, τὸ ἄφησε ἀπάνω στὸ τραπέζι, μαζὺ μὲ τὰ ἄνθη ποὺ εἶχε μαζέψει, γύρισε ὕστερα πρὸς τὸ μέρος μου καὶ χαμογελώντας μοῦ εἶπε:

—Ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ τὰς ξαναδῶ. Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένη ποὺ ἤρθατε! 'Ενόμιζα ὅτι τὰ δέντρα δὲν θὰ ἀνθίζανε ποτὲ φύλλα στὸ Λονδῖνο, ἐνῶ τώρα ποὺ ἤρθατε δὲν τὸ πιστεύω πειά. Γιατὶ ὅμως εἴσαστε χλωμή; Μήπως εἴσαστε ἀδιάθετη;

—Ὄχι, δὲν εἶμαι παρὰ μονάχα κουρασμένη, 'Αλίκη. 'Ο θόρυβος τοῦ Λονδίνου μὲ πειράζει. Σεῖς ὅμως εἴσαστε ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη ὅπως σᾶς πρωτογνώρισα στὸ Μπρίδμαν.

Μόλις πρόφερα τὸ ὄνομα τῆς ἐξοχῆς αὐτῆς, ἡ 'Αλίκη κοκκίνισε ἐλαφρὰ καὶ μοῦ εἶπε:

—Τότε ἤμουν παιδὶ ἀκόμα, ἐνῶ τώρα...

—Τώρα, συμπλήρωσα ἐγώ, εἶσαι γυναῖκα, 'Αλίκη, καὶ μιὰ γυναῖκα καθὼς ἐλπίζω, εὐτυχισμένη.

Γύρισε τότε πρὸς τὸ μέρος μου

"Ανοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἡ 'Αλίκη

τὰ μεγάλα γαλανά της μάτια κι' ἀφοῦ κάτι σὰν στεναγμὸς ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη της, μοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ φωνὴ τόσο ἀδύνατη, ποὺ μόλις τὴν ἄκουσα:

—'Ο Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρών!

"Ὑστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησι τῆς 'Αλίκης δὲν εἶχα πειὰ τὸ θάρρος νὰ τὴν ρωτήσω τίποτε τὸ σχετικὸ μὲ τὸν 'Ερρίκο, τοὺς συγγενεῖς της καὶ τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες ἔγινε ὁ γάμος της, γιατὶ σοβοῦμουν μὴν παρεξηγηθῶ, ἢ μὴν πτωχὴ καὶ τῆς προξενήσουν λύπη τὰ λόγια μου. Περιορίσθηκα λοιπὸν νὰ τὴν ρωτήσω πῶς περνοῦσε τὸν καιρό της στὸ Λονδίνο.

Μοῦ ἐξήγησε ὅτι κάθε πρωΐ, ἀφοῦ συγύριζε μόνη τὸ σπίτι της, πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Μετὰ τὸ μεσημέρι ἔκανε τὸν περίπατό της στὸ πλησιέστερο πάρκο, ὅπου ἔμενε μιὰ-δυὸ ὧρες, ρίχνοντας σπόρους καὶ ψίχουλα στὰ πουλιὰ καὶ παίζοντας μὲ τὰ παιδάκια. "Ὑστερα πήγαινε σ' ἕνα νοσοκομεῖο ἀπόρων ὅπου τῆς εἶχαν δώσει τὴν ἄδεια νὰ βοηθῆ τέσσερες-πέντε ὧρες μιὰ νοσοκόμο στὴν περιποίησι τῶν ἀρρώστων. Φεύγοντας ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο πήγαινε πάλι στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἑσπερινὸ κι' ἀφοῦ τελείωνε ὁ ἑσπερινὸς γύριζε κατευθεῖαν στὸ σπίτι της γιὰ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ νοικοκυριό της. Ζωὴ τελείας Ἀγγλίδος κυρίας δηλαδή. Μοῦ εἶπε ἀκόμα ὅτι καμμιὰ φορὰ βγαίνανε κατὰ τὸ βραδάκι περίπατο, μαζὺ μὲ τὸν 'Ερρίκο, ἀλλ' αὐτὸ γινόταν πολὺ σπάνια.

—Κι' ὁ 'Ερρίκος, τὴν ρώτησα χαιρετῶντας ὅταν ἔπαψε νὰ μοῦ μιλᾶῃ, ἐπιδοκιμάζει τὸν τρόπο αὐτὸ τῆς ζωῆς σου;

—Σὲ ρωτῶ, ἀγαπημένη μου 'Αλίκη, πρόσθεσα, γιατὶ ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες συμπεραίνω ὅτι ὁ 'Ερρίκος θὰ μένῃ συνεχῶς ὅλη μέρα ἀλλοιμόνο μέσα στὸ σπίτι.

—Μὰ ὁ 'Ερρίκος, μοῦ ἀπάντησε, στρώνεται πολὺ ἀργὰ τὸ πρωΐ καὶ μετὰ τὸ μεσημέρι βγαίνει τακτικώτατα ἔξω.

—Τότε ὑποθέτω ὅτι τὸ βράδυ, στὸ τραπέζι, θὰ τοῦ λές πῶς πέρασες τὴν ἡμέρα σου. "Ετσι δὲν εἶνε;

—"Οχι. 'Ο 'Ερρίκος δὲν ἐνδιαφέρεται οὔτε γιὰ τὰ ἄνθη, οὔτε γιὰ τὰ πουλιά, οὔτε γιὰ τὰ παιδιά. Συμπονεῖ ὅμως τοὺς φτωχούς. Δυὸ φορὲς ποὺ τοῦ ζήτησα λίγα γρόσια γι' αὐτοὺς μοῦ τὰ ἔδωσε. 'Αλλὰ καὶ πάλιν δὲν θέλει νὰ τοῦ μιλῶ οὔτε γιὰ τοὺς φτωχούς.

—'Η κ. Μίδλετων, τῆς εἶπα ἐνῶ ἀλλάζοντας ὁμιλία, θὰ ἤθελε πολὺ νὰ σᾶς δῇ σήμερα, 'Αλίκη.

—'Αλήθεια; μὲ ρώτησε χαρούμενη. Πόσο ἐπιθυμῶ κι' ἐγὼ νὰ τὴν γνωρίσω!... Πότε μπορῶ, ἀγαπημένη μου, νὰ πάω σπίτι της; Κι' ἀκόμη, νὰ πές μου. Μοιάζει μὲ τὸν 'Ερρίκο;

—Ναί, τοῦ μοιάζει. 'Επίσης ἀναπᾶ κι' αὐτὴ πάρα πολὺ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ λουλούδια.

"Θελα νὰ προσθέσω «καὶ τὰ παιδιά», ἀλλὰ κάποια μυστηριώδης δύναμις μ' ἐμπόδισε νὰ τὸ πῶ καὶ συνέχισα:

—"Ελα, ἀγαπητή μου 'Αλίκη, βάλε τὸ καπέλλο σου κι' ἂς πᾶμε, ἂν θέλῃς, μαζὺ νὰ δοῦμε τὴν κ. Μίδλετων.

Σηκώθηκε ἀμέσως. Κι' ἐνῶ ἔδενε τὶς κορδέλλες τοῦ καπέλλου της, πλησίασα τὴν ἑταζέρα κι' ἀφοῦ ἔρριξα μιὰ ματιὰ στὰ βιβλία ποὺ ἦταν ἐπάνω σ' αὐτήν, εἶπα στὴν 'Αλίκη:

—Αὐτὰ ἐδῶ τὰ βιβλία τὰ ἔχω δῆ καὶ στὸ Μπρίδιαν, 'Αλίκη. Δὲν ἀγόρασες ἄλλα;

—"Οχι. 'Ωσότου διάβασα μερικὰ βιβλία τοῦ Βύρωνος καὶ τοῦ Βάλτερ Σκώτ, μὰ δὲν τὰ βρῆκα τόσο εὐχάριστα. Διαβάζω πάλι τὰ παλιά μου βιβλία, ἀπ' ὅπου παίζω διάφορους στίχους κι' ἱστορίες γιὰ νὰ τὶς λέω στὰ παιδιὰ τοῦ πάρκου. Κι' ἀπὸ τὴ βίβλο μου πάλιν παίρνω διάφορες διηγήσεις, τὶς ὁποῖες ἀφηγοῦμαι στοὺς ἀρρώστους ποὺ περιποιοῦμαι.

Καθὼς τὴν ἄκουγα, μοῦκανε κατάπληκτικὴ ἐντύπωσι ἡ ἠρεμία της. Κι' ὅμως μόλις ἦταν δεκαεξάχρονων κ' ἡ ζωή της δὲν ἦταν στεωμένη μὲ τριαντάφυλλα.

Τὸ ἀμάξι, στὸ ὁποῖο μπήκαμε γιὰ νὰ πᾶμε στῆς κ. Μίδλετων,

—'Η 'Αλίκη ζῆ μέσα σ' ἕνα διαρκὲς ὄνειρο, μοῦ εἶπεν ὁ 'Ερρίκος.

ἔτρεχε γρήγορα καὶ σὲ λίγο εἴχαμε φτάσει.

* * *

"Οταν μπήκαμε μέσα στὸ σαλόνι τῆς κ. Μίδλετων εἴδαμε τὸν 'Ερρίκο νὰ κάθεται κοντὰ στὴν ἀδελφή του.

'Η κ. Μίδλετων μόλις μᾶς ἀντελήφθη, πετάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι της, ἔτρεξε κοντὰ στὴν 'Αλίκη, τὴν φίλησε τρυφερὰ καὶ πιάνοντάς την ἀπ' τὸ χέρι τὴν τράβηξε στὸν καναπὲ ποὺ ἦταν στὴ γωνιὰ τοῦ σαλονιοῦ. 'Εκεῖ ἄρχισε νὰ τῆς μιλῆ μὲ τὴ θέρμη καὶ τὴν καλωσύνη, ποὺ πάντα τὴν διακρίνανε.

'Ο 'Ερρίκος, ἀφοῦ ἐσηκώθηκε λίγο νευρικά, πάνω-κάτω, ἐγύρισε κατόπιν ἀποτόμως πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μοῦ εἶπε δίνοντάς μου τὸ χέρι του:

—Πῶς εἶσαι, 'Ελένη; Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνει γιὰ τὴν 'Αλίκη.

Τοῦ ἔσκυψα κι' ἐγὼ τὸ χέρι καὶ τοῦ ἀπάντησα:

—Καὶ ποιός μπορεῖ νὰ μὴν εἶνε καλὸς μαζύ της;

—Καύμένη 'Αλίκη! ψιθύρισε ὁ 'Ερρίκος πιάνοντας τὸ μέτωπό του σὰν νὰ τὸν βασάνιζε κάποια σκέψι.

Τὸν κύτταξα τότε καλύτερα κι' εἶδα πὼς ἦταν ὠχρότατος κι' ὅτι εἶχε ἀδυνατίσει πολύ.

Ἐμείναμε σιωπηλοὶ λίγες στιγμές. Κατόπιν ὁ 'Ερρίκος φωτῶντας μὲ κάτι τι τὸ ἀσήμαντο, μὲ παρέσυρε πίσω ἀπ' τὴν κουρτίνα τοῦ πιὸ ἀπομακρυσμένου παραθύρου, πίσω ἀπ' τὸν καναπέ, ποὺ καθόντουσαν ἡ θεία μου κι' ἡ 'Αλίκη, καὶ μοῦ ἀνήγγειλε πὼς τὴν ἄλλη μέρα θὰ γύριζε ὁ πατέρας του στὸ Λονδίνο καὶ πὼς ἔλπιζε ὅτι κι' αὐτός, ὅπως καὶ ἡ Μίδλετων, θὰ δεχότανε νὰ δῆ τὴν 'Αλίκη.

—Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς, 'Ερρίκε, πόσο θὰ εὐχαριστηθῶ ὅταν γίνῃ αὐτό, τοῦ εἶπα. Δὲν ξέρω ὅμως ἂν ὁ πατέρας σου θὰ ἐκτιμήσῃ τὴν 'Αλίκη, ὅσο τῆς ἀξίζει, πρᾶγμα ποὺ εἶναι περισσότερο ἀπὸ βέβαιο ὅτι θὰ τὸ κάνῃ

—Σιωπή!... Σῶπα!... Σῶπα!... φώναξα τρομαγμένη.

τὸ μεγάλο γαλανὸ τῆς μάτι κι' ἀφοῦ κάτι σὰν στεναγμὸς ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη τῆς, μοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ φωνὴ τόσο ἀδύνατη, ποὺ μόλις τὴν ἄκουσα:

—'Ο Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρών!

"Ὑστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησι τῆς 'Αλίκης δὲν εἶχα πειὰ τὸ θάρρος νὰ τὴν ρωτήσω τίποτε τὸ σχετικὸ μὲ τὸν 'Ερρίκο, τοὺς συγγενεῖς της καὶ τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες ἔγινε ὁ γάμος της, γιατὶ σοβοῦμουν μὴν παρεξηγηθῶ, ἢ μὴν πτωχὴ καὶ τῆς προξενήσουν λύπη τὰ λόγια μου. Περιορίσθηκα λοιπὸν νὰ τὴν ρωτήσω πῶς περνοῦσε τὸν καιρό της στὸ Λονδίνο.

Μοῦ ἐξήγησε ὅτι κάθε πρωΐ, ἀφοῦ συγύριζε μόνη τὸ σπίτι της, πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Μετὰ τὸ μεσημέρι ἔκανε τὸν περίπατό της στὸ πλησιέστερο πάρκο, ὅπου ἔμενε μιὰ-δυὸ ὧρες, ρίχνοντας σπόρους καὶ ψίχουλα στὰ πουλιὰ καὶ παίζοντας μὲ τὰ παιδάκια. "Ὑστερα πήγαινε σ' ἕνα νοσοκομεῖο ἀπόρων ὅπου τῆς εἶχαν δώσει τὴν ἄδεια νὰ βοηθῆ τέσσερες-πέντε ὧρες μιὰ νοσοκόμο στὴν περιποίησι τῶν ἀρρώστων. Φεύγοντας ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο πήγαινε πάλι στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἑσπερινὸ κι' ἀφοῦ τελείωνε ὁ ἑσπερινὸς γύριζε κατευθεῖαν στὸ σπίτι της γιὰ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ νοικοκυριό της. Ζωὴ τελείας Ἀγγλίδος κυρίας δηλαδή. Μοῦ εἶπε ἀκόμα ὅτι καμμιὰ φορὰ βγαίνανε κατὰ τὸ βραδάκι περίπατο, μαζὺ μὲ τὸν 'Ερρίκο, ἀλλ' αὐτὸ γινόταν πολὺ σπάνια.

—Κι' ὁ 'Ερρίκος, τὴν ρώτησα χαιρετῶντας ὅταν ἔπαψε νὰ μοῦ μιλᾶῃ, ἐπιδοκιμάζει τὸν τρόπο αὐτὸ τῆς ζωῆς σου;

—Σὲ ρωτῶ, ἀγαπημένη μου 'Αλίκη, πρόσθεσα, γιατὶ ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες συμπεραίνω ὅτι ὁ 'Ερρίκος θὰ μένῃ συνεχῶς ὅλη μέρα ἀλλοιμόνο μέσα στὸ σπίτι.

—Μὰ ὁ 'Ερρίκος, μοῦ ἀπάντησε, στρώνεται πολὺ ἀργὰ τὸ πρωΐ καὶ μετὰ τὸ μεσημέρι βγαίνει τακτικώτατα ἔξω.

—Τότε ὑποθέτω ὅτι τὸ βράδυ, στὸ τραπέζι, θὰ τοῦ λές πῶς πέρασες τὴν ἡμέρα σου. "Ετσι δὲν εἶνε;

—"Οχι. 'Ο 'Ερρίκος δὲν ἐνδιαφέρεται οὔτε γιὰ τὰ ἄνθη, οὔτε γιὰ τὰ πουλιά, οὔτε γιὰ τὰ παιδιά. Συμπονεῖ ὅμως τοὺς φτωχούς. Δυὸ φορὲς ποὺ τοῦ ζήτησα λίγα γρόσια γι' αὐτοὺς μοῦ τὰ ἔδωσε. 'Αλλὰ καὶ πάλιν δὲν θέλει νὰ τοῦ μιλῶ οὔτε γιὰ τοὺς φτωχούς.

—'Η κ. Μίδλετων, τῆς εἶπα ἐνῶ ἀλλάζοντας ὁμιλία, θὰ ἤθελε πολὺ νὰ σᾶς δῇ σήμερα, 'Αλίκη.

—'Αλήθεια; μὲ ρώτησε χαρούμενη. Πόσο ἐπιθυμῶ κι' ἐγὼ νὰ τὴν γνωρίσω!... Πότε μπορῶ, ἀγαπημένη μου, νὰ πάω σπίτι της; Κι' ἀκόμη, νὰ πές μου. Μοιάζει μὲ τὸν 'Ερρίκο;

—Ναί, τοῦ μοιάζει. 'Επίσης ἀναπᾶ κι' αὐτὴ πάρα πολὺ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ λουλούδια.

"Θελα νὰ προσθέσω «καὶ τὰ παιδιά», ἀλλὰ κάποια μυστηριώδης δύναμις μ' ἐμπόδισε νὰ τὸ πῶ καὶ συνέχισα:

—"Ελα, ἀγαπητή μου 'Αλίκη, βάλε τὸ καπέλλο σου κι' ἂς πᾶμε, ἂν θέλῃς, μαζὺ νὰ δοῦμε τὴν κ. Μίδλετων.

του. 'Αλλὰ δὲν μοῦ λές... τί σοῦ ἔλεγε τόσην ὥρα ὁ 'Ερρίκος;

'Η ἐρώτησι αὐτὴ ἦταν γιὰ μένα ἐντελῶς ἀπρόοπτη καὶ μ' ἀναστάτωσε ὁλόκληρη. Εὐτυχῶς ὅμως, ποὺ τὴν ἴδια στιγμὴ ἦρθε ὁ θεῖος μου κι' ἔτσι ἀπέφυγα ν' ἀπαντήσω.

* * *

Τὸ μεγάλο οἰκογενειακὸ καὶ συμφιλιωτικὸ γεῦμα ποὺ εἴχαμε σχεδιάσει, ἐδόθη κι' ἡ 'Αλίκη μὲ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν τρόπων της κατεγοήτευσε καὶ τὸν κ. Μίδλετων καὶ τὸν πατέρα τοῦ 'Ερρίκου. 'Η ἀθωότης της μάλιστα τοὺς ἐπροξένησε τέτοια ἐντύπωσι, ποὺ παραξενευτήκαν γιὰ τὴν ψυχρότητα μὲ τὴν ὁποία φερνόταν ὁ 'Ερρίκος ἀπέναντί της.

"Οταν ἀργὰ τὸ βράδυ, ὁ 'Ερρίκος κι' ἡ 'Αλίκη ἔφυγαν, ὁ κ. Μίδλετων παρακάλεσε τὴν 'Αλίκη νὰ ἔρχεται συχνὰ στὸ σπίτι μας.

Μολαταῦτα ἂν καὶ ἀγαποῦσα τὴν 'Αλίκη δὲν ἤθελα νὰ πηγαίνω νὰ τὴν βλέπω, γιατὶ ἡ συντροφιά της μ' ἔκανε νὰ ὑποφέρω.

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο εἴχαμε ἀρχίσει νὰ πηγαίνουμε στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις, στὶς ὁποῖες ἐρχότανε μαζύ μας κι' ὁ 'Ερρίκος μόνος του, χωρὶς νὰ παίρνῃ μαζύ του καὶ τὴν γυναίκα του.

'Η κ. Μίδλετων ποὺ τὸ παρετήρησε αὐτός, ἐπρότεινε μιὰ μέρα στὸν 'Ερρίκο νὰ ἐπιτρέψῃ στὴν 'Αλίκη νὰ ἔρχεται μαζύ μας.

'Ο 'Ερρίκος τότε τῆς ἀπάντησε ὅτι ποτὲ δὲν ἐ'γε ἀπαγορεύσει ἕνα τέτοιο πρᾶγμα στὴ γυναίκα του κι' ὅτι ἂν ἔμενε σπίτι της τὸ ἔκανε γιατὶ τῆς ἄρεσε.

—Μὰ ἐμεῖς μποροῦμε νὰ τὴν κάνουμε ν' ἀλλάξῃ τακτική, εἶπεν ἡ κ. Μίδλετων. Εἶνε λυπηρὸ μοῦ φαίνεται καὶ γιὰ σένα καὶ γι' αὐτὴν νὰ μένῃ κλεισμένη μέσα στὸ σπίτι της, ἐνῶ ἐσὺ ἠξακολουθῆς νὰ διασκεδάζῃς, ὅπως πρίν τὴν παντρευτῆς.

—Μπορεῖ νὰ εἶνε λυπηρό, Μαρία, ἀπάντησε μὲ νευρικότητα ὁ 'Ερρίκος στὴν ἀδελφή του, ἀλλὰ συγχρόνως εἶνε κι' ἀναπόφευκτο. "Βεσι πρέπει νὰ γίνεται. "Αν δὲ θέλῃς λοιπὸν νὰ μὲ λυπήσῃς, μὴ μοῦ μιλήσῃς ἄλλη φορὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

'Η κ. Μίδλετων ὅμως δὲν ὑπογωρεῖ εὐκολα ἐπάνω σὲ τέτοια ζητήματα καὶ γι' αὐτό, ἀφοῦ εἶδε ὅτι ὁ 'Ερρίκος ἦταν ἀμετάπειστος, μὲ πῆρε ἕνα πρωΐ μαζύ της στὴ 'Αλίκης, στὴν ὁποία εἶπε ὅτι, ἂν ἀγαποῦσε τὸν ἄντρα της, ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ νὰ συνδεθῆ μὲ τοὺς γνωστούς του καὶ τοὺς φίλους του.

'Η 'Αλίκη ἔμεινε κατάπληκτη ὅταν ἄκουσε τὶς συστάσεις αὐτὲς τῆς θείας μου καὶ τῆς ἀπάντησε ὅτι δὲν θὰ εἶχε καμμιὰ ἀντίρρησι σ' αὐτὰ. Ἐφόσον φυσικὰ θὰ τῆς τὸ ἐπέτρεπε ὁ ἄνδρας της.

—Τότε λοιπόν, παιδί μου, ἐπέμενε ἡ θεία μου, γιατὶ ὁ 'Ερρίκος δὲν σὲ παίρνει ἕνα βράδυ μαζύ μας; "Α, φαίνεται πὼς ἔχει πάρεξηγήσει τὰ γούστα σου.

—"Οχι, ὄχι, κ. Μίδλετων, ἀπάντησε ἡ 'Αλίκη, καταλαβαίνω τί θέλετε νὰ πῆτε καὶ σᾶς εὐχαριστῶ. Σᾶς παρακαλῶ ὅμως νὰ μὴν ἐπιμείνετε περισσότερο, γιατὶ θὰ μοῦ προξενήσετε περισσότερη λύπη, παρὰ χαρά.

Κι' ἐνῶ μιλοῦσε, γίνηκε κατακόκκινη. "Ὑστερα σηκώθηκε, πῆρε ἕνα μπουκέτο μενεξέδες καὶ μοῦ τὸ προσέφερε. "Οταν κάθησε πάλι ἡ κοκκινάδα της ἐ'γε περάσει.

Κατόπιν, ὅταν γυρίζαμε στὸ σπίτι μας, ἡ κ. Μίδλετων δὲν μιλοῦσε καθόλου καὶ φαινότανε πολὺ στενοχωρημένη. Μόλις φτάσαμε σπίτι, βρήκαμε ἐκεῖ τὸν 'Ερρίκο νὰ μᾶς περιμένῃ στὸ σαλόνι. 'Η θεία μου ἄρχισε τότε ἀμέσως νὰ τοῦ κάνῃ παρατηρήσεις μ' ἕναν τόνο ἐντελῶς ἀσυνήθιστο γι' αὐτήν. Μὰ τὰ λόγια της πήγανε χαμένα. 'Ο 'Ερρίκος ἐνοοῦσε νὰ κρατάῃ κλειστὴ τὴν 'Αλίκη. Γιατὶ ὅμως τὸ ἔκανε αὐτό; Δὲν τὴν ἀγαποῦσε ἄραγε; Αὐτὸ ὑποπτευόμουν βλέποντάς τον νὰ τριγυρίζῃ διαρκῶς γύρω μου. Ἐπιζητοῦσε τὴ συντροφιά μου κι' ἄλλοτε ἦταν ἀπότομος κι' ἄγριος κι' ἄλλοτε ὁλωμένος κατάκαρδα.

"Ενα βράδυ, ποὺ εἴχαμε πάει στὸ σπίτι τῆς λαίδης Βύνδαν, βρήκαμε τὸν 'Ερρίκο ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν καλεσμένων. "Ηρθε μάλιστα ἀμέσως κοντά μου καὶ μὲ πῆρε καὶ χορέψαμε. Κατόπιν μὲ παρέσυρε μέσα σ' ἕνα σαλονάκι, στὸ ὁποῖο βρισκόντουσαν καὶ μερικοὶ ἄλλοι προσκαλεσμένοι, οἱ ὁποῖοι κουβεντιάζανε διάφορα λευκώματα.

Καθήσαμε σ' ἕναν καναπὲ καὶ μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία τοῦ εἶπα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προσωλῆ τόσο τὴν 'Αλίκη.

—Τί θὲς νὰ πῆς, 'Ελένη; μὲ ρώτησε παραγμένος.

—Νά, ὅτι δὲν φέρνεσαι στὴ γυναίκα σου μὲ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει, τοῦ ἀπάντησα.

—Καὶ πρέπει νὰ τὸ κάνω αὐτό, γιὰ νὰ μ' ἀγαπήσῃ κάποιος;

—"Οχι, ὄχι, γιατὶ ἡ 'Αλίκη σ' ἀγαπᾶ... Εἶναι σίγουρη γι' αὐτό.

—Τὸ ξέρω πὼς μ' ἀγαπάει, ἀπάντησε μελαγχολικὰ ὁ 'Ερρίκος. Βέβαια, μ' ἀγαπάει κι' ἐμένα ὅπως ἀγαπάει τὴν γάτα της, τὸν ἀδελφό της τὸν Τζόνυ, τὰ πουλιά, τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ζητιάνους τοῦ πάρκου!.. Μὰ τέτοια ἀγάπη ἐνῶ δὲν τὴν θέλω. 'Ἐμένα μοῦ χρειάζεται μιὰ ἄλλη ἀγάπη, τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ δώσῃ ἐκείνη. 'Η 'Αλίκη ζῆ διαρκῶς μέσα σ' ἕνα ὄνειρο. Καλὸν εἶνε, λοιπόν, καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ κείνη, νὰ μὴν τὴν ξυπνήσουμε, γιατὶ τότε θὰ γίνῃ δυστυχισμένη. Ἂν ξυπνήσῃ, θὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ καὶ θ' ἀρχίσῃ νὰ κατριέται καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ παντρευτήκαμε καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε. Τότε ἢ θὰ πάῃ τὸν κακὸ δρόμο ἢ θὰ κλεισθῆ σὲ κανένα μοναστήρι. Μὴν κλαῖς, λοιπόν, 'Ελένη, γι' αὐτήν. Εἶνε εὐτυχισμένη. Ἂν κλαῖς ὅμως γιὰ μένα τότε ἔχεις δίκηο, γιατὶ ὁ Θεὸς μόνο ξέρει πόσο δυστυχισμένος εἶμαι.

'Ἐκλαιγα πραγματικά, μὲ θερμὰ δάκρυα. Καὶ μὲ τὴν φωνή, ποὺ ἔτρεμε καὶ μόλις ἀκουγόταν, ρώτησα τὸν 'Ερρίκο, ἐκεῖνο ποὺ δὲν τολμοῦσα τόσον καιρὸ νὰ τὸν ρωτήσω.

—Τότε, τοῦ εἶπα, γιατὶ τὴν πῆρες γυναίκα σου;

'Ο 'Ερρίκος, ἀφοῦ μὲ κύτταξε κατάματα σὰν νἀθελε νὰ δῆ μέσα στὴν ψυχή μου, μοῦ ἀπάντησε:

—Σιωπή!... Σῶπα!... Σῶπα!... φώναξα τρομαγμένη.

σως κοντά μου καὶ μὲ πῆρε καὶ χορέψαμε. Κατόπιν μὲ παρέσυρε μέσα σ' ἕνα σαλονάκι, στὸ ὁποῖο βρισκόντουσαν καὶ μερικοὶ ἄλλοι προσκαλεσμένοι, οἱ ὁποῖοι κουβεντιάζανε διάφορα λευκώματα.

Καθήσαμε σ' ἕναν καναπὲ καὶ μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία τοῦ εἶπα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προσωλῆ τόσο τὴν 'Αλίκη.

—Τί θὲς νὰ πῆς, 'Ελένη; μὲ ρώτησε παραγμένος.

—Νά, ὅτι δὲν φέρνεσαι στὴ γυναίκα σου μὲ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει, τοῦ ἀπάντησα.

—Καὶ πρέπει νὰ τὸ κάνω αὐτό, γιὰ νὰ μ' ἀγαπήσῃ κάποιος;

—"Οχι, ὄχι, γιατὶ ἡ 'Αλίκη σ' ἀγαπᾶ... Εἶναι σίγουρη γι' αὐτό.

—Τὸ ξέρω πὼς μ' ἀγαπάει, ἀπάντησε μελαγχολικὰ ὁ 'Ερρίκος. Βέβαια, μ' ἀγαπάει κι' ἐμένα ὅπως ἀγαπάει τὴν γάτα της, τὸν ἀδελφό της τὸν Τζόνυ, τὰ πουλιά, τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ζητιάνους τοῦ πάρκου!.. Μὰ τέτοια ἀγάπη ἐνῶ δὲν τὴν θέλω. 'Ἐμένα μοῦ χρειάζεται μιὰ ἄλλη ἀγάπη, τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ δώσῃ ἐκείνη. 'Η 'Αλίκη ζῆ διαρκῶς μέσα σ' ἕνα ὄνειρο. Καλὸν εἶνε, λοιπόν, καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ κείνη, νὰ μὴν τὴν ξυπνήσουμε, γιατὶ τότε θὰ γίνῃ δυστυχισμένη. Ἂν ξυπνήσῃ, θὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ καὶ θ' ἀρχίσῃ νὰ κατριέται καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ παντρευτήκαμε καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε. Τότε ἢ θὰ πάῃ τὸν κακὸ δρόμο ἢ θὰ κλεισθῆ σὲ κανένα μοναστήρι. Μὴν κλαῖς, λοιπόν, 'Ελένη, γι' αὐτήν. Εἶνε εὐτυχισμένη. Ἂν κλαῖς ὅμως γιὰ μένα τότε ἔχεις δίκηο, γιατὶ ὁ Θεὸς μόνο ξέρει πόσο δυστυχισμένος εἶμαι.

'Ἐκλαιγα πραγματικά, μὲ θερμὰ δάκρυα. Καὶ μὲ τὴν φωνή, ποὺ ἔτρεμε καὶ μόλις ἀκουγόταν, ρώτησα τὸν 'Ερρίκο, ἐκεῖνο ποὺ δὲν τολμοῦσα τόσον καιρὸ νὰ τὸν ρωτήσω.

—Τότε, τοῦ εἶπα, γιατὶ τὴν πῆρες γυναίκα σου;

'Ο 'Ερρίκος, ἀφοῦ μὲ κύτταξε κατάματα σὰν νἀθελε νὰ δῆ μέσα στὴν ψυχή μου, μοῦ ἀπάντησε:

—Σιωπή! Σῶπα!... Σῶπα!... φώναξα τρομαγμένη. Καὶ κύτταξα γύρω μου γιὰ νὰ ἰδῶ μήπως μᾶς ἔβλεπε κανείς. Τὰ πρόσωπα ὅμως ποὺ βρήκαμε στὸ σαλονάκι, ὅταν μπήκαμε, εἶχανε φύγει. Εἴμαστε μόνοι, ὁ 'Ερρίκος κι' ἐγὼ κι' ἀπ' τὴν αἴθουσα τοῦ γρόσου ἀκουγόντουσαν ἡ φωνὲς τῶν χορευτῶν ἀναπαυμένες μὲ τὴ μουσική.

Σκέπασα τότε τὸ πρόσωπό μου μὲ τὰ χέρια μου καὶ ψιθύρισα στὸν 'Ερρίκο:

—Λέγε!..

—'Ελένη, μοῦ εἶπε σιγά, εἶνε ἀλήθεια ὅτι σὲ φοβέρισα ἄλλοτε καὶ τὲ βασάνισα, ἀλλὰ δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς πόσο βασανιζόμουνα κι' ἐγὼ βασανίζοντας ἐσένα. "Οταν τὰ μάθῃς ὅλα... ὅταν μάθῃς κάτω ἀπὸ ποιὲς ἀπειλὲς, ἐλπίδες καὶ φόβους ἔκανα ὅ,τι ἔκανα...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ σταμάτησε ἀπότομα. Γύρισα τότε τὸ κεφάλι μου γιὰ νὰ ἰδῶ μήπως μπῆκε κανεὶς στὸ σαλόνι.

Στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, μπροστά μας ἀκριβῶς, στεκόντουσαν ὁ Κάρολος Βύνδαμ καὶ ὁ Ἐδουάρδος Μίλδετων, ὁ ὁποῖος μὲ κύτταξε ἄγρια καὶ θυμωμένα. Εἶχε παρεξηγήσει ἀπολαῦ τὸ ραντεβοῦ μου μὲ τὸν 'Ερρίκο.

Ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν ἐνήργησα τόσον αὐθόρμητα ὅσο ἐκείνη τὴ στιγμή. "Ωρμησα ἀμέσως, σταθῆκα στὸ πλευρὸ τοῦ 'Εδουάρδου καὶ τοῦ ψιθύρισα σιγά:

—Πήγαινέ με σ' ἕνα μέρος ὅπου νὰ μπορῶ νὰ σοῦ μιλήσω. Μὴ μὲ κρίνῃς καὶ μὴ μὲ καταδικάσῃς ἀκόμα!...

'Ο 'Εδουάρδος, χωρὶς νὰ μοῦ πῆ λέξι, μοῦ προσέφερε τὸ μπράτσο του κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ γεμάτα κόσμο σαλόνια μὲ πῆγε στὸ γαλονάκι ποὺ βρισκόντουσαν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μίδλετων. Κι' ἀφοῦ μ' ἔβαλε νὰ καθήσω σ' ἕνα κάθισμα, ποὺ ἦταν πλάϊ στὴ θεία μου, ἔφυγε χωρὶς νὰ μοῦ πῆ λέξι!...

"Εμεινα ἀκίνητη λίγες στιγμές, μὴ μπορῶντας ἀπ' τὴν ταραχή μου οὔτε κἀν νὰ σκεφθῶ. Εὐτυχῶς ποὺ ὁ θεῖος καὶ ἡ θεία μου ἦταν ἀπορροφημένοι μὲ τὴν συνομιλία τους καὶ δὲν ἀντιληφθήκανε τὴν παρουσία μου. "Αν μὲ ἀντιλαβόντουσαν ἀπ' τὴν ἀρχή, ἡ θέσι μου θὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσκολη. 'Ἦταν ἀδύνατον νὰ μὴ μοῦ ζητοῦσαν ἐξηγήσεις γιὰ τὴν ταραχή μου καὶ θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ τοὺς κρύψω τὴν πραγματικὴ αἰτία.

Μὰ γιατὶ πάλι μοῦ φέρθηκε τότε ἀπότομα καὶ ἀγχοκτήρισε ὁ 'Εδουάρδος; Μήπως δὲν τοῦ εἶχα βεβαιώσει κατηγορηματικὰ ὅτι δὲν ἀγαποῦσα τὸν 'Ερρίκο; "Ωστε δὲν εἶνε καμμιὰ σημασία στὰ λόγια μου; 'Αλλὰ τότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ σιγκατάθεσι τὴν πιὸ χειρότερη ἰδέα γιὰ μένα. Βέβαια, αὐτὸ ἐδείχνε τὸ ἀποσβλητικὸ φέρσιμό του. 'Ἦταν σίγουρο πειὰ πὼς ὁ 'Εδουάρδος πίστευε πὼς ἐγὼ κι' ὁ 'Ερρίκος ἀγαπιόμαστε κρυφά. Κι' αὐτὸ θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸ βγάλῃ πειὰ κανεὶς ἀπ' τὸ μυαλό του. Κι' ἐφόσον θὰ πίστευε σ' ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, θὰ ἔπρεπε ἀναγκαία νὰ νομίζῃ πὼς δὲν εἶμαι παρὰ μιὰ πρόστυχη τάξεως ἠθοποιός, ποὺ θέλει νὰ παίζῃ μὲ τὴν π

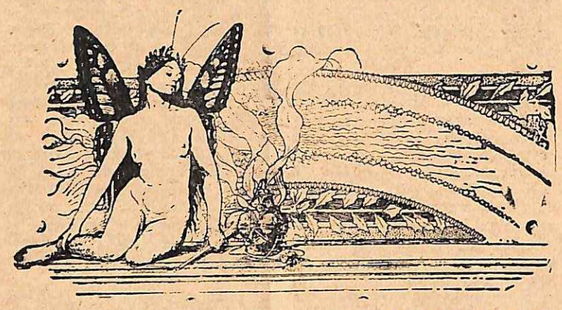

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ADOLPHE ADERER

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Ο κ. Λεβέκ, ὑπάλληλος τῆς Νομαρχίας τοῦ Σηκουάνα, βλέποντας τρεῖς-τέσσερες φορὲς τὴν ἡμέρα τὴ δεσποινίδα Ζακελίνα Μορὲλ τὴν ὄμορφα ποὺ πήγαινε καὶ γύριζε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, δὲν ἄργησε νὰ τὴν ἀγαπήσῃ...

Ἡ μητέρα της, μοδίστρα φτωχή, κολακεύτηκε ἀπ' τὸ αἴσθημα τοῦ νεαροῦ ὑπαλλήλου γιὰ τὴν κόρη της, κι' ὅταν αὐτὸς τὴν ζήτησε σὲ γάμο, ἔδωσε τὴ συγκατάθεσί της ἀμέσως, κι' ἔτσι ὁ κ. Λεβὲκ ξύπνησε ἕνα πρωὶ—ὕστερα ἀπὸ κομμιὰ δεκαριὰ μῆνες — πατέρας νόμιμος κι' εὐτυχισμένος ἑνὸς χαριτωμένου μπεμπέ.

Στὸ διάστημα αὐτό, φαινόταν πὼς ὁ κ. Λεβὲκ εἶχε βρῆ μιὰ πραγματικὴ οἰκογενειακὴ εὐτυχία. Ὅταν ζήτησε σὲ γάμο τὴ Ζακελίνα, δὲν εἶχε καὶ τόσο ἐνδιαφερθῆ γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἢ γιὰ τὴ μόρφωσί της, καὶ τὸ μόνο στὸ ὁποῖο πρόσεξε ἦταν ἡ ἐξαιρετική της καλλονή.

Παράξενο, ὅμως... Ἐνῶ ὥς τότε ἡ Ζακελίνα ἔδειχνε πὼς ἦταν μιὰ ἔκτακτη νοικοκυρά, καὶ πὼς θὰ γινόταν στὸ μέλλον καὶ μιὰ ζηλευτὴ μητέρα, ὡστόσο, μόλις τὸ παιδάκι τους πάτησε τοὺς ἕξη μῆνες, μιὰ ξαφνικὴ μεταμόρφωσι τὴν ἄλλαξε ἐντελῶς...

Ὅλος ὁ φιλάρεσκος χαρακτῆρας της, συγκρατημένος ὥς τότε ἀπὸ κάποια δειλία, ἐκδηλώθηκε ἀνησυχητικά. Ἀφήνοντας τὸ παιδί της στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ὑπηρετρίας, ξεπόρτιζε ὅλη τὴν ἡμέρα, ντυνόταν μὲ καπέλλα καὶ τουαλέττες τῆς τελευταίας μόδας, γύριζε ἀκατάπαυστα μὲ τὶς πὸ ξεμυαλισμένες φίλες της στὰ καταστήματα, μάθαινε μὲ λεπτομέρειες ὅλα τὰ σκάνδαλα τοῦ Παρισιοῦ, καὶ παρακολουθοῦσε σὰν διψασμένη ὅλη τὴν κίνησι—ἀπὰ κρυφὴ καὶ φανερὴ — τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας.

Πέρασαν ἔτσι ἀρκετοὶ μῆνες. Ὁ κ. Λεβὲκ στὴν ἀρχὴ εἶχε τὴν ἐλπίδα, πὼς μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὶς ἀκατάπαυστες στοργικὲς συμβουλές του θὰ διορθωνόταν ἡ ἀπερίσκεπτη γυναίκα του. Στὸ τέλος ὅμως, ἀναγκάστηκε μὲ σφιγμένη τὴν ψυχή του, νὰ παραδεχτῆ τὴ σκληρὴ ἀλήθεια: Κατάλαβε πειὰ πὼς εἶχε βιασθῆ νὰ διαλέξῃ σύζυγο, κι' ὅτι εἶχε ἐμπιστευθῆ τὴ γαλήνη καὶ τὴν οἰκογενειακή του εὐτυχία σ' ἕνα πλάσμα κοκκέτικο, ἄμυαλο, ἀδιάφορο στὶς λεπτότητες τῆς καρδιᾶς κι' ἀναισθητο στὰς ὑποχρεώσεις του καὶ τὰ καθήκοντά του!..

Ἄοχισε τότε νὰ ὑποφέρῃ σκληρά. Ἔβλεπε πὼς ἕνας ἀκατανίκητος πειρασμὸς ἔσπρωχνε τὴ γυναίκα του στὰ λοῦσα καὶ στὶς ἡδονές. Προασθανόταν καθαρά, ὅτι μὲ τὸν ἐπικίνδυνο κατήφορο ποὺ εἶχε πάρει, γρήγορα θὰ ἔπεφτε σὲ ἔνοχους γκρεμούς. Κι' ἐπειδὴ ὁ δυστυχισμένος τὴν ἀγαποῦσε ἀκόμα τρελλά, ἀναρωτιόταν μὲ ἀγωνία ἂν στὴν περίπτωσι ἑνὸς ἀνεπανορθώτου σκανδάλου θὰ ἦταν ἱκανὸς νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν τιμή του, πνίγοντας μὲ τὰ χέρια του τὴν ἔντονη ἀκόμα φωνὴ τῆς καρδιᾶς του!..

Τὸ βράδυ γύριζε ἀπ' τὸ γραφεῖο του στὸ σπίτι πάντα στὰς ἑφτά. Μιὰ μέρα ὅμως, σπαραγμένος ἀπ' τὶς μαῦρες ἔννοιες του, ἔνοιωσε κάποια ξαφνικὴ ζάλη καὶ λιποψυχία καὶ γύρισε κατὰ τὶς πέντε. Ἄνοιξε μὲ τὸ κλειδί του ἀθόρυβα μὰ κι' ἀνύποπτα τὴν ἐξώπορτα, καὶ προχώρησε στὸ χόλ, πατῶντας στὸ παχὺ χαλί...

Ἔξαφνα ἀνατρίχιασε. Ἤχος φιλημάτων ποὺ ἀκουγόταν ἀπ' τὸ πλαϊνὸ σαλόνι, τὸν ἔκαναν νὰ λαχταρίσῃ ἀπὸ ἕνα ἀπαίσιο προαίσθημα. Πλησιάζοντας τότε γρήγορα, ἔσπρωξε τὴν πόρτα, κι' ἀντίκρυσε τὴ γυναῖκα του στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ψηλοῦ θεατρίνου, ὅπως φαινόταν ἀπ' τὸ ἐξωτερικό του...

Ὁ ἀτυχὴς σύζυγος νόμισε τὴ στιγμὴ ἐκείνη πὼς τὸν κτύπησε κεραυνός. Ἀπόφυγε ὅμως τὶς σκηνές, σήκωσε περιφρονητικὰ τοὺς ὤμους του, κι' ἔδειξε τὴν πόρτα στὸν ταραγμένο ἐραστή... Ἔπειτα, λοξοκυττάζοντας γαλήνια, μὰ καὶ μὲ ὑπέρτατη ἀηδία, τὴ γυναῖκα του, τῆς εἶπε ἁπλά:

— Ἀσφαλῶς, θἄχῃς ἐπιστολὲς αὐτοῦ τοῦ ἀχρείου... Δῶσε μου τες μιὰ στιγμὴ νὰ τοὺς ρίξω μιὰ ματιά...

Μηχανικὰ ἡ γυναῖκα του, ὑπνωτισμένη ἀπ' τὴ ντροπή της καὶ ξεγελασμένη ἀπ' τὴν ἀταραξία του, τράβηξε ἀπὸ μιὰ κασσετίνα ἕνα δεματάκι ἐπιστολές, τυλιγμένες μὲ ρόζ χαρτὶ πολιτελείας, καὶ τὶς ἔδωσε στὸν σύζυγό της....

Χόρευε ἄκομψα χοροὺς τῆς μόδας

Ἐκεῖνος τρέμοντας μυστικά, διάβασε γρήγορα δυὸ-τρεῖς ἀπ' αὐτές. Ἔπειτα τὶς ἔβαλε στὴν τσέπη του προσεχτικά, κι' εἶπε στὴν ἄφωνη Ζακελίνα μὲ ἀηδία:

—Βρῆκα σ' αὐτὲς περισσότερα ἀπὸ ὅσα μοῦ χρειάζονται... Καὶ τώρα, κυρία μου, ἔχετε τὴν ἔλευθερία νὰ πᾶτε νὰ συναντήσετε τὸ φίλο σας... Ἀναγνωρίζετε, πιστεύω, καὶ μόνη σας, ὅτι εἶνε μεγάλη ἁμαρτία νὰ ζῆτε μὲ τὸν τίμιο ἰδῶτα τῆς δουλειᾶς μου, κι' ὕστερα, δίχως τύψη, νὰ κηλιδώνετε τὸ μέτωπό μου...

Καὶ βγαίνοντας ἀπ' τὸ σαλόνι, τράβηξε στὴν κρεββατοκάμαρα κι' ἀγκάλιασε μὲ λαχτάρα τὸ παιδί του, σὰν νἄθελε νὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπ' τὴ μολυσμένη ἀγκαλιὰ τῆς ἄστοργης κι' ἔνοχης μητέρας του...

* * *

Πέρασαν τρία χρόνια...

Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ κ. Λεβὲκ εὗτε μιὰ μέρα δὲν ἔλειψε ἀπ' τὸ γραφεῖο του. Τὶς διαθέσιμες ὅμως ὧρες, καθὼς καὶ τὰ βράδυα του, τὰ περνοῦσε πάντα κοντὰ στὸ μικρό του παιδί... Τὸ εἶχε ἐμπιστευθῆ στὶς φροντίδες μιᾶς καλόκαρδης γρηούλας θείας του,— ὅσο ἔλειπε στὸ γραφεῖο — κι' ἔπειτα πειὰ δὲν τοῦ τὸ ξεκολλοῦσε κανένας ἀπ' τὴ στοργική του ἀγκαλιὰ κι' ἀπ' τὰ πατρικά του γόνατα...

Κι' ἔτσι ὁ μικρὸς Πὼλ — ὅπως λεγόταν— μεγάλωνε μιὰ χαρά, ἄρχιζε νὰ συλλαβίζῃ χαριτωμένα τὰ πρῶτα παιδικὰ λογάκια του, κι' ὁ φτωχὸς κ. Λεβὲκ ἔνοιωθε μιὰ σωτήρια ἀνακούφισι, ὅταν τὸν φώναζε ὁ γυιός του «μπαμπᾶ»...

Μὰ συγχρόνως ἔνοιωθε καὶ μιὰ διαπεραστικὴ θλίψη! Ὁ μικρὸς Πὼλ συλλάβιζε ἀθῶα τὸ «μπαμπᾶ» γιὰ τὸν κ. Λεβὲκ καὶ τὸ «γιαγιᾶ» γιὰ τὴν γρηούλα παραμάννα του. Μὰ ἦταν τὸ ἄμοιρο παιδάκι καταδικασμένο βαρειὰ ἀπ' τὴ μοῖρα, νὰ μὴν κελαδήσῃ ποτὲ μὲ τὴ γλυκειὰ φωνίτσα του τὴν ἅγια καὶ ἱερὴ ἐκείνη λέξι «μαμᾶ», ποὺ καὶ μόνο τὸ συλλάβισμά της ἀνο'γει τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ σ' ἐκεῖνον ποὺ τὴν προφέρει!...

Μάτωνε ὀδυνηρὰ ἡ θλιμμένη ψυχὴ τοῦ κ. Λεβέκ, γι' αὐτό. Ποτὲ ὁ λατρευτός του γυιὸς δὲν θὰ ἄκουγε τὴν οὐράνια μουσική, ποὺ κλείνει μέσα της αὐτὴ ἡ μικρούλα λέξι — αὐτὴ ἡ μικρούλα κ' ὄμως φαρδειὰ σὰν τὸ χάος λέξι «ΜΑΜΑ» — κι' ἡ σκέψη αὐτὴ πολλὲς φορὲς τὸν πλημμύριζε τύψεις!..

Νά, πολλὲς φορὲς τυραννιόταν ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία αὐτή: Εἶχε ἄραγε τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴ μητρική, τὴν ἀναντικατάστατη μητρικὴ ἀγκαλιά, στὸ ἀθῶο παιδί του, γιὰ χάρι μιᾶς ἀφηρημένης κάπως—μπρὸς τουλάχιστον σ' αὐτὴ τὴ χειροπιαστὴ ἀλήθεια!—θεωρίας περὶ τιμῆς;..

Ὕστερα ὅμως ἀνακουφιζόταν λίγο, μὲ τὴ σκέψη ὅτι ἦταν ἀνάξια καὶ γιὰ μητέρα, ὅπως φάνηκε κι' ἀνάξια γιὰ σύζυγος, ἡ ἐπιπόλαιη γυναῖκα του!..

* * *

Μὰ στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Ζακελίνα κατάπινε πολλὰ φαριάκια. Στὴν ἀρχὴ φαινόταν ἐνθουσιασμένη γιὰ τὴ δῆθεν «ἀνεξαρτησία» της. Γρήγορα ὅμως κατάλαβε, ὅτι τώρα, ποὺ εἶχε γίνει φίλη ἑνὸς ἀσυνείδητου ἀρτίστα, ἦταν πιὸ σκλαβωμένη ἀπ' ὅ,τι ἦταν τὸν καιρό, ποὺ ὅλοι τὴν σεβόντουσαν σὰν μιὰ ἀξιότιμη κυρία ἑνὸς ἐντίμου ἀνθρώπου...

Ὑποχρεωμένη νὰ πηγαίνῃ μαζὺ μὲ τὸν φίλο της τὰ βράδυα, στὰ διάφορα καμπαρέ, στὰ ὁποῖα χόρευε ἐκεῖνος καὶ τραγουδοῦσε, ἄρχιζε σιγὰ-σιγὰ νὰ ὑποφέρῃ μέσα στὸ ἐλεεινὸ αὐτὸ περιβάλλον. Μὰ κι' ἐκεῖνος ἄρχιζε νὰ τὴν βαρειέται. Μόλις πέρασαν οἱ πρῶτοι ἐνθουσιασμοί τους, ἡ πλῆξι, ὁ κόρος καὶ τὰ ἀμείλιχτα προβλήματα τῆς ζωῆς, ἔριξαν τὸν πάγο καὶ τὴν ἀδιαφορία ἀνάμεσά τους...

Ἐπακολούθησε ἡ γκρίνια, κι' ὕστερα τὸ ξύλο. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ τρία χρόνια ἡ ἄμυαλη Ζακελίνα γνώρισε διαδοχικὰ τὴν ἄνεσι καὶ τὴ γύμνια, τὸ τρελλὸ γλέντι καὶ τὴν πεῖνα, τὴν εὐτυχία τῆς ἀγαπημένης καὶ τὸν σπαραγμὸ τῆς περιφρονημένης...

Ἀκολουθοῦσε σὰν τυφλὴ τὸν βάναυσο φίλο της, ἀνέβηκε κι' ἐκεῖνη στὴ σκηνὴ τῶν μικροθεάτρων, τραγούδησε βραχνὰ τραγούδια, χόρεψε ἄκομψα χοροὺς τῆς μόδας, σφριχτηκε ἀπὸ μεθυσμένους παληανθρώπους, καὶ ταπεινώθηκε πολλὲς φορὲς οἰκτρὰ ἀπ' τὰ πειράγματα χυδαίων κι' ἀναιδῶν γλεντζέδων...

Κι' ὅσες φορὲς ἐπαναστατοῦσε ἡ ψυχή της γιὰ τὴν κατάπτωσι αὐτή, ἄκουγε τὴν τραχειὰ φωνὴ τοῦ ἀηδιασμένου ἀπὸ αὐτὴν φίλου της:

— Ἀρκετὰ ξόδεψα γιὰ σένα... Εἶνε καιρὸς νὰ δοιλέψῃς καὶ μοναχή σου... Ἀλλοιῶς, νὰ ὁ δρόμος καὶ ξεφόρτωνέ με!..

* * *

Κι' ἔφθασε ὁ λυτρωμός!..

Ἕνα ἀπομεσήμερο ἡ Ζακελίνα, κουρέλι ἠθικὸ πειά, ἔσερνε τὰ πόδια της στὸ δρόμο σκυφτὴ καὶ σπαραγμένη. Κάποιο ἔνστικτο ἀόριστο, μὰ κυριαρχικό, ἔσπρωχνε τὰ βήματά της μηχανικὰ πρὸς ἕνα ὡσμένο σημεῖο. Καὶ πρὶν περάσουν λίγες ὧρες, ἡ Ζακελίνα σωριαζόταν μισολιπόθυμη μπρὸς στὸ σπιτιοῦ της...

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ φάνηκε κι' ὁ κ. Λεβέκ, κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τὸν μικρούλη Πὼλ. Ἡ νυχτερινὴ ψυχὴ τοῦ κ. Λεβέκ, γι' αὐτό. Ποτὲ ὁ λατρευτός του γυιὸς δὲν θὰ ἄκουγε τὴν οὐράνια μουσική, ποὺ κλείνει μέσα της αὐτὴ ἡ μικρούλα λέξι — αὐτὴ ἡ μικρούλα κ' ὄμως φαρδειὰ σὰν τὸ χάος λέξι «ΜΑΜΑ» — κι' ἡ σκέψη αὐτὴ πολλὲς φορὲς τὸν πλημμύριζε τύψεις!..

Νά, πολλὲς φορὲς τυραννιόταν ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία αὐτή: Εἶχε ἄραγε τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴ

μητρική, τὴν ἀναντικατάστατη μητρικὴ ἀγκαλιά, στὸ ἀθῶο παιδί του, γιὰ χάρι μιᾶς ἀφηρημένης κάπως—μπρὸς τουλάχιστον σ' αὐτὴ τὴ χειροπιαστὴ ἀλήθεια!—θεωρίας περὶ τιμῆς;..

Ὕστερα ὅμως ἀνακουφιζόταν λίγο, μὲ τὴ σκέψη ὅτι ἦταν ἀνάξια καὶ γιὰ μητέρα, ὅπως φάνηκε κι' ἀνάξια γιὰ σύζυγος, ἡ ἐπιπόλαιη γυναῖκα του!..

* * *

Μὰ στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Ζακελίνα κατάπινε πολλὰ φαριάκια. Στὴν ἀρχὴ φαινόταν ἐνθουσιασμένη γιὰ τὴ δῆθεν «ἀνεξαρτησία» της. Γρήγορα ὅμως κατάλαβε, ὅτι τώρα, ποὺ εἶχε γίνει φίλη ἑνὸς ἀσυνείδητου ἀρτίστα, ἦταν πιὸ σκλαβωμένη ἀπ' ὅ,τι ἦταν τὸν καιρό, ποὺ ὅλοι τὴν σεβόντουσαν σὰν μιὰ ἀξιότιμη κυρία ἑνὸς ἐντίμου ἀνθρώπου...

Ὑποχρεωμένη νὰ πηγαίνῃ μαζὺ μὲ τὸν φίλο της τὰ βράδυα, στὰ διάφορα καμπαρέ, στὰ ὁποῖα χόρευε ἐκεῖνος καὶ τραγουδοῦσε, ἄρχιζε σιγὰ-σιγὰ νὰ ὑποφέρῃ μέσα στὸ ἐλεεινὸ αὐτὸ περιβάλλον. Μὰ κι' ἐκεῖνος ἄρχιζε νὰ τὴν βαρειέται. Μόλις πέρασαν οἱ πρῶτοι ἐνθουσιασμοί τους, ἡ πλῆξι, ὁ κόρος καὶ τὰ ἀμείλιχτα προβλήματα τῆς ζωῆς, ἔριξαν τὸν πάγο καὶ τὴν ἀδιαφορία ἀνάμεσά τους...

Ἐπακολούθησε ἡ γκρίνια, κι' ὕστερα τὸ ξύλο. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ τρία χρόνια ἡ ἄμυαλη Ζακελίνα γνώρισε διαδοχικὰ τὴν ἄνεσι καὶ τὴ γύμνια, τὸ τρελλὸ γλέντι καὶ τὴν πεῖνα, τὴν εὐτυχία τῆς ἀγαπημένης καὶ τὸν σπαραγμὸ τῆς περιφρονημένης...

Ἀκολουθοῦσε σὰν τυφλὴ τὸν βάναυσο φίλο της, ἀνέβηκε κι' ἐκεῖνη στὴ σκηνὴ τῶν μικροθεάτρων, τραγούδησε βραχνὰ τραγούδια, χόρεψε ἄκομψα χοροὺς τῆς μόδας, σφριχτηκε ἀπὸ μεθυσμένους παληανθρώπους, καὶ ταπεινώθηκε πολλὲς φορὲς οἰκτρὰ ἀπ' τὰ πειράγματα χυδαίων κι' ἀναιδῶν γλεντζέδων...

Κι' ὅσες φορὲς ἐπαναστατοῦσε ἡ ψυχή της γιὰ τὴν κατάπτωσι αὐτή, ἄκουγε τὴν τραχειὰ φωνὴ τοῦ ἀηδιασμένου ἀπὸ αὐτὴν φίλου της:

— Ἀρκετὰ ξόδεψα γιὰ σένα... Εἶνε καιρὸς νὰ δοιλέψῃς καὶ μοναχή σου... Ἀλλοιῶς, νὰ ὁ δρόμος καὶ ξεφόρτωνέ με!..

* * *

Κι' ἔφθασε ὁ λυτρωμός!..

Ἕνα ἀπομεσήμερο ἡ Ζακελίνα, κουρέλι ἠθικὸ πειά, ἔσερνε τὰ πόδια της στὸ δρόμο σκυφτὴ καὶ σπαραγμένη. Κάποιο ἔνστικτο ἀόριστο, μὰ κυριαρχικό, ἔσπρωχνε τὰ βήματά της μηχανικὰ πρὸς ἕνα ὡσμένο σημεῖο. Καὶ πρὶν περάσουν λίγες ὧρες, ἡ Ζακελίνα σωριαζόταν μισολιπόθυμη μπρὸς στὸ σπιτιοῦ της...

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ φάνηκε κι' ὁ κ. Λεβέκ, κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τὸν μικρούλη Πὼλ. Ἡ νυχτερινὴ ψυχὴ τοῦ κ. Λεβέκ, γι' αὐτό. Ποτὲ ὁ λατρευτός του γυιὸς δὲν θὰ ἄκουγε τὴν οὐράνια μουσική, ποὺ κλείνει μέσα της αὐτὴ ἡ μικρούλα λέξι — αὐτὴ ἡ μικρούλα κ' ὄμως φαρδειὰ σὰν τὸ χάος λέξι «ΜΑΜΑ» — κι' ἡ σκέψη αὐτὴ πολλὲς φορὲς τὸν πλημμύριζε τύψεις!..

Νά, πολλὲς φορὲς τυραννιόταν ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία αὐτή: Εἶχε ἄραγε τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΙΣ ΟΝΟΝ

Μιὰ μέρα σ' εἶδα, γάϊδαρε, νὰ λιάζεσαι σκυμμένος
ἀκίνητος καὶ σοβαρός, βαθειὰ συλλογισμένος,
ὡσὰν νὰ εἶχες καὶ τοὺς δυὸ μηλίγγους σου γεμάτους
προβλήματ' ἀστροναμικά, ζητήματα τοῦ κράτους.

* * *

Περνοῦσε κι' ἕνας κύριος, σ' ἀμάξι ξαπλωμένος,
ἀμίλητος, ἀγέλαστος, βαρύς, σκουντουφλιασμένος...
Εἶδα καὶ τὸν ἀφέντη σου, παρέκει ἀπὸ σένα,
μὲ μοῦτρα σοβαρότατα, χοντρὰ καὶ κρεμασμένα...
Καὶ βλέποντας τὸν ἄνθρωπο, καὶ βλέποντας τὸν ὄνο,
εἶπα, δὲν καταγόμαστε ἀπὸ πυθήκους μόνο.
Κι' εὐχήθηκα νὰ σᾶς χαρῆ ἡ μάνα σας τὰ τρία,
ποὺ ἔχετ' ὅμοια τὰ μυαλὰ καὶ ἴδια τὰ κρανία....

* * *

Σὰν εἶδα τὸν ἀφέντη σου, γάϊδαρε, νὰ σὲ βρέξῃ,
καὶ σὺ νὰ τὶς πασαλειφτῆς, χωρὶς νὰ βγάλῃς λέξι...
Δὲν βάσταξα καὶ φώναξα, ντροπὴ στοὺς ἀπογόνους,
νὰ θέρνουν μὲ χονδρόξυλα τοὺς δυστυχεῖς προγόνους!...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Δέκα Τ' Ἀθήνας.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΝΩ ΕΔΥΕΝ Ο ΗΛΙΟΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ὁ Βίκτωρ Οὺγκὼ μαθητής. Ὁ Ἀλφόνσος Λαμαρτῖνος κι' ὁ Ἀλφρὲ ντὲ Βινὺ ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 18ου. Ὁ Ἀλφρὲ ντὲ Μυσσὲ παιδάκι. Ὁ Σατωμπριὰν ἐρημίτης. Ἐνῶ βροντοῦσαν τὰ κανόνια τοῦ Βατερλώ, κτλ.

Ὁ Ναπολέων εἶχεν ἡττηθεῖ πλέον καὶ βρισκόταν ἐξόριστος στὸ νησὶ τῆς Ἔλβας. Στὸν γαλλικὸ θρόνο εἶχαν ἀποκατασταθεῖ οἱ Βουρβῶνοι. Ἐβασίλευε ὁ Λουδοβίκος 18ος.

Μιὰ Κυριακὴ πρωὶ οἱ ἐσωτερικοὶ μαθηταὶ τῆς σχολῆς Κοντιέ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ὁ Βίκτωρ Οὺγκώ, μὲ τὸν μεγαλείτερο ἀδελφό του, ἐβγῆκαν περίπατο. Ὅπως ἐπήγαιναν, εἶδαν σ' ἕνα τόξο τῆς γέφυρας τῆς Ἰένας μιὰ ἐπιγραφὴ μὲ μεγάλα θεώρατα γράμματα:

«1 Μαρτίου 1915. Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ!»

Τὰ παιδάκια ἐχάζευαν, κυττῶντας τοὺς περιέργους, ποὺ εἶχαν συναθροισθεῖ ἐκεῖ. Μὰ κάποια ἀνησυχία ἐπικρατοῦσε σ' ὁλόκληρη τὴν πόλι. Διάφορες φῆμες κυκλοφοροῦσαν. Τί συνέβαινε; Ὁ δάσκαλος, ποὺ συνώδευε τοὺς μαθητὰς στὸν περίπατο, τοὺς ἐγύρισε πάλι στὴ σχολή... Τὴν ἄλλη μέρα δὲ ὁ κόσμος στοὺς δρόμους συζητοῦσε πειὰ φανερὰ τὴ μεγάλη εἴδησι.

Τὴν 1η Μαρτίου ὁ Ναπολέων, ποὺ εἶχε δραπετεύσει ἀπὸ τὴν Ἔλβα, εἶχε ἀποβιβασθεῖ στὶς Κάννες, διευθυνόμενος πρὸς τὸ Παρίσι. Ἡ φρουρὲς τῶν γαλλικῶν πόλεων παραδινόντουσαν ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη ἀμαχητὶ στὸν αὐτοκράτορα. Ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος εἶχε στείλει ἐναντίον του στρατό, μὰ ὁ στρατὸς αὐτὸς προσεχώρησε πρὸς τὸ μέρος του... Στὴν ἀνάμνησι τῶν μικρῶν μαθητῶν ἔμειναν ἀξέχαστες οἱ μεγάλες συγκινήσεις ἐκείνων τῶν ἡμερῶν.

Ὁ Ναπολέων προχωροῦσε σὰν ἀστραπὴ πρὸς τὸ Παρίσι. Ὅταν πειὰ ζύγωσε, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ἔφυγε μὲ τοὺς λίγους πιστούς του πρὸς τὴν Φλάνδρα. Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ τὸν ἀκολούθησαν ἦσαν καὶ δυὸ νεαροὶ ἀξιωματικοί, ποὺ τὰ ὀνόματά τους θὰ δόξαζαν ἀργότερα τὰ γαλλικὰ γράμματα.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ Ἀλφόνσος Λαμαρτῖνος, εἰκοσιπέντε χρόνων τότε καὶ ἀξιωματικὸς τῆς Βασιλικῆς Φρουρᾶς, περιγράφει ὡς ἑξῆς τὴ σκηνὴ τῆς φυγῆς:

«Ξεκινήσαμε τὴ νύχτα ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ρισελιέ. Εἶνε ἀδύνατο νὰ περιγράψω ἐκείνη τὴ σκηνὴ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν πριγκήπων ἀπὸ τοὺς λίγους πιστοὺς ποὺ τοὺς ἔμειναν. Ἡ βασιλικὴ ἅμαξα πέρασε μπροστά καὶ πῆρε τὸ δρόμο τῆς Λίλλης... Ὑποχωροῦσαν πρὸ τοῦ αὐτοκράτορος, χωρὶς ἀντίσταση. Ὁ στρατάρχης Μαρμὸν, ἔφιππος, μὲ καμμιὰ εἰκοσαριὰ στρατηγούς, ἐνώθηκε μὲ μᾶς. Ὁ κόμης τοῦ Ἀρτουά, ὁ δοὺξ τῆς Ἀγουλέμης καὶ ὁ δοὺξ Ντὲ Μπερρὸ ἀκολουθοῦσαν ἔφιπποι σὲ κάποιαν ἀπόστασι. Ἔπεφτε ψιλὴ βροχή...».

Ὁ Λουδοβίκος 18ος ἔφευγε, ἀκολουθούμενος ἀπὸ λίγους γέρους στρατηγοὺς καὶ μερικοὺς ἀξιωματικοὺς νέους, σχεδὸν παιδιά.

Τελευταῖος ἀκολουθοῦσεν ἔφιππος ἕνας ἄλλος νέος ἀξιωματικός, ὡραῖος σὰν ἀρχάγγελος, δεκαοχτὼ περίπου ἐτῶν, μὲ ἄσπρο μανδύα καὶ κόκκινο ἀμπέχονο. Ἐπήγαινε μελαγχολικὸς μέσα στὴ βροχή, καβάλλα σ' ἕνα ἄλογο, ποὺ τοῦ εἶχε φύγει τὸ ἕνα πέταλο.

Ὁ ὡραῖος αὐτὸς ἀξιωματικὸς ἦταν ὁ ποιητὴς Ἀλφρέδος ντὲ Βινύ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ναπολέων ἔφτανε στὸ Παρίσι. Ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ποὺ βγῆκε στοὺς δρόμους νὰ

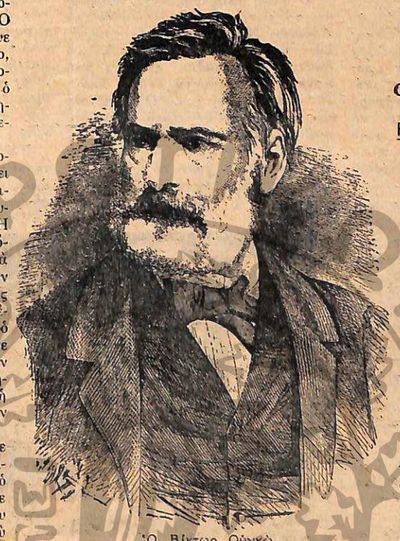

Ὁ Βίκτωρ Οὺγκὼ

τὸν ὑποδεχθῆ, στομωχνόταν ἕνα συμπαθητικότατο παιδάκι πέντε ἐτῶν, ζητῶντας τοῦ κάκου νὰ τρυπώσῃ μπροστά - μπροστά, νὰ ἰδῆ τὸ θέαμα. Εἶχε ξεφύγει τοῦ ὑπηρέτη ποὺ τὸ συνώδευε πασμένο ἀπὸ τὸ χεράκι καὶ στὸ σπίτι του ἀνησύχησαν σοβαρὰ ὥσπου νὰ τὸ βροῦν. Τὸ παιδάκι αὐτὸ λεγόταν Ἀλφρέδος ντὲ Μυσσέ.

* * *

Ἐπέρασαν δυόμισυ περίπου μῆνες. Στὶς 18 Ἰουνίου ἕνας ἄνθρωπος περπατοῦσε σιγὰ σὲ μιὰ ἔξοχὴ τῆς Γάνδης, διαβάζοντας τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Καίσαρος. Μακρυὰ ἀκούστηκε ἕνας βαρὺς κρότος... Ὁ ἄνθρωπος, θαρρῶντας πὼς ἦταν βροντή, κύτταξε ἀνήσυχος τὸν οὐρανό. Κι' ὕστερα, ὁ ὑποκόμης Ρενὲ ντὲ Σατωμπριάν, — γιατί αὐτὸς ἦταν ὁ ἀπόκοσμος περιπατητὴς — ἐξακολούθησε τὸν περίπατό του καὶ τὴν ἀνάγνωσι. Σὲ λίγο δεύτερη βροντὴ ἀκούστηκεν ἀπὸ μακρυά, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος, κι' ὕστερα ἄλλη κι' ἄλλες πολλές... Τότε ἐκατάλαβε. Ἦταν κανονιές... Κάπου γινότανε μάχη....

«Αὐτὴ ἡ μεγάλη μάχη, ἔγραφε ἀργότερα, τῆς ὁποίας ἄκουγα τὴ μακρυνὴ ἠχώ, κάτω ἀπὸ μιὰ λεύκα, ἦταν ἡ μάχη τοῦ Βατερλώ. Σιωπηλὸς κι' ἐρημικὸς ἀκροατὴς τῆς τρομερᾶς ἀποφάσεως τῆς Μοίρας, ἔνοιωθα νὰ μὲ βαραίνῃ ὁ λογισμός μου κι' ἀγωνιοῦσα πιὸ πολὺ παρ' ὅσον ἂν μετεῖχα αὐτῆς τῆς μάχης...».

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια, ἐνῶ ὁ ἥλιος τοῦ Ναπολέοντος ἔδυε στὴν Ἀγία Ἑλένη, ἀνέτελλαν στὸ γαλλικὸ στερέωμα λαμπρότατοι ἀστέρες τῆς ποιήσεως. Ὁ Λαμαρτῖνος, ὁ Ἀλφρὲ ντὲ Βινύ, ὁ Ἀλφρὲ ντὲ Μυσσέ, ὁ Σατωβριάνδος, ὁ Βίκτωρ Οὺγκώ.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς κάνει ὑπερόχους ἡ δύναμις τῶν μεγάλων αἰσθημάτων, ἀλλὰ ἡ διάρκειά των.

* * *

Τὰ ἴδια πάθη δημιουργοῦν χωριστοὺς δρόμους στὸν ἄντρα καὶ στὴ γυναῖκα. Γι' αὐτὸ ποτὲ δὲν καταλαβαίνει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

* * *

Ἕνας παλιὸς Φλωρεντινὸς μῦθος λέει τὴν ἑξῆς ἀλήθεια: «Τὸ ξύλο χρειάζεται τόσο στὶς καλές, ὅσο καὶ στὶς κακὲς γυναῖκες».

* * *

Ἡ σκέψη τῆς αὐτοκτονίας εἶνε μιὰ δυνατὴ παρηγοριά. Μᾶς βοηθάει νὰ περνᾶμε ἀρκετὲς ἄσχημες νύχτες.

* * *

Ὁ ἔρως φέρνει στὸ φῶς τὶς ὑπέροχες καὶ μυστικὲς ἀρετὲς ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἀγαπᾶ, ὅ,τι σπάνιο δηλαδὴ καὶ ἐξαιρετικὸ ἔχει μέσα του

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

Υ ΣΤΕΡ' ἀπὸ ἕνα ταξειδάκι στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ τὶς αἰώνιες δουλειές του, ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερύ, γύρισε πάλι στὸ Παρίσι εὐχαριστημένος. Ξαναβρῆκε τ' ὤμορφο ἀρχοντικό του στὴν ὁδὸ Βιλλιέ, τὴν τρυφερὴ γυναῖκα του, ἐκείνη τὴν ἀσύγκριτη Τερέζα καὶ τὶς δυὸ χαριτωμένες κοροῦλες του, τὴ Μονέττα καὶ τὴ Ζινέττα, δυὸ σωστὰ ἀγγελούδια ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ φουσκώνη σὰν παγῶνι ἀπὸ τὸ καμάρι του.

"Α! Τί εὐτυχία νὰ ξαναβρίσκη κανεὶς τὸ καλοφτιαγμένο φαῖ του, τὸν ἄψογο ὑπηρέτη του ποὺ τὸ σερβίρει μὲ τὴν ἀκρίβεια καὶ τὸ τακτ ἑνὸς Ἐγγλέζου ἀρχιθαλαμηπόλου, τὸ τζάκι του μὲ τὶς παληὲς φαγιέντσες καὶ τὰ ἥσυχα, τὰ εἰρηνικά, τὰ εὐτυχισμένα οἰκογενειακὰ θράδυα του!...

—Εἶδες, Λουσιέν, τὸ νέο μας ὑπηρέτη ; Πῶς σοῦ φαίνεται ; ρώτησε τὸν ἄντρα της ἡ Τερέζα, ὕστερ' ἀπὸ τὶς πρῶτες διαχύσεις.

—Δὲν τὸν πρόσεξα καὶ πολύ, τῆς ἀπάντησε ὁ κ. Μπαλλερύ, γέρνοντας πιὸ ἀναπαντικὰ στὴν πολυθρόνα του, μὰ μοῦ ἔκανε καλὴ ἐντύπωσι. Πῶς τὸν λένε:

—Εὐγένιο. Δὲν σοῦ εἶ ἔγραψα; Ὁ Ζουλιέν, θλέπεις, ἔφυγε ξαφνικὰ γιὰ τὸ χωριό του καὶ μᾶς ἄφησε στὴ μέση...

—Εἶχε καλὰ πιστοποιητικά ;

—"Α! Πρώτης τάξεως! ἔκανε ἡ κ. Μπαλλερύ. Ὁ Εὐγένιος ἦταν πρῶτα «μαῖτρ» σ' ἕνα μεγάλο ἑστιατόριο. Μὰ ὅπως ξέρεις, τὰ χρόνια περνᾶνε γρήγορα κι' ἔτσι ὁ καϋμένος ἄρχισε νὰ θρίσκη αὐτὴ τὴ θέσι πάρα πολὺ κουραστική. Θὰ τὸν δῆς ὅμως στὸ τραπέζι. Εἶνε ἀξιοπρεπέστατος!

Κι' ἀλήθεια, τὴν ὥρα τοῦ τραπεζιοῦ, ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ θαύμασε τὸ ἀπαθὲς ὕφος τοῦ νέου ὑπηρέτη τους, ποὺ στεκόταν μὲ τὴν πετσέτα στὸ μπράτσο, πίσω ἀπὸ τὴν καρέκλα τῆς κ. Μπαλλερύ. Αὐτὸς ὁ Εὐγένιος θὰ ἦταν ὡς σαράντα ἢ πενῆντα ἢ ἑξῆντα χρόνων. Ἀδύνατο νὰ καταλάθῆς ἀκριθῶς τὰ χρόνια του! Ἦταν κανονικὸς στὸ ἀνάστημα, ἄψογος καὶ καλοσφιγμένος στὸ φράκο του, μ' ἕνα φρεσκοξυρισμένο πρόσωπο καὶ μιὰ ρόδινη καὶ γυαλιστερὴ φαλάκρα.

Τὴν ἴδια στιγμή, ὡστόσο, ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερύ, ἔνοιωσε ἕνα κρῦο ἰδρῶτα ἀγωνίας νὰ τρέχη ἀπὸ τὸ μέτωπό του.

—Μπᾶ! Ποῦ ἔχω δῆ αὐτὰ τὰ μοῦτρα ; ἀναρωτήθηκε ταραγμένος.

Κι' ἄξαφνα τὸ θυμήθηκε, ὅταν ἤρθαν στὸ νοῦ του τὰ λόγια τῆς κ. Μπαλλερύ : «Ὁ Εὐγένιος ἦταν πρῶτα «μαῖτρ» σ' ἕνα μεγάλο ἑστιατόριο!» "Αχ! Διάβολε ποὺ τρυπώνεις παντοῦ τὴν ὀβρά σου!. Ναί, ἦταν ἀλήθεια! Ὁ Εὐγένιος ἦταν ὁ «μαῖτρ» τοῦ «Κρικρί», ἑνὸς ἀπὸ τὰ πιὸ ἀριστοκρατικὰ ἑστιατόρια τῆς Μογμάστρης. Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ δὲν εἶχε πειὰ καμμιὰ ἀμφιθολία γι' αὐτό. Τὸν θυμόταν πολὺ καλά. Κι' ἀλλοίμονο! Αὐτὴ ἡ σύμπτωσις τὸν ἔκανε νὰ χλομιάση σὰν νὰ τοῦ εἶχαν δώσει στὸ στῆθος μιὰ ξαφνικὴ μαχαιριά.

Τί τὶς θέλετε τώρα τὶς ἐξηγήσεις; Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ ἀγαποῦσε θέβαια τὸ σπίτι του, μὰ σὰν παληὸς Παρισινὸς ἀγαποῦσε καὶ τὶς ἐφήμερες περιτρέτειες μὲ τὶς ὤμορφες γυναῖκες τοῦ ἡμικόσμου. Μιὰ ἀπὸ αὐτὲς μάλιστα, ἡ Μπέττυ Ὀργκαντίν, εἶχε παίξει μεγάλο ρόλο στὴν αἰσθηματικὴ ζωή του. Ἡ Μπέττυ ἦταν μιὰ ξανθιὰ κούκλα, δροσερὴ σὰν ἀπριλιάτικο τριαντάφυλλο καὶ θεότρελλη σὰν μιὰ χαρούμενη κι' ἄστατη πεταλοῦδα. Ἡ Μπέττυ !... Θεέ μου! Πόσες φορὲς δὲν εἶχε σουπάρει μαζύ της ὁ κ. Μπαλλερὺ σ' ἐκεῖνο τὸ ἀναθεματισμένο «Κρικρὶ» καὶ πόσες φορὲς δὲν εἶχε σερβιριστῆ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄψογο Εὐγένιο!

Ὁ νέος ὑπηρέτης εἶχε καρφώσει τὰ μάτια του ἀπάνω στὸν κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ μ' ἕνα παράξενο ὕφος στὸ πρόσωπο. Κι' ὁ δύστυχος Λουσιὲν ἔνοιωθε τὸν κρῦο ἰδρῶτα του νὰ στάζη ἄφθονος στὸ μέτωπό του. Ὁ Εὐγένιος τὸν εἶχε θυμηθῆ! Αὐτὸ φαινόταν καθαρά. Τὸν εἶχε θυμηθῆ! Κι' ἡ ντροπή, ἡ τύψεις, ἡ τρομάρα, τὸν ἔκαναν νὰ χάση τὸ ἠθικό του. Ὁ Εὐγένιος τὸν κρατοῦσε στὰ χέρια του. Ὁ Εὐγένιος θὰ ἦταν

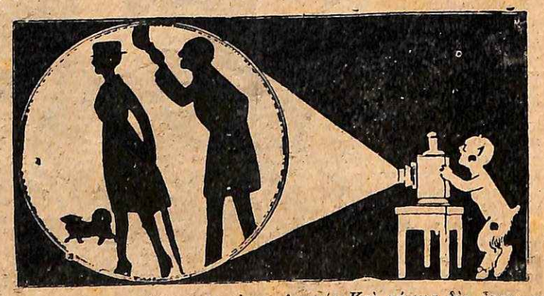

πειὰ ὁ ἀπόλυτος κύριος τῆς οἰκογενειακῆς του εὐτυχίας.

Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ ἀιατρίχιασε πάλι ἀπὸ φρίκη... Μὰ ἦταν μικρὸ πρᾶγμα αὐτὴ ἡ ἱστορία; Ἂν μάθαινε κάτι ἡ τρυφερή, ἡ καλή, ἡ ἀσύγκριτη Τερέζα τοῦ, γιὰ πέστε μου, τί θὰ γινόνανε; Μὰ ταγῶδια!... Τί ἔπρεπε νὰ κάνη, λοιπόν; Ἀπλοῦστατα, ἔπρεπε νὰ κλείση μὲ τρόπο τὸ στόμα τοῦ νέου ὑπηρέτη τους.

Κι' ὁ ἄυαλος ἐραστὴς τῆς Μπέττυ Ὀργκαντίν, ὅταν σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἄφησε ἐπίτηδες τὴν καμπακιέρα του σὲ μιὰ καρέκλα κι' ὅταν ὅλοι μαζεύτηκαν στὸ σαλόνι, γύρισε πάλι στὴν τραπεζαρία, ὅπου βρισκόταν ὁ Εὐγένιος καὶ στάθηκε μπρός του συγκαταβατικός.

—"Ἀκου... Οὔτε λέξι... Φανῆτε διακριτικός. Βασίζομαι στὴν ἐχεμύθειά σας. Θέλω νὰ φανῆτε ἀντάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης μου. Κάνετε τὸ καθῆκον σας καὶ μὴ σᾶς νοιάζει... Θὰ σᾶς ἀνταμείψω, τοῦ ψιθύρισε καὶ τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἕνα ἑκατοστάρικο. Ἔπειτα πῆρε τὴν ταμπακιέρα του καὶ ξαναγύρισε στὸ σαλόνι.

«Οὔτε λέξι... Φανῆτε διακριτικός... Κάνετε τὸ καθῆκον σας». Μὰ τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ λόγια; Ἀναρωτήθηκε ὁ Εὐγένιος. Ποιὸ καθῆκον μου;...

Ἀπόμεινε συλλογισμένος λίγες στιγμὲς κι' ὕστερα χαμογέλασε... Εἶχε καταλάβει τί ἤθελε νὰ τοῦ πῆ ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερύ!

—«Εἶνε ζηλιάρης, εἶπε μέσα του ὁ Εὐγένιος, καὶ θέλει νὰ προσέχω τὴ γυναῖκα του. Κατάλαβε φαίνεται ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ μοῦ ἔριξε, ὅτι εἶμαι ἕνας ἔξυπνος κι' ἐπιδέξιος ἄνθρωπος. Αὐτὴ ἡ δουλειά, θέβαια, δὲν εἶνε καὶ τόσο εὐχάριστη, μὰ τί νὰ γίνη;...»

Κι' ὁ Εὐγένιος σήκωσε τοὺς ὤμους ἀδιάφορος σὰν νὰ ἤθελε ν' ἀποτινάξη καὶ τὸν τελευταῖο δισταγμό. Μήπως δὲν ἀγαποῦσε τὰ λεφτά; Καὶ μήπως δὲν ἦταν γεννημένος γιὰ ντέτεκτιβ;

—Θὰ δῆ σὲ λίγο ὁ κύριός μου, ξαναεῖπε μόνος του, ὅτι ἔκανε πολὺ καλὰ ν' ἀναθέση αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι σὲ μένα...

Ἀπὸ κεῖνη τὴν ἡμέρα λοιπόν, κάθε θράδυ, ὅταν ἀνέθαινε πειὰ στὴν κάμαρά του ὁ Εὐγένιος, ἔβγαζε μὲ χίλιες δυὸ προφυλάξεις ἕνα μυστηριῶδες καρνὲ κι' ἄρχιζε νὰ σημειώνη προσεχτικὰ τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του.

Στὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος, θεώρησε ἀρκετὴ αὐτὴ τὴν πρώτη περίοδο τῶν ἀνακαλύψεών του καὶ μόλις ἔγῆκε τὸ ἀπόγευμα ἡ κ. Μπαλλερὺ γιὰ νὰ πάη περίπατο τὶς κόρες της, ὁ Εὐγένιος χτύπησε στὴν πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ ἀνδρός της.

Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερύ, ποὺ θασανιζόταν διαρκῶς ἀπὸ τὸ φόβο, ἀπέφευγε νὰ μένη μόνος μὲ τὸν ὑπηρέτη του. Γι' αὐτό, ὅταν τὸν εἶδε νὰ μπαίνη στὸ γραφεῖο του, χλώμιασε πάλι ἀπὸ τὴν ταραχή του.

—Νάτα... Καλὰ τὸ συλλογιζόμουν ἐγώ !... Θ' ἀρχίση τώρα τοὺς ἐκθιασμούς, εἶπε μέσα του.

Κι' ἔπειτα τὸν ρώτησε, χαμογελῶντας:

—Τί ἐπιθυμεῖτε, φίλε μου ;

—Νὰ δώσω στὸν κύριο τὸν ἑβδομαδιαῖο ἀπολογισμό, τοῦ ἀπάντησε ὁ Εὐγένιος καὶ τοῦ ἔτεινε ἀνοιχτὸ τὸ καρνέ του.

Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερύ, σαστισμένος, τὸ πῆρε καὶ διάβασε:

«Ἡ ὑπηρεσία ἀπὸ 18 μέχρι 25.

«Τρίτη, ἀπὸ τὶς 10 ὡς τὸ μεσημέρι. Ἡ κυρία βγῆκε γιὰ διάφορες ἀγορές, (τίποτα τὸ ὕποπτο).

«Πέμπτη, στὶς 4 ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα (μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ κυρίου), ἡ κυρία στὸ τηλέφωνο: «Ἀ, ἐσὺ εἶσαι, ἀγάπη μου;.., (ἀνεξακρίβωτο τὸ γένος τοῦ προσώπου, στὸ ὁποῖο μιλοῦσε. Εἶνε γνωστὴ ἡ μανία τῶν γυναικῶν νὰ λένε πάντα «ἀγάπη μου»). Ναί, ἀγάπη μου, σὲ λίγο... Μά, ναί, θέρθω! Ὡρεθούάρ, ἀγάπη μου!...» Ἔξοδος τῆς κυρίας στὶς 5. (Ὑποπτο: ἀπουσία)...

«Σάββατο, στὶς 11. (τὴν ὥρα ποὺ ἔλειπε ὁ κύριος), ἡ κυρία στὸ τηλέφωνο: «Ἀ! Ἐσὺ εἶσαι πάλι, ἀγάπη μου;... Μά, ναί, σύμφωνοι, θέρθω τὸ ἀπόγευμα...» (Τὸ ἀπόγευμα δευτέρα ὕποπτος ἀπουσία τῆς κυρίας).

—Τί σημαίνει αὐτό ; ρώτησε κατάπληκτος ὁ κ. Μπαλλερύ, ἀφήνοντας τὸ καρνὲ τοῦ ἐρασιτέχνη ντέτεκτιβ νὰ πέση ἀπὸ τὸ χέρι του.

—Εἶνε τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὑπηρεσίας ποὺ μοῦ ἀναθέσατε, τοῦ ἐξήγησε ὁ Εὐγένιος. Δὲν ἀνακάλυψα τίποτα τὸ συγκεκριμένο, τίποτα τὸ ἐνοχοποιητικό... Μὰ ἂν ὁ κύριος θέλει νὰ μετεμφιεσθῶ γιὰ νὰ παρακολουθήσω τὴν κυοία...

Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ κατάλαβε τότε ὅτι ὁ Εὐγένιος δὲν τὸν εἶχε θυμηθῆ καὶ κατάλαβε ἀκόμα ὅτι τὸν εἶχε παρεξηγήσει ὁ ὑπηρέτης του. Ἡ χαρὰ λοιπὸν κι' ὁ θυμὸς ἀνακατεύθηκαν στὴν ψυχή του.

— Μὰ δέν...δὲν σᾶς ἀνέθεσα καμμιὰ τέτοια ὑπηρεσία! φώναξε ἔξω φρενῶν στὸν Εὐνέιο. Μένα δὲν μοῦ ἀρέσουν οἱ κατάσκοποι! Ἔυποός! Ἀδειάστε μου τὸ γωνιά. Ὁρίστε, πάστε καὶ τὸ μηνάτικό σας...

—Προτιμῶ αὐτὴ τὴ λύσι κι' ἐγώ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Εὐγένιος. Δὲν μοῦ ἀρέσει κι' ἐμένα νὰ κάνω τὸν σπιοῦνο καὶ νὰ παίρνω ἀπὸ πίσω τὶς κυρίες...

Καὶ μὲ μιὰ ὑπόκλισι, ἐγῆκε ἀξιοπρεπὴς ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

Ὁ κ. Λουσιὲν Μπαλλερὺ ἀπόμεινε μόνος μὲ μιὰ φρικτὴ ὑποψία στὸ μυαλό. Μὰ πῶς ἦταν δυνατόν; Ἡ Τερέζα; Νὰ τοῦ κάνη ἀπιστίες ἡ Τερέζα;... Κι' ὡστόσο ποιός ξέρει... Τὸ ἀπόγευμα. Ὅταν τὰ κορίτσια ἦταν στὸ σχολεῖο κι' ἐκεῖνος στὸ γραφεῖο του, ἡ Κι' ἔπειτα, ποιὸν ἔλεγε «ἀγάπη μου»;... Ὁ κ. Μπαλλερὺ πῆρε ἀπὸ κάτω τὸ κορὲ τοῦ «ντέτεχη στὶς σημειώσεις του...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, κακὰ σύμπτωσαν, μπῆκε στὸ γραφεῖο ἡ κ. Μπαλλερύ.

—Τί διαβάζεις, ἀγάπη μου ; τὸν ρώτησε.

Ἐκεῖνος ἔκρυψε ἀμέσως τὸ καρνὲ στὴν τσέπη του.

—Τερέζα, σὲ παρακαλῶ, τῆς φώναξε θυμωμένος. Κόψε αὐτὴ τὴν κακὴ συνήθεια νὰ φωνάζης ὅλο τὸν κόσμο : «ἀγάπη μου» Μὲ λένε Λουσιέν : Λέγε λοιπὸν Λουσιέν, δίχως τρυφερότητες! Κατάλαβες;

—Κατάλαβα... τοῦ ἀπάντησε ἡ ἀθῶα κ. Μπαλλερύ, σαστισμένη ἀπὸ ἐκεῖνο τὸν ἀπότομο τρόπο τοῦ ἀνδρός της. Κατάλαβα... μὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶνε λόγος αὐτὸς γιὰ νὰ θυμώνης, ἀγάπη μου !

Καὶ τὸν ἀγκάλιασε μὲ λατρεία, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρχε γι' αὐτὴν κανένας ἄλλος ἄνδρας στὸν κόσμο... ὅπως καὶ δὲν ὑπῆρχε ἄλλωστε.

ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

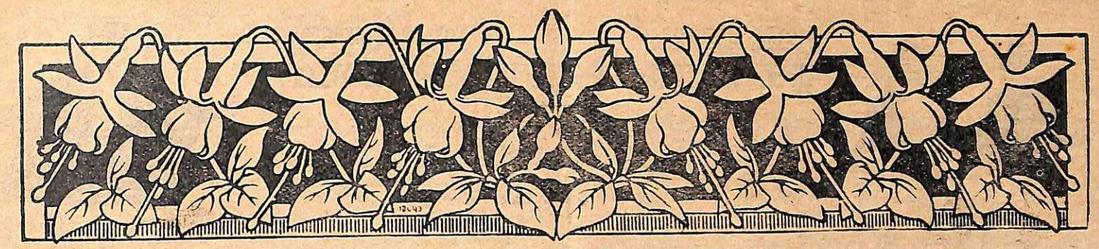

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΤΕΡΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΣ

Ὁ πρώην ράφτης Λόουελ κι' ἡ ἐξωφρενικὴ ζωή του.—Πῶς ἦταν διαρρυθμισμένο τὸ σπίτι του. Οἱ περίπατοί του μὲ τὸ ἄλογό του. Πῶς ἀπέκτησε...ἐξῆνταδύο παιδιά. Πῶς προετοίμασε τὴν τελευταία του κατοικία, κτλ. κτλ.

"Οποιος ἐπισκέφθηκε τὴ Μάργκατ, ὅποιος εἶδε τὴν ἀκρογιαλιά της, τὴ γεμάτη ἄλογα καὶ γαϊδουράκια, τὴ θάλασσά της, τὴ γεμάτη βάρκες καὶ τοὺς κατοίκους της μὲ τὰ κυριακάτικά τους, εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴν ἄκουσε νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν Λόουελ. Εἶνε τὸ πιὸ θρυλικὸ πρόσωπο τῆς περιφερείας. Τὸ κοστοῦμι του, τὸ καμωμένο ἀπὸ κόκκινο βελοῦδο, μὲ τὰ πράσινα καὶ μαῦρα γαλόνια, θὰ μείνη γνωστὸ στὴν ἱστορία, σὰν τό...τρίκωχο τοῦ Ναπολέοντος!

Ὁ Λόουελ, ὁ ὁποῖος ἦταν ράφτης στὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του, εἶχε πάντα στὴ γαρδερόμπα του πενῆντα τοὐλάχιστον κοστούμια. "Οταν ἔγινε ἑκατομμυριοῦχος, ἀγόρασε στὸ κέντρο τοῦ μικροῦ νησιοῦ Θάνετ, μιὰ μικρὴ βίλλα, ποὺ τὴ μεταρρύθμισε κατὰ τὸν πιὸ ἐξωφρενικὸ τρόπο. "Ολα τὰ μέσα στὴ βίλλα αὐτή, ἀπὸ τὰ σιδερένια κάγκελα τῆς εἰσόδου ὡς τοὺς ἀνεμοδείχτες τῆς στέγης, παρίσταναν κάποιο κυνηγετικὸ σύνεργο. Τὰ παράθυρα παρίσταναν κεφάλια ἀγριογούρουνων. Ἀντὶ γιὰ χαλιά, ὁ Λόουελ εἶχε παντοῦ σκορπισμένα δέρματα θηρίων ἢ ζώων ποὺ τὰ εἶχε σκοτώσει ὁ ἴδιος στὰ κυνήγια του. Οἱ τοῖχοι πάλι ἦσαν κατάφορτοι ἀπὸ εἰκόνες ποὺ παρίσταναν ὅλες τὶς κυνηγετικὲς σκηνὲς ποὺ μπορεῖ κανένας νὰ φαντασθῆ.

Ἐκτὸς ὅλων αὐτῶν, ὁ Λόουελ εἶχε συνηθίσει νὰ μὴν κάνη τίποτε, ὅπως ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος. Τὸ ἀγαπημένο του ἄλογο, τὸν Μπλοῦχερ, τὸ εἶχε μάθει νὰ τὸν ἀκολουθῆ σὰν σκυλί. Καὶ ἦταν πολὺ συνηθισμένο θέαμα στὴ Μάργκατ νὰ θλέπη κανεὶς τὸν πρώην ράφτη ντυμένον μὲ σακκάκι καὶ κυλόττα ἀπὸ κόκκινο βελοῦδο, νὰ διασχίζη σοβαρώτατος τοὺς δρόμους τῆς πόλεως, ἀκολουθούμενος θῆμα πρὸς θῆμα ἀπὸ τὸ ἄλογό του. Πίσω ἀπὸ τ' ἄλογο, ἀκολουθοῦσε, σοβαρὸς καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐπίσης, σὰν τὸν κύριό του, ἕνας ἱππικόμος, ντυμένος κι' αὐτὸς μὲ κόκκινα βελούδινα ροῦχα καὶ ὁ ὁποῖος κουβαλοῦσε, ἄγνωστο γιατί, μιὰ τεράστια πίπα. "Οσο γιὰ τὸν Λόουελ, κατὰ τὴν διάρκεια τῶν περιπάτων του αὐτῶν, ἀδιαφορῶντας τελείως γιὰ τὰ εἰρωνικὰ χαμόγελα, γιὰ τὰ πειράγματα καὶ γιὰ τὶς κοροϊδίες τῶν συμπολιτῶν του, ἔπιανε κουβέντες μὲ διάφορες κυρίες ποὺ συναντοῦσε, ἁπλώνοντας τὸ χέρι στὴ μιά, χαμογελῶντας ἐπιχαρίτως στὴν ἄλλη, φλερτάροντας μὲ τὴν τρίτη. Γιατί, παρ' ὅλα τὰ γεράματά του ὁ Λόουελ ἦταν τρομερὰ ἐρωτοπαθὴς καὶ καυχιόταν

γιὰ τὶς...ἐρωτικές του ἐπιτυχίες!

Ἡ μανία του μάλιστα αὐτὴ, τοῦ κόστισε ὄχι λίγα. Κάποτε, μιὰ παμπόνηρη κοπέλλα τῆς Μάργκατ, ἐξεμεταλλεύθη τὶς καυχησιολογίες του καὶ εἶπε ὅτι τὸ παιδί ποὺ θὰ γεννοῦσε σὲ λίγο, ἦταν τοῦ Λόουελ. Στὴν Ἀγγλία, ὅταν μιὰ κόρη μητέρα πάρει δρόμον γιὰ κάποιον ὅτι εἶνε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ της, ὁ κάποιος αὐτὸς καταδικάζεται ἀναπόλογητα νὰ πληρώση τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς τοῦ παιδιοῦ. Περιττὸ νὰ λεχθῆ, ὅτι ὁ Λόουελ δέχτηκε τὴν καταδίκη του μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι. Μὰ σὲ λίγο ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Μάργκατ, ποὺ γινόντουσαν μητέρες, ἔλεγαν ὅτι πατέρας τῶν παιδιῶν τους ἦταν ὁ Λόουελ. Ἔτσι ποὺ ὁ πρώην ράφτης μέσα σὲ δυὸ χρόνια βρέθηκε νὰ εἶνε πατέρας νόμιμος...ἐξῆντα δύο παιδιῶν, μὲ τὴν ἀνατροφὴ τῶν ὁποίων εἶχε ἐπιβαρυνθῆ.

Μὰ τὰ ἐξῆντα δυὸ παιδιά του τοῦ ἄφηναν καιρὸ γιὰ ἕνα πλῆθος ἄλλες ἀσχολίες περαττὲς καὶ πιὸ ἐξωφρενικὲς ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ξυπνοῦσε στὶς τέσσερες τὸ πρωΐ, ἀλληλογραφοῦσε μὲ ἕνα πλῆθος κυνηγετικοὺς συλλόγους, ὕστερα καβαλλίκευε τρία κατὰ σειρὰν ἄλογα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔκανε δέκα βόλτες γύρω στὸ νησί, κυνηγοῦσε, ψάρευε καὶ τελείωνε τὴ μέρα του μὲ μιὰν ἀργὴ καὶ μεγαλοπρεπέστατη γαϊδουροκαβαλλαρία τριακοσίων ἀκριθῶς μέτρων.

"Οταν πήγαινε στὸ Λονδίνο, ὁ Λόουελ ἄλλαζε τὰ κόκκινα βελούδινα ροῦχα του μὲ μαῦρα καὶ κρεμοῦσε σὲ μιὰ κορφίτσα, περασμένη στὴν μπουτονιέρα του, καμμιὰ ἑξῆνταριὰ μετάλλια. Ἦσαν τὰ σήματα τῶν διαφόρων λεσχῶν, στὶς ὁποῖες ἦταν μέλος : τῆς Λέσχης τῶν Σεληνοπαθῶν, τῶν Δουΐτῶν, τῶν Κατσικιῶν, τῶν Ἀδύνατων Γάτων κτλ. Ἦταν ἀκόμα ἱππότης τοῦ Κάρδαμον, κόμης τοῦ Κουνουπιδιοῦ καὶ δουξ τῶν Σπανακιῶν. "Ολ' αὐτὰ τὰ παράσημα, σὲ κάθε θῆμα τοῦ Λόουελ, ἔκαναν τρομερὸ θόρυδο, καθὼς κουδούνιζαν, χτυπῶντας τὸ ἕνα ἀπάνω στὸ ἄλλο.

***

Ὁ Λόουελ, γιὰ ν' ἀπιτελειώση, ὅπως ἐλέγαμε, μιὰ τόσο ἀδιόρρυθμη ζωή, ὅταν πλησίασε στὰ ὄγδοντα, κι' ἔνοιωσε πὼς σιμώνει ὁ θάνατος, ἔστειλε κ' ἐκάλεσε τὸν γηραιὸ φίλο του, ξυλουργὸ Ἴμεραλ, καὶ τοῦπε :

—Νὰ μοῦ πάρης τὰ μέτρα ! "Εχω ἀνάγκη ἀπ' τὸ τελευταῖο μου ροῦχο. Καὶ ν' ἀρχίσης, σὲ παρακαλῶ, ἀμέσως τὴ δουλειά. Θὰ τὸ κάνης ἀπὸ καρυδιὰ πρώτης, μὲ γωνιὲς ἀσημένιες καὶ μὲ κλειδαριὰ καὶ κλειδὶ ἀπ' τὸ ἴδιο μέταλλο. Καὶ στὸ σκέπασμα, ἀντίκρυ στὴ θέσι ποὺ θὰ θρίσκεται τὸ κεφάλι μου, θὰ φκιάσης ἕνα ἄνοιγμα στρογγυλό, ποὺ θὰ τὸ σκεπάσης μ' ἕνα κομμάτι πολὺ γερὸ κρύσταλλο.

Τὸ φέρετρο ἑτοιμάστηκε, μὰ περίμενε δυὸ χρόνια τόν...ἰδιοκτήτη του. Ὁ Λόουελ, ὡστόσο, πήγαινε καὶ τὸθλεπε τακτικὰ μιὰ δυὸ φορὲς τὴ ἑβδομάδα. Καὶ νὰ τί ἔγραψε στὸν φερετροποιό του, δυὸ μέρες πρὸ τοῦ θανάτου του:

«Κύριε Ἴμεραλ, ἑτοιμάστε τὸ σπίτι μου. Συγυρίστε καὶ ξεσκονίστε το. Τὸ περασμένο Σαββάτο εἶδα πὼς τὰ γεροῦλιά του δὲν ἦσαν πολὺ καθαρά. Διατηρῆστε το, παρακαλῶ σὲ καλύτερη κατάστασι».

Μετὰ δυὸ μέρες πέθανε.

Σ' ὅλη του τὴ ζωή, ὁ Λόουελ, θρῆκε μιὰ φορὰ μόνο τὸ μάστορή του. Κάποτε θέλησε νὰ παντρευτῆ. Φυσικά, ὅμως, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴν πῆ στὴ μέλλουσα γυναῖκα του ἕναν ἐξωφρενισμό. Τῆς εἶπε, λοιπόν, γιὰ νὰ τὴν τρομάξη, ὅτι στὴν οἰκογένειά του, τρεῖς εἶχαν κρεμαστῆ.

—Μπᾶ, τοῦ ἀποκρίθηκε τότε ἐκείνη μὲ θαυμαστὴν ἑτοιμότητα, τρεῖς μονάχα; "Ε! λοιπόν, στὴ δική μας οἰκογένεια, ἡ κρεμάλα εἶνε ὁ μόνος θάνατος ποὺ συνηθίζεται...

Καὶ ὁ Λόουελ ἔμεινε τόσο...ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἀπάντησι αὐτή, ὥστε τῆς χάρισε ἀμέσως ἕνα ζευγάρι παντοῦφλες καὶ δὲν τήν...παντρεύτηκε!

ΑΦΡΟΣ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ. Εἶνε τὸ τελευταῖο δημιούργημα τῶν Ἐνστιτούτων Pearce καὶ εὐρίσκεται, κατόπιν συμβάσεως —γιὰ ὅλη τὴν Ἀνατολή, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἰταλίας— μόνο στὴν ACADEMIE DE BEAUTE Mme KETTY, Πραξιτέλους 11 (ὑπουργεῖον Ναυτικῶν). Τηλέφ. 22-088.

Καθαρίζει, τονώνει καὶ φρεσκάρει τὸ δέρμα καὶ δίνει τὴ θελουδένια ἀπαλότητα δέρματος μικροῦ παιδιοῦ. Ἀποτελέσματα ἐκπληκτικὰ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα.

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ EMILE BERGERAT

Η ΔΙΚΗΓΟΡΙΝΑ

Γενικὲς συζητήσεις παντοῦ...

Ἔνα πρωὶ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Μαρνουάζ, διάβαζαν μὲ κατάπληξι στὴν «Παρδαλὴ Γουστερίτσα», τὴν ἐγχωρίτη δηλαδὴ ἐφημερίδα τοῦ μαχητικοῦ δημοσιογράφου Ριχάρδου Πορώ, τὴν ἑξῆς καταπληκτικὴ καὶ ἀπίστευτη εἴδησι :

—«*Φέρομεν εἰς γνῶσιν τοῦ ἐντίμου καὶ φιλοπατρίδος κοινοῦ τῆς πόλεώς μας, ὅτι ὁ δικηγόρος Κάμιλλος Σαγκουντὲ εἶνε...δικηγορίνα*»!...

Ὅπως ἦταν φυσικό, ὅλοι διάβασαν αὐτὸ τὸ νέο, μιὰ κανένας δὲν τὸ κατάλαβε. Ξέφευγε ἀπ' ὅλους σὰν ποταμίσιο γλυστερὸ χέλι, ἡ γραφάδης σημασία τῆς εἰδήσεως αὐτῆς !..

Τὴν ἑπομένη τὸ πρωΐ, μιὰ καινούργια εἰδοποίησι ἀναστάτωσε ἀκόμα περισσότερο τοὺς εὐφυεστάτους κατοίκους τῆς φιλήσυχης πόλεως Μαρνουάζ :

—«*Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐγκρίτου «Παρδαλῆς Γουστερίτσας» εἰδοποιεῖ καὶ πάλιν τὸ εὐυπόληπτον κοινόν, ὅτι ὁ δικηγόρος Κάμιλλος Σαγκουντὲ ἐξασκεῖ παρανόμως τὸ ἐπάγγελμά του. Καὶ τοῦτο, ἁπλούστατα διότι δεν εἶνε Κάμιλλος, ἀλλὰ Καμίλλη*»!...

Ἔ, δὲν χρειαζόταν ἄλλο. Πῆραν φωτιὰ τὰ τόπια κι' ἄναψαν, στὴν εἰρηνικὴ ἐκείνη πολίχνη. Γενικὲς συζητήσεις παντοῦ, ἀμφιβολίες, διαβεβαιώσεις ἀπὸ τοὺς «καλὰ πληροφορημένους» γιὰ τὴν ψευτιὰ ἢ γιὰ τὴν ἀλήθεια τῆς ἀπίστευτης εἰδήσεως, σύγχισις, λαβύρινθος, κοσμοχαλασιά, κικεών !..

Μάταια ἔδειχνε τὶς πελώριες μουστάκες του στὰ καφενεῖα, στοὺς δρόμους καὶ στὶς πλατεῖες ὁ ἐγγένης — ἄλλο ὕποπτο σημάδι !— δικηγόρος μαὶτρ Σαγκουντιέ. Ὅλοι τὸν λοξοκύτταζαν, ἄλλοι ἀμφίβολα κι' ἄλλοι εἰρωνικά, μὰ κανένας δὲν ἔπαιρνε ὅρκο πὼς ἦταν καί... Καμίλλη. Κι' ὅταν τὸ βράδυ φάνηκε στὸ θεατράκι καὶ χαιρετοῦσε ἐπιδεικτικὰ ὅλον τὸν κόσμο, ἔ... τότε πειὰ βεβαιώθηκαν ὅλοι πὼς ἦταν τὸ ὄχως ἄλλο... Κάμιλλος !..

Μὰ ἡ «Παρδαλὴ Γουστερίτσα» δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἡσυχάση. Τὴν ἑπομένη δημοσίευσε τὸ πιστοποιητικὸ γεννήσεως τοῦ ἄμοιρου δικηγόρου Σαγκουντιέ, τὸ ὁποῖο πῆρε ἀπ' τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῆς ἐκκλησίας. Καὶ τὸ ἐπίσημο αὐτὸ ἔγγραφο ἔλεγε τὰ ἑξῆς :

«*Πιστοποιητικὸν γεννήσεως*

Σήμερον τὴν 30 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1870, ὥραν 10ην προωΐνήν, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ κανδηλανάπτου τῆς ἐνοριακῆς ἐκκλησίας «Ἅγιος Πιπίνος» (λόγῳ ἀπουσίας τοῦ αἰσμαλωτισθέντος ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἱερέως), ἐνεφανίσθη ὁ μαστρο-Νσπολέων Σαγκουντιέ, ὡρολογοποιὸς καὶ κάτοικος τῆς πόλεώς μας, ποτὴρ δεκαοκτὰ θυγατέρων ἐκ πρώτου καὶ νομίμου γάμου του μετὰ τῆς κυρὰ-Μαρίας Ἐσκομπιέ, καὶ μοὶ ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς: Ὅτι ἐδέησε ἐπιτέλους ἡ ἀξιότιμος συμβία του νὰ τοῦ χαρίσῃ καὶ υἱόν, τὸν ὁ ποῖον καὶ μοὶ παρουσίασε περιτυλιγμένον ἐπιμελῶς εἰς τὰς συνήθεις λωρίδας ἐξ ὑφάσματος, τὰς καλουμένας εἰς τὴν δημώδη «φασκιές»...

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ληξιάρχου (ἀπουσιάζοντος τὴν προηγουμένην ἐκ συγκοπῆς) καὶ τοῦ οἰκείου ἀναπληρωτοῦ του (τυφεκισθέντος ὑπὸ τῶν ἐπιδρομέων Γερμανῶν), ἐκάλεσα δυὸ μάρτυρας καὶ ἐνέγραψα ἐνώπιόν των εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἀρρένων τὸ νεογέννητον βρέφος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Κάμιλλος-Ἐδμόνδος Σαγκουντιέ.

Ἐφ' ᾧ καὶ συνετάγη τὸ παρόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὁσόντως παρ' ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρός, τῶν μαρτύρων δηλωσάντων ἄγνοιαν γραμμάτων καὶ σημειωσάντων ὁ μὲν διὰ σταυροῦ εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν»!...

Κι' ὁ Ριχάρδος Πορώ, δημοσιεύοντας στὴν ἐφημερίδα του τὸ πιστοποιητικὸ αὐτό, πρόσθετε ἀπὸ κάτω θριαμβευτικά, σχολιάζοντάς το :

«*Λοιπόν;... Ψέμματα λέμε ;.. Συκοφαντοῦμεν μήπως τὸν...τὴν ἔντιμον δικηγορίνα τῆς πόλεώς μας ;.. Εἶδε ποτέ του κανένας πὼς ἀστήριχτο ἐπίσημο πιστοποιητικό;... Ὅλοι οἱ ἀρμόδιοι τοῦ ληξιαρχείου ἔλεπαν, στὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμὴ : Ὁ παπᾶς αἰχμαλωτίστηκε, ὁ ληξίαρχος ἔπαθε συγκοπή, ὁ ἀναπληρωτής του τουφεκίστηκε κι' ἀπόμεινε μονάχα ζωντανὸς ἕνας καντηλανάφτης !... Ἀλλὰ κι' ἐκεῖνος δὲν εἶδε τὸ βρέφος γυμνό... Τὸ παρουσίασαν τυλιγμένο σὲ «ὑφασματίνους λωρίδας»!... Κι' ἔσο γιὰ τοὺς μάρτυρες, οὔτε τὸ ὄνομά τους ἀναφέρεται, οὔτε ἡ ὑπογραφές του φαίνονται, γιατί, κατὰ σατανικὴν σύμπτωσιν, ἄνοοῦσαν κι' ἐκεῖνοι ἀνάγνωσι καὶ γραφή*»!...

Καὶ τελειώνοντας ὁ τρομερὸς Ριχάρδος Πορώ, χτυποῦσε κατακέφαλα τοὺς διστακτικοὺς ἀπ' τοὺς ἀναγνῶστες του, κατεβάζοντάς τους μὲ ὁρμὴ τὸ βαρὺ σφυρὶ τοῦ τελειταίου κι' ἀκαταμάχητου ἐπιχειρήματός του. Πρόσθετε, δηλαδή, ἐν εἴδει ἐπιλόγου :

«*Ἀλλωστε, γιατί μᾶς δείχνει τὰ μουστάκια του, ὁ (ἢ) ἀξιότιμος δικηγόρος μας κύριος (δεσποινὶς) Σαγκουντιέ;.. Αὐτὰ στὸ κάτω-κάτω μπορεῖ νὰ γίνουν εὔκολα, ἀπὸ λίγο μαῦρο μαλλὶ λάγιας προβατίνας καὶ νὰ κολλήθοῦν στὸ ἐπάνω κεράσινο χεῖλι του μὲ δυνατὸ τσιρότσι... Γιατί, λέμε, δὲν μᾶς ἀποδεικνύει μὲ ἕναν ἄλλον, πιὸ χειροπιαστὸ τρόπο, ὅτι εἶνε στιβαρὸ παλληκάρι κι' ὄχι τρυφερὰ δεσποινίς ; Ὁ ἀ... κοῦν, νοείτω!...*»

Ὅλοι περίμεναν πειὰ σὰν ἄπιστοι Θωμάδες, πὼς ὁ εὔγλωττος δικηγόρος τῆς πόλεώς των κ. Καμίλλος Σαγκουντιὲ θὰ παρουσιαζόταν μονοχός του, θὰ τραβοῦσε παράμερα γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἦταν Κάμιλλος κι' ὄχι... Καμίλλη !..

Ἀλλὰ «ἀπὸ γενικὴν κατάπληξιν», ὁ ἀμφισβητουμένου φύλου δικηγόρος προτίμησε νὰ μπῆ στὸ τραΐνο, καὶ νὰ τὸ σκάση λαθραῖα πρὸς ἄγνωστη κατεύθυνσι...

Ὁ τρομερὸς καὶ λυσσαλέος ἀντίπαλός του Ριχάρδος Πορὼ θριάμβευσε ὥς τὸ τέλος !..

***

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρό, ψηφίστηκε στὴ Βουλὴ ἕνας καινούργιος νόμος, καταπληκτικὰ ριζοσπαστικός : Ἡ γυναῖκες ἀποκτοῦσαν ψῆφο, ἔβγαιναν δημαρχίνες, γινόντουσαν δικηγορίνες κλπ. καὶ τὸ ἄσχημο φύλο — ἐμεῖς οἱ ἄνδρες, δηλαδὴ — ἀντιμετωπίζαμε ξαφνικὰ τὸ ἑξῆς ἀλλόκοτο δίλημμα : Ἢ νὰ τὰς συναγωνιζόμαστε ἀμφίβολα στὰ πρώην δικά μας — κ' ἀποκλειστικὰ δικῆς μας νομῆς καὶ κυριότητος — ἐπαγγέλματα αὐτά, ἢ νὰ φορέσουμε ποδιὲς καὶ νὰ κλειστοῦμε

Ἀνέβηκε στὴν ἕδρα τοῦ συνηγόρου μιὰ θελκτικὴ δικηγορίνα...

στὴν κουζίνα.

Ὁ καινούργιος νόμος μαθεύτηκε παντοῦ καὶ σήκωσε παντοῦ γενικὴ κατακραυγή. Πρῶτος ὁ Ριχάρδος Πορὼ ἀφιέρωσε στὶς στῆλες τῆς «Παρδαλῆς Γουστερίτσας» λούζοντας τὴν ξαναμωραμένη κυβέρνησι, τόσο ἄγρια, ὥστε ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς Μαρνουάζ, ἐκτελῶντας διαταγή, τὸν ἄρπαξε ἀπ' τὸ γιακᾶ καὶ τὸν κάθησε στὸ σκαμνί.

Ἡ ἡμέρα τῆς δίκης ἔφτασε. Μὰ φανταστῆτε τὴν κατάπληξι τῶν ἀπλοϊκῶν Μαρνουαζιωτῶν, ὅταν ἀνέβηκε στὴν ἕδρα τοῦ συνηγόρου, μιὰ θελκτικὴ δικηγορίνα....

Ἦταν... ὁ πρώην Κάμιλλος Σαγκουντιέ !..

Στὴν εὔγλωττη, τὴ συναρπαστικὴ ἀγόρευσί της, εἶπε τὰ ἑξῆς :

— Τιμή μου, ἀνεβαίνω στὴν ἀντιπροσωπεύω τρώτη στὰ δικαστήρια τὸ ἔξυπνο καὶ διαβολικὸ «ὡραῖο φύλο», ἐδῶ καὶ τόσα χρόνια... Ἀπαυδισμένος ὁ μακαρίτης πατέρας μου ἀπ' τὰ δεκαεφτὰ κορίτσια του, δήλωσε γιὰ ἀγόρι τὸ νεογέννητο δεκατόγδοο — ἐμένα δηλαδὴ — κ' ἔτσι ἔζησα τόσα χρόνια μεταξύ σας, σὰν ἄνδρας καὶ δικηγόρος τίμιος κι' ἄσπιλος... Μοῦ φαίνεται, πὼς ὅλοι μείνατε εὐχαριστημένοι ἀπ' τὸν βίο καὶ τὴν πολιτεία μου ἀνάμεσά σας, κι' ἂν κανένας ἀμφιβάλλει γιὰ τὸν μεγαλόψυχο χαρακτῆρα μου, ἂς πεισθῆ τώρα : Ἤρθα νὰ ὑπερασπίσω ἀπρόσκλητος τὸν χειρότερο ἐχθρό μου, τὸν ἀξιότιμο ὡστόσο μαχητὴ τῆς πέννας κ. Πορώ !..

Παταγώδη χειροκροτήματα ὑποδέχτηκαν τὰ λόγια της. Ἡ ἐλκυστικὴ δικηγορίνα συνέχισε τὴν ἀγόρευσί της καὶ στὸ τέλος πέτυχε τὴν παγγυρικὴ ἀθώωσι ἀπ' τὸ συνεπαρμένο δικαστήριο τοῦ ἀκούσιου πελάτη της, ποὺ εἶχε ἀπομείνει ἔκθαμβος.

. . . . . .

Ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ μῆνες, ἡ «Παρδαλὴ Γουστερίτσα» δημοσίευε τὸ ἑξῆς στὰ «Κοινωνικά» της :

«*Μετὰ χαρᾶς δυσκολοσυγκρατήτου ἀναγγέλομεν τοὺς εὐτυχεῖς ἀραβῶνας τοῦ διακεκριμένου διευθυντοῦ μας κ. Ριχάρδου Πορώ, μετὰ τῆς δεσποινίδος Καμίλλης Σαγκουντιέ, τῆς γνωστῆς ρέκτιδος καὶ δραστηριάς θεμιστοπόλου τῆς πόλεώς μας!*»...

Κι' ὁ Ριχάρδος Πορὼ ἔλεγε ἀκτινοβολῶντας :

—Τί νὰ σᾶς πῶ, φίλοι μου ;.. Συγκινήθηκα τόσο πολὺ ἀπ' τὴ γενναιόψυχη κι' ἱπποτικὴ χειρονομία τοῦ... τῆς ἐχθρᾶς μου, ὥστε τὴ σιμπάθησα κεραυνοβόλα. Φαίνεται πὼς τρελλάθηκε αὐτὸ τὸ παληόπαιδο, ὁ Ἔρωτας, κι' ἀντὶ νὰ τιτου, μοῦ σκάρωσε αὐτὸ τὸ παιχνίδι !...

Χαιρετοῦσε ἐπιδεικτικὰ ὅλο τὸν κόσμο....

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΤΟΥΣ

ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΣΕΒΑΛΙΕ

(Ἕνα ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ Ἰταλοῦ δημοσιογράφου Ε. Μέντι, ἀπ' τὸ Χόλλυγουντ, γιὰ τοὺς ἔρωτες τοῦ Μωρὶς Σεβαλιὲ στὴν Ἀμερική)

ΝΑ πρωΐ, ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ ἄνοιξε ἕνα κινηματογραφικὸ περιοδικὸ καὶ διάβασε : «Ὅλος ὁ κόσμος σχολιάζει τὶς σχέσεις τοῦ Μωρὶς Σεβαλιὲ μὲ τὴ Μάρλεν Ντήτριχ. Οἱ δυὸ μεγάλοι «ἀστέρες» βγαίνουν μαζὺ συχνὰ καὶ τοὺς βλέπει κανείς, ἀχώριστους, παντοῦ. Μήπως εἶνε ἐρωτευμένοι ; Ἀπὸ τὶς ἐνδείξεις ποὺ ὑπάρχουν εἶνε βέβαιο ὅτι κατάφεραν νὰ συνάψουν μιὰ συμμαχία μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας».

— Πόσο βιάζονται ! Φώναξε ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ καὶ πέταξε ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ περιοδικό.

Μὰ νὰ πάλι τ' ὄνομά του καὶ σὲ μιὰ προϊνὴ ἐφημερίδα Κ' ἡ ἐφημερίδα αὐτὴ ἔγραφε : «...Κανεὶς δὲν πρόσεχε πειὰ στὴν ὀρχήστρα, γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔκαναν τὴν θριαμβευτικὴ εἴσοδό τους στὸ κέντρο ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ καὶ ἡ Λίλιαν Χάρβεϋ : ἕνα ἰδανικὸ ζευγάρι, ποὺ δὲν θ' ἀργήσῃ, δίχως ἄλλο, νὰ παντρευτῆ. Ὁ Γάλλος γόης κι' ἡ χαριτωμένη ἀγγλογεραμανίδα «βεντέττα» ἀγαπιοῦνται τρελλὰ κλπ...»

— Δυὸ κιόλας ! Φώναξε πάλι ὁ Μωρίς, τσαλακώνοντας τὴν ἐφημερίδα. Κι' ἀμέσως ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ Δελτίο τοῦ Σωματείου τῶν ἠθοποιῶν τοῦ κινηματογράφου. Μὰ διάβασε καὶ σ' αὐτό : «Τί ὄμορφο διαμάντι ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἄστραφτε χτὲς τὴ νύχτα στὸ βραχιόλι τῆς Μάργκαρετ Τσῶρτσιλ ! Εἶχε θαμπώσει ὅλο τὸν κόσμο ! Λένε ὅτι ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ τῆς τὸ εἶχε στείλει μαζὺ μὲ μιὰ ὑπέροχη ἀνθοδέσμη...»

—Τί ὑπερβολικοὶ ποὺ εἶνε ! Φώναξε γιὰ τρίτη φορὰ ὁ ὄμορφος Μωρὶς καὶ πῆρε στὰ χέρια του μιὰ ἐφημερίδα τῆς Νέας Ὑόρκης. Μὰ καὶ σ' αὐτὴν εἶδε πάλι τὸ διάσημο ὄνομά του : «Ὁ Σεβαλιὲ περίμενε περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα στὸ Καφὲ Σάροντι» γιὰ νὰ πάρῃ τὸ τσάϊ του. Χαιμογέλασε ὅμως ὅταν ἔφτασε ἡ Μπενίτα Χιούμ, ἡ καλεσμένη του καὶ τὴν ὑποδέχτηκε μὲ πολὺ εὐγενικά, πολὺ τρυφερὰ λόγια. Εὐτυχῶς ὅτι ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν ἦταν μπροστά ἡ Ἀντριὲν Ἄμς...»

— Δυὸ γυναῖκες μαζύ ! Ἔκανε κατάπληκτος ὁ Μωρίς. Μὲ τὶς προηγούμενες, ἂν δὲν κάνω λάθος, γίνονται πέντε ! Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι εἶνε καιρὸς πειὰ νὰ βάλουμε τελεία καὶ παῦλα σ' αὐτὲς τὶς ἱστορίες !..

Κι' ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ τηλεφώνησε σ' ἕνα φίλο του δημοσιογράφο καὶ προσεφέρθη νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ συνέντευξι...

—Αὐτὴ τὴ φορὰ μιλάω ἐγὼ — ἄρχισε νὰ τοῦ λέῃ, ἀφοῦ ἤπιε πρῶτα ἕνα ποτηράκι Πορτὸ — καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ προσέξῃς σ' αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Δὲν ἀντέχω πειά ! Ἔχω «φουσκώσει» ἀπὸ αὐτὲς τὶς αἰώνιες ἱστορίες τῶν ἐρωτικῶν εἰδυλλίων μου μὲ τοὺς «ἀστέρες» τοῦ Χόλλυγουντ. Φαίνεται ὅτι ἐδῶ πέρα κι' ὅχι μονάχα ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴν Ἀμερική, δὲν συλλογίζονται πίποτ' ἄλλο, παρὰ τὶς αἰσθηματικές μου ὑποθέσεις. Κι' ἐπειδὴ αὐτὲς οἱ ἱστορίες ἄρχισαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ χώρισα ἀπὸ τὴν Ὑβόννη Βαλλέ, πάω νὰ πιστέψω ὅτι ἡ πρώην γυναῖκα μου ἔχει χώσει τὴ μύτη της στὶς συκοφαντίες αὐτές... "Αν ἤξερα τί μοῦ ἔμελλε νὰ πάθω, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν θὰ ζητοῦσα νὰ πάρω διαζύγιο ! Γιατί, δὲν τὸ κρύβω, ὅτι μετανόησα σήμερα πικρὰ καὶ θυμᾶμαι μὲ λύπη τὶς ἥσυχες ἡμέρες ποὺ ἤμουν παντρεμμένος. Ἥσυχες, ὅταν δὲν μὲ βασάνιζε μὲ τὶς ζήλειες της καὶ τὸν ἰδιότροπο χαρακτῆρα της ἡ Ὑβόννη Βαλλέ...

»Ἀλήθεια, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ χώρισα, ἄρχισαν αὐτὲς ἡ φανταστικὲς ἱστορίες γιὰ τοὺς «ἔρωτες τοῦ Μωρὶς Σεβαλιέ». Καὶ γιὰ νὰ σοῦ φέρω ἕνα παράδειγμα ὅτι εἶνε τελείως φανταστικές, σοῦ λέω ὅτι ἄρχισαν νὰ διαδίδουν ὅτι ἡ πρώτη ἐρωμένη μου, ὕστερ' ἀπὸ τὸ διαζύγιο ἦταν, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, ἡ... ἴδια ἡ Ὑβόννη Βαλλέ ! Μὲ ἄλλα λόγια, ἐγὼ κι' ἡ Ὑβόννη ἐξακολουθοῦσαμε νὰ ζοῦμε στὴ Νέα Ὑόρκη κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη !

»Μὰ ἂν ἕκανα μιὰ τόσο μεγάλη ἀνοησία θὰ ἤμουν τρελλὸς καὶ θὰ ἔδινα δίκηο σ' ὅλους ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς ποὺ λένε ὅτι δὲν θὰ ζήσω πολλὰ χρόνια, γιατὶ ἔχω μιὰ ψιψίρα στὴν καρδιά !..

»Ἔπειτα λοιπὸν ἀπὸ τοὺς καινούργιους ἔρωτές μου μὲ τὴν Ὑβόννη Βαλλέ, ποὺ ξεχάστηκαν εὐτυχῶς γρήγορα, ἄρχισαν τὰ εἰδύλλιά μου μὲ τοὺς «ἀστέρες» τοῦ Χόλλυγουντ. Κι' εἶνε τόσα πολλά, ποὺ ἔχουν καταρρίψει κόλας τὸ ρεκόρ τῶν ἐρωτικῶν εἰδυλλίων τοῦ Γκάρυ Κοῦπερ !

»Τί ὑπερβολές ! Τί φαντασιοκοπήματα ! Μὲ παρουσιάζουν διαδοχικῶς τρυφερὸ φίλο τῆς Μάρλεν Ντήτριχ, τῆς Λίλιαν Χάρβεϋ, τῆς Ἀντριὲν Ἄμς, τῆς Μάργκαρετ Τσῶρτσιλ, τῆς Μπενίτας Χιούμ καὶ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ ποιᾶς ἄλλης «βεντέττας».

»Ὅλος ὁ κόσμος, βέβαια, δὲν πιστεύει κατὰ γράμμα αὐτὲς τὶς ἐντυπωσιακὲς εἰδήσεις ποὺ μὲ παρουσιάζουν ὡς ἕνα τρομερὸ Δὸν Ζουάν. Μὰ κατὰ βάθος ὁ καθένας συλλογίζεται ὅτι ὅπου ὑπάρχει μιὰ σπίθα δὲν ἀργεῖ νὰ φουντώσῃ κ' ἡ πυρκαϊά...

»Καταλαβαίνω πολὺ καλὰ — ἐπρόσθεσε ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ — ὅτι κι' ἐσὺ ὁ ἴδιος θὰ συλλογίζεσαι αὐτὴ τὴ στιγμή : «... Αὐτὸς ὁ Σεβαλιὲ εἶνε ἕνα ἔνθυμο παιδί, ἕνας πολὺ συμπαθητικὸς φίλος. Καὶ κάθε βράδυ, θ' ἀλλάξῃ ἀσφαλῶς φίλη». Ἔ, λοιπόν, ἂν ἤξερες πόσο κάνεις λάθος ! Σὲ πληροφορῶ ὅτι τὴν περασμένη ἑβδομάδα βγῆκα μόον δυὸ φορὲς ἀπὸ τὸ σπίτι μου. ἐνῶ, σύμφωνα μ' αὐτὰ ποὺ γράφουν ἡ ἐφημερίδες, ὅλος ὁ κόσμος νόμιζε ὅτι βρισκόμουν κάθε βράδυ στὸ θέατρο καὶ στὰ κέντρα !..

—Ὁ Μωρὶς λοιπὸν εἶνε μιὰ «σπιτόγατα» ; Τὸν ρώτησε μ' ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο ὁ δημοσιογράφος.

— Ὄχι, δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό ! Διαμαρτυρήθηκε ὁ Σεβαλιέ. Ἐκεῖνο ποὺ θέλω νὰ ἐξηγήσω εἶνε ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ δίνῃ σημασία στὰ φανταστικά μου εἰδύλλια μὲ τοὺς «ἀστέρες». Θέλω νὰ φανερώσω τὴν καθαρὴ ἀλήθεια. Ξέρεις ποιὸ εἶνε τὸ ἐρωτικὸ φαρμάντσο μου μὲ τὴν Ντήτριχ ; Μιὰ Κυριακὴ πῆγα μὲ τὴ Μάρλεν, μὲ τὸν ἄντρα της καὶ μὲ τὴν κόρη τους στὴν «πλάζ» τοῦ Πάλμ Σπρίνγκς. Ἔπειτα, ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα, κάλεσα τὴν Ντήτριχ στὴν «πρεμιέρα» μιᾶς ταινίας μου. Κι' αὐτὸ εἶνε ὅλο ! Αὐτὴ εἶνε ἡ πολυθρύλητη ἱστορία τῶν ἐρωτικῶν σχέσεών μου μὲ τὸν μεγάλο «ἀστέρα».

»Θέλεις νὰ μάθῃς τώρα καὶ τὸ εἰδύλλιό μου μὲ τὴ Λίλιαν Χάρβεϋ ; Ὁρίστε ποιὸ εἶνε : Τῆς ἔκανα μιὰ τυπικὴ ἐπίσκεψη στὸ στούντιο τῆς «Φὸξ» καὶ τῆς ἔστειλα ἕνα μεγάλο μπουκέτο. Τίποτ' ἄλλο ! Σοῦ φαίνεται μύπως παράξενο ; Μὰ δὲν μποροῦσα νὰ κάνω ἀλλοιῶς ! Ἡ δεσποινὶς Χάρβεϋ εἶνε γειτόνισσά μου στὴ Γαλλία. Ἡ βίλλα της στὴν Κυανῆ Ἀκτὴ εἶνε δίπλα στὴ δική μου. Καὶ φυσικά, ὅταν ἡ δεσποινὶς Χάρβεϋ ἔρχεται ἐκεῖ κάτω γιὰ νὰ ξεκουραστῆ ἀπὸ τὴ δουλειὰ τοῦ στούντιο, τῆς φέρνομαι μὲ μεγάλη εὐγένεια καὶ τῆς κρατῶ συντροφιὰ στ' ἀρογιάλι... Βλέπεις πολὺ καλὰ ὅτι εἴμαστε παληὸ φίλοι ! Γι' αὐτὸ λοιπὸν ὅταν συναντηθήκαμε στὸ Χόλλυγουντ, ἐξακολούθησα νὰ τῆς δείχνω τὴν ἴδια συμπάθεια, τὴν ἴδια φιλία. Καὶ δὲν εἶνε κανένα ἔγκλημα, μοῦ φαίνεται, τὸ ὅτι ὕστερ' ἀπὸ τὸ τσάϊ ποὺ πήραμε μαζὺ στὸ στούντιο τῆς «Φὸξ» τὴν κάλεσα σὲ δεῖπνο στὸ «Κακοάνοτ Κρόϋ» ;

»Ὅσο γιὰ τὴ χαριτωμένη Ἀντριὲν Ἄμς, μὴ ξεχνᾶς, φίλε μου, ὅτι εἶνε γυναῖκα ἑνὸς πασίγνωστου «τζέντλεμαν» τῆς Νέας Ὑόρκης. Μιὰ φορὰ λοιπὸν πῆγα μαζύ της σὲ μιὰ συναυλία κι' αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ παρουσιαστῶ ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ὅτι ἤμουν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της.

»Μένει τώρα ἀκόμα ἕνα σκανδαλώδες εἰδύλλιο : Τὸ εἰδύλλιό μου μὲ τὴν «μύσες» Μπενίτα Χιούμ. Τί θόρυβος γιὰ τὸ τίποτα ! Ξέρεις πόσο κράτησε ; Ὅση ὥρα χρειάζεται γιὰ νὰ προγευματίσῃ κανεὶς σ' ἕνα καλὸ ἑστιατόριο ! Κι' ἀλήθεια, μιὰ μόνο φορὰ συναντήθηκα μὲ τὴν ὑπέροχη «μύσες» Χιούμ. Τὸ πρωὶ ποὺ προγευματίσαμε μαζὺ στοῦ «Ἀρμστρονγ»...

»Τί λὲς λοιπόν, ὕστερ' ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἀποκαλύψεις ; Δὲν εἶνε ἀρκετὲς γιὰ ν' ἀποδείξουν ὅτι τὰ «ἐρωτικὰ εἰδύλλια τοῦ Μωρὶς Σεβαλιὲ» δὲν εἶνε τίποτ' ἄλλο, παρὰ μεγάλες κι' ἰριδοτὲς... σαπουνόφουσκες ;

Κι' ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ ξέσπασε σ' ἕνα ἠχηρὸ γέλιο σὰν νὰ ἤθελε νὰ εἰρωνευθῆ ὅλους ἐκείνους ποὺ πιστεύουν στὰ φανταστικὰ εἰδύλλιά του μὲ τοὺς πέντε «ἀστέρες» τοῦ Χόλλυγουντ ποὺ ἀναφέραμε. Μὰ εἶνε τόσο πονηρός ! Τόσο Παρισιάνος Δὲν ἔκανε διόλου λόγο γιὰ μιὰ παλιὰ καὶ μεγάλη του συμπάθεια ; γιὰ τὴ Ζαννέτα Μὰκ Ντόναλντ ! Γιατί ἄραγε ;

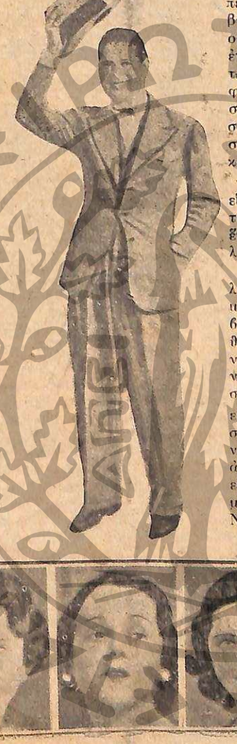

Ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ καὶ ἡ πέντε φανταστικὲς — ἴσως λέει ὁ ἴδιος τοῦλάχιστον — φιλενάδες του

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μετὰ λίγα λεπτά, ἡ κυρία αὐτή, παρουσιάστηκε πάλι καὶ τώρα τὸ ὕφος της ἦταν ἐντελῶς διαφορετικό. Τὰ μάτια της ἔλαμπαν κ' εἶχε ξαναβρῆ τὴ ζωηρότητα καὶ τὸ κέφι της, σὰν νὰ τὴν ἄγγιξε τὸ μαγικὸ ραβδὶ κάποιας νεράϊδας. Γύριζε ἀπὸ παρέα σὲ παρέα, λέγοντας διάφορα ἀστεῖα, μεταδίδοντας τὴν εὐθυμία της, πειράζοντας, γελῶντας, ἀχτινοβολῶντας ὁλόκληρη ἀπὸ χαρά. Σὲ λίγο μὲ εἶδε, ἦρθε κοντά μου καὶ μοῦ εἶπε:

—Ἐλάτε, λοιπόν, ἀγαπητή μου κυρία. Ἐλᾶτε νὰ πάρουμε κάτι νὰ κάνετε κέφι.

Καὶ ἀφοῦ μὲ σήκωσε ἀπ' τὴ θέσι μου, μ' ἔπιασε ἀπ' τὴ μέση τρυφερὰ καὶ μοῦπε πὼς θὰ γινόμαστε στενὲς φίλες, ξεχνῶντας πὼς λίγο πρωτήτερα μὲ εἶχε βρίσει σχεδόν.

Τότε μοῦ ἦρθε στὸ νοῦ, ὅτι αὐτὴ ἡ αἰφνίδια μεταβολὴ ψυχικῆς καταστάσεως, ἦταν ἕνα φαινόμενο, τὸ ὁποῖο εἶχα προσέξει σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς θαυμῶνες αὐτοῖ τοῦ κέντρου. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μοῦχε κάνει ἐντύπωσι ἕνα ζευγάρι, τὸ ὁποῖο ἐνῶ εἶχα δῆ στὴν ἀρχὴ μελαγχολικό, θλιβερό, μὲ ὕφος δολοφόνων καταδικασμένων εἰς θάνατον, σὲ λίγα λεπτὰ τὸ ξαναεῖδα χορεύμενο, εὐτυχισμένο, γεμᾶτο ἐνθουσιασμὸ καὶ κέφι.

Σὰν ἀστραπή, ἡ ἀλήθεια, φώτισε τότε τὸ μυαλό μου: Στὸ παράξενο κέντρο τοῦ «Μπάρμπα Τίμ», γινόταν ἐμπόριο τῶν ναρκωτικῶν. Ἔτσι ἐξηγεῖτο τὸ ὅτι παρείχοντο δωρεὰν ἐκεῖ μέσα ὅλα τὰ ποτά. Κ' ἔτσι ἐξηγεῖτο ἐπισης καὶ τὸ ἀνακάτωμα ἀνθρώπων ὅλων τῶν τάξεων. Ὅλοι ὅσοι σύγναζαν ἐκεῖ μέσα, γιὰ νὰ προμηθευθοῦν τὸ ναρκωτικὸ πνῦχε γίνει τὸ φοβερὸ πάθος τῆς ζωῆς τους, συναγελαζόντουσαν, χωρὶς καμμιὰ διάκρισι φύλου, μορφώσεως, ἀνατροφῆς, καταγωγῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεως. Τὸ φοβερὸ πάθος τοὺς εἶχεν ἀφομοιώσει...

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ἄμα κατάλαβα πὼς τὸ κέντρο τοῦ «Μπάρμπα Τίμ» ὡς μόνο προσορισμὸ εἶχε τὸ ἐμπόριο ναρκωτικῶν, κανόνισα ἀναλόγως τὴ συμπεριφορά μου πρὸς τοὺς ἄλλους θαυμῶνες του. Τώρα, ἀντὶ νὰ τοὺς ἀπευθύνω ἐρωτήσεις, ποὺ τοὺς φαινότουσαν ἀδιάκριτες κ' ἐνοχλητικές, τοὺς μιλοῦσα μὲ τόνο συμπαθείας, σὰν νὰ ξερα τὴν ἀδυναμία τους. Δὲν ἔκανα βέβαια τὴν παθιασμένη γιὰ ναρκωτικά, γιατὶ αὐτὸ μποροῦσε νὰ τὸ ἀντιληφθῆ ὁ «Μπάρμπα Τίμ» καὶ νάχη συνέπειες, μὰ μιλοῦσα σὰν ἄνθρωπος ποὺ νοιώθει τὰ πράγματα. Κι' ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἕνα θῦμα τῆς κοκαΐνης ἢ τῆς μορφίνης καταλάβαινε πὼς ἤξερα τὸ πάθος του καὶ δὲν τὸ κατεδίκαζα, μοῦ ἄνοιγε τὴν καρδιά του καὶ μοῦ μιλοῦσε ἐλεύθερα.

Ἔτσι τὰ κατάφερα νὰ μάθω ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς ὀργανώσεως τοῦ «Μπάρμπα Τίμ» καὶ τὰ ὀνόματα ὅλων σχεδὸν τῶν συνεργατῶν του. Ἐξακολούθησα ποιὸ ἀπὸ τοὺς πελάτες ἔκαναν τὸ ἐμπόριο τῶν ναρκωτικῶν, ποιοὶ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ «κράχτες» (ἢ «τυφλοί», ὅπως τοὺς ἔλεγαν) καὶ ποιοὶ εἶχαν μερίδιο ἀπὸ τὰ κέρδη. Ὅλ' αὐτά, τὰ ἀνέφερα στὸν ταγματάρχη Χ.

Συγχρόνως προετοίμαζα, ὅσο μποροῦσα καλύτερα, τὸ ἔδαφος γιὸ τὴ συνεργασία μου μὲ τὸν «Μπάρμπα Τίμ», κάνοντάς του συχνὰ ὑπαινιγμοὺς γιὰ τὶς οἰκονομικές στενοχώριες, στὶς ὁποῖες βρισκόμουνα δῆθεν. Ἐκεῖνος ὅμως ἀπόφευγε πάντοτε νὰ ξανανοιχτῆ μαζύ μου, μὲ τὸ συνηθισμένο του εὐγενικὸ τρόπο. Ἐντούτοις, φαίνεται πὼς ἔμαθε κάποτε πὼς ἤξερα ὅλα ὅσα γινόντουσαν ἐκεῖ μέσα, νιατὶ ἔνα βράδυ, τραβῶντας με σὲ μιὰ γωνιά, μ' ἐρώτησε, χωρὶς παρόλογους. ἂν ἤμουν διατεθειμένη νὰ κάνω ἕνα ταξεῖδι ὡς τὸ Ἄμστερνταμ.

—Θὰ πᾶτε σὲ κάποιον ἕνα γράμμα κ' αὐτὸς θὰ σᾶς δώση ἕνα πακέτο, ποὺ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἰδοῦν τί ἔχει μέσα οἱ ὑπάλληλοι τοῦ τελωνείου. Ὅταν μὲ τὸ καλὸ γυρίσετε, θὰ πάρετε διακόσιες πενῆντα λίρες!...

Φαντάζεστε πόσο μὲ χαροποίησεν ἡ πρότασι αὐτή. Ὡστόσο ἤθελα νὰ δώσω στὸ «Μπάρμπα Τίμ» νὰ καταλάβη πὼς ἤ θὰ τὸν ὑπηρετοῦσα ὡς πράκτωρ τῆς ἐμπιστοσύνης του ἢ δὲν θὰ τὸν ὑπηρετοῦσα καθόλου. Μόνο ἔτσι θὰ μποροῦσα νὰ εἰσδύσω σ' ὅλον τὸν ἐσωτερικὸ μηχανισμὸ τῆς σατανικῆς ἐπιχειρήσεώς του. Γι' αὐτό, τὸν ἐρώτησα:

—Καὶ τί θἄχη μέσα τὸ πακέτο;

Ὁ «Μπάρμπα Τίμ» ἔκανε ἕνα μορφασμό. Τὰ πανοῦργα μάτια του καρφώθηκαν ἀπάνω μου.

—Μπορῶ νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σᾶς; μ' ἐρώτησε.

—Μέχρι θανάτου.

Ὡστόσο δίστασε μερικὲς στιγμές.

—Ὅλ ραϊτ! εἶπε τέλος. Τὸ πακέτο λοιπὸν θὰ περιέχη κοκαΐνη...

—Καλὰ τὸ κατάλαβα..

—Εἶμαι βέβαιος, μοῦ εἶπε, πὼς δὲ θὰ μὲ πουλήσετε καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς ἐξηγήσω, τί θὰ π' θεῖς, ἂν θελήσετε νὰ μοῦ καταχρησθῆτε τὴν κοκαΐνη.

—Ξέρω, ξέρω! τοῦ ἀπάντησα, κυττάζοντάς τον θορρετὰ στὰ μάτια.

—Ἔν τάξει, τότε. Μπορεῖτε νὰ φύγετε γιὰ τὸ Ἄμστερνταμ μεθαύριο;

—Σύμφωνοι.

Καὶ χωριστήκαμε.

Ὅταν ὁ ταγματάρχης Χ. ἔνιωθε τὴν ἐπιτυχία μου αὐτή μοῦ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησί του.

—Νὰ μοῦ πῆτε τί ὁδηγίες θὰ σᾶς δώση, μοῦ εἶπε, καὶ μὲ ποιὸ βαπόρι θὰ ταξειδέψουμε.

—Θὰ ταξειδέψουμε;

—Φυσικά, θἄρθω κ' ἐγὼ μαζύ σας. Μὰ δὲν θὰ μ' ἀναγνωρίσετε, γιατὶ θἄναι μεταμφιεσμένος. Νὰ εἰστε ὅμως ἥσυχη, γιατὶ θἄναι ὅλη τὴν ὥρα κοντά σας.

Τὸν ἐρώτησα πῶς θὰ μεταμφιεζόταν, μὰ ὁ Χ. ἀπόφυγε μ' ἐπιμονὴ νὰ μοῦ πῆ.

—Καλύτερα νὰ μὴν ξέρετε. Δὲν ποέπει νὰ σᾶς κρύψω, Κάρλα, πὼς ἀναλάβατε μιὰ πολὺ δύσκολη κ' ἐπικίνδυνη ἀποστολή.

—Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά.

—Πολὺ καλά. Πάντως σᾶς τὸ εἶπα αὐτὸ γιὰ νὰ μὴν μοῦ παραπονεθῆτε πὼς δὲν σᾶς προειδοποίησα. Ἐδῶ κινδυνεύετε πιὸ πολὺ παρὰ ἐκεῖ κάτω στὴν Ἀφρική.

Κι' ὅπως πάντα, ὁ ταγματάρχης Χ. εἶχε δίκηο κι' αὐτὴ τὴ φορά.

Ἡ τελευταῖες ὁδηγίες τοῦ «Μπάρμπα Τίμ» μοῦ φάνηκαν πολὺ ἁπλές. Θὰ πήγαινα στὸ Ἄμστερτερνταμ καὶ θὰ καθόμουν στ' «Γκράντ Ὀτέλ». Ἐκεῖ θὰ περμενα τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς προσώπου ποὺ θὰ μοῦ παρουσιαζόταν μὲ τὴν κάρτα τοῦ κοσμηματοπώλου Λουμπέρσκυ. Θἀρχόταν εἴτε τὸ βράδυ τῆς ἴδιας μέρας τῆς ἀφίξεώς μου, εἴτε τὸ πρωὶ τῆς ἑπομένης. Ἀπὸ αὐτὸν θἄπαιρνα τὸ πακέτο καὶ θἄφευγα μὲ τὸ πρῶτο βαπόρι γιὰ τὴν Ἀγγλία. Στὸ Φλοῦσιγκ, ὅπου θ' ἀποβιβζόμουν, θὰ μὲ περίμενεν ἕνα αὐτοκίνητο.

Τὸ ταξεῖδι μου στὸ Ἄμστερνταμ ἔγινε χωρὶς κανένα ἐπεισόδιο.

Μόλις ἔφτασα ἐκεῖ κ' ἐγκαταστάθηκα σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ ξενοδοχείου «Γκράντ Ὀτέλ», μ' ἐκάλεσε στὸ ἐσωτερικὸ τηλέφωνο ὁ ταγματάρχης Χ. καὶ μοῦ εἶπε πὼς τὸ δικό του δωμάτιο ἦταν πολὺ κοντὰ στὸ δικό μου ἀκριβῶς στὴ γωνία τοῦ διαδρόμου. κ' εἶχε τὸν ἀριθμὸ 35. Ἔνοιωσα ἕνα αἴσθημα εὐχαριστήσεως καὶ ἀσφαλείας, μόλις τὸ ἔμαθα αὐτό.

Τὴν ἄλλη μέρα, στὶς 8 1)2 τὲ πρωΐ, μοῦ παρουσιάστηκεν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λουμπέρσκυ. Ἀπὸ τὴν πόρτα ἀκόμα, μοῦ εἶπε, δίνοντάς μου μιὰ κάρτα:

—Νομίζω πὼς ἔχετ' ἕνα γράμμα γιὰ μένα.

Ἦταν ἕνας νέος ψηλός, μὲ πλατεῖς ὤμους, ἕνας τύπος κοσμοπολίτου Ἑβραίου.

Τὸν ἔμπασα μέσα καὶ τοῦ ἔδωσα τὸ γράμμα τοῦ Τίμ.

Μοῦ ζήτησεν εὐγενικὰ τὴν ἄδεια νὰ τὸ ἀνοίξη καὶ νὰ τὸ διαβάση καὶ ὕστερα μοῦ εἶπε:

—Μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὸ μπελᾶ ποὺ σᾶς βάζω, ἀλλὰ εἶνε εὔκολο νὰ μοῦ προσφέρετε ἕνα φλυτζάνι καφέ;

Χτύπησα τὸ κουδοῦνι καὶ παράγγειλα δυὸ καφέδες.

Κατόπιν ἐκεῖνος, ἀνοίγοντας ἕνα κουτὶ μὲ διαμαντικὰ ποὺ κρασιρὰ ἀπὸ ὡραιότατα διαμάντια. Σὲ λίγο ὅμως ἀνεσήκωσε τὸ βελίδα τότε πὼς ἀπὸ κάτω τὸ κουτὶ τῶν διαμαντικῶν ἦταν γεμᾶτο κοκαΐνη μέσα. Ὑπελόγισα πὼς περιεῖχαν 4-5 κιλὰ κοκαΐνης.

—Ἐδῶ εἶνε ἡ μισὴ κοκαΐνη. Ἡ ἄλλη ποῦ εἶνε;

Τοῦ ἔδειξα ἕνα μεγάλο κουτὶ πούδρας ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑποτίθεται πὼς ἐγέμιζα τὶς πουδριέρες μου. Ὁ «Μπάρμπα Τίμ» τὸ ἔξήτασε κι' αὐτὸ καὶ κατόπιν, κυττάζοντάς με κατάματα, μοῦ εἶπε μ' ἕνα ὕφος παγερῆς ἠρεμίας ποὺ μ' ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσω.

—Ἐδῶ μέσα δὲν ὑπάρχει καθόλου κοκαΐνη.

Συγχρόνως πετάχτηκε ὄρθιος, μ' ἄρπαξε γερὰ ἀπὸ τὸν ἕνα ὦμο καὶ μὲ γύρισε ἔτσι, ὥστε νὰ βρίσκωμαι ἀκριβῶς ἀπέναντί του. Τότε μοῦπε, τρίζοντας πειὰ τὰ δόντια του ἀπὸ λύσσα.

—Νὰ σοῦ πῶ, ἐγώ, μικροῦλα μου, τί ἔκαμες; Δὲν εἶσαι τόσο ἄπραγη, ὅσο θέλεις νὰ φαίνεσαι. Εἶσαι μπασμένη στὰ ἐμπόρια αὐτοῦ τοῦ εἴδους. Ἐκράτησες, λοιπόν, τὴ μισὴ κοκαΐνη νὰ τὴν πουλήσης γιὰ λογαριασμό σου. Ἐμένα θὰ γελάσης; Εἶσαι μικρὴ ἀκόμα!...

Προσποιήθηκα τὴ θυμωμένη.

—Πῶς τολμᾶτε, ἐρώνεξα, νὰ μοῦ λέτε τέτοια πράγματα. Τί νὰ τὴν κάνω ἐγὼ τὴν κοκαΐνη νὰ τὴν κρατήσω; Κυττάξτε καλὰ τὸ κουτί, κάτω ἀπὸ τὴν πούδρα ὑπάρχει κοκαΐνη...

Μ' ἐπίστεψε πράγματι; Ἢ μήπως ἤθελε νὰ μ' ἀφήση νὰ βάλω στὴ θέσι της καὶ τὴν ἄλλη κοκαΐνη, ποὺ ὑποπτεύόταν πὼς εἶχα κρύψει; Πάντως προσποιήθηκε πὼς μ' ἐπίστεψε. Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσαν τὰ ἐδάφιά μου. Γιατὶ ὁ «Μπάρμπα Τίμ» μ' ἐρώτησε σὲ λίγο:

—Ἂν λὲς τὴν ἀλήθεια, τότε τί ἐνόρευεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τὸ πρωὶ στὸ δωμάτιο τοῦ ξενοδοχείου ποὺ ἔμεινες στὸ Ἄμστερνταμ;

Εἶχεν ἰδῆ τὸν Χ. προφανῶς, ἀλλὰ ἔκανα πὼς δὲν ἤξερα τίποτε.

—Ποιὸς ἄνθρωπος; Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λουμπέρσκυ;

—Ὄχι, ἐκεῖνος ὁ ἄλλος...

—Δὲν εἶδα κανέναν ἄλλο. Ὅποιος ἦρθε, θὰ τὸν ἐπείλατε σεῖς. Ἐγώ, μόλις ἔφυγεν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λουμπέρσκυ, ἐπῆγα στὸ μπάνιο κι' ἂν ἦρθε κανεὶς δὲν τὸν εἶδα... Μὰ ἐπιτέλους! εἶπα κάνοντας πὼς ἔχασα πειὰ τὴν ὑπομονή μου, δὲν πιστεύω νὰ μὲ κρατήσετε πολλὴν ὥρα κλειδωμένη μέσα σ' αὐτὴν τὴν καμπίνα! Πάρτε τὴν κοκαΐνη σας κι' ἀφῆστε με ἥσυχη!...

Τοῦ «Μπάρμπα Τίμ» τὰ μάτια ἄστραψαν ἀπὸ λύσσα, μὰ σιγὰ-

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΕΝΑΔΕΣ
(Πίνακ. τοῦ Τ. Γκρουστ)

σιγὰ ἡ ἔκφρασί του ἐπῆρε τὸ συνηθισμένο ὕφος φιλοφροσύνης καὶ μοῦ εἶπε μαλακά:

—Ἔλα, ἔλα, μὴν κάνης τὴν κουτή! Αὐτὰ σᾶς τὰ εἶπα γιὰ νὰ σᾶς δοκιμάσω... Σέρω πὼς μπορῶ νἄχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη σὲ σᾶς! Νά, κρατῆστε τὸ ἐμπόρευμα.

Ἐπῆρα τὶς δυὸ πουδριέρες μὲ τὴν κοκαΐνη, τὸ κουτὶ μὲ τὴν πούδρα, τὰ ἔβαλα στὸ βαλιτζάκι τοῦ χεριοῦ καὶ βγῆκα ἔξω. Ἀνέβηκα ἀμέσως στὴ γέφυρα γιὰ χνεντας γιὰ τὸν Χ. Ἐπερίμενα ὡς εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας. Τέλος, εἶδα τὸν ἄνθρωπό μὲ τὸ καρὲ ἐπανωφόρι. Ἄρχισα τότε νὰ χτυπάω τὸ τακούνι μου, κάνοντας τηλεγραφικὰ σημεῖα τοῦ Μόρς, γιὰ νὰ τοῦ πῶ πὼς ἔπρεπε νὰ τοῦ μιλήσω ἐπειγόντως. Δὲν ἔδειξε καθόλου νὰ ἐκατάλαβε. Σὲ πέντε λεπτὰ ὅμως ἔφυγε καὶ σὲ λίγο μ' ἐπλησίασε ἕνας καμαρῶτος καὶ μοῦ εἶπε πὼς κάποιος κύριος μ' ἐζητοῦσε στὴν καμπίνα του.

Τί θἄλεγαν γιὰ μένα οἱ καμαρῶτοι τοῦ βαποριοῦ!...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ καμαρῶτος μὲ ὡδήγησε στὴν καμπίνα τοῦ ταγματάρχη Χ. Βιαστικὰ καὶ λαχανιασμένη, τοῦ εἶπα τί συνέβη...

—Δῶστε μου, γρήγορα, καὶ τὴν ἄλλη κοκαΐνη, νὰ τὴ βάλω στὸ κουτὶ μὲ τὴν πούδρα.

Μοῦ ἔδωσε τότε ἕνα κουτὶ μὲ σοκολάτες, μέσ' στὸ ὁποῖο τὴν εἶχε κρυμμένη. Ἐβγῆκα νὰ πάω στὴν δική μου καμπίνα, νὰ ἀδειάσω τὴν κοκαΐνη. Βγαίνοντας ὅμως ἀπὸ τὴν καμπίνα τοῦ Χ. βρέθηκα ἀπέναντι τοῦ «Μπάρμπα Τίμ».

—Τί κάνετ' ἐδῶ; μὲ ρώτησε.

—Σᾶς γύρευα κ' ἔκαμα λάθος στὴν καμπίνα.

Στὰ μάτια τοῦ «Μπάρμπα Τίμ» ἐδιάβασα τὶς ὑποψίες του, ποὺ τὸ νέο αὐτὸ ἐπεισόδιο τὶς εἶχε μεγαλώσει.

—Θὰ πάω μιὰ στιγμὴ στὴν καμπίνα μου, τοῦ εἶπα, καὶ σὲ δυὸ λεπτὰ θἄρθω στὴ δική σας.

Μὰ μόλις ἄνοιξα τὴν πόρτα τῆς καμπίνας μου, τὸν εἶδα πίσω μου. Ἐμπῆκα γρήγορα κ' ἔκλεισα τὴν πόρτα πίσω μου, μὰ δὲν ἐπρόφτασα νὰ γυρίσω τὸ πόμολο, γιατὶ ὁ «Μπάρμπα Τίμ» ἔσπρωχνε νὰ μπῆ κι' αὐτός. Ἔβαλα ὅλη τὴ δύναμί μου νὰ κλείσω τὴν πόρτα, μὰ μὲ μιὰ σπωξιά του βρέθηκα στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς καμπίνας. Ἐκλείδωσεν ὁ ἴδιος ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα καὶ μοῦπε μὲ ὕφος ποὺ μ' ἐπάγωσε.

—Τώρα θὰ τὰ ποῦμε, μικροῦλα μου!...

Βιάζοντας τὸν ἑαυτό μου νὰ συγκρατήσω τὴν ψυχραιμία μου, τοῦ εἶπα:

—Θὰ σᾶς ὁμολογήσω τὴν ἀλήθεια, ἂν μοῦ ὑποσχεθῆτε πὼς δὲ θὰ θυμώσετε...

—Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, ποὺ θὰ μοῦ πῆς...

—Δὲν εἶνε καὶ τόσο φοβερή...

Ὅταν ἔκρυψα τὴν κοκαΐνη στὶς πουδριέρες μου, ἐπερίσσεψεν ἀρκετὴ καὶ μὴν ξέροντας τί νὰ κάνω, τὴν ἔβαλα σ' αὐτὸ τὸ κουτὶ μὲ τὶς σοκολάτες. Ὅταν ὅμως μ' ἐφωνάξατε στὴν καμπίνα σας καὶ μ' ἐρωτούσατε μὲ τόσο ἄγριο ὕφος, τἄχασα καὶ στὴ σαστιμάρα μου σᾶς εἶπα πὼς τὴν εἶχα στὸ κουτὶ μὲ τὴν πούδρα.

—Καὶ γιατὶ τότε ἤθελες νἄρθης μόνη σου στὴν καμπίνα σου καὶ δὲν μᾶφηνες νὰ μπῶ;

—Φοβήθηκα μὴ θυμώσετε...

Ἔκαμε πὼς μ' ἐπίστεψε καὶ μ' ἄφησε.

Σ' ὅλο τἄλλο τὸ διάστημα τοῦ ταξειδιοῦ, δὲ συνέβη τίποτα. Στὸ τελωνεῖο, ὅταν μ' ἐρώτησαν ἂν εἶχα τίποτε νὰ δηλώσω, ἀπάντησα «ὄχι» καὶ οὔτε ἄνοιξαν τὰ πράγματά μου. Μόλις ἔβγηκα ἀπὸ τὸ τελωνεῖο μ' ἐπλησίασεν ἕνας σωφὲρ καὶ ἔγάζοντας τὸ καπέλο του, μοῦ εἶπε:

—Κυρία, τὸ αὐτοκίνητο σᾶς περμένει.

Δὲν ξέρω τί ἀπόγιναν ὁ «Μπάρμπα Τίμ» μὲ τὴ «γυναῖκα του». Ὅταν ὅμως ἐπῆγα στὴ λέσχη, δὲν ἐπρόφτασα νὰ πιῶ ἕνα τσαΐ καὶ παρουσιάστηκε μπροστά μου.

—Ἐλᾶτε! μοῦ εἶπε.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΥΒΑΣ

Ο ΛΟΧΙΑΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΠΑΣ

Τὸ εἴδωλο τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ παληοῦ καὶ τοῦ Νέου Κόσμου. Πῶς ὠργάνωσε τὴν ἐπανάστασι τῆς Κούβας ὁ λοχίας Μπατίστα. 'Απὸ στενογράφος τοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου ἀρχηγὸς τοῦ 'Επιτελείου! Ἡ πρώτη νύχτα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ κωμικοτραγικὴ πολιορκία τῶν 300 ἀξιωματικῶν στὸ ξενοδοχεῖο «'Εθνικόν», κτλ.

Ἡ Κούβα, ἡ πατρίδα τῆς Ρούμπας, μιὰ «χώρα μαγική», ὅπως τὴ λένε τὰ παθητικὰ τραγούδια της, δὲν ἔχει μόνο ἀπέραντες φυτεῖες μυρωδάτου καπνοῦ καὶ πεντάμορφες μελαχροινὲς γυναῖκες. Ἔχει καὶ μεγάλους ἐπαναστάτες σὰν τὸν πολυθρύλητο Φουλγκέντσιο Μπατίστα, γιατὶ λιγοστοὶ ἄνθρωποι ἔχουν τὴ ναπολεόντιο τύχη νὰ κοιμηθῆ λοχίας καὶ νὰ ξυπνήση συνταγματάρχης κι' ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου. 'Ο Μπατίστα εἶνε σήμερα ἡ πιὸ δημοφιλὴς προσωπικότης τοῦ ἐπαναστατημένου νησιοῦ καὶ τὸ ἔδωλο ὅλων τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ παληοῦ καὶ τοῦ νέου Κόσμου. Ἡ ἐπανάστασις τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς Κούβας, ποὺ ἀνέβασε στὴν ἀρχὴ τὸν Πρόεδρο Σὰν Μαρτίν, ὠργανώθηκε, ὅπως εἶνε πειὰ γνωστὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο, ἀπὸ τὸ νεαρὸ λοχία Μπατίστα, τὸ «Λοχία τῆς Ρούμπας», ὅπως τὸν λένε οἱ 'Αμερικανοί, κι' ὄχι μόνο τέτοιχε στὴν ἐντέλεια, ἀλλὰ καὶ θεωρήθηκε ὡς ὑποδειγματικὴ ἀπὸ τὶς ἄλλες χῶρες κι' ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὰ κράτη τῆς Νοτίου 'Αμερικῆς ποὺ ἔχουν, ὡς γνωστόν, πολὺ θερμόαιμους κι' ἀνυπόταχτους ἰσπανικούς.

'Ο Μπατίστα ὡστόσο, ποὺ αὐτοτιτλοφορήθηκε «ἐπαναστατικὸς ἀρχηγὸς ὅλων τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Δημοκρατίας», δὲν εἶνε ὁ μόνος ποὺ ἀνέβηκε γρήγορα στὴν ἐξουσία. 'Ο φίλος του Πρόγιας, ἕνας νεαρὸς δημοσιογράφος, ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν 'Εσωτερικῶν, ἔγινε κι' αὐτὸς ἔξαφνα μέσα σὲ λίγες ὧρες ὑπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν τῆς Κούβας!..

Μὲ ποιὸν ἀξιοθαύμαστο τρόπο ὅμως εἶχε προετοιμάσει ὁ «λοχίας τῆς Ρούμπας» τὴν τόσο συνταρακτικὴ αὐτὴ ἐπανάστασι; Ἡ ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες μᾶς δίνουν μακροσκελεῖς περιγραφὲς τῆς «ἐκπληκτικῆς σταδιοδρομίας τοῦ λοχία Φουλγκέντσιο Μπατίστα» κι' ἀξίζει νὰ πάρη κανεὶς ἀπὸ αὐτὲς τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ σημεῖα.

Ἕνα πρωὶ λοιπόν, στοὺς στρατῶνες τοῦ πεζικοῦ τῆς 'Αβάνας, οἱ στρατιῶτες ἀρνήθηκαν νὰ ὑπακούσουν στὶς διαταγὲς τῶν ἀξιωματικῶν τους, οἱ ὁποῖοι — δίχως πολλὲς φιλοφρονήσεις — δέθηκαν γρὰ καὶ ὁρίχτηκαν στὸ πειθαρχεῖο. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ στοὺς ἄλλους στρατῶνες τῆς πρωτευούσης, καθὼς καὶ ὅλης τῆς Δημοκρατίας. Μιὰ παρόμοια ἐπανάστασις ξέσπασε τὴν ἴδια ὥρα στὸ ναυτικό, μὲ ἀρχηγὸ τὸν ὑποκελευστὴ 'Αντζελο Γκονζάλες καὶ στὴν 'Αστυνομία, μὲ ἀρχηγὸ ἐκεῖ πέρα τὸν ἀνθυπασπιστὴ 'Αμπλιο Λάουρεντ. Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, κύριος πειὰ τῆς καταστάσεως, ὁ Μπατίστα ἐγκαθίστατο στὸ Κάμπο Κολόμπια, ποὺ ἔγινε θέατρο μεγάλων κι' αἱματηρῶν γεγονότων αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Πρέπει δὲ ν' ἀναφέρη κανείς, πρὸς ἔπαινο τοῦ «λοχία τῆς Ρούμπας», ὅτι ἡ ἐπανάστασις ξέσπασε δίχως νὰ χυθῆ οὔτε μιὰ σταγόνα αἷμα, ρεκὸρ ποὺ μονάχα ἐμεῖς ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες χῶρες δὲν θὰ τὸ ζηλεύαμε. Στὸ Κάμπο Κολόμπια, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας, στάθηκε μπροστὰ στὸ μικρόφωνο κι' ἐξέθεσε ἀμέσως στὸ λαὸ τῆς Κούβας καὶ σ' ὅλο τὸν ἄλλο κόσμο, τὴν κατάστασι: ἡ δημοκρατία κινδύνευε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ κρατοῦσαν μέχρι χτὲς στὰ χέρια τους τὴν ἐξουσία, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς «ρεπουμπλικάνους». 'Ο Μπατίστα κι' οἱ συνεργάται του ἤθελαν νὰ δώσουν τέλος σ' αὐτὲς τὶς κωμωδίες καὶ νὰ ἐπαναφέρουν τὴν πραγματικὴ δημοκρατία!..

* * *

Θαυμάσια... Ποιὸς ὅμως εἶνε τώρα αὐτὸς ὁ Κουβανὸς «κοντοδεκανέας» ποὺ κατάφερε νὰ γίνη δικτάτωρ μέσα σ' ἕνα ὥμορφο θερινὸ πρωί;

'Εδῶ κι' ὀχτὼ χρόνια ὁ Φουλγκέντσιο Μπατίστα «ντεμπουτάρισε» στὸ στρατὸ ὡς στενογράφος. Ἦταν ἀπὸ μιὰ φτωχὴ οἰκογένεια ἐργατικῶν κι' ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε μπροστά του κανένα ρόδινο μέλλον, ὅταν τελείωσε τὴ στρατιωτικὴ του θητεία, δήλωσε μονιμότητα καὶ παρέμεινε ὡς στενογράφος.

'Ο Μπατίστα ἔγινε γρήγορα ὁ καλύτερος στενογράφος τοῦ στρατοῦ τῆς Κούβας, γιατὶ εἶνε ἔξυπνος νέος μ' ἐπιμονὴ καὶ μὲ θέλησι κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, ὅπως ἦταν ἑπόμενο, τοῦ ἀνέθεσαν νὰ κρατάη τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου. Σ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ περιβάλλον τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ συνάψη σχέσεις μὲ πολλοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἐκπεσόντος Προέδρου τῆς Κούβας στρατηγοῦ Ματσάδο. 'Ο Μπατίστα ἀνακατώθηκε ἐπίσης στὶς κρυφὲς ἐπαναστατικὲς κινήσεις τῶν φοιτητῶν κι' ἔγινε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους καὶ τοὺς πιὸ δραστήριους βοηθούς τους. Κι' ὅταν τέλος, κατάλαβε ὅτι ἔφτασε ὁ καιρὸς γιὰ ἕνα κίνημα δικό του, συνεννοήθηκε μὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, τοῦ στόλου καὶ τὴς ἀστυνομίας καὶ μιὰ νύχτα ἔδωσε τὴ διαταγὴ τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως γιὰ τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης ἡμέρας...

Τὸ βράδυ τῆς ἀνόδου του στὴν ἐξουσία, ὁ πρώην λοχίας ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του τόσο κουρασμένο, ὥστε προτίμησε νὰ πάη νὰ κοιμηθῆ ἀπάνω στὶς δάφνες του, δίνοντας αὐστηρὲς διαταγὲς νὰ μὴ τὸν ξυπνήσουν ἀκόμη, κἀκόμη κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ βομβαρδισθῆ ἡ 'Αβάνα!»

Τὴν ἑπομένη, ὁ προσωρινὸς πρωθυπουργὸς Κάρμπο ἔκανε τὸ «λοχία τῆς Ρούμπας» συνταγματάρχη καὶ τὸν διώρισε ἀρχηγὸ τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου, τὸν δὲ ὑποκελευστὴ Γκονζάλες, ὑποπλοίαρχο!

'Ο «ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως» δὲν εἶχε διόλου καιρὸ γιὰ νὰ χαρῆ τὴ δόξα του. Χίλια δυὸ προβλήματα ἔπρεπε νὰ λυθοῦν γρήγορα καὶ μὲ τὸν πιὸ ἀποτελεσματικὸ τρόπο. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ὁ Μπατίστα ἀσχολήθηκε μὲ τὸ τραγικὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς φτώχειας τοῦ λαοῦ. Καὶ ξέρετε πῶς τὸ ἔλυσε; "Ἰδρυσε ἀμέσως πολυάριθμα λαϊκὰ συσσίτια, ποὺ δὲν ἄργησαν βέβαια νὰ τὸν κάνουν δημοφιλῆ. Κατόπιν, ὁ σχηματισμὸς τῆς κυβερνήσεως προηγεῖτο ἀπὸ κάθε ἄλλο ζήτημα. 'Η προεδρεία τότε τῆς Δημοκρατίας δόθηκε στὸν καθηγητὴ τῆς φιλοσοφίας Ραμὸν Γκράου ντὶ Σὰν Μαρτὶν καὶ ἡ προεδρεία τῆς κυβερνήσεως, καθὼς καὶ τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, σὲ φίλους καὶ συνεργάτες τοῦ Μπατίστα. Ἡ κυβέρνησις αὐτὴ ἀναγνωρίσθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ Μεξικό, ποὺ προσπαθεῖ νὰ πετύχη τὴν «ἐγκάρδια συνεννόησι» μεταξὺ τῶν νεολατινικῶν δημοκρατιῶν τῆς Νοτίου 'Αμερικῆς, γιὰ νὰ τὶς γλυτώση ἀπὸ κάθε πιθανὴ ἐπέμβασι τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν.

* * *

'Υπῆρχε ὅμως κι' ἕνα ἄλλο σπουδαῖο πρόβλημα κι' ἔπρεπε νὰ βρεθῆ καὶ γι' αὐτὸ μιὰ ριζικὴ λύσις: Τὸ πρόβλημα τῶν 300 ἀξιωματικῶν ποὺ εἶχαν ἀρνηθῆ νὰ ὑπακούσουν στὶς διαταγὲς τοῦ πρώην λοχία τους κι' εἶχαν ταμπουρωθῆ στὸ ξενοδοχεῖο «'Εθνικόν». Αὐτοὶ οἱ 300 ἀξιωματικοὶ εἶχαν στείλει ἀμέσως μετὰ τὸν σχηματισμὸ τῆς κυβερνήσεως ἕνα «τελεσίγραφον» στὸν Σὰν Μαρτὶν καὶ ζητοῦσαν τὴν καθαίρεσι τοῦ Μπατίστα ἀπὸ τὸ βαθμὸ τοῦ συνταγματάρχου. 'Ο «ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως» ἔπρεπε νὰ γίνη πάλι λοχίας στενογράφος!

Τὸ ξενοδοχεῖο «'Εθνικὸν» βρισκόταν σὲ μιὰ προνομιοῦχο θέσι, οἱ ἀξιωματικοὶ εἶχαν ἐφοδιασθῆ μ' ἕνα πλῆθος ἀπὸ ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ κι' ἐπὶ πλέον προστατευόντουσαν ἀπὸ τὰ κανόνια τῶν ἀμερικανικῶν θωρηκτῶν!

Τότε ὅμως συνέβη κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενε κανείς. Τὸ προσωπικὸ τοῦ ξενοδοχείου ἀρνήθηκε νὰ ὑπηρετῆ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς παράτησε στὴν τύχη τους. 'Ο Μπατίστα, τὴν ἴδια ἡμέρα, ἔστειλε κι' αὐτὸς ἕνα «τελεσίγραφο» στοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ μαγείρευαν κι' ἔστρωναν τὰ κρεββάτια τους μονάχοι τους, μὲ τὴν ἀπειλὴ ὅτι θὰ τοὺς περνοῦσε ἀπὸ τὸ Στρατοδικεῖο, ἂν δὲν ἔσπευδαν ἀμέσως νὰ παραδοθοῦν. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἔπιασε φαίνεται τόπο, γιατὶ καμμιὰ δεκαριὰ ἀξιωματικοὶ γύρισαν τὴν ἴδια στιγμὴ στὶς θέσεις τους καὶ ὑποτάχθηκαν στὸ νέο ἀρχηγὸ τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου. Οἱ ἄλλοι, οἱ ἀδιάλλακτοι, ὄχι μόνο δὲν δείλιασαν, ἀλλὰ ἄρχισαν νὰ ὀργανόνουν κρυφὰ μὲ «συνδέσμους» διάφορες ἀντεπαναστάσεις ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὶς ἐπαρχιακὲς φρουρές. Μὰ κι' ὁ Μπατίστα, δὲν καθόταν μὲ σταυρωμένα χέρια. Μόλις ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτο κροῦσμα, στὴν ἐπαρχία τοῦ Πινὰρ ντὲλ Ρίο, κατετρόπωσε ἀμέσως τὸ λοχαγὸ 'Αρας, ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς ὀπαδοὺς τοῦ πρώην Προέδρου Θεσπέδες.

Περιττὸ εἶνε τώρα ν' ἀναφέρη κανεὶς ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις δὲν ἄργησε νὰ δημιουργήση ἕνα κυκεῶνα. 'Ο Μπατίστα ἀναγκάσθηκε νὰ βομβαρδίση κι' αὐτὸ ἀκόμη τὸ ξενοδοχεῖο «'Εθνικὸν» καὶ ν' ἀναγκάση τοὺς ἀξιωματικοὺς νὰ παραδοθοῦν, μὰ ἡ λύσις αὐτὴ δὲν στερέωσε διόλου τὴ θέσι του. 'Η ἀντεπαναστάσεις ξεσποῦν κάθε τόσο στὶς διάφορες ἐπαρχίες καὶ σὰν νὰ μὴ ἔφτανε αὐτό, ὁ καιρὸς ἄλλαξε ξαφνικὰ κι' ἡ θύελλες ποὺ ἐξαπολύθηκαν στὴν Κούβα, ἔφεραν τρομακτικὲς καταστροφὲς κι' ἀποδεκάτισαν μὲ τὶς ἀρρώστειες φίλους κι' ἐχθροὺς τοῦ πρώην λοχία.

'Ο Μπατίστα ὅμως δὲν ἔχει χάσει ἀκόμη τὸ θάρρος του, ὅσο κι' ἂν ὑποσκάπτει τὴ θέσι του ὁ πρώην Πρόεδρος Θεσπέδες ποὺ ἔχει καταφύγει σὲ μιὰ ξένη πρεσβεία κι' ὅσο κι' ἂν τὸν φοβερίζουν τὰ κανόνια τῶν ἀμερικανικῶν θωρηκτῶν. "Ἐχει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ καταφέρη τέλος νὰ κάνη τὴν Κούβα μιὰ ἰδεώδη δημοκρατία...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

ΜΙΑ ΦΙΛΟΤΕΧΝΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Ἡ βασίλισσα τῆς 'Αγγλίας Βικτωρία ἀγαποῦσε πολὺ τὴ φιλολογία καὶ τὶς τέχνες. Ἡ βιβλιοθήκη, τὴν ὁποία ἄφησε, περιλαμβάνει 120.000 σπανίους τόμους.

'Ο "Ὀλιφαν, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστοὺς "Ἀγγλους διηγηματογράφους, ἀριθμοῦσε μεταξὺ τῶν προσωπικῶν φίλων του καὶ τὴ φιλότεχνη βασίλισσα.

Οἱ πιὸ προσφιλεῖς ποιηταὶ τῆς Βικτωρίας ἦσαν ὁ Σαίξπηρ, ὁ Βάλτερ Σκὼτ καὶ ὁ Τέννυσον. 'Η Βικτωρία ἐγνώριζε κάλλιστα ἐπίσης καὶ τὴ γερμανικὴ καὶ γαλλικὴ λογοτεχνία. Μὲ ξεχωριστὴ εὐχαρίστησι διάβαζε πάντα τὸν Γκαῖτε, τὸν Σίλλερ, τὸν Χάϊνε, τὸν Ρακίνα, τὸν Κορνήλιο καὶ τὸν Λαμαρτίνο.

'Ο Κάρολος Ντίκενς, περνῶντας κάποτε ἀπὸ τὸ Οὐίνδσορ, ἔλαβε ἀπὸ τὴ Βικτωρία μιὰ κάρτα μὲ τὴν ἑξῆς **ἀφιέρωσι:**

«Στὸν μεγαλείτερο μυθιστοριογράφο τῆς Μεγάλης Βρεττανίας».

Ἡ βασίλισσα Βικτωρία διακρινόταν ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν εὐχέρεια, μὲ τὴν ὁποία ἐμάθαινε ξένες γλῶσσες. Κατὰ τὰ ἑβδομῆντα χρόνια της καὶ μέσα σὲ λίγο σχετικῶς διάστημα κατώρθωσε νὰ μάθη τὴν σανσκριτικὴ γλῶσσα καὶ μάλιστα τόσο καλά, ὥστε νὰ γράψη καὶ ἡμερολόγιο στὴ γλῶσσα αὐτή.

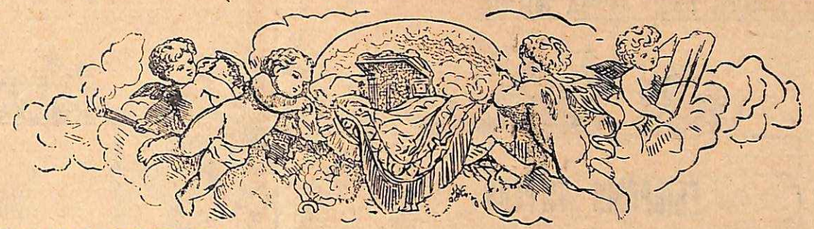

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Εὐγένιος Σύης καὶ ἡ...χαχέττες του. Ὁ τέως Κάϊζερ κι' ὁ γιατρός του. Ὅπου τὸ αὐτοκρατορικὸ πεῖσμα ὑποχωρεῖ. Τὰ ποιήματα τοῦ Ρισελιέ. Τὸ πάθημα τοῦ ἀρχαίου ποιητοῦ Φιλοχόρου. Ὁ δοῦξ τοῦ Κόννωτ κι' ἡ ἀφελὴς χοιροβοσκός, κτλ. κτλ.

'Ο Γάλλος μυθιστοριογράφος Εὐγένιος Σύης, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Περιπλανωμένου 'Ιουδαίου», τῶν «Μυστηρίων τῶν Παρισίων» κλπ. φοβόταν τόσο πολὺ τὰ μικρόβια, ὥστε ἔβαζε καὶ τοῦ ἔπλεναν μὲ ἀντισηπτικὰ τά... νομίσματα ποὺ ἔπαιρνε μαζύ του!..

* * *

'Ο Κάϊζερ Γουλιέλμος Β'. ἀρρώστησε κάποτε κ' ἐκάλεσε τὸν γιατρὸν καθηγητὴν Ροζεστάν.

Πρὶν ἀρχίση νὰ τὸν ἐξετάση, ὁ Ροζεστάϊν τοῦ εἶπε:

—Βγάλτε τὴ γλῶσσα σας, Μεγαλειότατε.

'Ο Κάϊζερ, συνηθισμένος νὰ τοῦ μιλοῦν μὲ δουλοπρέπεια οἱ αὐλικοί του καὶ μὲ πολλὴν ἐθιμοτυπία, θύμωσε μὲ τὸ γιατρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

—"Οταν μιλοῦν στὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, μεταχειρίζονται καλύτερο τρόπον.

'Ο Ροζεστάϊν, χωρὶς ν' ἀπαντήση, σηκώθηκε κ' ἔφυγε. 'Ελπίζησαν ἄλλοι γιατροί, ἀλλὰ ἡ κατάστασις τοῦ ἀρρώστου δὲν βελτιωνόταν. 'Ο Κάϊζερ ἀναγκάστηκε τότε νὰ δώση τὴ συγκατάθεσί του νὰ κληθῆ καὶ πάλιν ὁ Ροζεστάϊν. Καὶ τότε, μόλις εἶδε τὸ γιατρό, ἔβγαλε μόνος του τὴ γλῶσσα...

* * *

'Ο πανίσχυρος πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας Καρδινάλιος Ρισελιὲ ἔγραφε καὶ ποιήματα.

'Ερώτησε λοιπὸν μιὰ μέρα τὸν ἀκαδημαϊκὸν Βουατοῦρ πῶς τοῦ φαίνονται τὰ ποιήματά του.

— 'Υψηλότατε, τοῦ ἀπάντησεν ὁ ἀκαδημαϊκός, τά... παράθυρά σας εἶνε πολὺ ψηλά!..

"Ἤθελε νὰ πῆ πὼς ἂν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, ὅτι δηλαδὴ τὰ ποιήματα ἦταν φριχτά, ὁ Ρισελιὲ θὰ τὸν πετοῦσεν ἀπὸ τὸ παράθυρο!..

Στὴν ἴδια δύσκολη θέσι βρέθηκε κι' ὁ σατυρικὸς ποιητὴς Μπουαλό, ὅταν κάποτε τὸν ρώτησε ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος 14ος:

— Μπουαλό, πῶς σοῦ φαίνονται οἱ στίχοι μου;

— Μεγαλειότατε, τίποτε γιὰ Σᾶς δὲν εἶνε ἀδύνατο!.. Εἴπατε νὰ γράψετε κακοὺς στίχους καὶ τὸ πετύχατε περίφημα!..

'Η ἀπαντήσεις αὐτὲς θυμίζουν τὸ πάθημα τοῦ ἀρχαίου ποιητοῦ Φιλοχόρου, τὸν ὁποῖον, ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τὸν ἔστειλε νὰ ἐργάζεται στὰ μεταλλεῖα, ἐπειδὴ τόλμησε νὰ ἐπικρίνη τὰ ποιήματά του. "Ὑστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ τὸν συγχώρησε καὶ τὸν ξανακάλεσε στὴν Αὐλή του. Νομίζοντας δὲ πὼς ἡ ἀγγαρεία τῶν μεταλλείων θὰ τὸν εἶχε θεραπεύσει ἀπὸ τὴν φιλαλήθειά του, τοῦ ξαναδιάβασε ποιήματά του καὶ τὸν ρώτησε πῶς τοῦ ἐφαίνοντο.

— Στεῖλε με στὰ μεταλλεῖα, βασιλεῦ! τοῦ ἀπάντησεν ὁ Φιλόχορος...

* * *

'Ο Δοῦξ τοῦ Κόννωτ (ὁ τριτότοκος γυιὸς τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας τῆς 'Αγγλίας καὶ θεῖος τοῦ σημερινοῦ βασιλέως) ἐπεσκέφθη πρὸ ἐτῶν τὴν 'Ιρλανδία, μὲ τὴν σύζυγό του. Σὲ κάποια στιγμὴ ὅμως, ἀντελήφθησαν ἕνα χωριὸ ποὺ ἀκολουθοῦσε ἐπὶ ὁλόκληρες ὧρες τὸ δουκικὸ ἁμάξι, τρέχοντας. 'Ερώτησαν γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ κ' ἔμαθαν πὼς ἦταν κάποιος χοιροβοσκὸς ἀπὸ ἕνα χωριὸ τῆς περιφερείας. 'Ο Δοῦξ τοῦ Κόννωτ διέταξε τότε νὰ σταθῆ τὸ ἁμάξι κ' ἐρώτησε τὸ χωριὸ τί ἤθελε κ' ἔτρεχε ἀπὸ πίσω!

— Τίποτε δὲν θέλω, 'Υψηλότατε, μόνο νὰ Σᾶς βλέπω. Χρόνια παρακαλοῦσα τὸ Θεὸ νὰ μ' ἀξιώση νὰ ἰδῶ τὸ Δοῦκα καὶ τὴ Δούκισσα τοῦ Κόννωτ.

— Καλὰ καὶ δὲν κουράζεσαι νὰ τρέχης πίσω ἀπὸ τ' ἀμάξι τὸ σες ὧρες;

— Καθόλου, 'Υψηλότατε, ἀπάντησε ὁ χωρικός. Εἶμαι συνηθισμένος νὰ τρέχω ὅλη τὴν ἡμέρα πίσω ἀπὸ τὰ γουρούνια...

* * *

'Ο Κάρολος 5ος, βασιλεὺς τῆς 'Ισπανίας καὶ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ἔστειλε κάποτε ἕνα του πρέσβυ στὸ Σουλτάνο τῆς Τουρκίας Σουλεϊμὰν τὸ Μεγαλοπρεπῆ. 'Ο Σουλτάνος, τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ δεχόταν τὸν πρέσβυ, διέταξε νὰ πάρουν ἀπὸ τὴν αὐθουσα ὅλα τὰ ντιβάνια, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχη μέρος νὰ καθίση κ' ἔτσι ν' ἀναγκασθῆ νὰ σταθῆ ὄρθιος μπροστά του. 'Ο πρέσβυς ὅμως, μόλις ἐμπῆκε καὶ δὲν εἶδε μέρος νὰ καθίση, ἔστρωσε κάτω τὸ μανδύα του κ' ἔκατσε πάνω σ' αὐτὸν σταυροπόδι. 'Εξέθεσε κατόπιν θαρρετὰ καὶ μὲ ἀξιοπρέπεια τὸ σκοπὸ τῆς ἀποστολῆς του κι' ὅταν ἐτελείωσε, ἐσηκώθηκε νὰ φύγη.

— 'Εξέχασες τὸ μανδύα σου! τοῦ ἐφώναξεν ὁ Σουλτάνος.

— Οἱ πρέσβεις τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ κυρίου μου, ἀπάντησε ὁ πρέσβυς, δὲν συνηθίζουν νὰ κουβαλοῦν μαζύ τους καὶ τὰ καθισματά τους!..

Ἐσιωπούδι ὁ Σουλτάνος.

* * *

'Ο αἰσθηματικώτατος συγγραφεὺς τοῦ μυθιστορήματος «Ὑπὸ τὰς φιλλύρας» 'Αλφόνσος Κὰρρ ἦταν εὐσωμος καὶ καλὸς κολυμβητής. Στὰ 1829, βλέποντας ἕνα θωρακοφόρο νὰ πνίγεται στὸ Σηκουάνα, ἔπεσε στὸ ποτάμι καὶ τὸν ἔσωσε, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του.

'Η γαλλικὴ κυβέρνησις, γι' αὐτή του τὴν ἡρωϊκὴ πρᾶξι, τοὔδωσεν ἕνα μετάλλιο. Οἱ φίλοι του τὸν ἐπείραζαν γιὰ τὸ κατόρθωμά του καὶ τὸ μετάλλιο, μὰ ὁ καλόκαρδος 'Αλφόνσος Κὰρρ δὲν ἐθύμωνε. Σ' ἕνα γεῦμα ὅμως, ὅπου εἶχαν λάβει μέρος πολλοὶ συγγραφεῖς τιμημένοι μὲ τὸ παράσημο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, τὸ παράκαναν μὲ τ' ἀστεῖα τους. 'Ο Κὰρρ ἐκάλεσε τότε τὸ γκαρσόνι κ' ἐζήτησε χαρτί, μελάνι καὶ πέννα. "Ἔκοψε τὸ χαρτὶ σὲ τόσα μικρὰ κομματάκια, ἔγραψε στὸν καθένα λίγες λέξεις καὶ τὰ μοίρασε στοὺς παρασημοφορημένους συνδαιτημόνας, μὲ τὴν παράκλησι νὰ τὰ διαβάσουν.

"Ὅλοι ὅμως βουβάθηκαν ἀμέσως. Στὸ κάθε χαρτάκι ὁ Κὰρρ εἶχε γράψει γιὰ ποιάν... ἔντιμη πρᾶξι εἶχε παρασημοφορηθῆ ὁ καθένας τους.

'Ο λοχίας Μπατίστα

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΑΓΡΙΑ ΘΗΡΙΑ

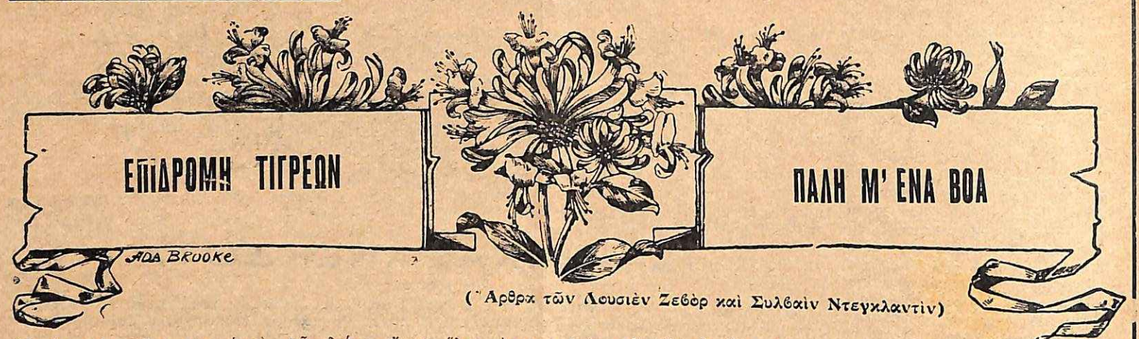

(Ἄρθρο τῶν Λουσιὲν Ζεβὸρ καὶ Συλβαὶν Ντεγκλαντίν)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ τίγρις εἶχε πλησιάσει σὲ ἀπόστασι δύο-τριῶν μέτρων ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ φυλαγότανε ὁ κ. Ἄμιλτων. Τότε ὁ κίνδυνος τὸν ὤπλισε μὲ ψυχραιμία καὶ σκοπεύοντας τὸ θηρίο ἀνάμεσα στὰ μάτια τὸ ἐπροβόλησε σχεδὸν ἐξ ἐπαφῆς. Ἡ τίγρις ἔπεσε σὰν κεραυνόπληκτη στὸ πάτωμα.

Ἡ κυρία Ἄμιλτων πετάχτηκε τότε ἀπὸ τὸ μπάνιο, ἐνῶ ὁ ἄντρας της ἔτρεξε νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα τῆς κρεββατοκάμαρας γιὰ νὰ μὴν μπῇ μέσα ἡ ἄλλη τίγρις.

Μὰ σὲ λίγα λεπτὰ κι' ἄλλες τουφεκιὲς ἀκούστηκαν στὴν αὐλή. Οἱ δυὸ ὑπηρέτες τῆς ἐπαύλεως, κρυμμένοι στὸ ὑπόγειο, ἐπροβόβλησαν τὴν ἄλλη τίγρι ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, μόλις τοὺς παρουσίασε στάχο καὶ τὴν ἐσκότωσαν.

Τὴν ἐπαύριο κιόλας τὸ ζεῦγος Ἄμιλτων κ' ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ποὺ παραθέριζαν στὸ Ταγκιρίρι ἔφυγαν καὶ στὸ χωριὸ αὐτὸ στὸ ἑξῆς μόνο κυνηγοὶ τίγρεων πηγαίνουν.

* * *

Φοβερώτερη ἀκόμα εἶνε ἡ περιπέτεια τῆς Μὶς Μάρζορι Λίντνερ, κόρης ἑνὸς ταγματάρχου τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ τῶν Ἰνδιῶν.

Ἡ Μὶς Μάρζορι ἦταν ἀραβωνιασμένη μὲ τὸ Ρόβερτο Χάλλ, ποὺ ἦταν διωρισμένος διευθυντὴς ἑνὸς δάσους στὰ Ἰμαλάϊα. Ἄδεια δὲν ἔπαιρνε συχνὰ κι' ἔστι δὲν μποροῦσε νὰ μείνῃ πολὺν καιρὸ κοντὰ στὴν ἀρραβωνιαστικιά του. Μὰ ἡ Μὶς Μάρζορι, ποὺ ὁ πατέρας της τὴν εἶχεν ἀναθρέψει ἀριστοκρατικὰ καὶ ἀγαποῦσε τὰ σπορ δὲν ἀπελπίστηκε.

—Ἀφοῦ τὸ βουνὸ δὲν πάει πρὸς τὸν Μωάμεθ, ἔλεγε γελῶντας, πάει ὁ Μωάμεθ ποὸς τὸ βουνό.

Καὶ μπαίνοντας στὸ αὐτοκινητό της, — ἐσωφάριζε περίφημα — μὲ τὴ συνοδία τοῦ πιστοῦ της Τόμ, ἑνὸς μεγαλόσωμου ἰθαγενοῦς, ἐπήγαινε τακτικὰ κι' ἐπισκεπτόταν το Ρόβερτο στὴν ἐξοχική του.

Ὁ Τὸμ ὑπηρετοῦσεν ὡς σωφὲρ στὸ σπίτι τοῦ ταγματάρχη Λίντνερ, μὰ ὅλη-ὅλη ἡ δουλειά του ἦταν νὰ πλένῃ τὸ αὐτοκίνητο καὶ νὰ τὸ ὁδηγῇ καμιὰ φορὰ μέσα στὴν πόλι, ὅταν ἐπιθάτης του ἦταν ὁ ταγματάρχης.

Ἡ Μὶς Μάζορι ὡδηγοῦσε πάντα μόνη της τὸ αὐτοκίνητο κι' ὁ Τὸμ τότε ἐκαθόωνε ξαπλωμένος στὰ μαξιλάρια τοῦ κουπέ, μὰ ὄχι καὶ πολὺ ἡσυχος, γιατὶ ἡ Μὶς Μάζορι, μ' ὅλο τὸ φρικτὸ χάλι τῶν δρόμων ἄνοιγε ὅλην τὴν ταχύτητα τῆς μηχανῆς κι' ὁ Τὸμ συλλογιζόταν μὲ τρόμο πότε θὰ τσακιζόντουσαν σὲ κανένα γκρεμὸ ἢ θ' ἀναποδογύριζαν σὲ καμμιὰ λακκοῦβα.

Ἕνα πρωὶ ἡ Μὶς Μάρζορι ἐφώναξε τὸν Τόμ.

—Τόμ, ἑτοίμασε τὸ αὐτοκίνητο, θὰ πᾶμε στὸ Ρόβερτο σήμερα.

Ὁ δρόμος ποὺ ἐπήγαινε στὸ δάσος ποὺ διηύθυνεν ὁ Ρόβερτος, ἀνέβαινε καὶ κατέβαινεν ἕνα βουνό, περνῶντας μέσα στὴ ζούγκλα. Ἦταν ἐλεεινὸς καὶ τὸ πέρασμά του ἦταν φριχτὴ ταλαιπωρία, ἰδίως ὅταν διηύθυνεν ἡ Μὶς Μάζορι ποὺ δὲν ἐννοοῦσεν νὰ πάῃ σιγά. Λὲς πὼς εὐχαριστιότανε νὰ περνᾷ ὁλοταχῶς σύρριζα στοὺς γκρεμοὺς καὶ στὶς στροφὲς τοῦ δρόμου.

Στὸ ἀνέβασμα, λόγῳ τῆς ἀνηφορίας, μ' ὅλο ποὺ ἡ Μὶς Μάζορι εἶχεν ἀνοίξει ὅλη τὴν ἐξάτμισι, τὸ αὐτοκίνητο ἐπήγαινε σιγὰ σὰν βοϊδάμαξα.

—Μποροῦμε νὰ κοιμηθοῦμε ὥς ποὺ νὰ φτάσουμε στὴν κορυφή, σκέφτηκεν ὁ Τὸμ καὶ πῆρε ἕναν ἠδυκὸ ὕπνο, πάνω στὰ μαξιλάρια.

Τὸ αὐτοκίνητο προχωροῦσεν ἔτσι σιγὰ στὴν ἀνηφοριά, ἀνάμεσα στὸ δάσος, ὅταν ἔξαφνα ἡ Μὶς Μάρζορι κατάλαβε κάποιο δυνατὸ τράνταγμα κι' ἄκουσε μιὰ κραυγὴ τρόμου τοῦ Τόμ, ὁ ὁποῖος ἔγνε ξυπνήσει ἀποτόμως.

Ἔβαλε τὰ γέλια νομίζοντας πὼς τὸ αὐτοκίνητο ἔπεσε σὲ κάποια λακκοῦβα τοῦ δρόμου κι' ὅτι ὁ ὑπναρᾶς Τὸμ θὰ ἐξύπνησε τρομαγμένος ἀπὸ τὸ τίναγμα. Ἐπάτησε λοιπὸν τὸ πεντάλ καὶ αὔξησε τὴν ταχύτητα. Εἶχαν φτάσει στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ κι' ἀρχίζαν πλέον ἡ κορδέλλες τῆς κατηφορίας.

Λακκοῦβες δὲν ὑπῆρχαν σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ δρόμου κι' ὅμως ἡ Μὶς Μάρζορι ἔνοιωθε τὸ αὐτοκίνητο νὰ γέρνῃ πότε ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

—Αὐτὸς ὁ βλάκας ὁ Τὸμ θὰ πέρτῃ πότ' ἀπὸ δῶ καὶ πότε ἀπὸ κεῖ! ἐσκέφθηκε, χωρὶς νὰ κόψῃ τὸν ἰλιγγιώδη δρόμο τοῦ αὐτοκινήτου.

Μὰ σὲ λίγο ἄκουσεν ἕναν περίεργο ἦχο, σὰν δυνατὸ νιαούρισμα ἀγριόγατας, σὰν πνιχτὸ μουγγρισμα καὶ συγχρόνως πίσω στὸν τραχηλό της ἔνοιωσε μιὰ ζεστὴ πνοή, ποὺ δὲν ἔμοιαζε νὰνναι ἀέρας.

Ὑποπτεύθηκε πὼς ὁ Τὸμ τῆς ἔφτιανε κάποιο ἄπρεπο παιγνίδι καὶ σταματῶντας ἀπότομα τὴ μηχανὴ ἐγύρισε θυμωμένη πρὸς τὰ πίσω.

Αἰσθάνθηκε τότε ἕναν ἰσχυρότατο τρανταγμὸ καὶ εἶδε κατι ποὺ τὴν ἐπάγωσε ἀπὸ φρίκη.

Ἐπάνω στὸ αὐτοκίνητο στεκόταν μιὰ πελώρια τίγρις!

Μόλις ἐσταμάτησεν ἡ μηχανὴ τὸ θηρίο ἄφησε μιὰ ἄγρια ὀουγγὴ, ἔβαλε τὰ δυὸ του πόδια στὸ διάφραγμα, ποὺ χωρίζει τὸν κοσσὲ ἀπὸ τὴν θέσι τοῦ σωφὲρ καὶ πρὶν ἡ Μὶς Μάζορι συνέλθῃ ἀπὸ τὸν τρόμο της, ἔχωσε τὰ νύχια τοῦ ἑνὸς ποδιοῦ του στὸν ἀριστερό της ὦμο.

Ἐξ ἐνστίκτου, χωρὶς νὰ σκεφθῇ καλὰ-καλὰ τί κάνει, ἡ Μὶς Μάρζορι ἔβαλε μπρὸς τὸ αὐτοκίνητο, ἀνοίγοντας ὅλη του τὴν ταχύτητα. Δὲν ἐτολμοῦσε πειὰ νὰ κυττάξῃ πίσω, μὰ ἔνοιωθε τὸ αὐτοκίνητο νὰ ταλαντεύεται διαρκῶς. Σὲ λίγο ἐλευθερώθηκεν ὁ ὦμος της ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ θηρίου. Ἄκουγεν ὅμως τὰ φοβερὰ νιαουρίσματα τῆς τίγρεως κι' ἐμάντευε τὴν παρουσία της πίσω της. Ἡ μόνη ἐλπὶς σωτηρίας ἦταν ν' ἀναπτύξῃ ὅλην τὴν ταχύτητα τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τὸ ἔκαμε.

Ἐπετοῦσαν τώρα μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα στὶς κορδέλλες τῆς κατηφορίας. Ἕνα σφάλμα στὴν ἀπόστασι τῶν στροφῶν, ἡ παραμικρὴ παρατιμοιὰ καὶ θὰ τσακιζόντουσαν σὲ κανένα βράχο, ἢ θὰ πεφταν σὲ κανένα γκρεμό.

Πῶς κατώρθωσεν ἡ Μὶς Μάρζορι νὰ διευθύνῃ, μὲ τὸν τρόμο ποὺ εἶχε, τόσον ἐπιδέξια, ὥστε νὰ μὴ ἀνατραπῇ τὸ αὐτοκίνητο, εἶνε θαῦμα. Ἡ τίγρις προφανῶς ἦταν κι' αὐτὴ φοβισμένη ἀπὸ τὴν τρέχαλα, τὸν κλονισμὸ τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἰδίως ἀπὸ τὰ μουγγρίσματα τῆς μηχανῆς.

Μὰ ὁ Τὸμ τί εἶχε γίνει; Ἡ Μὶς Μάρζορι δὲν ἐτολμοῦσε νὰ γυρίσῃ πίσω της. Σκυμμένη στὸ τιμόνι, βαστώντας τοὺς πόνους τοῦ ὤμου της, νοιώθοντας νὰ τῆς κιν ἡ πίσω τὸν τράχηλο ἡ ζεστὴ ἀνάσα τοῦ θηρίου καὶ νὰ τῆς σπαράζουν τ' αὐτιά τ' ἀπάισια ὀυρλιάσματά του, εἶχεν ὅλη της τὴν προσοχὴ συγκεντρωμένη στὸ πέρασμα τῶν στροφῶν. Μὰ ἡ κατηφοριὰ ἐτελείωνε σὲ λίγο καὶ θ' ἀρχίζεν ἄλλη ἀνηφοριά, ὅπου τὸ αὐτοκίνητο, ἐστω κι' ἀνοίγοντας ὅλη τὴν ἐξάτμισι θὰ ἐπήγαινε πολὺ σιγὰ καὶ τότε ἡ τίγρις θὰ χυοῦσε ἀπ' ἐπάνω της.

Ἄξαφνα μιὰ ἔμπνευσις ἐρώτισε τὸ μυαλὸ τῆς Μὶς Μάρζορι.

Ἐπάτησε τὸ φρένο τῆς σειφήνας τοῦ αὐτοκινήτου κι' ἀμέσως ἕνα φοβερὸ μουγγρητό, ἕνα οὐρλιαχτὸ ἀκούστηκε. Ἡ τίγρις ἀκρώγοντας τὸ κλάξον τοῦ αὐτοκινήτου ἐτρόμαξε κ' ἐπήδησε ἔξω, ὀυρλιάζοντας φοβερά...

Ἔσσι ἐγλυτώσσεν ἡ Μὶς Μάρζορι Λίντνερ μὲ μιὰ σοῦλη μονάχα κ' ἀριστερὸ της ὦμο.

Κ' ὁ Τόμ; Ἐπλήρωσε μὲ τὸν ἑαυτόν του γέρι τὴν περιπέτεια αὐτή. Καθὼς τὸ αὐτοκίνητο ἐπήγαινε στὴν ἀνήφορο, ἡ τίγρις κρυμμένη μέσα σὲ κάτι θάμνους δίπλα στὸ δρόμο, τὸ πῆρε νιὰ ζῶο κι' ἐπήδησεν ἀπάνω του. Αὐτὸ μόνο θυμόταν ὁ Τὸμ γιατὶ ξυπνῶντας ἀφνιὰ στὰ νύχια τοῦ θηρίου, λιποθύμησε ἀμέσως.

Ἡ τίγρις, παραξενεμένη ἀπὸ τὸ ἄγνωστο ζῶο ποὺ εἶχεν ὁρμήσει πάνω του, συναντῶντας στὴν ἐπιμέσι τῶν νυχιῶν της ὄχι μαλακὲς σάρκες, μὰ σκληρὸ σίδερο τάγε χάσει κι' αὐτή, ἀκούγοντας τὸ μουγγρισμα τῆς μηχανῆς. Ὅταν δὲ τὸ αὐτοκίνητο ἔτοιχε σὰ δαιμονισμένο τὸν κατήγορο γυρίζοντας γρήγορα στὶς στροφὲς τὸ θηρίο ζαλίστηκε καὶ σ' αὐτὸ ὀφείλουν ἡ Μὶς Μάρζορι κ' ὁ Τὸμ τὴ σωτηρία τους.

ΛΟΥΣΙΕΝ ΖΕΒΟΡ

ΠΑΛΗ Μ' ΕΝΑ ΒΟΑ

(Ἄρθρο τοῦ Συλβαὶν Μεγκλαντίν)

Ὁ Ἀνκάμπαρο Μαλαγάσιος, ἰθαγενὴς τῆς Μαδαγασκάρης πῆρε τὸ παλιὸ τουφέκι του, μὲ τσακμακόπετρα, τὸ ἀκουμπισμένο στὴ γωνιὰ τῆς καλύβας καὶ ἡ γυναίκα του ἡ Μπεκάγα ἑτοίμασεν ἕνα ἐδος σακκιοῦ ἀπὸ φύλλα τῆς λογκόζας γιὰ νὰ βάλουν τὸ κυνήγι.

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καλύβα, ὅπου ἦταν καθισμένη πάνω σὲ μιὰ ψάθα, ἡ μητέρα τῆς Μπεκάγας τοὺς ἐφώναζε:

Πρὸ πάντων κυττάξτε νὰ γυρίσετε πρίν ὁ ἥλιος κρυφτῇ πίσω ἀπὸ τὸ δάσος. Γιατὶ σήμερα εἶνε ἑφτὰ μέρες ἀπὸ τότε ποὺ οἱ ἄντγκας τοῦ θανάτου (τὰ κακὰ πνεύματα) ἔπηραν τὸ καϋμένο μου τὸν Ἀντόμπονυ. Θὰ μᾶς καταραστῇ, ἂν πρωτοῦ νυχτώσει, δὲν πᾶμε νὰ ρίξουμε ροῦζι στὸν τάφο του. Ξέρετε πὼς δὲν μπορῶ νὰ βγῶ ἀπὸ δῶ καὶ νὰ πάω νὰ κάνω κομπὰρ (νὰ μοιρολογήσω) μὲ τὶς ἄλλες γυναῖκες τοῦ χωριοῦ. Εἶμαι πολὺ γρηὰ πειά.

—Μὴν ἀνησυχῆς, ἀπάντησαν κ' οἱ δυὸ στὴ γρηά, πολὺ πρὶν πέσῃ ὁ ἥλιος θἄμαστε ἐδῶ γιὰ νὰ πᾶμε στὸ μνῆμα τοῦ Ἀντόμπονυ.

Ἐπῆραν ἔπειτα ἕνα μουσπάτ: ἀπ' ὅπου ξεχώριζε ὑπέροχα ἡ θέα τῆς ἀκρογιαλιᾶς τοῦ Ἀντουζίλ, μεταξὺ τῶν καταπράσινων δασῶν τοῦ ἀκρωτηρίου Μπελλόνες καὶ τῶν κοκκινωπῶν βράχων τοῦ ἀκρωτηρίου Μασσάλα.

Ἔστριψαν ὕστερα ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀντόγκα, σκαρφαλωμένο στὴ ράχη ἑνὸς λόφου κι' ἔχοψαν πρὸς ἀνατολάς, μέσα στὸ δάσος ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ μισὰ τοῦ βουνοῦ καὶ φτάνει ὡς κάτω στὴν πεδιάδα, πυκνὸ καὶ δυσκολοδιόβατο. Πάνω ἀπὸ τὸ δάσος ξεπετιόντουσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ μυτεροὶ βράχοι κόκκινο γρανίτη.

Περπατοῦσαν χειροπιασμένοι, τραγουδῶντας καὶ γελῶντας στὸ δρόμο, γιατὶ εἶχανε λίγου καιρὸ ποὺ ἦσαν παντρεμένοι κ' εἶχαν παθῆ ἀπὸ ἔρωτα. Ἡ Μπεκάγα ὑπόσχεται στὸν Ἀνκάμπαρο πὼς ἀπὸ τὴ Μαναγάσα ποὺ θὰ ἐπήγαινε νὰ πουλήσῃ τὸ κυνήγι θὰ τοῦφερνε ἕνα τουφέκι ποὺ νὰ γεμίζῃ ἀπὸ πίσω μὲ φυσίγγια σὰν ἐκεῖνα ποὺ εἶδε νὰ πωλοῦν οἱ Εὐρωπαῖοι στὴν πόλι.

Ἄξαφνα στὴ ρίζα τοῦ λόφου ἐστάθηκαν. Ἕνας κυματισμὸς σερνόταν ἀνάμεσα στὰ πράσινα χόρτα, ποὺ ψηλὰ ὥς τὸ μπόι ἑνὸς ἀνθρώπου, ἦσαν φυτρωμένα κάτω ἀπὸ τὰ γιγάντια δέντρα καὶ λαμποκοποῦσαν ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ δροσιὰ καθὼς τὰ χτυποῦσεν ὁ ἥλιος.

—Ἕνα φειδί! εἶπε μὲ πνιχτὴ φωνὴ σφίγγοντας τὸ γέρι τοῦ Ἀνκάμπαρο, ἡ Μπεκάγα. Ὁ Ζαναγάου (ὁ Θεὸς) νὰ μᾶς φυλάῃ!

Κ' ἔκοψε πρὸς τὰ πλάγια, παραούρονταις καὶ τὸν Ἀνκάμπαρο σὲ μιὰ τρελλὴ φυγὴ ἀνάμεσα στὰ χαμόκλαρα, τὰ χορτάρια καὶ τ' ἀγκάθια. Ξαναγύρισαν σὲ λίγο πίσω λαχανιασμένοι. Τώρα πειὰ τίποτα δὲν φαινότανε γύρω ἀπὸ τὴ ραχοῦλα ποὺ βρισκόντουσαν, τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ μονότονη πρασινάδα τῶν χόρτων, κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τόπους-τόπους, δενδρωειὲς καὶ βράγοι κοφτοὶ σὰν μὲ τὸ μαχαίρι.

Ξαναπῆραν τὸν δρόμο πρὸς τὴ διεθνοῦσι τῆς κορφῆς τοῦ Μανεναρίβα, ποὺ φαινότανε μέσα στὴν ἀντηλιὰ, γαλαζωπὴ κι' ἀπότομη ἀπάνω ἀπὸ τὸ καταπράσινο δάσος. Σὲ λίγο βρισκόντουσαν στὸ βάθος τῆς κοιλάδας, μπρὸς σ' ἕνα ποτάμακι μὲ πράσινα νερά, κουμμένο κάτω ἀπὸ τὶς μαγγιαρίες καὶ τοὺς ὀξυρόϊνικες.

Σ' ἕνα μέρος τῆς ὄχθης βρῆκαν ἕναν κορμὸ κοκκοφοίνικος περμένον, ἔτσι, ὥστε ἡ κορφή του ἔφτανε στὴν ἄλλην ὄχθη τοῦ ποταμιοῦ κι' ἐσχημάτιζεν ἕνα εἶδος γεφύρας. Ἐπέρασαν, λοιπόν, ἀπέναντι πατῶντας πάνω στὸν κορμὸ κι' ἔφτασαν σ' ἕνα μέρος ποὺ ἤξεραν πὼς ὑπῆρχεν ἄθικτο κυνήγι.

Ὁ Ἀνκάμπαρο ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τὸν ὦμο του τὸ τουφέκι του, τὸ ἐγέμισε μὲ ἀπαρροῦτι καὶ σκάγια, χτυπῶντας καλὰ τὸ γέμισμα μὲ τὴν τουφεκοβέργα κι' ἔσταξε τὸ τσακμάκι. Ὕστερα ἄρχισε νὰ βαδίζῃ σιγά, χωρὶς θόρυβο, ἄκρη-ἄκρη στὸ ποτάμι, ἀνάμεσα στὰ καλάμια.

Μόλις ἔκαμαν μερικὰ βήματα, εἶδαν νὰ ξεπετιοῦνται, μπροστά τους τρία μεγάλα πουλιά, ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν ὀστυγομέτρων, μ' ἁπλωμένες τὶς πλατειὲς τους φτεροῦγες, ποὺ τὶς ἐγρύσωναν ἡ ἀχτῖδες τοῦ ἡλίου.

Ὁ Ἀνκάμπαρο ἔφερε γρήγορα τὸ ὅπλο του στὸν ὦμο κι' ἐπυροβόλησε. Ἕνας δυνατὸς βρόντος ἀκούστηκε, τὸν ὁποῖο ἡ ἠχὼ γύρω τὸν ἐπανέλαβε πολλὲς φορὲς κι' ἀμέσως κατόπιν δυνατὲς καὶ τραμαγμένες κραυγὲς πλήθους πουλιῶν ποὺ σκόρπισαν τρομαγμένα ὁλόγυρα. Ἕνα ἀπ' τὰ πουλιὰ αὐτὰ ἔφερε γύρα μερικὲς στιγμὲς, ἐχτύπησε τὶς φτεροῦγες του καὶ ἔπεσε νεκρὸ στὴν ἄκρη τοῦ ποταμιοῦ.

Ἡ Μπεκάγα ἔτρεξε γρήγορα, τὸ πῆρε καὶ τὤβαλε στὸ σακκί της. Ἦταν ἕνα ὁ φαῖο ὀδρόβιο πουλί, ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν ὀστυγομέτρων, μὲ μακρὺ σῶμα καὶ μαῦρα φτερά.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ὁ Ἀνκάμπαρο σκότωσε ἄλλα δυὸ πουλιὰ καὶ ξεμακραίνοντας ἀπὸ τὸ ποτάμι ἔρριξε σ' ἕνα κοπάδι βραχυπτέρων —πουλιῶν μεγάλων — ποὺ ἐρχόντουσαν ἴσια κατεπάνω του. Ἐσκότωσε μὲ μιὰ τουφεκιὰ τέσσερα καὶ ἡ Μπεκάγα τὰ ἐμάζεψε στὴν ποδιά της γρήγορα-γρήγορα. Τὸ κυνήγι ἐξακολούθησε. Ὁ γεφυρὸς ἰθαγενὴς δὲν ἔγανε τουφεκιά. Μὰ ὁ ἥλιος εἶχε γύρει καὶ ἄγγιζε πειὰ τὶς κορφὲς τῶν δέντρων πρὸς τὴ δύσι.

Ἡ Μπεκάγα εἶπε τότε στὸν ἄντρα της πὼς ἦταν ὥρα νὰ γυρίσουν πίσω γιὰ νὰ φτάσουν στὸ χωριὸ τους νωρίς.

—Κρίμα! ἀπάντησεν ὁ Ἀνκάμπαρο. Τὸ κυνήγι ἐδῶ εἶνε ἄφθονο.

—Ναί, μὰ μόλις προφτάνουμε νὰ φτάσουμε, πρὶν πέσει ὁ ἥλιος, στὸ χωριό, γιὰ νὰ πᾶμε τὸ ροῦζι στὸ μνῆμα τοῦ Ἀντόμπονυ, ξαναπε ἡ γυναῖκα.

—Στάσου λίγο ἀκόμα, εἶπε ὁ Ἀνκάμπαρο. Τρέχουμε λίγο γρηγορώτερα στὸ δρόμο καὶ προφτάνουμε.

Καὶ μπῆκε βαθύτερα μέσα στὸ δάσος, κόβοντας ἀνάμεσα σὲ μιὰ δενδροσιὰ ἀπὸ ἀγριοτριαντάφυλλες, στολισμένες μὲ κατακόκκινα λουλούδια. Ἄξαφνα κατέβασεν ἀποτόμως τὸ ὅπλο του κι' ἔριξε. Ἔγχε διακρίνει δυὸ κούας, μεγάλα πουλιά, ποὺ καθόντουσαν πάνω στὰ κλαδιὰ μιᾶς τζιτζιφιᾶς.

Ἡ τουφεκιὰ ἦταν πετυχημένη. Ἡ Μπεκάγα ἔτρεξε κι' ἐμάζεψεν ἀπὸ κάμω καὶ τὰ δυὸ πουλιά.

Μὰ καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ ἡ Μπεκάγα ἐθύμισε στὸν Ἀνκάμπαρο πὼς ἦταν ὥρα νὰ γυρίσουν στὸ χωριό τους.

—Τότε λοιπόν, πήγαινε σὺ μπροστὰ μόνη σου, καὶ σὲ πάνω στὸ δρόμο, τῆς ἀπάντησεν ὁ Ἀνκάμπαρο. Εἶνε κοίμα νὰ ἀφήσω τόσο κυνήγι ποὺ εἶχει ἐδῶ.

Ἡ Μπεκάγα φορτωμένη μὲ τὸ σακκί της γεμάτο κυνήγι, ἀπομακρύνθηκε παίρνοντας τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ. Ὁ Ἀνκάμπαρο τὴν εἶδε νὰ περνᾷ τὸ ποτάμι, βαδίζοντας πάνω στὸν κορμὸ τοῦ κοκκοφοίνικος καὶ νὰ γάνεται ὕστερα ἀνάμεσα στὰ πυκνὰ δέντρα τῆς κοιλάδας.

(Ἀκολουθεῖ)

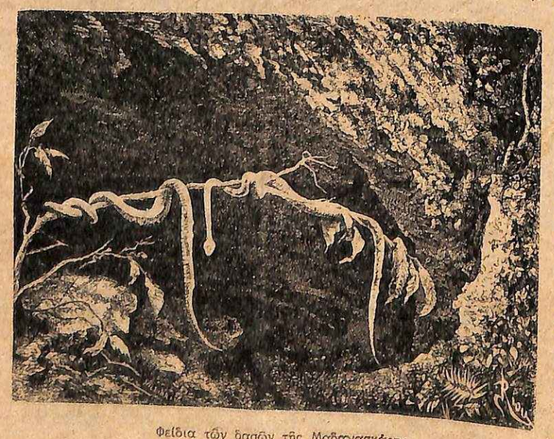

Φειδία τῶν δασῶν τῆς Μαδαγασκάρης

Κρατοῦσε τὸ κεφάλι τοῦ φειδιοῦ μακρυὰ ἀπ' τὸ πρόσωπό του

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΪ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΝΑΝΑ ΤΟΥ ΖΟΛΑ

Ἡ ραγδαία σταδιοδρομία μιᾶς τσοπανοπούλας. Ἀπὸ βοσκὸς ἀγελάδων...ὀνομαστὴ καλλιτέχνις. Πῶς ἐμεσουράνησε. Ἡ ὀργιώδεις διασκεδάσεις της. Ἡ ἰλιγγιώδης σπατάλη της. Στὴ Ρωσσία. Ἡ πρωτοφανεῖς τρέλλες της. Ὅπου ἡ Τσαρίνα θυμώνει. Ἡ ἀπέλασις τῆς ὡραίας Μπλάνς ἐκ Ρωσσίας. Ἡ ἐπιστροφή της στὸ Παρίσι. Τὰ τελευταῖα της χρόνια. Τὸ οἰκτρὸ τέλος της.

ΚΟΜΑ κι' ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες μας ποὺ δὲν ἔτυχε νὰ διαβάσουν τὴ «Νανὰ» τοῦ Αἰμιλίου Ζολᾶ, θὰ ἔχουν ἀσφαλῶς ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τοῦ διασήμου Γάλλου μυθιστοριογράφου. Ἡ «Νανὰ», μεταφρασμένη καὶ στὴ γλῶσσα μας, εἶνε ἕνας ἀσύγκριτος καὶ μεγαλειώδης πίνακας τῆς ζωῆς μιᾶς ἠθοποιοῦ, ἡ ὁποία, ξεκινώντας ἀπὸ τὰ κατώτατα κοινωνικὰ στρώματα, κατώρθωσε νὰ γίνη βασίλισσα τοῦ Παρισιοῦ, χάρις στὴ σατανικὴ ὡμορφιά της, σκορπίζοντας γύρω της ὄχι μονάχα τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο, μὰ καὶ τὸν ὄλεθρο καὶ τὴν καταστροφή... Λίγοι, ὅμως, εἶνε κεῖνοι ποὺ ξέρουν ὅτι τὸν τύπο τῆς Νανᾶς δὲν τὸν δημιούργησε ὁ Ζολᾶ μὲ τὴ φαντασία του, ἀλλὰ τὸν πῆρε ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, ἔχοντας γιὰ πρότυπο τὴν Μπλάνς ντ' Ἀντινύ, μὰ ἀπὸ τὶς διασημότερες θεατρίνες τῆς Γαλλίας ἐπὶ δευτέρας Αὐτοκρατορίας. Τὸ βίο αὐτῆς τῆς γυναίκας, ποὺ τὴν ἀποθανάτισε ἡ πέννα ἑνὸς μεγάλου συγγραφέως, θὰ σᾶς ἐξιστορήσουμε σήμερα :

Ἡ Μαρία Ἐρνεστίνη Ἀρτινὺ — τὸ ὄνομα Μπλὰνς ντ' Ἀρτινὺ τὸ πῆρε ἀργότερα, ὅταν πρωτομπῆκε στὴν κοσμικὴ ζωὴ τῶν Παρισίων — γεννήθηκε στὶς 9 Μαΐου 1840 σ' ἕνα ταπεινὸ χωριὸ τῆς Γαλλίας. Μέχρι ἡλικίας δέκα ἐτῶν φύλαγε τὶς ἀγελάδες τοῦ πατέρα της.. Καὶ θὰ τὶς φύλαγε ἐφ' ὅρου ζωῆς, ἄν, μιὰ μέρα, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ σοβαρὰ ρῆξη μὲ τὸ γεννήτορά της, δὲν ἀποφάσιζε νὰ ἐγκαταλείψη τὸ χωριό της καὶ τὶς ἀγελάδες της καὶ νὰ τραβήξη γιὰ τὸ Παρίσι. Ὅταν βρέθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πολυθόρυβη πρωτεύουσα, ζαλίστηκε ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ταραχή της. Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ πάρη τὸν ἀέρα τῆς μεγαλουπόλεως... Κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, κατάλαβε καὶ μόνη της ἀπὸ τὰ βλέμματα ποὺ τῆς ἔριχναν καὶ τὰ λόγια ποὺ τῆς ψιθύριζαν οἱ νέοι στὸ δρόμο, ὅτι εἶχε μιὰ ὡμορφιά, τὴν ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιήση γιὰ ν' ἀνέβη ψηλότερα... Καὶ ἀποφάσισε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὸ φυσικὸ αὐτὸ χάρισμα. Ἄρχισε λοιπὸν ἡ Μπλὰνς νὰ σιγνάζη στὶς χορευτικὰ κέντρα. Ἡ ἐμφάνισίς της στοὺς κύκλους τῶν Παρισινῶν γλεντζέδων ἐθεωρήθη γεγονός. Ἀμέσως τὴν περιεκύκλωσαν δεκάδες θαυμαστῶν, οἱ ὁποῖοι τῆς προσέφεραν μὲ τὴν ἴδια εὐκολία καὶ τὴν καρδιά τους καὶ τὸ βαλάντιό τους. Θεωροῦμε περιττὸ νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι ἀπὸ τὰ δυὸ ἡ Μπλὰνς προτιμοῦσε τὸ δεύτερο...

Σιγὰ-σιγά, χάρις στὶς γνωριμίες ποὺ κατώρθωσε νὰ συνάψη, ἡ Μπλὰνς ἐπεβλήθη καὶ στὸ ἐλαφρὸ μουσικὸ θέατρο. Ὅπως ἡ Νανὰ τοῦ Ζολᾶ, ἔτσι καὶ αὐτὴ δὲν εἶχε οὔτε φωνή, οὔτε ταλέντο ἠθοποιοῦ. Μὰ εἶχε μιὰ σατανικὴ ὡμορφιὰ ποὺ μεθοῦσε τοὺς θεατάς. Καὶ μ' αὐτὸ τὸ ἐπικίνδυνο δῶρο ὡπλισμένη, τὰ κατάφερε νὰ γίνη μέσα σ' ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα ἡ πιὸ ἀγαπημένη θεατρίνα τοῦ παρισινοῦ κοινοῦ καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ ἔδιναν τὸν τόνο τῆς μόδας στὴν πρωτεύουσα τῆς κομψότητος. Εὐγενεῖς, καλλιτέχναι, βιομήχανοι, στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἦσαν πρόθυμοι νὰ κάνουν κάθε τρέλλα γιὰ μιὰ μονάχα ματιὰ τῆς πρώην ἀγελαδάριστσας...

Σὲ ἡλικία 19 ἐτῶν, ἡ Μπλὰνς ντ' Ἀντινὺ ἦταν βασίλισσα τοῦ Παρισιοῦ. Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ἕνας μέγας δοῦξ τῆς Ρωσσίας, περαστικὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι, τὴν ἐρωτεύθηκε τόσο πολύ, ὥστε μεσολάβησε οτὸ γαλλικὸ θέατρο τῆς Μόσχας γιὰ νὰ ἀγκαζάρη τὴν «διάσημη Γαλλίδα καλλιτέχνιδα» γιὰ ἕνα ὡρισμένο ἀριθμὸ παραστάσεων.

* * *

Ἡ ἄφιξις τῆς Μπλὰνς στὴ Μόσχα ἐθεωρήθη ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα γεγονότα τῆς ἐποχῆς. Ἡ περιζήμενα θεατρίνα ἦταν ἤδη γνωστὴ στὴ ρωσσικὴ ἀριστοκρατία ἀπὸ τούς... σκανδαλώδεις ἐρωτάς της. Καὶ μιὰ γυναῖκα τόσο ὡραία ὅπως ἡ Μπλὰνς καὶ μὲ ἱστορία τόσο πολυτάραχη ὅπως ἡ δική της, εἶνε παντοῦ καλοπρόσδεχτη... Συγχρόνως, ἡ Μπλὰνς κατέπληξε τοὺς Ρώσσους μὲ τὸν πλοῦτο καὶ μὲ τὴ σπατάλη της.

Τὰ κοσμήματά της θὰ μπορούσανε νὰ στολίσουν καὶ μιὰ βασίλισσα. Μήπως δὲν κυκλοφόρησε ἡ φήμη ὅτι ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσσίας ἔγινε ἔξω φρενῶν ὅταν εἶδε στὸ λαιμὸ τῆς θεατρίνας ἕνα κολιὲ πλουσιώτερο ἀπὸ τὸ δικό της; Ἐκεῖνοι μάλιστα ποὺ διέδωσαν αὐτὴν τὴν εἴδηση, προσέθεταν ὅτι ἡ Τσαρίνα ζήτησε ἀπὸ τὸν ἄντρα της, τὸν αὐτοκράτορα πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, νά... τιμωρήση αὐστηρὰ τὴν αὐθάδη Γαλλίδα ποὺ τόλμησε νὰ ἐμφανισθῆ μπροστά της μ' ἕνα περιδέραιο τόσο βαρύτιμο!.. Μὰ ὁ Τσάρος, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ὡμορφιὰ τῆς Μπλάνς, χαμογέλασε ὅταν ἄκουσε τὴν ὑπερβολικὴ αὐτὴ ἀξίωσι τῆς συζύγου του.

Στὸ διάστημα ποὺ ἡ Μπλὰνς ἔμεινε στὴ Ρωσσία, ἐπίσημος προστάτης της ἦταν, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, ὁ ἴδιος ὁ διοικητὴς τῆς Πετρουπόλεως, ὁ στρατηγὸς Λαβασώφ. Ὁ Λαβασὼφ ἀγαποῦσε τρελὰ τὴν Μπλάνς. Καὶ ὅταν ἔβλεπε ὅτι ἦταν ἕτοιμη, ἀκολουθῶντας τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς της, νὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιὰ κανενὸς ὡραίου ἀλλ' ἀπένταρου ἀξιωματικοῦ τῆς φρουρᾶς, φρόντιζε νὰ συλλαμβάνη τὸν ἀξιωματικὸ αὐτὸν μὲ μιὰ ὁποιαδήποτε πρόφασι, καὶ νὰ τὸν κλείνη γιὰ λίγες μέρες στὴ φυλακή, ἕως ὅτου τὸν λησμονήση ἡ ἄμυαλη καὶ αἰσθηματικὴ Γαλλίδα...

Μὰ ἡ Μπλὰνς δὲν ἔμεινε πολὺ καιρὸ στὴν Πετρούπολι, ἀφ' ἑνὸς γιατὶ εἶχε πέσει στὴ δυσμένεια τῆς Τσαρίνας καὶ ἀφ' ἑτέρου γιατὶ ἔκανε καὶ ἡ ἴδια, μὲ τὴν ἐπιπολαιότητα ποὺ τὴν χαρακτήριζε, μιὰ γκάφα πρώτου μεγέθους...

Ὅταν ἀνηγγέλθη δηλαδὴ ὁ μεγάλος χορὸς τῆς Ὄπερας τῆς Πετρουπόλεως— βρισκόμαστε στὸ Δεκέμβριο τοῦ 1868 — ἡ Μπλὰνς ἄρχισε νὰ ζητάη μιὰ τουαλέττα ἐξαιρετικὴ καὶ ἀσυνήθιστη, γιὰ νὰ καταπλήξη τοὺς αὐλικοὺς καὶ τὴν ἀριστοκρατία. Ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς ἀναζητήσεις, βρῆκε μιὰ τουαλέττα τοῦ γούστου της στῆς μοδίστας ποὺ ἔντυνε τὶς πριγκήπισσες. Τὴν δημάσασε, εἶδε ὅτι τῆς πήγαινε περίφημα καὶ ἀποφάσισε νὰ τὴν ἀγοράση.

— Δὲν εἶνε, δυστυχῶς, γιὰ πούλημα! τῆς ἀπεκρίθη ἡ μοδίστα.

— Γιατί, παρακαλῶ; ρώτησε ἡ Μπλάνς, θυμωμένη.

— Γιατὶ τὴν τουαλέττα αὐτὴ τὴν παρήγγειλε ἡ ἴδια ἡ Αὐτοκράτειρα!

— Αὐτὸ δὲν μ' ἐνδιαφέρει διόλου!

Καὶ ἡ Μπλὰνς ἄρπαξε τὴν τουαλέττα μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς μοδίστας, πέταξε σ' ἕνα τραπέζι ἕνα μάτσο τραπεζογραμμάτια κ' ἔτρεξε ν' ἀνέβη στὸ ἀμάξι της ποὺ περίμενε κάτω στὴν πόρτα!

Ἡ χειρονομία αὐτὴ ἐθεωρήθη στοὺς αὐλικοὺς κύκλους πραγματικὸ ἔγκλημα. Καὶ ὅταν, τὴ βραδειὰ τοῦ χοροῦ, ἡ Γαλλίδα θεατρίνα τόλμησε νὰ ἐμφανισθῆ σ' ἕνα θεωρεῖο, καμαρώνοντας μέσα στὴν τουαλέττα ποὺ τὴν εἶχε παραγγείλει ἐπίτηδες ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσσίας, ὁ Τσάρος κατάλαβε ὅτι τὰ πράγματα ἦσαν σοβαρὰ αὐτὴ τὴ φορά... Φώναξε ἕνα ἀξιωματικό του καὶ τοῦ ψιθύρισε κάτι στ' αὐτί... Καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Μπλὰνς ντ' Ἀντινὺ ἑτοιμαζόταν νὰ φύγη περίμενε... γιὰ νὰ συνοδεύση τὸ ἀμάξι της ὡς τὰ σύνορα! Ἡ Γαλλὶς θεατρίνα ἦταν ἀνεπιθύμητη στὴ Ρωσσία...

* * *

Τὸ Παρίσι ὑπεδέχθη τὴν Μπλὰνς μ' ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις χαρᾶς. Καὶ ἡ τρελλὴ θεατρίνα ξαναπῆρε κόσμο τῶν πλουσίων γλεντζέδων.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου, ἡ Μπλὰνς ἔδειξε ἀνότερα πατριωτικὰ αἰσθήματα. Μετέβαλε τὸ πολυτελέστατο μέγαρό της σὲ νοσοκομεῖο, στὸ ὁποῖο περιποιεῖτο ἡ ἰδία τοὺς τραυματίας, μὲ τόση στοργὴ καὶ ἀφοσίωσι, ὥστε κάποιος ἀπὸ τοὺς λαβωμένους ποὺ εἶχαν τὴν μεγάλη εὐτυχία νὰ γνωρίσουν τὴν Μπλὰνς ὡς νοσοκόμο, τῆς ἔστειλε ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἐπαρχία του τὸ παρακάτω περίεργο εὐχαριστήριο γράμμα :

«Παρακαλῶ καθεμέρα τὸ Θεὸ νὰ σᾶς ἔχη καλά. Φανήκατε τόσο περιποιητικὴ ἀπέναντί μου! Χαιρετίσματα σ' ὅλους τοὺς ....συζύγους σας!...».

Μετὰ τὴν ὑποχώρησι τῆς ἀνακωχῆς, ὅταν ξανάρχισαν τὰ γλέντια καὶ ἡ διασκεδάσεις, ἡ Μπλὰνς ἔγινε καὶ πάλι ἡ βασίλισσα τοῦ μεταμεσονυκτίου Παρισιοῦ. Τὸ μέγαρό της ἀντηχοῦσε κάθε νύχτα ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὶς φωνὲς τῶν καλεσμένων της. Καὶ τώρα πρέπει νὰ σᾶς ἀναφέρουμε ἕνα ἀνέκδοτο —— πραγματικό, αὐθεντικό, ὅσο καὶ ἂν φαίνεται ἀπίστευτο ἐκ πρώτης ὄψεως.

Ἕνα βράδυ, ἐνῶ ἡ οἰκοδέσποινα γιόρταζε τὰ γενέθλιά της—ἔκλεινε τότε τὰ τριάντα δύο—ἤρθαν ξαφνικὰ νὰ τῆς εὐχηθοῦν χρόνια πολλὰ τόσοι ἀπρόσκλητοι φίλοι της, ἐκτὸς ἀπὸ κείνους, ποὺ εἶχε ἤδη καλεσμένους, ὥστε παρετηρήθη μεγάλη ἔλλειψις ποτηριῶν. Μὰ ἡ Μπλάνς, χωρὶς νὰ διστάση διόλου, πῆγε στὴν κρεββατοκάμαρά της καὶ ἐπέστρεψε κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα... νυκτερινὸ σκεῦος! Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τὸ σκεῦος αὐτὸ ἦταν... μαλαματένιο, δῶρο ἑνὸς μεγιστάνος ποὺ εἶχε γνωρίσει τὴ θεατρίνα στὴ Ρωσσία, πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια!.. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκεῦος παρεσκευάσθη ἕνα πόντς. Ὅταν ἔφτασε ἡ στιγμὴ νὰ πάρουν οἱ καλεσμένοι ποτὸ μέσα ἀπὸ τὸ παράξενο αὐτό... δοχεῖο, κυττάχτηκαν μεταξύ τους, σὰν νὰ μὴν ἤξεραν τί ἔπρεπε νὰ κάνουν. Μὰ ἡ οἰκοδέσποινα τοὺς ἔδωσε θάρρος, πίνοντας πρώτη ἀπὸ αὐτὸ τὸ πόντς. Καὶ οἱ ἄλλοι ἀκολούθησαν χωρὶς τὸν παραμικρὸ πειὰ δισταγμὸ τὸ παράδειγμά της...

Γιὰ νὰ λάβετε τέλος μιὰ ἰδέα τῆς ἀμυθήτου πολυτελείας ποὺ βασίλευε στὸ μέγαρο τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς γυναίκας τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, σᾶς λέμε ὅτι κάθε πρωὶ ἡ Μπλὰνς ἔπαιρνε τὸ μπάνιο της μέσα σὲ διακόσια μπουκάλια σαμπάνιας! Εἶχε ξεπεράσει δηλαδὴ σὲ σπατάλη καὶ τὴν περίφημη ἐκείνη Ρωμαία Αὐτοκράτειρα ποὺ ἔκανε λουτρὸ μὲ γάλα.

Συγχρόνως, ἡ ἰδιοτροπίες καὶ ἡ παραξενιὲς τῆς Μπλὰνς τροφοδοτοῦσανε τὶς σελίδες ὅλων τῶν σκανδαλιστικῶν περιοδικῶν. Ἡ γυναῖκα αὐτή, ποὺ μποροῦσε νὰ περιφρονήση τὰ πλούτη καὶ ἑνὸς μαχαραγιᾶ, γλεντοῦσε—ὅταν τὴν ἔπιανε ἡ τρέλλα — μὲ τὸν πρῶτο τυχόντα ἀλήτη ποὺ θὰ συναντοῦσε στὸ δρόμο της. Χαρακτηριστικὸ εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο :

Μιὰ μέρα, ὁ Ζὶλ Περέζ, ἕνας κωμικὸς ἠθοποιός, ξακουστὸς γιὰ τὸ μπρίο του καὶ γιὰ τὴν ἀσχήμια του, εἶπε μὲ πικρὸ παράπονο τῆς Μπλάνς, ὑτονοῦντας τοὺς πλουσίους θαυμαστάς της :

— Δὲν βρέθηκες ἐπὶ τέλους νὰ διασκεδάζης κάθε βράδυ μὲ... τσουβάλια γεμᾶτα χρυσάφι;..

— Ἔχεις δίκηο! τοῦ ἀποκρίθηκε ἀπαθέστατα ἡ Μπλάνς. Ἀπόψε θὰ γλεντήσω, γιὰ ποικιλία, καὶ μ' ἕνα... πθηκο!.. Ἔλα μαζύ μου!.

Ὡστόσο, ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶχε κακὸ τέλος. Κέρδισε βέβαια τεράστια χρηματικὰ ποσὰ ἀπὸ τὴν τέχνη της. Μὰ τὰ σπαταλοῦσε τόσο ἀστόχαστα, ὥστε, πολὺ σύντομα βρέθηκε καὶ χρεωμένη... Συλλογίστηκε τότε νὰ κάνη μιὰ «καλλιτεχνικὴ» περιοδεία στὴν Αἴγυπτο, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ κέρδιζε ἐκεῖ πολλὰ χρήματα. Τὸ ταξεῖδι ὅμως αὐτὸ εἶχε οἰκτρὴ ἀποτυχία. Ἡ Μπλὰνς ξαναγύρισε στὸ Παρίσι πιὸ φτωχὴ ἀπὸ πρώτα. Ἡ πικρία καὶ ἡ ἀπογοήτευσις τὴν ἔκαναν νὰ χάση πολὺ σύντομα τὴν παλιά της ὡμορφιά... Καὶ ὅταν ἡ Μπλὰνς ντ' Ἀντινὺ — ἡ ἀθάνατη Νανὰ τοῦ Ζολᾶ — πέθανε στὶς 28 Ἰουνίου 1874, σὲ ἡλικία 34 ἐτῶν, φτωχὴ σχεδὸν καὶ ἄσημη, αὐτὴ ποὺ κατεσπατάλησε ὁλόκληρες περιουσίες, οἱ ἐλάχιστοι πιστοὶ φίλοι της ποὺ τὴν συνόδευσαν ὥς τὴν τελευταία της κατοικία, δὲν μποροῦσανε ν' ἀναγνωρίσουν στὸ κουρασμένο καὶ βασανισμένο πρόσωπό της τὰ ἐξωφίσια χαρακτηριστικὰ ἐκείνης ποὺ ὑπῆρξε κάποτε βασίλισσα τοῦ νυκτερινοῦ Παρισιοῦ...

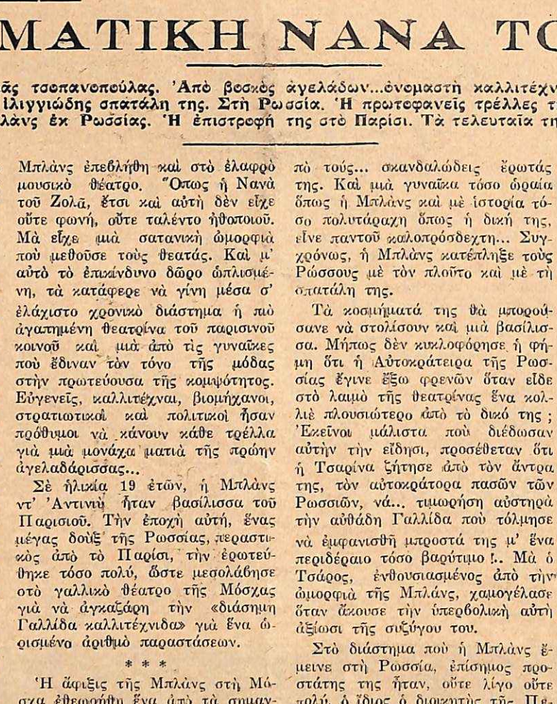

Μπλάνς ντ' Ἀντινύ, ἡ γόησσα τοῦ Παρισιοῦ

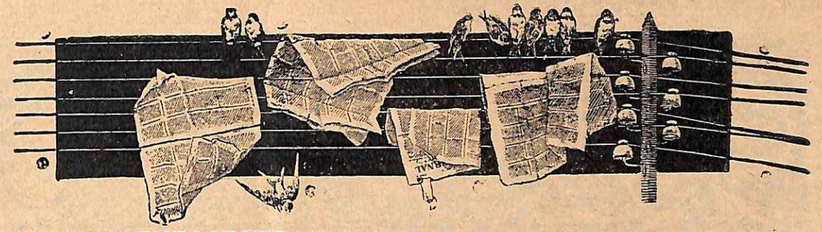

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΜΙΚΡΕΣ ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ Ζὰν καὶ ὁ Πέτρος εἶχαν καιρὸ νὰ ἰδωθοῦνε. Συναντῶνται στὸ δρόμο.

—Ἔ, Πέτρο!.. Γειά σου! φωνάζει ὁ Ζάν.

—Γειά σου, Ζάν. Τί γινόμαστε;

—Καθόλου καλά, φίλε μου. Παντρεύθηκα.

—Τὰ συγχαρητήριά μου.

—Μὴ μὲ συγχαίρης. Ἔπεσα σὲ μιὰ γυναῖκα ἀφόρητη. Μέγαιρα, τίγρις, φίλε μοι..

—Σὲ λυποῦμαι, καϋμένε.

—Νὰ μὴ μὲ λυπᾶσαι καὶ τόσο πολύ, γιατὶ πῆρα ἑκατὸ χιλιάδες προῖκα...

—Ἑκατὸ χιλιάδες; Τότε, λαμπρά.

—Ὄχι καὶ τόσο λαμπρά, γιατὶ μὲ τὶς ἑκατὸ χιλιάδες ἀγόρασα κάμποσες ἀγελάδες ποὺ ἐψόφησαν ὅλες.

—Τί ἀτυχία.

—Ἀτυχία δηλαδὴ ὄχι, γιατὶ ἐπούλησα σὲ πολὺ καλὴ τιμὴ τὰ δέρματά τους.

—Τότε διορθώθηκαν τὰ πράγματα.

—Δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ πῶ πὼς διορθώθηκαν, γιατὶ ἡ Τράπεζα ποὺ εἶχα καταθέσει τὰ χρήματα ἔπιασε φωτιὰ καὶ ἐκάησαν ὅλα.

—Τί μεγάλο δυστύχημα.

—Ὤ, καθόλου δυστύχημα. Ἡ γυναίκα μου ἦταν μέσα στὴν Τράπεζα ἐκείνη τὴν ὥρα καὶ κάηκε κ' αὐτή.

Ὁ κ. Μεζὲρ ἀδιαθέτησε κι' ἔπεσε στὸ κρεββάτι, νομίζοντας πὼς ἦταν βαρειὰ ἄρρωστος. Ὁ γιατρὸς ὁ κ. Ζώμι, ποὺ τὸν ἐπισκεπτόταν, τοῦ ἔδινε ὁλοένα γιὰ μόνο φάρμακο νερὸ μὲ γλυκάνισο, ἀφοῦ ὁ ἄρρωστος δὲν εἶχε τίποτε.

Σὲ καμιὰ δεκαπενταριὰ μέρες ὁ κ. Μεζὲρ σηκώθηκε καὶ τὴν πρώτη Κυριακὴ ἐπῆγε στοῦ γιατροῦ.

—Καλημέρα, γιατρέ μου.

—Καλῶς τὸν Μεζέρ. Πῶς πάει τὸ κουράγιο;

—Πολὺ καλά. Ἔγινα θηρίο. Ἤρθα νὰ σᾶς πληρώσω.

—Ὤ, δὲν εἶνε καμιὰ βία.

—Ἄ, μὲ συγχωρῆτε. Οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους. Λοιπόν, τί σᾶς ὀφείλω;

—Ἀφοῦ τὸ θέλετε, δώδεκα ἐπισκέψεις.

—Δώδεκα σύμφωνοι. Λοιπόν, ὡρεβουάρ, γιατρέ, εἶπε ὁ Μεζὲρ κι'

ἐσηκώθη νὰ φύγη χωρὶς νὰ βάλη τὸ χέρι στὴν τσέπη.

—Ποῦ πᾶτε; εἶπε ἔκπληκτος ὁ γιατρός. Εἴπατε, ὑποθέτω, ὅτι θὰ μὲ πληρώνατε.

—Βέβαια. Εἴπατε πὼς σᾶς ὀφείλω δώδεκα ἐπισκέψεις. Σᾶς ἀπέδοσα τὴ μιά. Μένουν ἀκόμη ἕνδεκα ἐπισκέψεις. Εἶνε κάτως πολλὲς, ἀλλὰ μὴν ἀνησυχῆτε, γιατρέ μου. Θὰ ἔλθω ἄλλες ἕνδεκα φορές!.. Κάνω πάντοτε ἐν τάξει τὶς δοσοληψίες μου!

* * *

Ὁ Τιτὲν ἦταν καμαριέρης τοῦ Πάπα. Κάθε πρωὶ ἔμπαινε στὴ κρεββατοκάμαρα τοῦ Ποντίφηκος καὶ τοῦ ἔλεγε ὅπως ἐπέβαλλε τὸ πρωτόκολλον :

—Ἅγιε Πάτερ, εἶνε ἑπτὰ ἡ ὥρα καὶ κάνει ὡραῖο καιρό.

Ὁ Πάπας τοῦ ἀπαντοῦσε στερεοτύπως :

—Τέκνον μου, ὁ Θεὸς μόνος κι' ἐγὼ τὸ γνωρίζομεν.

Μιὰ μέρα ἡ Ἁγιότης του, ἔπειτα ἀπὸ ἀδιαθεσία, δὲν μποροῦσε νὰ σηκωθῆ. Εἶχε βαριοκοιμηθῆ κατὰ τὰ χαράματα.

Ὁ καμαριέρης, ἀφοῦ πῆγε τοῦ κάκου στὶς ἑφτὰ τὸ πρωΐ, ἔπειτα στὶς ὀκτὼ καὶ ὕστερα στὶς ἐννέα, ξαναγύρισε κατὰ τὸ μεσημέρι.

Ἄνοιξε τὰ παραπετάσματα καὶ τοῦ ἐπανέλαβε ὅπως ἐπέβαλε τὸ πρωτόκολλον :

—Ἅγιε Πάτερ, εἶνε ἑπτὰ ἡ ὥρα καὶ κάνει ὡραῖο καρό.

Ὁ Πάπας ξύπνησε ἐπὶ τέλους καὶ τοῦ εἶπε :

—Τέκνον μου. Ὁ Θεὸς μόνος καὶ ἐγὼ τὸ γνωρίζομεν.

Τότε ὁ καμαριέρης, φουρκισμένος τοῦ εἶπε :

—Ἔ, λοιπόν, καὶ οἱ δυό σας δὲν ξέρετε τί σᾶς γίνεται!.. Εἶνε μεσημέρι καὶ βρέχει!

* * *

Ὁ καϊμένος ὁ Φερὰ ἔπεσε ἀπὸ τὸ κάρρο του καὶ τὸν ἐπῆγαν στὸ σταθμὸ τῶν πρώτων βοηθειῶν σὲ οἰκτρὰ κατάστασι. Ἡ φτωχή του γυναῖκα ἔτρεξε τρομαγμένη καὶ μαδοῦσε τὰ μαλλιά της ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεββάτι ὅπου τὸν ἐξάπλωσαν ἀσάλευτον καὶ μὲ τὰ μάτια κλειστά.

—Γιατρέ μου, φώναξε ἡ δυστυχισμένη, βλέπω τὸν ἄνδρα μου πολὺ ἄρρωστο.

—Ἐγὼ τὸν βλέπω νεκρόν, εἶπε ὁ γιατρὸς μὲ θλιβερὸ ἐπίσημο τόνο.

Ὁ Φερὰ τὸν ἄκουσε καὶ μὲ ὅλους τοὺς πόνους του προσπάθησε νὰ σηκωθῆ καὶ εἶπε :

—Ὄχι, ὄχι, γιατρέ. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν εἶμαι ἀκόμα νεκρός. Εἶμαι ζωντανός, εἶμαι ζωντανός.

* * *

Ὁ Ρασκὰς φτάνει στὸν παράδεισο.

—Ἔ, φιλαράκο, ποῦ πᾶς τόσο γρήγορα; τὸν ρώτησε ὁ Ἅγιος Πέτρος. Μπαίνεις βλέπω σὰν στὸ σπίτι σου. Ἐπέρασες ἀπὸ τὸ καθαρτήριο;

—Πῶς, καλέ μου ἅγιε Πέτρο, Παντρεύθηκα σαράντα χρόνων.

—Τότε μπορεῖς νὰ μπῆς. Εἶσαι πάρτις. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ ξέρω μερικὲς λεπτομέρειες ἀπὸ τὰ βάσανά σου.

—Τὸ εὐκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Ἡ τρίτη μου γυναῖκα μὲ κακομεταχειρίζοτανε τόσο πολύ, ὥστε τίναξα τὰ πέταλλα.

—Πῶς, ἡ τρίτη σου; Ἐπαντρεύθηκες τρεῖς φορές;

—Βέβαια, ἅγιε Πέτρο μου.

—Πάρε πόδι γρήγορα!. Δὲν δεχόμαστε ἐδῶ... τρελλούς!

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ. ΦΕΒΑΛ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΑΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴ συνέχεια τὴ γνωρίζουν οἱ ἀναγνῶσται μας. Ἡ λαίδη Κακιλία ἔφτασε ἐγκαίρως στὸ μέγαρο Ἄσμπουρτον γιὰ νὰ χωρίση τοὺς δύο ἀντιπάλους κι' εἰδαμε τὴ σκηνὴ ποὺ ἐπακολούθησε.

Ὁ Ρογῆρος, νοιώθοντας μ' ἀπέραντη χαρά, γιατί, ὅπως νόμιζε, ξαναβρῆκε τὴν μητέρα, εἶχε ξεχάσει ὅλες τὶς ἀνησυχίες του. Πίστευε πάλι πὼς ἦταν νόμιμος γυιὸς τοῦ λόρδου Ἄσμπουρτον κ' εἶχε περάσει μιὰ ὥρα εὐτυχίας μεταξὺ τοῦ Λιονὲλ καὶ αὐτῆς ποὺ θεωροῦσε μητέρα του. Τοὺς ὑπέδαλε ἀλλεπάλληλες ἐρωτήσεις, ἐκφραστικὲς γιατὶ ἡ λαίδη Κακιλία εἶχε κυκλοφορήσει τὴ φήμη πὼς πέθανε. Τότε ἡ φτωχὴ μητέρα ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ διηγηθῆ ἕνα πρὸς ἕνα ὅλους τοὺς πόνους τῆς ζωῆς της, νὰ μιλήση στὸ Ρογῆρο γιὰ ὅλες τὶς φρικτὲς καὶ ἄδικες ὑποψίες ποὺ εἶχε ἐμπνεύσει στὸν σύζυγό της ὁ ἄτιμος ἐκεῖνος σὲρ Τζάκ, ὁ πατέρας τοῦ σὲρ Τζάιμς, σχετικῶς μὲ τὴ γέννησι τοῦ Λιονὲλ καὶ γιὰ τὴν ἀνάγκη, στὴν ὁποία βρέθηκε τότε νὰ πῆ ὅτι πέθανε αὐτὸ τὸ παιδὶ γιὰ νὰ τὸ προφυλάξη ἀπὸ τὸ τρομερὸ μίσος τοῦ λόρδου Ἄσμπουρτον.

—Μά, φώναξε ὁ Ρογῆρος, γιατὶ ὅταν πέθανε ὁ πατέρας μου, δὲν ἤρθατε νὰ μοῦ ἀνοίξετε τὴν ἀγκαλιά σας καὶ νὰ μοῦ φωνάξετε:«Εἶμαι ἡ μητέρα σου!... Νὰ ὁ ἀδελφός σου!..»

—Φτωχὸ παιδί!... ψιθύρισε ἡ λαίδη Κακιλία. Συλλογίστηκα τὴ θέσι, στὴν ὁποία θὰ βρισκόταν τότε ὁ ἀδελφός σου, ὁ ὁποῖος, ὡς δευτερότοκος, δὲν θὰ εἶχε νὰ κερδίση τίποτε, γιατί, σύμφωνα μὲ τὸν ἀγγλικὸ νόμο, ὅλοι οἱ τίτλοι κ' ἡ περιουσία τῆς οἰκογενείας περιέχονται στὸν πρωτότοκο...

—Κυρία, ἀπάντησε ὁ Ρογῆρος, ὁ ἀγγλικὸς νόμος προστατεύει μόνο αὐτοὺς ποὺ τὸν ἐπικαλοῦνται... Μὰ ἐγὼ δὲν ἀναγνωρίζω αὐτὸν τὸν νόμο ποὺ ἀπογυμνώνει τὸν δευτερότοκο, παραχωρώντας τὰ πάντα στὸν πρωτότοκο..

Καὶ ἀπλώνοντας τὸ χέρι του στὸν Λιονὲλ, ἐπόρσθεσε.

—Θὰ μοιραστοῦμε τὰ πάντα, ἀδελφέ μου... Θὰ μοιραστοῦμε τιτλους καὶ περιουσία... Θὰ ζητήσω μάλιστα ἀμέσως ἀπὸ τὸν βασιλέα τὴ σχετικὴ ἄδεια...

Ἡ λαίδη Κακιλία πῆρε τὸν Ρογῆρο στὴν ἀγκαλιά της καὶ φώναξε.

—Ἀ! εἶσαι μιὰ μεγάλη καρδιά!

Πῶς, ἔπειτ' ἀπὸ τὸ νέο αὐτὸ ἀγκάλιασμα, πῶς ὁ Ρογῆρος θὰ μποροῦσε νὰ ἐξακολουθῆ νὰ ὑποψιάζεται ὅτι αὐτὴ ἡ ὡραία κι' εὐγενικὴ γυναίκα, ποὺ τὸν γέμιζε χάδια καὶ τὸν πλημμύριζε ἀγάπη, δὲν ἦταν ἡ μητέρα του;

Συμφώνησαν τότε οἱ δύο τους — γιατὶ ὁ Λιονὲλ, κατάπληκτος ἀπὸ ὅσα ἔβλεπε καὶ ἄκουγε, δὲν εἶχε τὴ δύναμι οὔτε νὰ μιλήση — νὰ κρατήσουν μυστικὴ τὴν ὕπαρξι τῆς λαίδης Κακιλίας καὶ τοῦ Λιονὲλ, μέχρις ὅτου ὁ Ρογῆρος αἰλήσει σχετικῶς στὸν βασιλέα.

Ὁ Ρογῆρος συνώδευσε τὴ μητέρα του καὶ τὸν ἀδελφό του ὡς τὴν κατοικία τους. Ἔπειτα, τὴ στιγμὴ ποὺ ἄρινε τὸ Λιονὲλ, ἔσκυψε στὸ αὐτί του καὶ τοῦ εἶπε.

—Ἐγκαταλείπω τὴ μὶς Ἕλλεν! Θὰ γίνη γυναίκα σου!

Καὶ ἔσυρε γρήγορα-γρήγορα, σὰν νὰ φοβόταν μήπως ὑποκύψει μπρὸς στὸ μέγεθος τῆς θυσίας του καὶ ἀλλάζει γνώμη. Ἔπειτα ξαναγύρισε σπὸ μέγαρό του, ὅπου ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα καὶ λυγμούς. Μὰ ὁ μαρκήσιος Ρογῆρος τοῦ Ἄσμπουρτον εἶχε πραγματικὰ μεγάλη καὶ ἱπποτικὴ καρδιά. Ἀφοῦ ἔκλαψε τὴν ἀγάπη του, ὁ Ρογῆρος ἀνορθώθηκε μὲ σταθερότητα καὶ, τὴν ἑπομένη, ἔγραψε στὴ μὶς Ἕλλεν τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

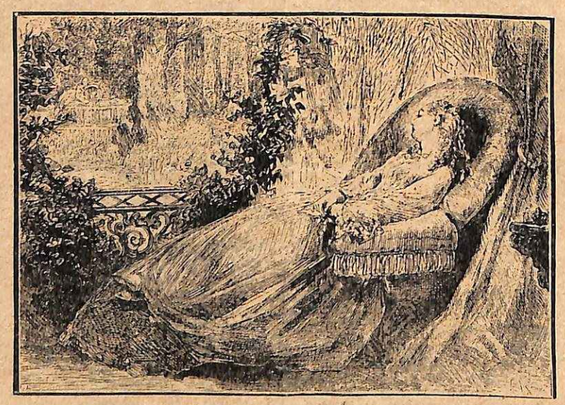

Ἡ μὶς Ἕλλεν ἐαπλώθηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ βυθίστηκε σὲ ὀνειροπολήσεις...

«Μὶς Ἕλλεν, πρέπει νὰ σᾶς δῶ σήμερα. Πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία σας καὶ γιὰ τὴ γαλήνη τῆς ζωῆς μου.

ΡΟΓΗΡΟΣ»

Ὅταν ἡ μὶς Ἕλλεν ἔλαβε αὐτὸ τὸ γράμμα, τὸ διάβασε μὲ ἀνυπομονησία. Κατόπιν ἐαπλώθηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα τῆς βεράντας τοῦ μεγάρου κι' ἔμεινε ἐκεῖ ὀνειροπολῶντας. Τέλος σηκώθηκε κι' ἀπάντησε στὸ Ρογῆρο.

«Ἀπόψε στὶς ἕντεκα τὴ νύχτα. στὸ ἐξοχικό μου σπίτι».

Ὁ Ρογῆρος ἐντωμεταξὺ πέρασε ὅλη του τὴν ἡμέρα προσκαλῶντας νὰ μείνη σταθερὸς στὴν ἀπόφασί του κι' ὅταν τὸ βράδυ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του στὴ «Λέσχη τῶν Ὡραίων» ἡ ἥρεμη στάσι του, τὸ γαλήνιο βλέμμα του καὶ τὸ χαμόγελο ποὺ γλυστροῦσε στὰ χείλη του, φανέρωναν ὅτι εἶχε βρῆ μέσα στὴν ψυχή του τὴν ἀναγκαία δύναμι γιὰ νὰ κάνη τὴν ὑπερτάτη αὐτὴ θυσία...

Κατόπιν, κατὰ τὶς δέκα καὶ μισή, εἶπε στὸν ἀμαξᾶ του νὰ τὸν ὁδηγήση στὸ ἐξοχικὸ σπίτι τῆς μὶς Ἕλλεν. Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, κοῦρ ἴδρῶ ἔλουσε τὸ μέτωπό του καὶ ψιθύρισε.

—Ὦ! Θεέ μου!... Κάνε με νὰ σταθῆ δυνατὸς ὡς τὸ τέλος!

Καὶ χτύπησε στὴν πόρτα. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ, ἡ μὶς Ἕλλεν ἡ ἴδια τοῦ ἄνοιξε, ἀχτινοβολῶντας, ὁλόκληση ἀπὸ χάρι καὶ ὡμορφιά. Μὰ ὁ Ρογῆρος, συγκεντρώνοντας ὅλη τὴ θέλησί του, εἶχε ξαναγίνει γαλήνιος καὶ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του.

—Μὶς Ἕλλεν, τῆς εἶπε μπαίνοντας μέσα, θὰ μὲ συγχωρήσετε γιατὶ ἄργησα νὰ περάσου δέκα μέρες χωρὶς νὰ σᾶς δώσω κανένα σημεῖο ζωῆς.

—Ἀλλοίμονο! ψιθύρισε ἐκείνη χαμηλώνοντας τὰ μάτια της. Κατάλαβα. μιλόδδε!

—Τί καταλάβατε; τὴ ρώτησε ὁ Ρογῆρος ἀγασκιρτῶντας.

—Κατάλαβα, τοῦ ἀπάντησε μὲ πολὺ σιγανὴ φωνή, ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾶτε πειά...

Ὁ Ρογῆρος ἔπνιξε μιὰ κραυγή. Μὰ βρῆκε ὡστόσο τὸ στωϊκὸ θάρρος νὰ μὴ σωριασθῆ μπροστὰ στὰ πόδια της.

—Ἀπατᾶσθε, τῆς εἶπε. Σᾶς ἀγαποῦσα πρὸ δέκα ἡμερῶν. σᾶς ἀγαποῦσα γιὲς ἀκόμη... καὶ... ἀν... τώρα ἐγὼ τὴ δύναμι νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ σᾶς, τὸ κάνω αὐτὸ γιατὶ σᾶς ἀγαπᾶ κάποιος ἄλλος πιὸ ἄξιος ἀπὸ μένα... Ὁ Λιονὲλ!...

—Ὦ! τὸ ξέρω... ἔκανε ἡ μὶς Ἕλλεν.

—Σᾶς ἀγαπᾶ μέχρι θανάτου...

—Θεέ μου!... εἶπε ἡ νέα γυναίκα. Μὰ ἐγὼ ἀγαπῶ σᾶς..

—Ὁ Λιονὲλ εἶνε ἀδελφός μου, ἐπρόσθεσε ὁ Ρογῆρος μὲ γαλήνη.

—Ἀδελφός σας! φώναξε ἡ μὶς Ἕλλεν μὲ μιὰ κατάπληξι τόσο φυσικὴ, ὥστε ὁ Ρογῆρος δὲν ὑποψιάστηκε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ὑποκρισία της.

—Ναί, ἐξακολούθησε ὁ Λιονὲλ, εἶνε τὸ δεύτερο παιδὶ τοῦ μαρκησίου Ἄσμπουρτον.

Ἡ μὶς Ἕλλεν ἐξακολουθοῦσε νὰ προσποιῆται τὴν κατάπληκτη ἀπ' ὅσα τῆς ἔλεγε ὁ Ρογῆρος. Ὁ μαρκήσιος ἐξακολούθησε.

—Ὁ Λιονὲλ εἶνε νέος, ὡραῖος καὶ θὰ γίνη πλούσιος, γιατὶ θὰ μοιραστῶ τὴν περιουσία μου μαζύ του. Πρέπει νὰ γίνεστε γυναίκα του. Ἕλλεν, πρέπει... Σὲ τρεῖς μέρες, ἕνας ἱερεὺς θὰ εὐλογήση τὴν ἕνωσί σας στὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου τοῦ Ἄσμπουρτον..

Ἡ μὶς Ἕλλεν ἔβγαλε τότε μιὰ κραυγὴ πνιγμένη καὶ σωριάστηκε λιποθυμη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ρογῆρου. Συγχρόνως μιὰ πόρτα ἄνοιξε κ' ἡ γοητὰ γκουβερνάντα τῆς νέας κόρης μπῆκε μέσα.

—Μεταφέρετέ την στὴν κάμαρή της, τῆς εἶπε ὁ Ρογῆρος μὲ φωνὴ τσακισμένη καὶ δόστε της γ' ἀναπνεύση ἅλατα. Ἐγὼ δὲν θὰ ἔγω τὴ δύναμι νὰ περιμένω ν' ἀνοίξη πάλι τὰ μάτια της.

Καὶ ὁ δυστυχὴς νέος βγῆκε ἔξω, πνίγοντας τοὺς λυγμοὺς του καὶ ψιθυρίζοντας.

—Ἡ Ὀυσία ἔγινε! Θεέ μου, προστατεῦτε με καὶ δόστε μου τὸ θάρρος νὰ μὴ σκοτωθῶ. γιατὶ αὐτὴ ἡ αὐτοκτονία εἶνε ἔγκλημα...

Ὅταν τὸ ἀμάξι τοῦ λόρδου ἀπομακρύνθηκε, ἡ μὶς Ἕλλεν συνῆλθε μονομιᾶς καὶ ψιθύρισε.

—Ἐλπίζω τώρα πὼς ὁ σὲρ Ρόβερτος Βάλντεν, ἐξαναγκαζόντας ἀπὸ τὴ Σκωτία θὰ μὲ βρῆ γυναίκα τοῦ Λιονὲλ. Ἡ λαίδη Κακιλία εἶνε μὲ τὸ μέρος μου; γιατὶ αὐτὴ δὲν ἔγει τὶς ἀνόητες ποολήψεις τοῦ κηβεμόνος μου, ὁ ὁποῖος δὲν ἔννοεῖ νὰ παραδεχτῆ ὅτι μία ἀρσιγγανοπούλα μπορεῖ ποτὲ νὰ γίνη σύζυγος ἑνὸς πατρικίου τῆς Ἀγγλίας. Κι' ὅταν γίνη αὐτὸς ὁ γάμος θὰ μοῦ εἶνε εὔκολο ν' ἀποδείξω στὸν Ρογῆρο ὅτι εἶνε γυιὸς τῆς Κυνθίας. Καὶ τότε ὁ ἱπποτικὸς Ρογῆρος θὰ κατεβῆ ἀπὸ τὴν ἕδρα τοῦ τόπ πατρικίου τῆς Ἀγγλίας νὰ γ' ἀνεβάσση σ' αὐτὴ τὸν ἀγαπημένο του Λιονὲλ. Κι' ἔται κι' ἐγὼ θὰ γίνω μαρκησία τοῦ Ἄσμπουρτον.

Καθὼς ἐπούφεσε μὲ γιγαντη φωνὴ αὐτὰ τὰ φιλόδοξα λόγια, ἡ μὶς Ἕλλεν ἀνωρθώθηκε ἀπότομα κι' ἀφωγκράστηκε. Τῆς φάνηκε πὼς εἶχε ἀκούσει ἔξω βήματα καὶ ψιθυρίσματα. Ἄνοιξε γρήγορα τὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω. Μὰ ἡ νύχτα ἦταν σκοτεινὴ κ' ἡ σιωπὴ βασίλευε γύρω ἀπ' τὸ ἐξοχικὸ σπίτι.

—Θὰ ἦταν ὁ θόρυβος τοῦ ἀνέμου μέσα στὰ δέντρα, ψιθύρισε ἡ μὶς Ἕλλεν. Εἶμαι τρελλὴ νὰ ἔγω ἀκόμα τέτοιους τρόμους, ἀφοῦ ὁ Ζὰν ντὲ Φράνς πέθανε.

IV

Ἐντωμεταξύ, ὁ Ρογῆρος, ὅσο πλησίαζε πρὸς τὸ Λονδίνο, ἐνοιωθε κάποια ἀνακούφισι στὸν πόνο του.

—Ὁ Λιονὲλ θὰ γίνη εὐτυχισμένος! ἔλεγε μέσα του. Ἐγὼ θαπομακρυνθῶ γιὰ μερικὰ χρόνια, θὰ ζητήσω νὰ ξαναπάω στὴν Ἀμερικὴ κι' ἐκεῖ ἴσως θὰ ἔγω τὴν εὐτυχία νὰ πεθάνω ἔνδοξα γιὰ τὸν βασιλέα μου καὶ τὴν πατρίδα μου. Κι' ἔπειτα, ποιός ξέρει; Μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ μ' εὐσπλαγνιστῆ καὶ νὰ ἐπουλώση τὴ βαθειὰ πληγὴ τῆς καρδιᾶς μου... Ποιὸς ξέρει; Μπορεῖ νὰ ξαναγορίσω κάποτε στὴν Ἀγγλία θεραπευμένος ἀπ' τὸν ἔρωτά μου...

Κάνοντας αὐτὲς τὶς παρήγορες σκέψεις, ὁ νεαρὸς μαρκήσιος, ἔφτασε στὴν «Λέσχη τῶν Ὡραίων».

Ἦταν ἀκόμα ἐκεῖ, μολονότι εἶχαν περάσει πειὰ τὰ μεσάνυχτα, ἀκεστὸς κόσμος. Τὰ μέλη τῆς Λέσχης εἶχαν μάθει ὅτι ὁ Ἱσπανὸς μεγιστάν δὸν Πέντρο θὰ ἔπαιζε μιὰ παρτίδα σκάκι μὲ τὸν Ρογῆρο καὶ ὅλοι τὸν περίμεναν μ' ἀνυπομονησία.

Ὁ ψευτοϊσπανὸς περίμενε τὸν μαρκήσιο σ' ἕνα ἰδιαίτερο δωμάτιο γιατὶ τὸ παιγνίδι θἀγινόταν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Σ' ἕνα τραπεζάκι, πλάϊ του, ὑπῆρχε ἕνας ἐπίχρυσος δίσκος μὲ μιὰ μποτίλια ἐκλεκτὸ κρασὶ Πόρτο καὶ δύο ποτήρια.

Ὁ Ρογῆρος μπῆκε μέσα μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, συνοδευόμενος ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Λέσχης ποὺ στάθηκαν στὸ κατώφλι.

—Κύριοι, τοὺς εἶπε τότε ὁ Ρογῆρος, ἐπιτρέψατέ μου νὰ κλείσω τὴν πόρτα... Δὲν θ' ἀνοίξη παρὰ μετὰ τὸ παιγνίδι.

Μερικοὶ λόρδοι στοιχημάτισαν τότε ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἀντιπάλου καὶ ἡ πόρτα ἔκλεισε.

—Μιλόρδε, εἶπε τότε ὁ δὸν Πέντρο, παίρνοντας θέσι μπροστὰ στὸ σκάκι, συνηθίζω πρὶν ἀπὸ κάθε παιγνίδι μου νὰ πίνω ἕνα ποτήρι Πόρτο...

—Ἀμπρὴ ἰδέα! ἀπάντησε ὁ Ρογῆρος, παίρνοντας τὴ μποτίλια μὲ τὸ κρασὶ τοῦ Πόρτο καὶ γεμίζοντας τὰ ποτήρια.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ὑποκλίθηκαν ἐλαφρὰ πρὶν πιοῦν καὶ ἀπόθεσαν συγχρόνως τὰ ποτήρια τους μισογεμισμένα στὸ δίσκο. Κατόπιν ἀρχισαν τὸ παιγνίδι.

Καθὼς μετακινοῦσε τὰ πιόνια του ὁ ψευτοϊσπανός, στοιχογοῦριζε μέσα σὰ δάγτυλα τοῦ ἀριστεροῦ του χειοὶ ἕνα δαχτυλίδι, στὸ ὁποῖο ἔλαμπε ἕνα ὑπέροχο φουμπίνι. Μὰ καθὼς ἔκανε κάποια κίνησι γιὰ νὰ θέση κοντήτεοα τὴν καρέκλα στὸ τραπέζι, τὸ δαγτυλίδι γλύστοησε μέσ' ἀπ' τὰ δάχτυλά του κι' ἔπεσε ἀκριβῶς μπρὸς στὰ πόδια τοῦ μαρκησίου.

Ὁ Ρογῆρος, ἀπὸ εὐγένεια, ἔσκυψε καὶ τὸ σήκωσε.

Μά, ὅσο γρήγορη κι' ἂν ἦταν ἡ κίνησί του αὐτή, ὁ δὸν Πέντρο ἢ μᾶλλον ὁ σὲρ Τζάιμς, πρόφτασε κι' ἄπλωσε τὸ χέρι του πάνω ἀπ' τὸ ποτῆρι τοῦ μαρκησίου κι' ἔρριξε μέσα ἕνα μικρὸ μαῦρο δῶλο, ὁ ὁποῖος διαλύθηκε ἀμέσως.

Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ, ὁ Ρογῆρος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀνορθωθῆ, τοῦ ἔδωσε τὸ δαχτυλίδι του κι' αὐτὸς, ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε, τὸ πέρασε στὸ παραμέσα δάχτυλο τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ.

—Συγγνώμη, κύριε, τοῦ εἶπε τότε ὁ μαρκήσιος. Ἤέρετε γιατὶ δέχτηκα αὐτὸ τὸ παιγνίδι;

—Βέβαια. Γιὰ νὰ σᾶς κουδεντιάσω γιὰ τὸν ἐξάδελφό σας τὸν σὲρ Τζαίτμς.

Ὁ δὸν Πέντρο ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα του καὶ ἐξακολούθησε.

—Ὅπως σᾶς εἶπα καὶ πρὶν εἴμα τὴν τιμὴ νὰ συναντήσω τὸν ἐξάδελφό σας στὴν Ἀμερική, στὸ στρατόπεδο τοῦ στρατηγοῦ Τζάκσον.

—Δὲν σᾶς συγχαίρω καθόλου γιὰ τὴν γνωριμία του.

—Μοῦ ἀνέθεσε μάλιστα μιὰ παραγγελία γιὰ σᾶς.

—Ἀ! Ἀ!...

—Μοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ ξαναγνωρίση στὴν Ἀγγλία.

—Εἶνε τολμηρὸς αὐτὸς ὁ παλληκάρι ὁ ὁποῖος! ἐφώναξε ὁ μαρκήσιος.

—Μετανοεῖ γιὰ ὅλα τὰ κακὰ ποὺ ἔκανε στὴν ἐξοχότητά σας, ἐξακολούθησε ὁ ψευτοϊσπανός.

Ὁ μαρκήσιος χαμογέλασε πεσιπαιγτικὰ καὶ κυττάζοντας στὰ μάτια τοῦ δὸν Πέντρο εἶπε:

—Κι' ἐγὼ μετανοῶ ποὺ δὲν τοῦ τίνεκα τὰ μυαλὰ μὲ τὸ ἴδιο μου τὶ χέρι.

Καθὼς ὁ δὸν Πέντρο ἐτοιμαζόταν ν' ἀπαντήση στὸν μαρκήσιο, τὸ παράθυρο, ποὺ ἦταν ἀριστερὰ στὸ τραπέζι, ἀνοίξε ἀπότομα, σπρωγμένο ἀπὸ ἕνα δυνατὸ φύσημα ἀέρος καὶ ὁ ἄνεμος μπαίνοντας μέσα ἔσβησε τὰ δυὸ κεριὰ τοῦ κανδηλεροῦ ποὺ ἦταν ἀπάνω στὸ τραπέζι.

Ἀμέσως ὁ Ρογῆρος σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸ κανδηλέι νὰ τὸ ἀνάψη στὸ τραπέζι, ἐνῶ ὁ σὲρ Τζαίτμς ξανάκλεινε τὸ παράθυρο, ποὺ ἔδλεπε σ' ἕνα πλατὺ μαρμάρινο μπαλκόνι.

Ὅλ' αὐτὰ δὲν βάσταξαν παρὰ μόνο λίγες στιγμές. Ἐν τούτοις, μέσα στὸ σύντομο αὐτὸ διάστημα, ἕνα χέρι ἀπλώθηκε ἀπ' τὸ παράθυρο ποὺ εἶχε ἀνοίξει καὶ ἄλλαξε τὴν θέσι τῶν ποτηριῶν ἀπάνω στὸ τραπέζι. Ἔβαλε δηλαδὴ τὸ ποτῆρι τοῦ δὸν Πέντρο μπροστὰ στὴ θέσι τοῦ μαρκησίου καὶ τὸ ποτῆρι τοῦ τελευταίου μπροστὰ στὴ θέσι τοῦ πρώτου.

Ὅταν οἱ δυὸ παίχται ξαναπάθησαν στὶς θέσεις τους, ὁ Ρογῆρος εἶπε.

—Μοῦ λέγατε, λοιπόν, πρὸ ὀλίγου ὅτι ὁ ἐντιμότατος ἐξάδελφός μου μετανοεῖ γιὰ τὰ ἐγκλήματά του κι' ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ξαναγνρίση στὴν Ἀγγλία.

— Μάλισσα, ἐξοχότατε, καὶ μποροῦ νὰ σᾶς ἐγγυηθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος γι' αὐτό.

—Σᾶς συμβουλεύω, εἶπε ὁ Ρογῆρος μὲ γαλήνη, νὰ μὴν ἔγετε καμμιὰ ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὸ τὸ κάθαρμα. Κ' εἶναι τόσο βέβαιος ὅτι

δὲν μετανόησε, ὥστε πίνω ὑπὲρ τῆς προσεχοῦς ἀπαγχονίσεώς του. Καὶ παίρνοντας τὸ ποτῆρι τὸ ἀδειασε ὅλο.

—Ἀφήν! ἀπάντησε ὁ δὸν Πέντρο ἀδειάζοντας κι' αὐτὸς τὸ ποτῆρι του.

Ἐνῶ κουβεντιάζαν, ἄπιάζαν συγχρόνως καὶ σκάκι κι' ἔτσι τὸ παιγνίδι προχωροῦσε πολὺ γρήγορα. Ὁ Ρογῆρος δὲν ἔδειχνε κανένα ἐνδιαφέρον κι' ὅπως ἦταν φυσικὸ ἔχασε. Τότε σηκώθηκε, πλήρωσε στὸν ἀντίπαλό του ὅσα του εἶχε κερδίσει κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ σαλονιοῦ.

—Κύριοι, εἶπε σ' αὐτοὺς ποὺ περίμεναν ἀπ' ἔξω, ὅσοι στοιχηματίσαν γιὰ μένα ἂς μὲ συγχωρήσουν. Ἔχασα!

Μερικοὶ ψιθυροι ἀκούστηκαν, μὰ ἔξαφνα ἡ γενικὴ προσοχὴ συγκεντρώθηκε σ' ἕνα νέο πρόσωπο, ποὺ ἔκανε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴν ἐμφάνισί του.

Ἦταν ὁ Ζὰν ντὲ Φράνς ἢ μᾶλλον ὁ Ναμπαμπ "Ὀσμανυ, ὅπως ἦταν γνωστὸς στὴ Λέσχη.

Βλέποντάς τον ὁ δὸν Πέντροσὲρ Τζαίτμς χλώμιασε, ἐνῶ ὁ Ρογῆρος ἀνασκίρτησε, χωρὶς νὰ θέλη. Ὁ "Ὀσμανυ χαιρέτησε καὶ εἶπε.

—Μοῦ μίλησαν κύριοι, γιὰ κάποια παρτίδα σκάκι, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνη ἀπόψε.

—Τέλειωσε, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ρογῆρος.

Καὶ δείχνοντας τὸν ψευτοϊσπανὸ ἐπρόσθεσε:

—Καὶ νὰ ὁ νικητής!

—Ἀλήθεια; ἔκανε ὁ "Ὀσμανυ. Κέρδισε ὁ ἐξοχότατος δὸν Πέντρο ὁ Ραντέθ;

—Ἤέρετε τ' ὄνομά μου; εἶπε ὁ ψευτοϊσπανός, προσποιούμενος τὸν ξαφνιασμένο.

—Κανένας δὲν ἄγνοεῖ ὅτι βρισκόσαστε στὸ Λονδίνο.

Ὁ δὸν Πέντρο θεώρησε καθῆκον του νὰ ὑποκλιθῆ.

—Ἔ, λοιπὸν — ἐξακολούθησε ὁ "Ὀσμανυ, τί θὰ ἔλεγε ἡ ἐξοχότης σας ἂν τῆς ἐπρότεινα νὰ μετοτρῆ μαζύ μου στὸ σκάκι;

—Εἶνε πολὺ ἀργά, ἀπάντησε ὁ δὸν Πέντροσὲρ Τζαίτμς, ποὺ φαινόταν σὰν νὰ βιαζόταν νὰ φύγη ἀπ' τὴ Λέσχη καὶ κύτταζε κάθε λίγο τὸ πρόσωπο τοῦ μαρκησίου Ρογήρου...

Μὰ ἐπειδὴ ὁ "Ὀσμανυ καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Λέσχης ἐπέμεναν, στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ δεχτῆ.

—Ἐξοχώτατε, εἶπε τότε ὁ "Ὀσμανυ, στὸ προηγούμενο παιγνίδι σας, δὲν εἴχατε καθόλου μάστυρες. Ἐγὼ ὅμως θὰ σᾶς ζητοῦσα νὰ ἔχουμε..

—Ὦ! πολὺ εὐχαρίστως! ἀπάντησε ὁ σὲρ Τζαίτμς, ὁ ὁποῖος ἔτσεμε μὲ τὴν ἰδέα νὰ δοεθῆ μόνος μὲ τὸν "Ὀσμανυ...

—Διαλέχτε λοιπὸν τὸ μάστυρά σας...

Ὁ δὸν Πέντρο ὑπέδειξε τὸν τραπεζίτη Μπρίξγουορθ.

—Νὰ καὶ ὁ δικός μου, εἶπε ὁ "Ὀσμανυ καὶ ὑποκλίθηκε ἀπρὸς στὸ μαρκήσιο Ρογῆρο.

«Εἶνε παράξενο! ἔλεγε μέσα του τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ σὲρ Τζαίτμς. Μοῦ φαίνεται πὼς ὁ καταραμένος αὐτὸς Ἀτσίγγανος μ' ἀναγνωρίσε...» Καὶ μὲ βῆμα κλονιζόμενο ἀτεύθυνθηκε πρὸς τὸ μικρὸ σταλονι. Ἔνοιωθε πὼς ὑπέφερε κι' αὐτὸ τὸ ἀπέδιδε στὴν ξαφνικὴ ἐμφάνισι τοῦ "Ὀσμανυ "Ὅταν μπῆκαν μέσα, ὁ τελευταῖος κλείδωσε τὴν πόρτα καὶ πῆγε καὶ κάθησε στὴν πολυθρόνα, στὴν ὁποία κάθεταν προηγουμένως ὁ Ρογῆρος.

Ὁ μαρκήσιος κι' ὁ Μπρίξγουορθ ἔμειναν ὄρθιοι.

Ὁ "Ὀσμανυ ταγτοποίησε τὰ πιόνια καὶ εἶπε, γυρίζοντας πρὸς τὸν Μπρίξγουορθ.

—Κύριε, ἂν ὁ φίλος σας πρόφταινε νὰ παίξη μαζύ μου ἀπόψε, θὰ ἔκανε ὅλη του τὴν περιουσία... Μὰ δυστυχῶς δὲν προφταίνει...

—Γιατί; ρώτησε μ' ἀνησυχία ὁ σὲρ Τζάιμς.

—Γιατὶ δὲν ξέρει κανεὶς πόσο μπορεῖ νὰ ζήση ἀκόμα...

Ὁ σὲρ Τζαίτμς ἀνασκίρτησε.

—Συγχωρῆστε με, ἐξακολούθησε ὁ "Ὀσμανυ, μὰ, ξέρετε, εἶμαι λίγο γιατρός.

—Μπᾶ!... καὶ νομίζετε πὼς εἶμαι ἄρρωστος; ἔκανε σαρκαστικὰ ὁ σὲρ Τζάιμς.

—Ὦ! πολὺ ἄρρωστος! τοῦ ἀπάντησε ὁ "Ὀσμανυ. (Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΟΥΪΛΙΑΜ ΚΟΥΠΕΡ

Τὰ βασανισμένα παιδικά του χρόνια. Πῶς τὸν κυρίευσε ἡ «ἐφιαλτικὴ» μελαγχολία του. Ἡ τρομερὲς ἐξετάσεις, ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ τρελλαθῆ. Στὸ σπίτι τοῦ φιλανθρώπου ἱερέως Ἄνγουϊν. Ἡ γαλήνιες ὧρες τῆς ἐξοχῆς. Πῶς ἔγραφε τὰ ποιήματά του ὁ Κοῦπερ, κτλ.

Ὁ ΓΟΥΪΛΙΑΜ ΚΟΥΠΕΡ.

Ὁ Γουΐλιαμ ἦταν ἕνα παιδὶ λεπτοκαμωμένο, δειλὸ καὶ τρομερὰ εὐαίσθητο. Εἶχε χάσει ὁ φτωχὸς τὴ μητέρα του σὲ ἡλικία ἕξη χρόνων καὶ λαχταροῦσε γιὰ λίγη ἀγάπη καὶ στοργή. Μά, ἀντὶ νὰ βρῆ τὴν τρυφερότητα αὐτὴ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε τόση ἀνάγκη ἡ εὐαίσθητη ψυχή του, γνώρισε στὸ δημόσιο σχολεῖο, ὅπου τὸν ἔκλειαν, τὶς φοβερώτερες βασανοστότητες. Ἔγινε τὸ θῦμα ἑνὸς μαθητοῦ πολὺ μεγαλείτερού του, ὁ ὁποῖος, ἄγνωστο γιατί, πῆρε τὸν μικρὸ Γουΐλιαμ ἀπὸ κακὸ μάτι, κ' εἶγε μεταβληθῆ σὲ τύραννό του...

«Ἔτρεμα τόσο πολὺ τὸν τύραννό μου, — γράφει κάπου ὁ ἴδιος — ὥστε δὲν τολμοῦσα νὰ τὸν κυττάξω ψηλότερα ἀπὸ τὰ γόνατά του. Γι' αὐτὸ τὸν ἀναγνώριζα καλύτερα ἀπὸ τὰ κουμπιὰ τῶν παπουτσιῶν του παρὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα φούχα του καὶ τὴ φυσιογνωμία του...»

Δὲν ἦταν, ἀκόμα οὔτε ἐννέα χρόνων ὁ Κοῦπερ, ὅταν τὸν κυρίευσε μιὰ φοβερὴ μελαγχολία, ἡ «ἐφιαλτικὴ» μελαγχολία ὅπως τὴν ὠνόμαζαν, ποὺ τὸν βασάνισε σὲ ὅλη του τὴ ζωή. Δὲν ἦταν ἡ γλυκειὰ μελαγχολία, ποὺ γνωρίζουν ὅλα τὰ αἰσθαντικὰ καὶ ὀνειροπόλα παιδιά, ἡ ἀγάπη τῶν μακρῶν φεμβασμῶν καὶ τῆς μονώσεως, μὰ μιὰ ἀπελπισία στυγνὴ καὶ ἀδιάκοπη, ἡ φρικτὴ ἐκείνη ἀρρώστεια τῶν νεύρων τῆς ψυχῆς ποὺ ὁδηγεῖ στὴ μισανθρωπία, στὴν αὐτοκτονία καὶ στὴν τρέλλα. «Μέσα καὶ γύρα τυραννιόμουν, γράφει σχετικῶς ὁ Κοῦπερ. Κουμόμουν, κατεχόμενος ἀπὸ ἀγωνία, ξυπνοῦσα κατεχόμενος ἀπὸ ἀπελπισία».

Τὸ τρομερὸ αὐτὸ κακὸ ἄλλαξε ὄψη, λυγίστευε, μὰ δὲν τὸν ἄφινε ποτέ...

Ὁ Κοῦπερ ἀνῆκε σὲ καλὴ οἰκογένεια, δὲν εἶχε ὅμως παρὰ πολὺ μικρὴ περιουσία καὶ γι' αὐτό, ὅταν ὁ θεῖος του τοῦ πρότεινε νὰ τὸν διορίση γραμματέα στὴ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων, ὁ νεαρὸς Γουΐλιαμ δέχτηκε τὴν πρότασί του δίχως νὰ τὴν πολυεξετάστη καὶ νὰ τὴν καλοσκεφθῆ. Ὅταν, ὅμως, κατάλαβε τὴν τρέλλα του, ἦταν πειὰ ἀργά. Γιὰ νὰ διοιστῆ γραμματέας τῆς Βουλῆς ἔπρεπε νὰ ὑποστῆ αὐστηρότατες ἐξετάσεις, καὶ μόνο ἡ ἰδέα τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν — σὲ τέτοιο παθολογικὸ βαθμὸ ἦταν δειλὸς — τὸν παρέλυε...

Ἐπὶ ἕξη ὁλόκληρους μῆνες προσπαθοῦσε νὰ ἑτοιμασθῆ γιὰ τὶς ἐξετάσεις, μὰ οἱ κόποι του πήγαιναν χαμένοι. Διάβαζε δίχως νὰ καταλαβαίνη. Συγχρόνως τὸν κατέτρωγε ἕνας ἀκατάπαυστος νευρικὸς πυρετός. «Κάθε φορὰ ποὺ πατοῦσα τὸ πόδι μου, — διηγεῖται σχετικῶς — στὰ γραφεῖα τῆς Βουλῆς, εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἀνεβαίνω στὸ ἰκρίωμα. Καί, ὅμως, τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἐντύπωσι τὴ δοκίμαζα ἕξη μῆνες, καθημερινῶς! Βρισκόμουν, — ἐξακολουθεῖ — σὲ τέτοια φοβερὴ κατάστασι, ὥστε ὧρες-ὧρες μ' ἔπιανε ἕνας παροξυσμὸς ἀπελπισίας, καὶ ὅταν τύχαινε, στὶς ὧρες αὐτές, νὰ εἶμαι μόνος στὴν κάμαρά μου, ξεφωνοῦσα καὶ καταριόμουν τὴ στιγμὴ ποὺ γεννήθηκα, σηκώνοντας τὰ μάτια μου πρὸς τὸν οὐρανό, ὄχι ἱκετευτικά, μὰ γεμάτος ἀπὸ μιὰ καταχθόνια διάθεσι καὶ ἀπὸ ἕνα μίσος φαρμακερὸ καὶ ἀπὸ μιὰ γοερὴ ὀλιγαρτυρία κατὰ τοῦ Πλάσστου».

Ὡστόσο, ἡ ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων πλησίαζε. Ἡ ἀγωνία τοῦ Κοῦπερ ἦταν τόσο φοβερή, ὥστε εὐχόταν νὰ τοῦ συμβῆ ἕνα μεγάλο κακό, νὰ τρελλαθῆ, ν' ἀρρωστήση, νὰ πεθάνη γιὰ νὰ τὶς ἀποφύγη. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα σκέφθηκε νὰ αὐτοκτονήση. Τέλος, μιὰ μέρα, λίγο πρὶν ἀπὸ τὶς ἐξετάσεις, τὸν ἔπιασε ἕνα ξαφνικὸ παραλήρημα, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὁποίου ἔχασε τὰ λογικά του. Τὸν ἔκλειαν τότε σ' ἕνα φρενοκομεῖο. «Τὸ μόνο ποὺ αἰσθανόμουν, γράφει, τὴ στιγμὴ ποὺ πήγαιναν νὰ μὲ κλείσουν μὲ τοὺς τρελλούς, ἦταν μιὰ ἀπέραντη ἀηδία καὶ φρίκη γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου καὶ τὸ τρομερὸ αἴσθημα ὅτι σὲ λίγο θὰ μοῦστελναν οἱ οὐσανοὶ μιὰ φοβερὴ τιμωρία. Νόμιζα πὼς ἤμουν κολασμένος...»

* * *

Ὕστερα ἀπὸ ἕξη μῆνες ξαναβρῆκε τὰ λογικά του ὁ Κοῦπερ, μὰ ἡ τρέλλα τοῦ ἄφηκε μιὰ παράξενη θλίψι σ' ὅλη του τὴ ζωή. Πίστευε πὼς ὁ Θεὸς τὸν εἶχε ὁρισθῆ νὰ ἐγκαταλείψει καὶ ἡ ἀποφασίσεις αὐτὴ τὸν παρέλυε τόσο πολύ, ὥστε ἦταν ἀνίκανος νὰ κάνη μιὰ συνεχῆ ἐργασία...

Γιὰ τὴν καλή του τύχη, ἕνας ἱερεύς, ὁ Ἄνγουϊν, καὶ ἡ γυναίκα του, ἄνθρωποι εὐλαβεῖς καὶ φιλάνθρωποι, περισυνέλεξαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸν Κοῦπερ. Σὲ σπίτι ποὺ ἱερέως ὁ Κοῦπερ, καθὼς δὲν ἔπρεπε νὰ κουράζη ἀκόμα τὸ μυαλό του, ἔκανε διάφορες μηχανικὲς δουλειές, ποὺ δὲν ἀπαιτοῦσαν σκέψι. Ἔφκιανε κλουβιὰ γιὰ κουνέλια, περιποιόταν τὸν κῆπο καὶ τἄτιζε τὰ κατοικίδια ζῶα. Τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἡμέρας διάβαζε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, τραγουδοῦσε ψαλμοὺς μὲ τὸν ἱερέα καὶ τὴ γυναίκα του καὶ μιλοῦσε μαζύ τους γιὰ διάφορα θρησκευτικὰ θέματα. Ἡ ἥσυχη αὐτὴ ζωή, ὁ ὑγιεινὸς ἀέρας τῆς ἐξοχῆς, ἡ βαθειὰ στοργὴ τοῦ ἱερέως καὶ τῆς γυναίκας του, καλυτέρεψαν κάπως τὴν κατάστασι τοῦ Κοῦπερ.

Μὰ ἡ γλυκὲς αὐτὲς στιγμὲς δὲν βάσταξαν πολύ. «Τὸ πνεῦμα μου, γράφει, καὶ ὅταν ἀκόμα εἶνε στὰ καλά του, ἔχει πάντα ἕνα βάθος μελαγχολίας. Μοιάζει μὲ κάποιους βάλτους ποὺ εἶδα, γεμάτους ἀπὸ ἕνα μαῦρο καὶ σάπιο νερὸ καὶ οἱ ὁποῖοι, ὡστόσο, τὶς ἡσυχες μέρες, ἀνταγκαλοῦνε στὴν ἐπιφάνειά τους τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλιου».

Ἔπρεπε νὰ καταβάλη μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ μπορέση νὰ χαμογελάση.

Τὸ χαμόγελό του ἦταν τὸ χαμόγελο ἑνὸς ἀρρώστου ποὺ ξέρει πὼς ἡ ἀρρώστεια του ἦταν ἀγιάτρευτη καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ξεχάση ἢ τοὐλάχιστον, νὰ κάνη τοὺς ἄλλους νὰ τὴν ξεχάσουν. «Ἀλήθεια, γράφει, ξαφνίζομαι κάποτε ποὺ μιὰ σκέψι χαρούμενη ἔρχεται καὶ χτυπάει στὴν πόρτα τοῦ πνεύματός μου, καὶ ἀκόμα περισσότερο, ὅταν μπαίνη μέσα. Μοῦ φαίνεται σὰν ἕνας παλιὰτσος ποὺ μπαίνει διὰ τῆς βίας στὸ δωμάτιο, ὅπου ἀναπαύεται ἕνας νεκρός».

Ὡστόσο, παρ' ὅλη τὴ θλίψι καὶ παρ' ὅλη τὴ μελαγχολία του, ὁ Κοῦπερ ἦταν πολὺ συμπαθητικὸς καὶ ὁ ἱερεὺς Ἄνγουϊν καὶ ἡ γυναίκα του τὸν ἐλάτρευαν, τὸν ἀγαποῦσαν γιὰ τὴν ἀφέλεια, γιὰ τὴν τρυφερότητά του, γιὰ τὴν ἀθῶα του εἰρωνεία, γιὰ τὴ ζωηρὴ παιχνιδιάρικη φαντασία του, γιὰ τὴν ἐξαίσια λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων του καὶ γιὰ τὴ δυστυχία του. Ἡ δυστυχία του προκαλοῦσε πρὸ πάντων τὴ συμπάθεια τῆς κ. Ἄνγουϊν. Ὁ Κοῦπερ ἦταν ἀπὸ τοὺς ἄντρες ἐκείνους, στοὺς ὁποίους ἡ γυναῖκες ἀφοσιώνονται, ποὺ τοὺς ἀγαποῦνε σὰν μητέρες, ἀπὸ εὐσπλαγχνία στὴν ἀρχή, ἀπὸ ἔλξι κατόπιν, γιατὶ μονάχα στοὺς ἄντρες αὐτοὺς, τοὺς τρυφερούς, τοὺς ντελικάτους, τοὺς πληγωμένους ἀπὸ τὴ ζωή, βρίσκουν τὴ φυσικὴ ἐκείνη εὐγένεια, τὴν ἀδιάκοπη προσοχὴ καὶ λεπτότητα, τὶς χίλιες-μύριες περιποιήσεις ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ εὐαίσθητή των ψυχὴ ἔχει τόση ἀνάγκη.

* * *

Μὰ ὁ Κοῦπερ εἶχε ἕνα ἄλλο χάρισμα, σπάνιο, ἐξαιρετικό, ποὺ τὸν ἔκανε πιὸ ἀξιαγάπητο ἀκόμα στὰ μάτια τοῦ ζεύγους Ἄνγουϊν. Ἦταν ποιητής. Ἔγραφε τοὺς στίχους του ἁπλὰ καὶ ἀβίαστα γιὰ ν' ἀπασχολῆται μὲ κάτι, ὅπως ἄφκιανε τὶς φωλιὲς γιὰ τὰ κουνέλια, ὅπως περιποιόταν τὸν κῆπο, ὅπως τἄτιζε τὰ ζῶα. Καὶ ὅσο γιὰ θέματα δὲν ἤταν ἀνάγκη νὰ ψάξη γιὰ νὰ τὰ βρῆ. Καὶ τὸ παραμικρότερο θέμα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, καὶ τὸ πιὸ ἀσήμαντο περιστατικὸ τὸν ἐνέπνεαν· μιὰ δροσάτη χωριατοπούλα ποὺ περνοῦσε μὲ τὸν πατέρα της στὸ χέρι, ἕνα ἄρστρο ποὺ τσέρναγν ἀργὰ στὰ βάθη τοῦ ὁριζόντα δυὸ βωδία, μιὰ πηγὴ ποὺ κυλοῦσε μουρμουρίζοντας πάνω στὰ γαλάζια γαλίκια.

Ὅταν γύριζε ἀπὸ τοὺς περιπάτους του, κλεινόταν σ' ἕνα μικροσκοπικὸ κιόσκι ποὺ τὸ παράθυρό του ἔβλεπε στὸν λαχανόκηπο τοῦ κτήματος, καὶ ἡ πόρτα ἀνοιγε σὲ ἕναν μικρὸ κῆπο γεμάτο ἀπὸ γαρύφαλα, τριαντάφυλλα καὶ ἀγιοκλήματα καὶ μέσα στὴ φωλίτσα του αὐτή, ἔγραφε τὰ ποιήματά του.

Τὸ βράδυ, καθισμένος κοντὰ στὴν κ. Ἄνγουϊν, ἐνῶ ἐκείνη τοῦ ἔπλεκε κάποιο ζεστὸ μάλλινο ροῦχο γιὰ τὸν χειμῶνα, ὁ Κοῦπερ διάβαζε τὰ ποιήματα, ποὺ εἶχε γράψει κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἢ ἄκουγε, μὲ ὕφος ρεμβῶδες, τοὺς ἀκαθορίστους θορύβους ποὺ ἔφταναν ἀπ' ἔξω. Κάποτε ξαφνικὰ τὰ σκυλιὰ ἀλυχτοῦσαν. Ἡ κ. Ἄνγουϊν ἀλαφιαζόταν. Μὰ ὁ Κοῦπερ δὲν ἀνησυχοῦσε. "Ἠξερε πὼς εἶνε ὁ ταχυδρόμος «ἀγγελιοφόρος ἑνὸς κόσμου γεμάτου ἄγγελοις καὶ φροντίδες, φορτωμένος τὰ νέα ὅλης τῆς γῆς».

Καὶ ὁ Κοῦπερ, συνεχίζοντας τὸ ποίημά του αὐτὸ γιὰ τὸν ταχυδρόμο, γράφει:

«Χαρούμενα σφυρίζει ὁ καλὸς ἄνθωπος, ἐνῶ ἀκουμπάει πάνω στὸ τραπέζι τὸ πολύτιμο πακέτο. Γράμματα, ἐφημερίδες, βιβλία, περιοδικά. Ἡ χίλιες-μύριες φωνὲς, ποὺ μᾶς φτάνουν ἀπὸ τὸ Λονδίνο καὶ ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Κρίστε τώρα, ἀνάψτε γερὰ τὴ φωτιά, κλεῖστε καλὰ τὰ παντζούρια, κατεβάγγεόρα θὰ σουρίξη βγάζοντας τὸν ἐλαφρό της ἀτμό, ἂς εὐχηθοῦμε τὴν καλημέρα στὸ εἰρηνικὸ βράδυ ποὺ φτάνει». Τότε ἡ κ. Ἄνγουϊν συνέχιζε τὸ πλέξιμό της. Μὰ ὁ Κοῦπερ ξεδίπλωνε τὶς ἐφημερίδες, ἄνοιγε καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἡ ὕστερα ἀπὸ μέρες, ἀπὸ τὶς εἰδήσεις ποὺ διάβαζε, τὶς κάθε λογῆς, ἀπὸ τὰ διάφορα γεγονότα, πολιτικά, κοινωνικά, φιλολογικά, ὡς καὶ ἀπὸ τὶς ἀγγελίες ἀκόμα, ἔγραφε τὴ δική του ἐφημερίδα μὲ στίχους, ὅπου τὰ θελγόταινε ὅλ' αὐτὰ μὲ τὸν πιὸ θελκτικό, μὲ τὸν πιὸ χαριτωμένο, μὲ τὸν πιὸ ποιητικὸ τρόπο.

Ὡστόσο, ὁ Κοῦπερ δὲν ἦταν εὐτυχισμένος. «Ἡ καρδιὰ τῶν χριστιανῶν, γράφει, εἶνε βουτηγμένη στὴ λύπη, συγχρόνως ὅμως, καὶ στὴ χαρά. Τὴν τρυποῦνε ἀγκάθια, μὰ εἶνε στεφανωμένη καὶ ἀπὸ ρόδα. Ἐνῶ ἔγω τ' ἀγκάθια δίχως τὰ ρόδα. Τὸ ρόδο μου εἶνε ἕνα ρόδο γεμωνιατίκο. Τὰ πέταλά του μαράθηκαν, μὰ τὸ ἀγκάθι μένει».

Ὁ θάνατος τοῦ ὑπῆρξε τραγικὸς σὰν ὅλη του τὴ ζωή. Στὴν ἐπιθανάτιο κλίνη του ὁ ἱερεὺς τοῦ ἔλεγε νὰ πιστεύη στὴν εὐσπλαχνία τοῦ Λυτρωτοῦ, ποὺ θὰ σώσει μιὰ μέρα τὶς ψυχὲς ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Κοῦπερ ἔβγαλε μιὰ φοβερὴ κραυγὴ καὶ παρακάλεσε τὸν ἱερέα νὰ μὴν τοῦ λέγη τέτοιες παρηγορίες. Εἶχε τὴν ἀπέραντη πεποίθησι πὼς ἦταν γιὰ πάντα κολασμένος. Τὴν εἶχε σ' ὅλη του τὴ ζωή, Τὴν διατήρησε, λοιπόν, ὡς τὴ στιγμὴ τοῦ θανάτου του.

ΣΟΦΙΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

(Τοῦ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ)

Ἂν ἤμουν θεὸς κι' ἐπρόκειτο νὰ δημιουργήσω τὸν κόσμο, θὰ ἔπλαττα τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναῖκα, ὄχι κατ' εἰκόνα τῶν μεγάλων ἀνθρωποειδῶν πιθήκων, ἀλλὰ καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἐντόκων. Τὰ ὁποῖα ἀφοῦ γεννηθοῦν καὶ ζήσουν ὡς σκουλήκια, μεταμορφώνονται στὸ τέλος τῆς ζωῆς των σὲ χρυσαλλίδες. Τότε πειὰ δὲν ἔχουν ἄλλη φροντίδα παρὰ πῶς νὰ εἶνε ὡραῖα καὶ πῶς νὰ ἐρωτεύωνται. Ἔτσι θάβαζα τὴ νεότητα στὸ τέλος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Μερικὰ ἔντομα καλῶς θὰ ξέρετε, στὴν τελευταία μεταμόρφωσί τους ἔχουν μονάχα φτερούγια, ἐνῶ στερεοῦνται ἐντελῶς στόμαχου. Τὴν ἐξιδανικευμένη αὐτὴ μορφὴ τὴν παίρνουν μονάχα γιὰ ν' ἀγαπήσουν, ἔστω καὶ γιὰ μίαν ὥρα κ' ἔπειτα νὰ πεθάνουν. Ὁμοιους μὲ τὰ ἔντομα αὐτὰ θὰ δημιουργοῦσα τοὺς ἀνθρώπους, ἂν ἤμουν Θεός!

* * *

Οἱ γέροι εὐχαριστοῦνται ἰδιαιτέρως νέαν προσκολλημένοι στὶς παλιὲς πεποιθήσεις καὶ ἰδέες τους. Γι' αὐτὸ οἱ ἱθαγενεῖς τῶν νήσων Φίντζι, σκοτώνουν τοὺς γονεῖς των ὅταν τοὺς ἰδοῦν νὰ... ξεκουτιαίνουν ἐπικινδύνως. Διευκολύνουν ἔτσι τὴν ἐξέλιξι, ἐνῶ ἐμεῖς ἐπιβραδύνουμε τὴν πρόοδο βάζοντας τοὺς κρονολήρους μέσα στὶς Ἀκαδημίες.

* * *

Ἡ τέχνη δὲν ἔχει ὡς ἀντικειμενικὸ σκοπὸ της τὴν ἀλήθεια. Τὴν ἀλήθεια πρέπει νὰ τὴν ζητᾶμε ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη, γιατὶ ἡ φιλολογία δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς δώση παρὰ μονάχα τὴν ὠμορφιά. Ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας δὲν ἔζησαν ποτὲ στὴν πραγματικότητα. Ἐν τούτοις μᾶς συγκινοῦν σὰν νὰ ζοῦν ἀκόμα σήμερα κοντά μας.

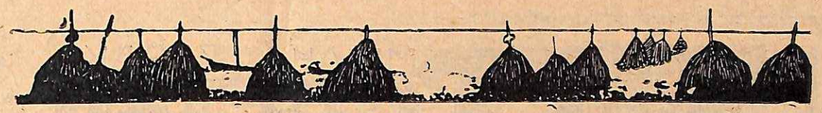

Η ΞΕΝΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΠΑΛΛΑΝΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ

(Μπαλλάντα Γάλλου τροβαδούρου)

Ζοῦσε μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ, σ' ἕναν παλιὸ πύργο, ἕνας ἱππότης σκληρὸς κι' ἀπάνθρωπος πρὸς ὅλους τοὺς ὑπηκόους του, δεσποτικὸς κι' ἀγέρωχος πρὸς ὅλους τοὺς δικούς του. Τὰ δαιδαλώδη καὶ ὑγρὰ ὑπόγεια τοῦ πύργου του νύχτα καὶ μέρα ἀντηχοῦσαν ἀπὸ τοὺς βόγγους καὶ τοὺς θρήνους τῶν δυστυχισμένων, ποὺ ὁ κακὸς πυργοδεσπότης εἶχε φυλακίσει ἐκεῖ μέσα.

Ἡ γυναίκα του, ἡ γλυκειὰ Γιολάντα, ἔκλαιγε πολλὲς φορὲς χαϊδεύοντας τὸ μοναχοπαίδι της καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ φέρνεται πιὸ μαλακά. Μὰ αὐτὸς ἔμεινε ὅπως πάντοτε τραχὺς κι' ἀλύγιστος.

Μιὰ μέρα ὁ σκληρὸς ἱππότης συνάντησε στὸ δρόμο του μιὰ φτωχὴ γυναῖκα πνιγμένη μέσ' στὸ αἷμα της καὶ μισοπεθαμένη, μὲ τὸ μικρὸ παιδάκι της ξαπλωμένο πλάϊ καὶ τὸν ἄντρα της λίγο πιὸ κεῖ σκοτωμένο.. Ἡ δυστυχισμένη, μόλις ἄκουσε τὰ βήματα τοῦ ἀλόγου τοῦ ἱππότου, σήκωσε τὸ κεφάλι της.

—Ἀφέντη μου, φώναξε, λυπήσου με ποὺ ξεψυχῶ καὶ δός μου λίγο νερὸ μέσα σ' αὐτὸ τὸ κυπελλο νὰ σβύσω τὴ δίψα ποὺ μὲ καίει.

Μὰ ὁ ἱππότης τὴν κύτταξε περιφρονητικὰ καὶ χωρὶς νὰ τῆς δώση ἀπάντησι, στηρούνισε τ' ἄλογό του κ' ἀπομακρύνθηκε. Ἡ σκληρὴ καρδιὰ του οὔτε τότε δὲν ἐλύγισε. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὴν καταράστηκε. Γι' αὐτὸ ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας του σήμανε τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Κι' ἐνῶ ὁ σκληρὸς ἱππότης κάλπαζε ἀγέρωχος, ἔνοιωσε ξαφνικὰ τὸ κύπελλο τῆς φτωχῆς γυναίκας κρεμασμένο στὸ στήθος του κι' ἄκουσε μιὰ φωνὴ ποὺ τοῦλεγε:

—Τράβα τὸ δρόμο σου!... Θὰ σταματήσης μονάχα ὅταν γεμίσης τὸ κύπελλο αὐτό!

Σπουγμένος ἀπὸ μιὰ δύναμι ἀκατανίκητη πέρασε ὁ ἱππότης μπροστὰ ἀπ' τὸν πύργο του, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ σταματήση. Κι' ἄρχισε ἀπὸ τότε ἕνα παράξενο, μακρυνὸ ταξεῖδι, χωρὶς σκοπὸ, χωρὶς τέλος, χωρὶς σταματημὸ κι' ἀνάπαυσι.

Κάποτε διαβαίνοντας κοντὰ ἀπὸ μιὰ βρύσι θέλησε νὰ γεμίση τὸ κύπελλο. Μὰ τὸ νερὸ ἔφευγε κι' ἔπεφτε μέσα σὲ συρματένια σιδερογροθιά. Ὀργίστηκε τότε ὁ ἱππότης κὶ βλασφήμησε τὴ μοῖρα τοῦ καὶ τὸ Θεό, ποὺ δὲν τὸν φώτιζε τί ἔπρεπε νὰ κάμη.

Ἔτσι πέρασε σὰν κυνηγημένος ἀπὸ μιὰ φουχτὴ κατάρα κάμπους, ποτάμια καὶ βουνά, ἔτσι περπάτησε ὅλον τὸν κόσμο ἔχοντας κρεμασμένο πάντοτε στὸ στῆθος του τὸ κύπελλο ποὺ κουδουνίζε ἀπαίσια.

Στὸ παράξενο αὐτὸ ταξεῖδι του ἡ μᾶλλον στὴ λαχανιασμένη αὐτὴ φυγή του, γνώρισε πολλὲς δυστυχίες, ἄκουσε πολλοὺς θρήνους, εἶδε ποτάμια δάκρυα καὶ τρέχουν. Μὰ ποτὲ δὲν ἐμαλάχτηκε ἡ καρδιά του ἡ ἀλύγιστη.

Τέλος ὕστερα ἀπὸ χρόνια πολλὰ, ὁ δρόμος τὸν ξαναφερε πάλι στὴν πατρίδα του. Μέρες πολλὲς πλανιόταν γύρω ἀπὸ τὸν πύργο του, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ σταματήση.

Ἕνα βράδυ, εἶδε τὴ γυναίκα του τὴν καλόκαρδη Γιολάντα, νὰ περνάη κοντά του. Τὴ γνώρισε ἀμέσως, ἂν κι' ὁ χρόνος εἶχε ἀσπρίσει τὰ μαλλιά της κ' εἶχε κυλακώσει τὴν ὄψι της. Τὴ συνόδευε ἕνας νέος ὡραῖος ἱππότης, ποὺ τὰ γαρακτηριστικά του τοῦ θύμιζαν τὸν ἑαυτό του, τὰ παλιὰ τὰ χρόνια τότε ποὺ ἤταν κι' αὐτὸς νέος καὶ δυνατός. Κατάλαβε πὼς ὁ νέος ἐκεῖνος θάταν ὁ γυιός του τὸ μικρὸ παιδάκι ποὺ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της ἡ Γιολάντα καὶ ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε γιλήσει ὁ σκληρὸς πατέρας.

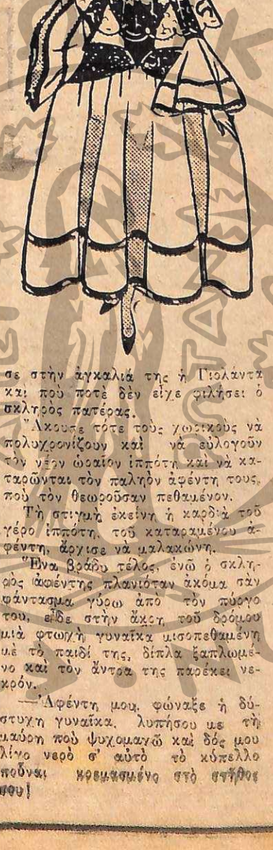

Ἄκουσε τότε τοὺς γωνικοὺς νὰ πολυχρονίζουν καὶ νὰ εὐλογοῦν τὸν νέον ὡραῖον ἱππότη καὶ νὰ καταρῶνται τὸν παλιὸν ἀφέντη τους, ποὺ τὸν θεωροῦσαν πεθαμένον.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ καρδιὰ τοῦ γέρου ἱππότη, τοῦ καταραμένου ἀφέντη, ἄρχισε νὰ μαλακώνη.

Ἕνα βράδυ τέλος, ἐνῶ ὁ σκληρὸς ἀφέντης πλανιόταν ἀκόμα σὰν φάντασμα γύρω ἀπὸ τὸν πύργο του, εἶδε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου μιὰ φτωχὴ γυναῖκα μισοπεθαμένη μὲ τὸ παιδί της, δίπλα ξαπλωμένο καὶ τὸν ἄντρα της παρέκει νεκρόν.

—Ἀφέντη μου, φώναξε ἡ δύστυχη γυναῖκα. Λυπήσου με τὴ μαύρη ποὺ ψυχομαγῶ καὶ δός μου λίγο νερὸ σ' αὐτὸ τὸ κύπελλο ποὺ νὰ κρεμασμένο στὸ στῆθος σου!

Ὁ καταραμένος γέρος ἱππότης ἔνοιωσε τότε τὴν καοδιά του νὰ πονῆ. Θυμήθηκε τὴν περασμένη του ζωή, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ὑπέφεραν ἐξ αἰτίας του κι' ἕνα ζεστὸ δάκρυ — τὸ πρῶτο δάκρυ ἀπὸ τότε ποὺ ἔνοιωσε τὸν κόσμο —κατρακύλησε ἀπ' τὰ μάτια του. Τὸ δάκρυ ἐκεῖνο ἔπεσε μέσα στὸ κύπελλο καὶ — ὦ! θαῦμα!... — τὸ κύπελλο ἀμέσως γέμισε!...

Κι' ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ γέρο ἱππότης λύθηκε ἀπὸ τὴν τρομερὴ κατάρα ποὺ τὸν βάρυνε...

....

ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ

(Ἀγνώστου Ἄραβος ποιητοῦ)

Μ' ἐσταμάτησε ἡ ὠμορφιὰ στὸ δρόμο καὶ μοῦ εἶπε νὰ τῆς γράψω ἕνα ποίημα—ξόρκι, γιὰ νὰ τῶχη φυλαγτό της.

—Καὶ θάμαστε μόνοι οἱ δυό μας ὅταν θὰ σοῦ τὸ γράψω;

—Ναί...

Κι' ἀληθινά, μείναμε μόνοι ὥρα πολλή. Θὰ μὲ ρωτήσετε τώρα ἂν ἔγραψα τὸ ποίημα γιὰ τὸ φυλαγτό της κι' ἂν ἀγοπόρησα...

Δὲν ξέρω ἂν ἔγραψα τίποτα στὸ γαστί, ἂν πῆρα κάν τὴ πέννα στὸ χέρι μου, μὰ θυμᾶμαι πὼς ἡ καρδιά μου γνώρισε τὶ γλυκύτερη λαγτάρα ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ τραγούδησε τ' ἀμίλητο τραγοῦδι ποὺ ἀκόμα δὲν ἐγράφτηκε.

«Πέταξε τὸ φακιόλι πίσω, τῆς εἶπα ἄμα μείναμε μόνοι. Γιατὶ σκεπάζεσαι; Σκεπάζεσαι ποτὲ τὸ λουλούδι τοῦ ἀγροῦ; Κι' ἐσένα λουλούδι σ' ἔκαμε ὁ Θεός, στολίδι κι' ὠμορφιὰ τῆς γῆς...

Πέταξε τὸ φακιόλι πίσω κι' ἄφησε τὸν κόσμο νὰ σὲ ἰδῆ καὶ νὰ πῆ πὼς δὲν ὑπάρχει ἄλλη γυναῖκα ὠμορφότερη ἀπὸ σένα!

Πέταξε τὸ φακιόλι πίσω. Νὰ μὴ σὲ σκεπάζη, γαριτωμένη μου, ἄλλος πέπλος παρὰ τὸ φῶς ποὺ ζωντανεύει τὴν ὠμορφιά σου...

Γιατὶ νὰ κρύβης τὰ μεγάλα καθάρια μάτια σου, τὰ στεφανωμένα μὲ μεταξωτὲς βλεφαρίδες;

Σήκωσε, γαριτωμένη μου, τὰ βλέφαρά σου πρὸς ἐμένα καὶ πέταξε τὸ φακιόλι πίσω.

Πρέπει γιὰ τὸν ἑαυτό σου νὰ δοξασθῆς καὶ νὰ τοῦ κόσμου τὸ θαυμασμὸ νὰ ζῆς!»

Ἀφοῦ τῆς εἶπα τὸ τραγοῦδι αὐτό, θέλησα κίολας νὰ τῆς τὸ κρεμάσω γιὰ φυλαγτὸ μ' ἕνα φιλὶ μου στὸ στῆθος.

Τῆς φίλησα πρῶτα τὰ γέρια, λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ βραγιόλι, ἔπειτα στὸ μέτωπο λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ φερετζέ.

Μὰ τὸ φυλαγτὸ πρέπει νὰ κρεμιέται στὸ στῆθος, ἐκεῖ. Λίγο πιὸ κάτω ἀπ' τὸ λαιμό. Ἐκεῖ πῆγα νὰ τὴν φιλήσω, ὅταν ξαφνικὰ ἡ ὠμορφιὰ μου ἔγειρε λιποθυμισμένη στὰ χέρια μου σὰν ἀκρωμένος κρίνος.

«Ἀλλοίμονο, τὸ ξόρκι δὲν τὴν γλύτωσε ἀπὸ τὸ κακό!...

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο περίφημος ἀπὸ τὴν ἱστορία 'Ιταλὸς τυχοδιώκτης Κονσίνο Κονσίνι, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ γίνῃ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας, εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν Γκιζέλλα, τὴν κόρη τοῦ θανασίμου ἐχθροῦ του, δουκὸς τοῦ 'Αγκουλέμ, ὁ ὁποῖος συνομοτεῖ γιὰ ν' ἀνατρέψῃ ἀπ' τὸ θρόνο τὸ νεαρὸ βασιλέα Λουδοβίκο 13ο καὶ ν' ἀνακηρυχθῇ αὐτὸς βασιλεύς. Στὰ σχέδιά του αὐτὰ τὸν βοηθεῖ ἐξαιρετικὰ κι' ἡ κόρη του, τὴν ὁποία σκοπεύει νὰ παντρέψῃ μὲ τὸ μαρκήσιο Σὲν-Μάρς, θέλοντας ἔτσι νὰ ἐξασφαλίση τὴν ὑποστήριξί του. 'Η Γκιζέλλα, ἡ ὁποία δὲν ξέρει τὸν Σὲν-Μάρς, ἀκούει ὡς τόσο εὐχαρίστως τὸν πατέρα της νὰ τῆς μιλάη γι' αὐτὸ τὸ συνοικέσιο, γιατὶ ἀπὸ τὴν περιγραφὴ ποὺ τῆς κάνει, νομίζει πὼς ὁ Σὲν-Μάρς δὲν εἶν' ἄλλος ἀπὸ ἕναν ὡραῖο ἱππότη ποὺ συνάντησε στὸ δρόμο της καὶ τῆς ἔκανε βαθειὰ ἐντύπωσι. 'Ο ἱππότης αὐτὸς ὅμως εἶνε ὁ ἥρως μας ὁ Καπεστάν, ἕνας τύπος φτωχοῦ, ἀλλὰ γενναίου ἐπαρχιώτου εὐπατρίδου, ἐπειτὰ ἀπὸ πολλὰ κατορθώματα, σώζει τέλος, χωρὶς νὰ τὸν ξέρῃ, ἀπὸ βέβαιο θάνατο καὶ τὸν βασιλέα Λουδοβίκο 13ο, τοῦ ὁποίου τὸ ἀλλογο, ποὺ τὸ μέθυσε ἐπίτηδες ἡ γυναῖκα τοῦ Κονσίνι Λεονώρα, ἀφηνίασε καὶ λίγο ἔλειψε νὰ τὸν σκοτώσῃ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

'Από τὴ στιγμὴ αὐτή, ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ἦταν πειὰ ὁ πάντοτε καχύποπτος Λουδοβίκος Δέκατος Τρίτος τῆς ἱστορίας!

'Ο νεαρὸς βασιλεύς, σηκώνεται ἀπότομα καὶ ψάχνει ὁλόγυρα γιὰ νὰ βρῇ τὸν 'Αλμπὲρ ντὲ Λυῦν. Τὸν βρίσκει, τελοσπάντων, κι' ἀμέσως ἐκεῖνος βγάζει μιὰ κραυγὴ χαρᾶς...

—Σωθήκατε, Μεγαλειότατε ; φωνάζει.

—Ναί, σώθηκα, καλέ μου Λυῦν! ἀπαντάει ὁ Λουδοβίκος, συγκινημένος.

—Σωθήκατε;! ξαναφωνάζει ὁ Λυῦν, κι' ἀπὸ μέσα του προσθέτει: Σώθηκα κ' ἐγώ!...

Καὶ πραγματικά, ὁ Λυῦν, λέγοντάς το αὐτό, δὲν συλλογιζόταν παρὰ τὸν ἑαυτό του. 'Αν ὁ βασιλεὺς σκοτωνόταν, ἤξερε καλὰ τί τὸν περίμενε. 'Ο βασιλεὺς ἦταν ἡ μόνη του ἐλπίδα, ὁ μόνος λόγος τῆς ὑπάρξεώς του. Στήριξε σ' αὐτὸν ὅλα τὰ ὄνειρα τῆς προσεχοῦς του ἀποκαταστάσεως. Κι' ἀκόμα, στὴν προσήλωσι αὐτή, συντελοῦσε καὶ τὸ μῖσος τὸ βαθύτατο ποὺ ἔτρεφε πρὸς τὸν Κονσίνι...

—Μεγαλειότατε, πρέπει νὰ γυρίσετε στὸ Λοῦβρο, εἶπε ὁ Λυῦν, μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀκόμα ἀπὸ συγκίνησι. "Α! πόσο τρόμαξα! Ποτέ, ποτέ μου, στὴ ζωή μου, δὲν ἔνοιωσα τόσο μεγάλο τρόμο!

'Ο βασιλεὺς χαμογέλασε. 'Ο Λυῦν σάλπισε μὲ τὸ κέρας γιὰ νὰ συνάξῃ τοὺς ἀκολούθους καὶ τοὺς εὐγενεῖς. 'Ο Λουδοβίκος 13ος ἑτοιμάστηκε νὰ ξεκινήσῃ. Ξαφνικὰ ὅμως στάθηκε, χύτησε μὲ τὸ χέρι του τὸ μέτωπό του καὶ ψιθύρισε:

—Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος λίγο ἔλειψε νὰ σκοτωθῇ γιὰ μένα κι' ὅμως ἐγὼ μόλις τοῦ εἶπα ἕνα ξερὸ κι' ἁπλὸ εὐχαριστῶ, χωρὶς νὰ προσθέσω οὔτ' ἕνα λόγο φιλικό! "Ημουν τόσο κατατρομαγμένος, ὥστε οὔτε φρόντισα νὰ μάθω τ' ὄνομά του...

—Μεγαλειότατε, ἂς γυρίσουμε στὸ Λοῦβρο!

—"Οχι, Λυῦν, τὸ κυνηγὶ ἐξακολουθεῖ!

* * *

'Η ὥρα εἶνε ἕντεκα. 'Ο Καπεστάν, ἀφοῦ ἔσωσε χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, τράβηξε ὡς τὸ Μεντόν. Κάθησε κάτω ἀπὸ μιὰ συκιάδα τῆς «Κλέφτρας Κίσσας», μὲ τὸ κεφάλι ἀδειο, τὸ μυαλό χαμένο, κουρασμένος κι' ἀποκαμωμένος. 'Ο νοῦς του ἦταν πάντα στὴ Γκιζέλλα.

"Ξαφνα, ἡ ματιά του ἔπεσε στὸ μυστηριῶδες σπίτι, στὸ ὁποῖο εἶχε μπῆ πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες, κ' εἶχε βρῇ τὸ στρωμένο τραπέζι, τὴ στολὴ καὶ τὰ χρήματα.

Μιὰ μεγάλη περιέργεια τὸν κυρίευσε σὰν δίψα ξαφνικὴ τοῦ μυστηρίου! Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, τ' ἀποφάσισε! "Εκανε γρήγορα τὸ γῦρο τοῦ μυστηριώδους σπιτιοῦ, μπῆκε μέσ' στὴν αὐλή του, πέρασε μέσ' ἀπὸ τὰ θάτα καὶ τ' ἀγκάθια, ποὺ ὁ ἥλιος τώρα τὰ φώτιζε, κ' ἔξαφνα στὸ πρῶτο σκαλοπάτι ἀντίκρυσε μιὰ λευκὴ μορφή. 'Ηταν ἡ τρελλὴ Βιολέττα..

'Ο Καπεστὰν τὴν πλησίασε. Τὴ χαιρέτησε μ' ἕνα κίνημα ἱπποτικὸ κ' εὐγενικό. Αὐτὴ ὅμως φαινόταν σὰν νὰ μὴ τὸν βλέπῃ. Κύτταζε κάτι, μακρυά, σὰν νὰ παρακολουθοῦσε κάποιον ποὺ ἔφευγε, καὶ ψιθύρισε:

—Δοῦξ τοῦ 'Αγκουλέμ, δὲν εἶμαι πειὰ ἡ δούλισσα, ἡ τρισαγαπημένη σου;...

—'Ο δοῦξ τοῦ 'Αγκουλέμ! μούγκρισε ἀμέσως ὁ ἱππότης. "Ω, κυρία, κυρία, ἀκοῦστε με!...

—Ποιὸς εἶστε σεῖς; εἶπε τότε ἡ Βιολέττα, γυρνῶντας τὴ ματιά της πρὸς αὐτόν. "Α, εἶστε σεῖς! Σᾶς ξέρω! Σᾶς εἶχα πῆ νὰ ρθῆτε, μόλις θὰ σᾶς φωνάξω...

—Κυρία... μὰ λέξ...μὰ λέξι, μοναχά... Πρόκειται γιὰ τὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ θέλω νὰ σώσω, θυσιάζοντας ἔστω καὶ τὴ ζωή μου...

'Η τρελλὴ χαμογέλασε:

—Σᾶς φώναξα καὶ ἤρθατε! Καὶ κάνατε καλά!...

—Κυρία! Εἴπατε πρὸ ὀλίγου κάποιο ὄνομα! Τ' ὄνομα τοῦ δουκὸς τοῦ 'Αγκουλέμ. Πέστε μου, νὰ χαρῆτε! Τὸν γνωρίζετε; Ξέρετε ποῦ μπορῶ νὰ τὸν προλάβω; Μιλῆστε, ἔλεος!...

'Η Βιολέττα πέρασε ἀργὰ τὸ χέρι της στὸ μέτωπό της.

—"Ακουσα, εἶπε, ἄκουσα γιὰ τὶς εἰκοσιδυὸ Αὐγούστου. Ναί, ναί. αὐτὸ τ' ἄκουσα καλά. Εἴπατε πὼς θέλετε νὰ τὸν βρῆτε;...

—Γιὰ νὰ τὸν σώσω, κυρία! φώναξε ὁ Καπεστάν, μὲ τέτοιο τόνο, ὥστε ἔκανε τὴ Βιολέττα νὰ ριγήσῃ.

—Γιὰ νὰ τὸν σώσετε; ψιθύρισε. "Ας εἶνε! "Ας τὸν σώσουμε! 'Ελᾶτε πάλι νὰ μὲ βρῆτε στὶς εἰκοσιδυὸ Αὐγούστου, ὅταν ὁ ἥλιος βασιλεύει, ἐκεῖ στὰ δάση, πέρα, ἐλᾶτε τότε, ποὺ σᾶς λέω, καὶ θά...ναί...ἀκοῦστε! "Ω, μὰ ποιὸς εἶστε; Τί γυρεύετ' ἐδῶ πέρα; Σωπᾶτε...ἀκοῦστε... κάποιος κλαίει...

Κι' ἡ τρελλὴ ξαφνικὰ ξέσπασε σ' ἕνα γέλιο, στριγγὸ καὶ φοβερό, καὶ τράβηξε στὰ θάθη τοῦ σπιτιοῦ. 'Ο Καπεστὰν ἔκανε μιὰ κίνησι νὰ τρέξῃ πίσω της, ἀλλ' αὐτὴ γύρισε τότε καὶ τὸν κύτταξε μ' ἕνα βλέμμα τόσο ἐπιβλητικό, καὶ μὲ μιὰ χειρονομία τόσο ἡγεμονικὴ κ' ἐπίσημη, ποὺ τὸν κάρφωσε στὴ θέσι του. 'Εξωφρενῶν, ὁ Καπεστὰν ἔτρεξε στὸ ἄλογό του, τὸ καβάλλησε καὶ καλπάζοντας ὥρμησε ἀκάθεκτος στὸ δάσος. Συλλογιζόταν:

—Εἶνε μιὰ φτωχὴ τρελλή! Μοῦ εἶπε στὶς εἰκοσιδυὸ Αὐγούστου κατὰ τὸ βασίλεμα τοῦ ἥλιου. Γιατὶ νὰ μοῦ πῆ αὐτὴ τὴ μέρα; Λόγια τρελλά, δίχως ἄλλο...

Κάλπαζε στὴν τύχη, μέσ' στὰ μονοπάτια, ποὺ παρουσιαζόντουσαν μπροστά του. Σκέψεις, εἰκόνες, ἀναμνήσεις, στροβιλιζόντουσαν τώρα μέσ' στὸ κεφάλι του, παράδοξες κ' ἀλληλοσυγκρουόμενες. Τὸ κεφάλι του γνώτανε βαρύ. Ξαφνικὰ πρόσεξε, ὅτι ὁ Φτερωτὸς εἶχε σταματήσει ὄχι μακρυὰ ἀπ' τὸ μεγάλο δρόμο, καὶ πὼς αὐτὸς ἦταν ἀκίνητος στὴ σέλλα του, ἀφηρημένος καὶ συλλογισμένος, ἐνῶ ἀκόμα νόμιζε πὼς ἐκάλπαζε...

—Γιατί αὐτὴ ἡ κούρασι; ἔκανε τινάζοντας τὰ μέλη του. "Ε, τότε, ἀφοῦ τὰ βλέφαρά μου κλείνουν μόνα τους, ἀφοῦ τὸ μυαλό μου εἶνε τόσο θολωμένο κι' ὁ Φτερωτὸς σταμάτησ' ἐδῶ πέρα, θὰ πῆ πὼς πρέπει κ' ἐγὼ νὰ κοιμηθῶ στὸν ἴσκιο τοῦ γεροῦ αὐτοῦ ἐλάτου! "Ας κοιμηθοῦμε, τὸ λοιπόν, ἀφοῦ εἶν' ἔτσι...

Ξεπέζεψε, ξαπλώθηκε κάτω ἀπ' τὸ ἔλατο, μέσ' στὸ πυκνὸ χορτάρι, κ' ἔκλεισε τὰ βλέφαρα ἀμέσως...

XV
ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΚΑΠΕΣΤΑΝ

"Ας ἐπανέλθουμε στὸ μαρκήσιο ντὲ Σὲν-Μάρς καὶ ἂς παρακολουθήσουμε τὰ ταραγμένα καὶ γαλμένα βήματά του. 'Ο Σὲν-Μάρς, λοιπόν, ἀφοῦ ἔφυγε ἀπ' τὴν «Κλέφτρα Κίσσα», ξανάρχισε τὶς λυσσαλέες ἀναζητήσεις του. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως κάλπαζε πρὸς τὴ διεύθυνσι τοῦ Παρισιοῦ. Εἶχε συναντήσει στὸ δρόμο του τρεῖς ἱππεῖς προσωποφόρους,—ἀτοῦς ὁποίους, σημειωτέον, δὲν ἔδωσε καμιὰ προσοχή. ἀπορροφημένος, καθὼς ἦταν, ἀπ' τὰ ἐκδικητικά του σχέδια—καὶ τοὺς προσπέρασε, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσε δεξιά του ἕνα δυνατὸ χλιμίντρισμα καὶ γυρίζοντας τὰ μάτια του πρὸς τὴ μεριὰ ἐκείνη, εἶδ' ἕν' ἄλογο, μὲ τεντωμένο τὸ λαιμό, ποὺ τὸν κυττοῦσε, καὶ σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ ζῶο, στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου, ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ κοιμότανε βαθειά... 'Ο Σὲν-Μὰρς ἔβγαλε μιὰ τρομερὴ φωνὴ καὶ πήδηξε κάτω ἀπ' τὴ σέλλα του, συζυλιάζοντας:

—Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος καὶ νὰ σηκώσῃ! Δὲ μὲ γελοῦν τὰ μάτια μου! Εἶνε ὁ Καπεστάν!

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ ἱππότης κοιμόταν γιὰ καλά, γιατὶ δὲν ἄκουσε τίποτε.. Κοιμόταν, ἀγασαίνοντας βαθειά, σὰν ἄνθρωπος ποὺ βλέπει τερπνὰ πράματα κι' ὡραῖα, ταξειδεύοντας στὸν κόσμο τῶν ὀνείρων... 'Ο Σὲν-Μὰρς ξυφούλκησε ἀμέσως καὶ χτύπησε τὰ πόδια του στὸ χῶμα μὲ μανία.

—"Εἰ, κύριε! Συπνῆστε, σᾶς παρακαλῶ! Σηκωθῆτε νὰ σᾶς συοβλίσω! "Εἰ, δὲ μ' ἀκοῦς, προδάτη, κερατοφόρε; Ξύπνα, κύριε Καπεστάν!...

—"Α, ἔτσι ; ἔκαμε τότε μιὰ φωνὴ δίπλα στὸν Σὲν-Μάρς. Αὐτός, λοιπόν, εἶν' ὁ περίφημος ἱππότης Καπεστάν;! 'Ωραία φάτσα κατεργάρη, πράγματι...

Κι' ὁ Λαφφεμάς, δείχνοντας στὸ Ρισελιὲ τὸν κοιμισμένον ἱππότη καὶ τὸν Σὲν-Μάρς, μανιασμένον ἀπ' τὴ λύσσα, μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι, πρόσθεσε σαρκαστικά, μὲ τὰ λεπτά του χείλη:

—Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ παρευρεθοῦμε σ' ἕνα γενναῖο καυγᾶ! Βλέπετε ποὺ εἶχα δίκηο, ἀοχοντά μου, κ' ὅτι κάνσμε κολὰ ν' ἀκολουθήσουμε αὐτὸ τὸ νεαρὸ ξεμυαλισμένο...

'Εκείνη τὴ στιγμή, ὁ Καπεστὰν μισάνοιξε τὰ μάτια. 'Η πρώτη του ματιὰ ἔπεσε στὴν πελιδνὴ μορφὴ τοῦ Λαφφεμὰς καὶ στὴ σκοτεινὴ τοῦ Ρισελιέ, ποὺ κρυβόντουσαν πίσω ἀπὸ μιὰ τοῦφφα δέντρα, κ' ἀνατρίχιασε.

—Σήκω, προδότη, οὐρλιαξε ὁ Σὲν-Μάρς. Σήκω καὶ προφυλάξου!

'Ο Καπεστὰν ἄνοιξε τώρα ἐντελῶς τὰ μάτια. 'Η δεύτερη ματιά του ἔπεσε στὸ ξεγυμνωμένο ξίφος τοῦ Σὲν-Μάρς, ποὺ πετοῦσε σπίθες, καὶ τότε χαμογέλασε. Σηκώθηκε ἀμέσως, τίναξε τὸ κορμί του. ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ εἶπε:

—Μὰ πῶς, μαρκήσιε, σεῖς, κάνετε ὅλον αὐτὸ τὸ θόρυβο; "Α, αὐτὸ δὲ θὰ σᾶς τὸ συγχωρήσω. Μοῦ κόψατε τὸ πιὸ χαριτωμένο ὄνειρό μου...

—Φυλάξου! βροντοφώνησε ὁ Σὲν-Μάρς. Φυλάξου, ἤ, μὰ τὸ Θεό, σὲ καρφώνω μὲ μιὰ σπαθιὰ στὸ δέντρο...

—"Ω! ἔκανε ὁ Καπεστάν. 'Επιμένετε, λοιπόν, σώνει καὶ καλά, νὰ πάρετε τὸ μάθημα ποὺ ἤρθα νὰ σᾶς δώσω σπίτι σας καὶ ποὺ τότε, κάνοντας πολὺ φρόνιμα, τὸ ξεφύγατε;...

Καὶ τὴν ἴδια τὴ στιγμή, μὲ μιὰ κίνησι λαμπρή, ἔσυρε τὸ σπαθί του. Τὰ δυὸ σπαθιὰ διασταυρώθηκαν ἀμέσως, ἀστραψαν, βρόντησαν, συγκρούστηκαν μὲ φόρα. Αὐτὸ ἔσταξε λίγα δευτερόλεπτα. "Εξαφνα τὸ ξίφος τοῦ Σὲν-Μάρς τινάχτηκε δέκα μέτρα μακρύτερα, στὸ χῶμα! 'Ο Καπεστὰν γύρισε τότε πρὸς τὸν Λαφφεμὰς καὶ τὸν Ρισελιέ, ἐνῶ ὁ ἀντίπαλός του, μὲ μιὰ κραυγὴ λύσσας, ἔτρεχε νὰ σηκώσῃ τὸ σπαθί του...

—'Εσύ, κύριε τῆς 'Ελέεινῆς Μορφῆς, εἶπε στοὺς ἄλλους ὁ ἱππότης, καὶ σὺ ἐπίσης εὐπατρίδη μου μὲ τὰ γατίσια μάτια, ποὺ παραμονεύουνε τὸν ποντικό, εἶσαστε, βέβαια, οἱ μάστυρες τοῦ μαρκησίου! Μὴ στενοχωριέστε καὶ σεῖς, ἔννοια σας! Βγάλ' τε τὰ σπαθιά σας καὶ τοῦ λόγου σας, κ' ἐλᾶτε νὰ τὰ ποῦμ' ἕνα χεράκι...

Καὶ πρόσθεσε ἀμέσως:

Κι' αὐτό, ἂν σᾶς βαστάει, ἐννοεῖται!...

—!Α, ἄθλιε, ψευτοπαλληκαρᾶ! μούγκρισε ὁ Σὲν-Μάρς, ὁρμῶντας πάλι ἐναντίον του. Κοροϊδευέις κιόλας! Ψευτοκοσπετάνιε! Πάοε, λοιπόν, αὐτή!...

Καὶ τοῦ κατάφερε μιὰ σπαθιά. Μὰ ὁ Καπεστάν, κάνοντας μιὰ κίνησι, τὴν ἀπέφυγε.

—Εἶμ' ἕτοιμος! ἀποκρίθηκε ὁ Καπεστάν, μὲ τὴ βροντώδη του φωνή, (γιατὶ τὸ αἷμα του εἶχε ἀνέβει πειὰ στὸ κεφάλι του κ' εἶχε ἀγριέψει σ' ἀλήθεια τώρα). Εἶμ' ἕτοιμος νὰ δώσω τὴν ἀπάντησι! Ναί, εἶμαι καπετάνιος ἀλληθινός! Σοῦ τὸ ξανάπα κι' ἄλλη μιὰ φορά, στὴν πρώτη μας συνάντησι, στὴ Μπιέβο! 'Εσὺ μοῦ φαίνεσαι σὰν μυῖγα! Γιὰ νὰ σὲ χτυπήσω, καθὼς σοῦ ἀξίζει, δὲν ἔχω κὰν ἀνάγκη τοῦ σπαθιοῦ μου! Μοῦ φτάνει μόνο μιὰ μικρὴ σανίδα...

—Δὲν τολμᾶς, ὅμως, νὰ ἐπιτεθῆς! φώναξε μὲ λύσσα ὁ Σὲν-Μάρς.

—Φοβᾶμαι, μήπως κουραστῆς, μικρούλη μου! εἶπε σαρκαστικὰ ὁ Καπεστάν. Σ' ἀφίνω λίγο νὰ ξεκουραστῆς! (Γιὰ δεύτερη φορά, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, τὸ ξίφος τοῦ Σὲν-Μάρς προσπάθησε τοῦ κάκου νὰ τὸν χτυπήσῃ). Εἶσαι πολὺ μικροὶ κ' οἱ τρεῖς σας γιὰ νὰ τὰ βάλετε μ' ἕναν Καπεστάν!..

—'Ο Καπεστάν! ἀκούστηκε τότε μιὰ φωνή. "Α, ἐπιτέλους, τὸν βρῆκα!.. Εἶν' αὐτός!...

Καὶ συγχρόνως, ἕνας καβαλλάρης προσωποφόρος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ δυὸ ἄλλους προσωποφόρους, παρουσιάστηκε, ξεπέζεψε, ἔτρεξε πρὸς τὸν Σὲν-Μάρς, ποὺ μανιασμένος ἀπὸ τὴ ντροπή, ὁρμοῦσε διαρκῶς κατὰ τοῦ Καπεστάν, χωρὶς ἀποτέλεσμα, τοῦ ἄρπαξε τὸ χέρι καὶ κάτι τοῦ ψιθύρισε στ' αὐτί.

—'Εκλαμπρότατε! τοῦ ἀπάντησε τότε ἱκετευτικὰ ὁ Σὲν-Μάρς, εἶνε ἀδύνατον νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶτε!

—Τὸ ἀπαιτῶ! ξαναεῖπε ὁ προσωπιδοφόρος. 'Απαιτῶ νὰ μ' ἀκολουθήσετε νὰ χτυπηθῶ ἐγὼ μαζύ του. "Αν μὲ σκοτώσῃ, τότε μόνο θὰ χετε κάθε δικαίωμα νὰ ἐκδικηθῆτε τὸν πατέρα σας, τὸ δοῦκα ντ' 'Αγκουλέμ, παιδί μου!...

—"Εστω, ἐκλαμπρότατε! εἶπε ὁ Σὲν-Μάρς. 'Εμπρός, λοιπόν, ἀφοῦ ζητᾶτε τὴν προτεραιότητα...

—'Εμπρός, ἐμπρός! τοὺς φώναξε κι' ὁ Καπεστάν. 'Ελᾶτε ὅλοι σας! Τρεῖς καὶ τρεῖς μᾶς κάνουν ἕξη, τώρα! Τρεῖς γιὰ τὸν Καπεστάν, δὲν ἦταν ἀρκετοί! "Εξη μοῦ ταιριάζουν πιὸ καλά...

—'Εγὼ μονάχα! εἶπε ὁ προσωπιδοφόρος, προσχωρῶντας πρὸς αὐτόν. Κύριε, εἶστε πράγματι ἐσεῖς, ὁ λεγόμενος ἱππότης Καπεστάν;...

—'Ο 'Αντεμὰο ντὲ Τρεμαξένκ, ἱππότης Καπεστάν, μάλιστα, κύριε! Καὶ σεῖς;...

—'Εγώ, δὲ μπορῶ νὰ σᾶς φανέρωσω τ' ὄνομά μου! ἀπάντησε ὁ προσωπιδοφόρος, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ δοῦκα ντ' 'Αγκουλέμ. Σεῖς εἶστε, πὺ ἄφησατε ἕνα σημείωμα σὲ κάποιο σπίτι τοῦ Μεντόν;...

—Διάβολε! σκέφθηκε ὁ ἱππότης. Εἶν' ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ μαγεμένου παλατιοῦ... Ναί, κύριε! πρόσθεσε δυνατά. 'Αλλὰ πρέπει, πρῶτα-πρῶτα, νὰ σᾶς πῶ...

—Κύριε! τὸν διέκοψε ἀπότομα ὁ 'Αγκουλέμ, κάνατε μιὰ πολὺ ἐλεεινή, κατάπτυστη, μιὰν ἐπαίσχυντη καὶ χυδαία ἐρπαγή...

Κι' ἀπ' τὸ θυμό, τὰ λόγια του ἀνιγότουσαν μέσ' στὸ λαιμό του.

—Θὰ ἔνοιασε τὶς «πιστόλες» ποὺ μοῦ «δάνεισε»! σκέφθηκε ὁ Καπεστάν.

Καὶ πρόσθεσε δυνατά:

—'Η φράσι σας εἶνε πολὺ σκληρή, κύριε, μὰ θὰ σᾶς κάνω νὰ τὴν ξανακαταπιῆτε...

—"Αθλιε! οὐρλιαξε ὁ δοῦξ, ὁρμῶντας ἐναντίον τοῦ ἱππότου. 'Εγὼ θὰ σὲ σκοτώσω, ἀλλὰ θέλω πρῶτα νὰ μοῦ πῆς, ποῦ ἔχεις κρύψει, αὐτὸ ποὺ μοῦχεις κλέψει...

—"Α, μὰ τὸ Σατανᾶ! φώναξε κάτωχρος κι' ὁ Καπεστάν. Θὰ σοῦ τὸ πληρώσετε ἀκριβά, αὐτό...

Καὶ χύμηξε, ἔξω φρενῶν, κ' ἐκεῖνος. 'Αλλὰ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ σκέψι ἄξαφνη, γρήγορη σὰν ἀστραπή, πέρασε στὸ μυαλό του:

—Δὲ μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σκοτώσω τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, ἂν δὲν τοῦ ἐπιστρέψω πρῶτα ὅ,τι μοῦ δωσε...

'Η μονομαχία βάσταξε δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀποφασιστική, σιωπηλή, γιομάτη μανία κι' ἀπ' τὶς δυὸ μεριές. 'Αλλὰ ἦταν φανερό, πὼς ὁ Καπεστὰν προσπαθοῦσε μόνο ν' ἀμυνθῆ καὶ τίποτ' ἄλλο.

—Τί ἀτυχία! ἔλεγε λυσσῶντας ἀπὸ μέσα του, ἐνῶ φυλαγόταν μὲ τὸ ξίφος του. Νὰ μὴν ἔχω τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἑκατό, χίλιες «πιστόλες» νὰ τοῦ τὶς πετάξω μέσ' στὰ μοῦτρα καὶ κατόπιν νὰ τὸν ξεκοιλιάσω! 'Υπομονή! Μπορεῖ κι' αὐτὸ νὰ γίνῃ...

"Αξαφνα, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Καπεστὰν ἀπέκρουε ἕνα τρομερὸ χτύπημα τοῦ δουκός, πολλὰ ἄλογα, λαχανιασμένα, καταιδρωμένα, σταμάτησαν μπροστά τους! Οἱ ἱππεῖς τους εἶδαν τὸν Καπεστάν, κυττάχτηκαν ἀναμεταξύ τους μ' ἔκπληξι καὶ τρόμο, ἔπειτα ξεπέζεψαν κ' ἔκαναν λίγα βήματα ἐμπρός.

—'Ο Κονσίνι! ψιθύρισε ὁ δοῦξ ντὲ Γκίζ, κι' ὁ πρίγκηψ Κοντέ, —γιατὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ δυὸ ἄλλοι προσωπιδοφόροι—κι' ἁρπάζοντας τὸ δοῦκα ντ' 'Αγκουλέμ ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν τράβηξαν παραπέρα...

'Ο Καπεστὰν ἀκούμπησε τὴν πλάτη του σ' ἕνα δέντρο κ' ἔμπηξ' ἕνα γέλιο φοβερό!

—"Α, ἔτσι; φώναξε στριγγά, εἰρωνικά. "Εφτασε κ' ἡ Παντελόνα, ὁ Κονσίνο Κονσίνι! Κι' ὁ ἀξιότιμος κύριος Ρινάλτο! Κι' ὅλα τὰ λαγωνικὰ τῆς σπείρας! Κύριοι, καλημέρα σας!...

Τότε ἡ ἔκπληξι, ὁ τρόμος τοῦ Κονσίνι κι' ὁ δισταγμὸς τῶν μπράβων, μὲ μᾶς, σκόρπισε...

—Αὐτὸς εἶνε! Αὐτὸς εἶνε! μούγκρισε ὁ Κονσίνι. Καὶ ζωντανὸς ἀκόμα!

—Κ' ἐσᾶς ὅμως σᾶς βλέπω ζωντανό! εἶπε ὁ Καπεστάν.

—Ζωντανός! οὐρλιαξε ὁ Ρινάλτο. "Ω, τὸν ἀθλιο!

—Σκοτῶστε τον! Σκοτῶστε τον! —'Απάνω του! —'Απάνω του! φώναξαν ὁ Σαλάμπρο, ὁ Λουβινιάκ, ὁ Μοντρεβὰλ κ' οἱ ἄλλοι μπράβοι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Κονσίνι.

Κ' ἔπειτα, ἀπότομα, γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα, ἐπακολούθησε ἡ βασιὰ ἐκείνη σιωπή, ποὺ προηγεῖται τῆς βροντῆς τοῦ κεραυνοῦ. 'Ο ἱππότης, στηρίζοντας τὴν πλάτη του στὸ δέντρο, μ' ἕνα βλέμμα κυκλικὸ εἶδε τότε τὴν ἑξῆς σκηνή: Δεξιά του, τὸν προσωπιδοφόρο δοῦκα τοῦ 'Αγκουλέμ, ποὺ οἱ σύντροφοί του τὸν εἶχαν τραβήξει λίγο παραπέρα. 'Απ' τὶς δυὸ τρύπες τῆς μάσκας του, ἔβγαινε ἡ φλόγα μιᾶς ματιᾶς γεμάτης θανάσιμης ἀπελλῆς. 'Ο Καπεστάν, κατάλαβε σ' αὐτὸν ἕναν ἐχθρὸν ἀμείλικτο, ποὺ ποτὲ του δὲν θὰ τὸν συγχωροῦσε...

Κοντὰ στὸ δοῦκα ντ' 'Αγκουλέμ, ποὺ ὁ Καπεστὰν ἀκόμα δὲν ἤξερε ποιὸς ἦταν, στέκοταν ὁ Σὲν-Μάρς, μὲ τὴ μορφὴ ἀλλοιωμένη ἀπὸ μῖσος!

—«Δυό!» μέτρησε ὁ Καπε-

—"Ω, ἔκανε ὁ Καπεστάν, ἐπιμένετε λοιπὸν νὰ πάρετε τὸ μάθημα...

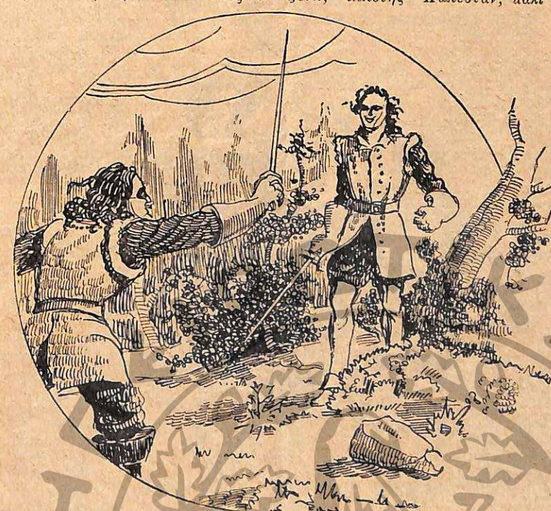

—"Αθλιε! οὐρλιαξε ὁ δοῦξ, ὁρμῶντας ἐναντίον τοῦ ἱππότου

στάν... Ἀριστερά του, ἦταν ὁ Λαφφεμάς μὲ τὸν Ρισελιέ, ποὺ σκοτεινός, ἀγέρωχος, δὲν τὸν ἄφηνε διόλου ἀπ' τὰ ματια του καὶ κάρφωνε ἀπάνω του ἕνα μοχθηρό, ἀπαίσιο βλέμμα! Αὐτός, τί νἀχε πάλι μαζύ του; Ὁ ἱππότης δὲν τὸν γνώρισε διόλου! Ἀλλὰ μυρίσηκε ἐπίσης καὶ σ' αὐτὸν ἕνα θανάσιμο κ' ἀμείλικτον ἐχθρό.

—«Τρεῖς!» μέτρησε ὁ Καπεστάν... Καὶ τέλος, ὀκριβῶς ἀπέναντί του, ἦταν ὁ Κονσίνι. «Τέσσερες!»... Τοὺς ἄλλους, τὸν Ρινάλντο, τὸν Λαφφεμάς, τὸν Σαλάμπρ, κ' ὅλους τοὺς μπράβους, οὔτε τοὺς λογάριαζε καθόλου! Αὐτοὶ ἦταν οἱ παρανανήσιοι...

Ὁ Ἀγκουλέμ, ὁ Σὲν-Μάρς, ὁ Ρισελιὲ κ' ὁ Κονσίνι! Μιὰ φρεβρή, φρυχτὴ τετράδα μίσους! Κ' ἀπὸ πίσω τους οἱ ἄλλοι, οἱ κομπάρσοι, μὲ τὸ ἴδιο μῖσος ἐναντίον του καὶ μὲ τὰ χέρια στὴ λαβὴ τοῦ ξίφους ἢ βαστῶντας ἀπὸ ἕνα ἐγχειρίδιο...

—Εἶμαι χαμένος! σκέφθηκε ὁ Καπεστάν. Δὲν θὰ τὰ καταφέρω! Εἶνε πάρα πολλοί...

Ἀλλ' ἀμέσως, σ' ἕνα δευτερόλεπτο, ἡ ψύχραιμη ἰδιοσυγκρασία του, ἡ φυσική του ἀκατάβλητη ἀνδρεία κ' ἡ προκλητικότης του ὑπερίσχυσαν. Μὲ μιὰ μεγάλη, λαμπρὴ χειρονομία, πέταξε τὸ καπέλλο του στὰ πόδια του, τ' ἄγγιξε μὲ τὴν αἰχμὴ τοῦ ξίφους του καὶ μὲ βλέμμα ποὺ πετοῦσε σπίθες, μὲ χείλη περιφρονητικά, φώναξε δυνατὰ κ' εἰρωνικά:

—Ποιὸς θὰ πατήσῃ πρῶτος ἀπάνω στὸ φτερὸ τοῦ Καπεστάν; Ποιὸς θὰ ρθῆ πρῶτος νὰ τὸν ξεκοιλιάσω;...

Καὶ πῆρε στάσι ἐπιθετική, ὑπέροχος καὶ τρομερός. ρωμαλέος καὶ γερός, σὰν τὸν Σαμψών, κι' ἀντρειωμένος σὰν τὸν Ἀχιλλέα..

Μιὰ θύελλα ἀπὸ βρισιές, βλασταστήμες, ἀπὸ γέλια καὶ φωνὲς μαζύ, διαδέχτηκε τὰ λόγια του, κι' ὅλοι μὲ μιᾶς, ὅλοι τους μαζύ — ὁ Κονσίνι κι' ὁ Ρινάλντο μὲ τὰ ξίφη τους, ὁ Ποντραΐν, ὁ Μοντρεβάλ, ὁ Λουβινιάκ, ὁ Μπαζόργκ, ὁ Σαλάμπρο, μὲ τὰ ἔγχειρίδιά τους, ἀκόμα κι' ὁ ἴδιος ὁ Σὲν-Μάρς. ὥρμησαν καταπάνω του! 'Ακόμα κι' ὁ Λαφφεμάς, γλυστρῶντας πίσω ἀπ' τὸ δέντρο, ἐτοιμάστηκε νὰ τὸν χτυπήσῃ μὲ τρόπο στὰ πλευρά...

Ἔξαφνα τότε μιὰ φωνὴ ἐπιβλητικὴ ἀκούστηκε:

—Κάτω τὰ ὅπλα! Πίσω ὅλοι! Πίσω ὅλοι!...

Ὅλα τὰ κεφάλια γύρισαν πρὸς αὐτὸν ποὺ εἶχε φωνάξει. Ἀμέσως ὅλα τὰ πρόσωπα χλόμιασαν καὶ πάγωσαν!

Ὁ Γκίζ, ὁ Κοντέ, ὁ Ἀγκουλέμ, ἀνέβηκαν μὲ βία στ' ἄλογά τους κ' ἔγιναν ἄφαντοι ἀμέσως!

Ὁ Σὲν-Μάρς ἀποσκρύνθηκε μουγκρίζοντας.

Ὁ Ρισελιὲ χώθηκε πιὸ πολὺ στὸν ἴσκιο τῶν δέντρων ποὺ κρυβόταν. Κι' ὁ Λαφφεμάς, γλύστρησε κι' αὐτὸς πίσω του, ὅπως γλυστράει τὸ φεῖδι στὸ χορτάρι...

—Ὦ! ὤ! ψιθύρισε ὁ Καπεστάν, χαμηλώνοντας τὴν αἰχμὴ τοῦ ξίφους του. Ὁ μικρούλης εὐγενής, ποὺ τὸν εἶχε παρασύρει τ' ἄλογό του!...

Ὁ Κονσίνι ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ σὰν ὑπέροχος ἠθοποιὸς ποὺ ἦταν, ἔκαμε μιὰ θεατρικὴ ὑπόκλισι καὶ φώναξε μ' ἐπίσημη καὶ σοβαρὴ φωνή:

—Ὁ βασιλεύς! Βγάλετε, κύριοι, ὅλοι τὰ καπέλλα σας!...

—Ζήτω ὁ βασιλεύς! φώναξε τότε κι' ὅλοι ἐκεῖνος ὁ σωρὸς τῶν δολοφόνων, μὲ μιὰ ζωηρὴ ζητωκραυγή, ποὺ ἀντήχησε γύρω βροντερά.

—Ὁ βασιλεύς! ψιθύρισε κι' ὁ Καπεστὰν ἐμβρόντητος...

Ὁ Λουδοβίκος προχώρησε μερικὰ βήματα, ἐνῶ ὁ Λυὺν κ' οἱ ἄλλοι εὐγενεῖς ἔστεκαν ἀκίνητοι στὶς θέσεις τους. Ὁ Κονσίνι χαιρετοῦσε καὶ χαμογελοῦσε. Κι' ἀπὸ μέσα, ἔτριζε τὰ δόντια του! Ὥστε τὸ «δυστύχημα» μὲ τ' ἄλογο, γιὰ τὸ ὁποῖο τοῦ εἶχε μιλήσει ἡ Λεονώρα καὶ τὸ ὁποῖο περίμενε μὲ τόσην ἀγωνία, δὲν εἶχε γίνει, ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς ἦταν ἐκεῖ, ὁλοζώντανος!

—Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ βασιλεύς.

— Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ὁ Καπεστάν, αὐτοὶ οἱ κύριοι ἤθελαν νὰ ὑποστηριξουν, πὼς ὁ τρόπος τῆς μονομαχίας τῆς πατρίδος τους εἶνε τάχα ὁ καλύτερος ἀπ' ὅλους. Κ' ἐγὼ ζητοῦσα νὰ τοὺς ἀποδείξω, ὅτι ὁ γαλλικὸς εἶν' ὁ καλύτερος...

Καὶ συγχρόνως χαιρέτησε μὲ τὸ σπαθί του, ἐνώνοντας τὰ τακούνια του σὲ στάσι προσοχῆς. Ὁ βασιλεὺς θαύμασε μιὰ στιγμὴ τὴν ἡρωϊκὴ ἐκείνη μορφὴ ποὺ μοιαζε λαξευμένη, σὰν ἀνάγλυφη ἀπάνω σ' ἕνα νόμισμα, καὶ φωτισμένη ἀπὸ μιὰ λαμπρὴν ἀχτίδα τόλμης κι' ὠμορφιᾶς μοναδικῆς...

—Κύριε! εἶπε τότε ὁ Λουδοβίκος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ σιωπῆς, στὸ διάστημα τῆς ὁποίας ἀκούστηκε τὸ λυσσαλέο ἀνατρίχιασμα τῶν γύρω δολοφόνων, ὅπως τὸ ἀνατρίχιασμα τῶν φύλλων. στὸν ἄνεμο τῆς μπόρας. Κύριε! Εἶνε μόλις λίγη ὥρα ποὺ μὲ κινδυνο τῆς ἰδιας σας ζωῆς, σώσατε τὴ δική μου. Κρατήσατε τὸ ἄλογό μου, ποὺ κεντημένο ἀπὸ κάποια μνῆγα ἴσως, εἶχε ἀφηνιάσει. Μέσ' στὴν ταραχή μου, παρέλειψα νὰ σᾶς ρωτήσω τ' ὄνομα σας, παρέλειψα νὰ μάθω σὲ ποιὸν ὁ γυιὸς τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Τετάρτου χρωστάει σήμερα τὸ ἄνι βασιλεύει. Ἔρχομαι τώρα νὰ ἐπανορθώσω τὴν ἀσυγχώρητη αὐτὴ παράλειψί μου. Τ' ὄνομά σας, φίλε μου...

—Τὸ δυστύχημα! Τὸ δυστύχημα! μούγκρισε ὁ Κονσίνι ἀπὸ μέσα του. Ὥστε τὸ «δυστύχημα» συνέβη! Χωρὶς αὐτὸν τὸν ἀχρεῖο Καπεστάν, ἄγριο θὰ ἤμουν βασιληᾶς! "Α, ἔνοια σου, τρισάθλιε, καὶ θὰ σὲ συγχρίσω! Οὐαὶ κι' ἀλλοίμονο σὲ σένα, ἀλιτήριε!...

—Μεγαλειότατε! ἀποκρίθηκε ὁ Καπεστάν, μὲ τὴ μεγαλοπρέπεια μὲ τὴν ὁποία συνήθιζε νὰ λέῃ πάντα τ' ὄνομά του. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔχει τὴν ἀπεριγραπτη τιμὴ νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸ βασιλέα τῆς Γαλλίας, λέγεται Ἀντεμὰρ ντὲ Τρεναζένκ, ἱππότης Καπεστάν...

Ὁ βασιλεὺς ἔκλινε τὸ κεφάλι ἐλαφρά, καὶ μάζεψε τὰ χαλινάρια τοῦ ἀλόγου του.

—Μεγαλειότατε! εἶπε ὁ Κονσίνι. Ἡ ἀκολουθία μου κ' ἐγὼ θέχομε τὴν τιμὴ νὰ σᾶς συνοδεύσουμε στὸ Λοῦβρο...

Ὁ Λουδοβίκος ἔρριξε μόλις μιὰ ματιὰ στὸν ἐρασιτὴ τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων.

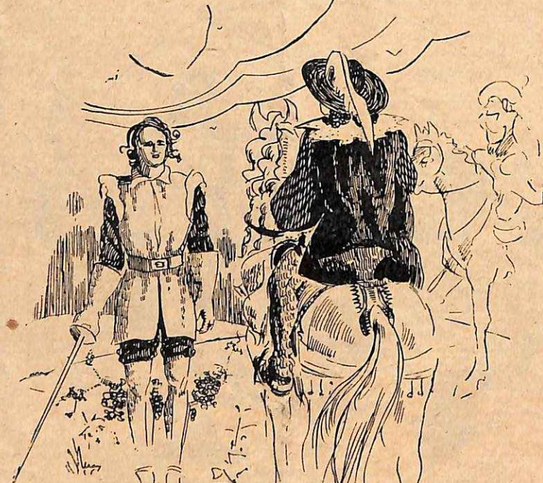

—Ὁ βασιλεύς!... ψιθύρισε ὁ Καπεστὰν ἐμβρόντητος

—Δὲν εἶν' ἀνάγκη! ἀποκρίθηκε. Θὰ μὲ συνοδεύσῃ ὁ κύριος ἱππότης Καπεστάν. Ἱππότα μου, ἐλᾶτε...

Ὁ Κονσίνι ἔσκυψε τὸ κεφάλι του κ' ἔγινε πελιδνός.

—Ἀ, ἡ δυσμένεια, ἡ πτῶσι! τραύλισε. Ἐκτὸς ἄν...

Ὁ Καπεστὰν ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ πλημμυρίζῃ ἀπὸ ξαφνικὴ χαρά. Εἶχε κι' αὐτὸς χλομιάσει. Κι' ἀπὸ μέσα του ψιθύρισε:

—Προσοχή, Καπεστάν, κ' ἤρθε ἡ ὥρα σου! Ἡ καλὴ τύχη σοῦ χαμογελάει...

Πήδηξε ἀπάνω στὸ Φτερωτὸ κ' ἐτοιμάστηκε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ βασιλέα. Ὁ Λουδοβίκος ἔρριξε μιὰ παρατεταμένη ματιὰ στὴ συμμορία καὶ πούφερε αὐτὰ τὰ λόγια:

—Κύριοι. σᾶς εἰδοποιῶ. ὅτι ὁ ἱππότης Καπεστάν, ἀπο δῶ καὶ πέρα, συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν φίλων μου. Οἱ ἐχθροὶ τῶν φίλων μου εἶνε καὶ προσωπικοὶ ἐχθροί μου... Εἶπα καὶ διατάσσω!

Τὰ κεφάλια ἔσκυψαν κ' ἐπειτα σηκώθηκαν μὲ μιᾶς ὅλα μαζύ, γιατὶ ἡ σειρὰ τοῦ Κονσίνι ἦταν ὑπερόχως γυμνασμένη σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς θεατρισμοὺς καὶ μιὰ ζητωκραυγὴ ἀντήχησε πάλι μέσ' στὴ μεγάλη σιωπὴ τοῦ δάσους:

—Ζήτω ὁ βασιλεύς!

Ὁ βασιλεὺς εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπομακρύνεται. Κατὰ διαταγήν του ὁ Καπεστάν, βάδιζε στὸ πλευρό του. Ὁ Λυὺν, μὲ τὴν ἀκολουθία, ἐρχόταν ἀπὸ πίσω.

Ὁ Κονσίνι, ὅσην ὥρα φαινόταν ἀκόμα ὁ Καπεστάν, κρύτησε τὴ ματιά του καρφωμένη ἀπάνω του, μιὰ ματιὰ διαπεραστική, γεμάτη δηλητήριο καὶ μῖσος. Κι' ὅταν, ἐπιτέλους, χάθηκε, φώναξε στοὺς μπράβους του:

—Ἑκατὸ χιλιάδες «λίβρες» θὰ δώσω σ' ὁποιον μ' ἀπαλλαξεῖ ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο! Ἑκατὸ χιλιάδες «λίβρες», εἶπα!

Μιὰ φρικίασι διέτρεξε τὴ συμμορία. Ἀλλ' ὁ Ρινάλντο μούγκρισε μέσ' στὰ δόντια του:

—Ἑκατὸ χιλιάδες «λίβρες» εἶνε καλὸ ποσόν! Ἀλλὰ κι' ἄν τὄχα, θὰ τὄδινα μὲ κάθε εὐχαρίστησι, γιὰ νὰ μ' ἀφήσουν μοναχὰ νὰ τοῦ φοκανίσω τὸ κεφάλι... Κύριοι, ἐπρόσθεσε δυνατά, κύριοι, μιὰ στιγμή, παρακαλῶ: Εἶνε δυὸ τρόποι νὰ κανονιστῆ τὸ ζήτημα τοῦ κερδίσματος τῶν ἑκατὸ χιλιάδων...

Ὁ Ποντραΐν, ὁ Λουβινιάκ, ὁ Σαλάμπρ, ὁ Μοντρεβὰλ κι' ὁ Μπαζόργκ, τὸν περιτριγύρισαν μ' ἀναμμένα τὰ μάτια, γιατὶ τὸ κέρδος ἄξιζε τὸν κόπο.

—Πές τους! εἶπαν, ἐνῶ ὁ Κονσίνι τραβιόταν παραπέρα, βυθισμένος σὲ μιὰ σκέψι καταχθόνια.

—Πρῶτος τρόπος! εἶπε ὁ Ρινάλντο. Θὰ τραβήξουμε στὸν κλῆρο, ποιὸς θ' ἀναλάβῃ τὴν ὑπόθεσι αὐτή, νὰ ξεκάνῃ δηλαδὴ τὸν καπετάνιο. Ὅποιος κερδίσει, αὐτὸς μονάχα θἄχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προβῆ στὸ ξεκαθάρισμά του—καὶ θὰ πάρῃ ἐπομένως καὶ τὸ χρῆμα...

—Ναί, εἶπε ὁ Σαλάμπρ. ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο διατρέχουμε τὸν κίνδυνο νὰ ξεκοιλιαστοῦμε ἕνας-ἕνας ἀπ' αὐτὸ τὸν τρομερὸ ξιφομάχο...

—Δεύτερος τρόπος. λοιπόν! ξαναεῖπε ὁ Ρινάλντο. Θὰ μοιαστοῦμε ὅλοι αὐτὴ τὴν ἐπιχείρησι. Θὰ ξεκάνουμε μαζύ, αὐτὸ τὸ τέρας, κι' ὅταν τὸ καταφέρουμε αὐτό, θἄχουμε ὁ καθένας μας ἀπὸ δεκάξη χιλιάδες, ἑξακόσες ἑξήντα τρεῖς «λίβρες» καὶ κάτι...

—Μετρᾶς, βλέπω. σὰν τὸν Ἀρχιμήδη! φώνιαξε ὁ Ποντραΐν.

—Δέχεστε;...

—Δεχόμαστε, ἀποκρίθηκαν ὅλοι, μὲ μιὰ φωνή.

—Καλά! Καὶ τώρα ἀκοῦστε τοῦτο, κύριοι: Θὰ τὸν περικυκλώσουμε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Θὰ δυνάμεις καὶ γιὰ τὴν ἐξυπνάδα μας, τὶς νὰ τὸν φέρουμε στὸ «ἀδιέξοδο», ἔτσι ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὸ κυνῆγι, κ' ἐκεῖ θὰ τὸν χτυπήσουμε. Καὶ τότε, βέβαια, κάποιος μας θἄναι. ποὺ θὰ χτυπήσῃ πρῶτος. Ἄν αὐτὸς ποὺ θὰ τὸ κάνῃ, εἶμ' ἐγὼ—τόσο τὸ καλύτερο γιὰ μένα... Ἄν δὲν εἶμ' ἐγώ, ποὺ νὰ πάῃ ὁ δαίμονας, παραχωρῶ τὰ δικαιώματά μου σ' αὐτὸν ποὺ θὰ μοῦ δώσῃ τὴ θέσι τοῦ. Κι' ἔτσι θὰ πάῃ τοιαντα-τρεῖς χιλιάδες, τρακόσες δύο «λίβρες» καὶ κάτι...

Οἱ μπράβοι κυττάχτηκαν ἀνα-

μεταξύ τους, μὲ σφιγμένα χείλη.

—Ἐγώ, εἶπε ἐπιτέλους ὁ Μπαζόργκ, οὔτε γιὰ λεφτά, οὔτε γιὰ τίποτε, δὲν ἔννοιωνα τὰ παραχωρήσω τὴ θέσι μου κι' ἄς εἶμαι φτωχός, σὰν τὸν Ἰώβ, ποὺ ἀναφέρει κ' ἡ Παλαιὰ Διαθήκη...

—Ἐγώ, εἶπε ὁ Ποντραΐν, ποὺ εἶχ' ἕναν ἐπίδεσμο στὸ βγαλμένο του μάτι, θἄδινα καὶ τὸ μάτι ποὺ μοῦ μεῖνε, παρὰ νὰ δώσω ἄλλου τὴ θέσι μου...

—Ἐγώ, εἶπε ὁ Λουβινιάκ, θὰ μαχαίρωνα καλύτερα ἐκεῖνον ποὺ θὰ δοκίμαζε νὰ κλέψῃ τὴ σειρά μου, ἄν τύχαινε νὰ τὸν ξεκάνω πρῶτος...

—Καλά! φώναξε τότε ὁ Ρινάλντο, ἄς συμφωνήσουμε, λοιπόν, νὰ τὸν χτυπήσουμε ὅλοι μαζύ...

... ...

Ἐνῶ, κάτω ἀπ' τὰ δροσερὰ φυλλώματα, γινόταν αὐτὸ τὸ πένθιμο συμβούλιο, ὁ ἱππότης Καπεστὰν κάλπαζε στὸ πλευρὸ τοῦ Λουδοβίκου.

Ὁ βασιλεὺς τραβοῦσε δίχως νὰ μιλῆ, καὶ μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι.

Ὁ ἱππότης, μὲ τὸ μέτωπο ὅλο χαρὰ καὶ λάμψι, κορδωμένος καὶ γιομᾶτος περηφάνεια, συλλογιζόταν πὼς εἶχε κάνει τὴν τύχη του! Ἔβλεπε τὸν ἑαυτό του μέσ' στὸ Λοῦβρο. Τὸ χρυσάφι κ' ἡ τιμές, ἔπεφταν ἀπάνω του βροχή... Κ' ἔλεγε, μ' ἕν' ἀπερίγραπτο χαμόγελο θριαμβευ:

—Ποτὲ δὲν πίστευα, πὼς τόσο εὔκολα, βρίσκει κανένας τὴν καλή του τύχη!...

Ὅταν ἔφτασαν στὶς πύλες τοῦ Παρισιοῦ. ὁ Λουδοβίκος σταμάτησε καὶ εἶπε:

—Σᾶς εὐχαριστῶ, ποὺ μὲ συνοδεύσατε, ἱππότα!

—Μεγαλειότατε, ἐγώ. ἴσα-ἴσα, εὐγνωμονῶ τὴ Μεγαλειότητά Σας ποὺ γέμισε μὲ μιὰ τόσο τιμητικὴ ἀνάμνησι, τὴ ζωή μου...

Ὁ βασιλεὺς ἔκαμε μιὰ ἐλαφρυὰ κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ καὶ ξαναεῖπε:

—Νὰ θυμηθῆτε τὸ λόγο ποὺ σᾶς εἶπα. Ὅταν θὰ σᾶς τύχῃ ἀνάγκη νὰ μὲ δῆτε, ὅποια ὥρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νύχτας, ἐλᾶτε στὸ Λοῦβρο, ζητήστε τὸν Βιτρύ, καὶ πέστε τὴ λέξι ποὺ σᾶς εἶπα.

Συγχρόνως ὁ Λουδοβίκος πάτησε τὰ σπιρούνια του κι' ἀπομακρύνθηκε καλπάζοντας.

Γιὰ πέντε λεπτά, ὁ Καπεστὰν ἔμεινε σαστισμένος, ἀκίνητος στὴ θέσι του.

—Ὦ! ὦ! εἶπε στὸ τέλος. Μήπως εἶνε κάπως δυσκολώτερο νὰ τσακώσῃ τὴν τύχη του κανένας, ἀπ' ὅ,τι εἶχα φαντασθῆ; Θαρρῶ καὶ βλέπω τὴ θεά, νὰ μοῦ ξεφεύγῃ! Μπᾶ! Γιατί νὰ μοῦ ξεφύγῃ, τάχα; Διάβολε, ἀπὸ κάπου θὰ τὴν πιάσω...

Καὶ ξαναρχισε τὸ δρόμο του μὲ κάποια δυσαρέσκεια, καὶ ξαναπερνῶντας στὸ μυαλό του ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ διέτρεχε. Ἐκεῖνα τὰ τέσσερα ζευγάρια μάτια, ποὺ τὸν εἶχαν κυττάξει, ἐκεῖ κάτω, τὰ τρομερὰ τὰ μάτια τοῦ Κονσίνι, τοῦ Ἀγκουλέμ, τοῦ Σὲν-Μάρς καὶ τοῦ Ρισελιέ, τὸν εἶχαν ἀσφαλῶς καταδικάσει! Ἀπ' αὐτὰ τὰ τέσσερα πρόσωπα, ὁ Καπεστὰν δὲ γνώριζε παρὰ τὰ δυό: τὸν Σὲν-Μὰρς καὶ τὸν Κονσίνι. Δὲν εἶχε γνωρίσει τὸν Ἀγκουλὲμ κάτω ἀπὸ τὴν προσωπίδα του κι' ὅσο γιὰ τὸν Ρισελιέ, δὲν τὸν εἶχε ποτέ του ἰδωμένο. Κι' ὡστόσο, καταλάβαινε, ὅτι κ' αὐτοὶ οἱ δυὸ θὰ ἦταν ἀμείλικτοι μαζύ του, ὅσο κ' οἱ δυὸ ἄλλοι. Κι' ἑνωμένοι κ' οἱ τέσσερες μαζύ, μὲ τὴ δύναμι ποὺ εἶχανε στὰ χέρια τους, καθὼς τὸ φανταζόταν, ὕψωναν ἕνα μεγάλο τεῖχος μίσους, ποὺ θὰ τὸν συνέτριβε γρήγορα ἢ ἀργά...

"Οσον ἀφορᾶ τὸν Λαφφεμάς, ποὺ τὸν εἶχε δῆ πολὺ καλὰ τὴν ὥρα ποὺ γλυστροῦσε πίσω ἀπ' τὸ δέντρο, γιὰ νὰ τὸν χτυπήσῃ ἀπὸ πίσω ἢ τὸν Ρινάλντο καὶ τὴ συντροφιά του, αὐτοὺς μόλις τοὺς ὑπελόγιζε...

—Αὐτοὶ εἶνε ψιλοδουλειές! συμπέρανε. Εἶνε τὸ κατακάθι τοῦ μίσους τῶν μεγάλων! Ἀλλὰ γιατί νὰ μὲ μισοῦν τόσο πολύ; Καταλαβαίνω, βέβαια τὴν ἔχθρα τοῦ Σὲν-Μάρς, ποὺ θἄχῃ μάθει, σίγουρα, τὴν ἀπιστία τῆς διαβολεμένης ἐκείνης Μαριόν, ποὺ νὰ τὴν πάρῃ ὁ δαίμονας, κι' ἄς εἶνε τόσο ὡμορφη! Ἔστω, ἄς ἔβαλαμε καὶ τὸν Κονσίνι κατὰ μέρος, ποὺ μ' ἐχθρεύεται γιατὶ δὲν πέθανα μέσ' στὴ φυλακή μου, σὰν νὰ ἦταν δυνατόν, ὁ Καπεστὰν νἄχῃ γιὰ τἄρρο μιὰ ποιηταρία τα! Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι δυό, τί θέλουν ἀπὸ μένα; Τὸ μῖσος τους δὲν τὸ καταλαβαίνω... Καί, πρῶτα-πρῶτα, ὁ προσωπ ιδοφόρος. Τί διάβολο! Νἄναι γιὰ κεῖνες τὶς παληο-«πιστόλες»; "Οχι, ὄχι, δὲν εἶνε δυνατόν! Ἐκεῖνος φαίνεται νὰ εἶνε εὐπατρίδης, ἕνας μεγάλος εὐγενής, ποὺς ξερει, ποὺ δὲν λογαριάζει τὸν παρᾶ... Τί τοῦχω κάνει, λοιπόν, καὶ δὲν τὸ ξέρω;...Κ' αὐτὸς ὁ ἄλλος, μὲ τὰ μάτια σὰν τοῦ ἀετοῦ, μὲ τὸ σκληρὸ κι' ἀστραφτερὸ χαμόγελο, σὰν τὸ πελέκι τοῦ δημίου; Τί τοῦφταιξα κ' ἐκείνους;.. Κ' οἱ τέσσερες μαζύ, φαίνονται δυνατοί, παντοδύναμοι! Ἕνας τους φτάνει, γιὰ νὰ μὲ τσακίσῃ! Ἔ, κακομοίρη Καπεστάν, σ' ἔχουν στρωμώξει γιὰ καλά, μοῦ φαίνεται! Θὰ σὲ κόψουνε ψιλὸν κιμᾶ, ποὺ προφτάσει ὁ φτωχὸς ἐκεῖνος βασιληᾶς, τὸ ἀδύνατο καὶ τρυφερὸ αὐτὸ παιδάριο, ν' ἀπλώσῃ κὰν τὸ χέρι, νὰ σὲ σώσῃ! Δὲ θἄκανα καλύτερα, νὰ καταφύγω, ξανά, στὸν Καπεστάν;...

Καὶ τεντώθηκε, μὲ μιᾶς, στοὺς ἀναβολεῖς του, στὴν ἡρωϊκὴ τὴ στάσι, τὴν ἀπειλητική, τοῦ ἀντρειωμένου, τοῦ ἱππότη! Οἱ διαβάτες ἔμειναν κατάπληκτοι, βλέποντας τὸν ἀδύνατον ἐκεῖνο νεανία, κοροδωμένο στὸ θανμάσιό του ἄλογο, ὀρθωμένο στοὺς ἀναβολεῖς του, μὲ τὴ γροθιὰ σφιγμένη Καὶ κανενὸς ἀπ' ὅσους τὸν ἀντίκρυσαν δὲν χαμογέλασε.

—Νὰ φύγω; Νὰ τὸ σκάσω; μούγκρισε ἀπὸ μέσα του. Δὲν θἄμαστε καλά! Ἔλα, Κονσίνι καὶ Σὲν-Μάρς, κ' ἐσὺ μὲ τὴ διαβολίκη τὴ μάσκα, κ' ἐσὺ Ρινάλντο! Ἐλᾶτε ὅλοι σας καὶ φέρτε κι' ἄλλους τόσους! Ὁ Καπεστὰν σᾶς περμένει ἄφοβα! Κάνετε συνωμοσίες, ἀκονῖστε τὰ ἐγχειρίδιά σας, ἁπλῶστε τὰ σουβλερά σας νύχια, στὸ στέμμα τοῦ φτωχοῦ τοῦ βασιληᾶ! Ἀλλὰ νἄχετε κι' αὐτὸ ὑπ' ὄψει: Ἐγὼ τὸ φτωχὸς μικρούλης βασιληᾶς ἔσωσε τὴ ζωή τοῦ Καπεστάν, κι' ὁ Καπεστὰ εἶνε τώρα στὸ πλευρό του... Ὁ Καπεστὰν σᾶς προκαλεῖ, ὅλους, πέρα γιὰ πέρα! Ὁ Καπεστὰν θὰ σώσῃ τὸ θρόνο τῆς Γαλλίας καὶ θὰ σώσῃ καὶ τὸ βασιληᾶ!...

Ξανάρχισε τὸ δρόμο του, μὲ ξαναμμένη φαντασία κι' ἀνακατεύοντας, μέσ' στὸ μυαλό του, ὄνειρα δόξας, πολέμων καὶ θριάμβων, καὶ τὴ φαλοδοξία νὰ σταθῆ ὁ μοναδικὸς στυλοβάτης κι' ὁ μεγάλος ὑπερασπιστὴς τοῦ θρόνου... Καὶ ξαφνικά, τὸ πρόσωπό του ἔγινε κατάχλωμο! Ἔνοιωσε πὼς κάτι τοῦσπαξε τ' ἀσύγκριτα φτερά, ποὺ ἄπλωνε στὸν οὐρανὸ τοῦ τολμηροῦ ὀνείρου του! Γιὰ νὰ σώσῃ τὸ θρόνο τῆς Γαλλίας καὶ νὰ γλυτώσῃ καὶ τὸ βασιλέα, θἄπρεπε νὰ πολεμήσῃ τὸ δοῦκα ντ' Ἀγκουλέμ! Κι' ὁ δοὺξ τοῦ Ἀγκουλέμ, ἦταν ὁ πατέρας αὐτῆς ποὺ ἀγαποῦσε'...

XVI
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ

Πέρασαν λίγες μέρες. Βρισκόμαστε στὶς εἰκοσιδυὸ Αὐγούστου, τὴν ἡμερομηνία ποὺ ἡ Βιολέττα, ἡ φτωχὴ τρελλὴ τοῦ μυστηριώδους σπιτιοῦ τοῦ Μεντόν, εἶχε πῆ στὸν Καπεστὰν Νὰ ἦταν τάχα παραλήρηματρελλῆς αὐτὰ τὰ λόγια, ἢ μήπως κ' ἡ χρονολογία ἐκείνη συνδεόταν μὲ κάποια σκέψι σκοτεινή, συνκεχυμένη, ποὺ λαμπε ἀμυδρὰ μέσα στὸ σκοτεινιασμένο της μυαλό;...

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, κατὰ τὶς ἕξη τὸ βράδυ, ὁ Κονσίνι ἦταν μέσ' στὸ δωμάτιό του, παραδομένος στὶς περιπαίσιες τοῦ θαλαμηπόλου του Φιορέλλο. Ζοφερὸς καὶ συνοφρυωμένος, μὲ σφιγμένα χείλη, κατὶ συλλογιόταν ἐνῶ ὁ Φιορέλλο τὸν χτένιζε, σιδέρωνε τὰ γένεια του καὶ τὰ μουστάκια του. τοῦβαζε κοκκινάδι καὶ μπογιὲς κι' ὅλα τὰ σχετικὰ φτιασίδια, τὸν ἀρωμάτιζε... Ἔπειτα τὸν ἔντυσε μὲ μιὰ στολὴ χρώματος κερασιοῦ. ὅλο κορδέλλες πορφυρὲς καὶ χρυσὲς πόρπες, τοῦ φόρεσε ἕνα κατπέλλο μαλακό, μ' ἕνα μεγάλο κάταστρο ἀτερό, καὶ τοῦφοιξε στοὺς ὤμους ἕνα μακρὺ μανδύα ἔελουδένιο. Ὁ Κονσίνι πῆγε μπροστὰ σ' ἕναν πελόριο καθρέφτη. Κυττάχτηκε σιωπηλὰ λίγο κ' ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ καθόταν καβάλλα σὲ μιὰ καρέκλα, μὲ τεντωμένα πόδια, καὶ παρακολουθοῦσε τὴ σκηνή, τὸν ρώτησε:

—Τί λές, Ρινάλντο; Μίλησε χωρὶς ἐπιφυλάξεις...

Ὁ Ρινάλντο, ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, σφύριξε μὲ θαυμασμό.

—Ναί, ἔτσι εἶνε! ξαναεῖπε ὁ Κονσίνι. "Ολ' οἱ εὐπατρίδαι μὲ ζηλεύουν! Ἡ γυναῖκες μὲ βρίσκουν ἀξιέραστο! Κ' εἶμαι ὡραῖος πράγματι! Ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ μιλῶ γιὰ τὴν ὠμορφιά μου—δὲν εἶν' ἔτσι;—χωρὶς νὰ φαίνωμαι γελοῖος, ἀφοῦ τὴν κρατῶ σὰν ἕνα ὅπλο καὶ δὲν τὸ κάνω ἁπλῶς ἀπὸ καμάρι... Ἀλλὰ σὲ τί μοῦ χρησιμεύει τάχα; Τί νἄ' ἂν μοιάζω, τάχα, τὸν Ἀντίνοο, ποὺ εἶδα κάποτε στὴ Φλωρεντία ἢ τί κι' ἂν εἶμαι πλουσιώτερος κι' ἀπ' τὰ ἱσπανικὰ καράβια, ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὸ Περού, φορτωμένα θησαυρούς; Τί κ' ἔχω ὀλίγιμι, ποὺ μπροστά της, ἡ δύναμι τοῦ βασιληᾶ κ' ἡ δόξα μοιάζει σὰν ἁπλῆ πυγολαμπίδα; Τί νὰ τὰ κάνω ὅλ' αὐτά, ἀφοῦ ἐκείνη μὲ μισεῖ;...

—Μπᾶ! εἶπε ὁ Ρινάλντο. Τί θὰ κάνῃ; Θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ!...

—Μὲ μισεῖ, Ρινάλντο, μ' ἀποστρέφεται! Μὲ περιφρονεῖ καὶ μ' ἀπεχθάνεται! Διάβασα σὰ μάτια της μιὰ τέτοια ἐδελυγμία, ποὺ ρίγησα ὁλόκληρος καὶ τρόμαξα...

—Ἐκδικηθῆτε!

—Νὰ τὴν ἐκδικηθῶ; Νὰ τὴν ἐκδικηθῶ; Μὰ τί ἄλλο συλλογίζομαι, λοιπόν; Ἀλλὰ πῶς, μὲ ποιὸν τρόπο νὰ τὴν ἐκδικηθῶ; Φαίνεται πὼς κάποιον ἀγαπάει: Κι' αὐτὸς ὁ κάποιος, εἶμαι βέβαιος, εἶν' ἐκεῖνος ὁ καταραμένος, ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος Καπεστάν, ὁ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ πέταξε τὸ γάντι του στὰ μοῦτρα, ἐνῶ ἐγὼ τὸν συγχωροῦσα καὶ τοῦταζα δόξες καὶ τιμές! Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ προχτὲς ἀκόμα, βρέθηκε στὸ δρόμο μου μπροστά...

Ὁ Ρινάλντο ἔτριξε τὰ δόντια του.

—Ὥστε, λοιπόν, τίποτε νεώτερο; ξαναεῖπε ὁ Κονσίνι, ἔπειτ' ἀπὸ λίγη σιωπή.

—Ἀκόμα τίποτε.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ,,

ΟΤΑΝ Η ΛΟΥΠΕ ΒΕΛΕΖ ΧΟΡΕΥΕ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ...

('Αποκαλυπτικές ἀναμνήσεις τοῦ Μεξικανοῦ δημοσιογράφου 'Αρκουέλες Βέλα ἀπὸ τὸ ἐξωφρενικὸ «ντεμποῦτο» τῆς Λοῦπε Βελὲζ ὡς χορευτρίας)

ΙΑ ἐπογή, ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια, τὸ μεξικανικὸ θέατρο βρισκόταν σὲ κακὰ χάλια καὶ θὰ ἐσβοῦνε ἀπὸ μαρασμό, ἂν δὲν ἔφτανε μιὰ ἡμέρα ἀπὸ τὸ Παρίσι ἡ περίφημη κυρία Ραζιμί μὲ τὸν μεγάλο θιασό της τοῦ «Μπαταχλὰν» γιὰ νὰ μᾶς δείξη πῶς μπορεῖ νὰ διασκεδάση ὁ κόσμος μὲ μιὰ εὔθυμη ἐλαφρὴ καὶ φανταστικὴ ἐπιθεώρησι. Ἤμαστε τότε στὸ 1925. Ἡ τρεῖς ἐπιθεωρήσεις ποὺ μᾶς παρουσίασε ἡ κυρία Ραζιμί, τὸ «Νὰ τὸ Παρίσι!», τὸ «Ὅλα γυμνά!» καὶ τὸ «Ὦ, λαλά!», μὲ τὸ παριζιάνικο «ἀνέβασμά» τους, τὴ «γύμνια» τους καὶ τὰ πιὸ ὤμορφα «ἄστρα» τῆς Μονμάρτρης, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀστραφτε ἡ Φλορέλ, εἶχαν θαυμπώσει κι' ἐνθουσιάσει τὸ μεξικανικὸ κοινό.

Ὅταν ἔφυγε λοιπὸν μὲ τὸ καλὸ ἡ μεγάλη θιασαρχίνα μὲ τὶς «βεντέττες» της καὶ τὰ τσαχπίνικα μπαλέττα της, στὸ «Λυρικὸ Θέατρο», σ' ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ τὸ μεγαλύτερο τοῦ Μεξικοῦ, ἕνας δικός μας ἐπιχειρηματίας παρουσίασε μιὰ φανταστικὴ ὑπερεπιθεώρησι, τὴ «Ραστιμπλὰ», ποὺ ἦταν μιὰ πιστὴ ἀπομίμησις τῶν κωμικῶν «σκέτς» τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῆς νύφας τῶν Παρισινῶν ἐπιθεωρήσεων.

Μὰ τὸ μεξικανικὸ κοινό, ποὺ εἶχε διασκεδάσει κατὰ κόρον μὲ τὶς ἀλησμόνητες παραστάσεις τῆς κυρίας Ραζιμί, κουράστηκε γρήγορα ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπομίμησι, ποὺ δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ φτάση τὴν πολυτέλεια, τὴν ὡμορφιά, τὴ χάρι καὶ τὴν εὐφυΐα τοῦ πρωτοτύπου καὶ τὸ θέατρό νας πάλι πῆρε τὴν κάτω βόλτα. Οἱ συγγραφεῖς δὲν ἤξεραν πειὰ τί νὰ κανουν κ' οἱ ἠθοποιοί — οἱ δύστυχοι! — πῶς νὰ παρουσιασθοῦν γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν καὶ νὰ διασκεδάσουν τὸν κόσμο...

Μιὰ ἡμέρα τότε, ἡ καλύτερα μιὰ νύχτα — ἤρθαν ἐκεῖνη τὴν νύχτα θεατρικὸς ἀπεσταλμένος κ' ἤξερε ὅλες τὶς τελευταῖες εἰδήσεις — κάτι παράξενα ψιθυρίσματα ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν στὰ παρασκήνια:

—Ἀπόψε ἔχουμε μιὰ μεγάλη ἔκπληξι... Θὰ «ντεμπουτάρη» μιὰ καινούργια χορεύτρια... Εἶνε ἕνα ὤμορφο κορίτσι ποὺ θὰ πάη μπρστά...»

Παντοῦ, σ' ὅλα τὰ νυχτερινὰ κέντρα, στὶς λέσχες, στὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων, αὐτὴ ἡ εἴδησις σχολιαζόταν ποικιλοτρόπως. Οἱ ἄνθρωποι πάλι τοῦ θέατρου, οἱ δημοσιογράφοι κ' οἱ σκηνοθέται μιλοῦσαν κουφὰ καὶ σ' ἕνα παράξενο ὕφος γι' αὐτὸ τὸ μυστηριῶδες κορίτσι ποὺ θὰ ἐμφανιζόταν γιὰ πρώτη φορὰ ὡς χορεύτρια.

Καὶ τέλος, ἔφτασε ἡ ὥρα τῆς παραστάσεως. Τὸ «Λυρικὸ» Θέατρο ἐκείνο τὸ βράδυ εἶχε «ἄγρια» πιάνα. Ὅλη ἡ ἀριστοκρατία τοῦ Μεξικοῦ στόλιζε τὰ θεωρεῖα του καὶ τὶς πρῶτες σειρὲς τῆς πλατείας κι' ὅλος ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῆ ἐκεῖ πέρα γιὰ νὰ μὴ χάση ἕνα τόσο ἐξαιρετικὸ θέαμα γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχαν κυκλοφορήσει ἡ πιὸ καταπληκτικὲς διαδόσεις.

Ἄξαφνα λοιπόν, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενε κανείς, ἕνα λεπτοκαμωμένο κορίτσι μὲ μιὰ ἀφάνταστη τσαχπινιὰ γιὰ τὴν ἡλικία του, παρουσιάστηκε στὴ σκηνὴ τοῦ «Πριγκηπικοῦ» σὰν νὰ ἦταν στὸ σπίτι του κι' ἔκανε τὴν τουαλέττα του!...

—Σοῦ ζητῶ συγγνώμην, ἀγαπητό μου κοινό, εἶπε κάπως δειλὰ μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή του, μὰ δὲν ἔγω τίποτα γιὰ νὰ φορέσω... Μὴ μὲ παρεξηγήσης, λοιπόν, ποὺ παρουσιάζομαι ἔτσι, μ' αὐτὴν τὴν γύμνια...

Κι' ἀλήθεια, ἡ καινούργια χορεύτρια φοροῦσε ἕνα παλιὸ καὶ διαφανέστατο φορεματάκι ποὺ τὴν ἐπαρουσίαζε σχεδὸν ὁλόγυμνη! Τὸ περίεργο τώρα εἶνε ὅτι, δὲν ἔλεγε ψέμματα. Ἐκείνη ἡ μικροῦλα δὲν εἶχε προφάσει νὰ στολιστῆ... Ἕνας ἀπὸ τοὺς συναδέλφους της, ποὺ εἶχε ξεκινήσει πρὶν ἔφαν πθῆ στὴ σκηνὴ γιὰ νὰ τῆς βοῆ κάτι νὰ φορέση ἕνα ξευγάρι κάλτσες, μιὰ ἐσάρπα, δύο γάντια τουλάχιστον, γύρισε τὴν ὥρα ποὺ ὁ κόσμος ἐξαλλος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν του γειρακοτοῦσε ὄρθιος τὴν τόσο πρωτοτυπη καὶ τὴν τόσο χαριτωμένη χορεύτρια ποὺ τὴν ἔλεγαν Λοῦπε Βελέζ!

Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία λοιπὸν τῆς Λοῦπε Βελέζ, ἐκείνο τὸ βράδυ, ἦταν τὸ νὰ παρουσιαστῆ μπρστὰ στὸ μεξικανικὸ κοινό, ὅπως ἦταν ἀκριῶς, χωρὶς στολίδια καὶ πολυτελεῖς τουαλέττες, γιατὶ μήπως καὶ εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν τσαχπίνικη καὶ σαγηνευτικὴ ὠμορφιά της;

Ἡ Λοῦπε Βελὲζ εἶχε νὰ δείξη μονάχα τὸ ἁρμονικὸ σῶμα της, τὶς λυγερὲς κινήσεις της καὶ τὸν ὑπέροχο γοφό της. Ἡ ἄγνωστη μεξικάνα χορεύτρια εἶχε ἀκόμη καὶ μιὰ ἀξιοθαύμαστη διείσθηση τῆς ψυχολογίας τοῦ κοινοῦ καὶ τοῦ μυστικοῦ νὰ τὸ συναρπάζη. Παίζοντας στὴ σκηνὴ, ἔπαιζε μαζὶ του...

Μετὰ τὸν θριαμβό της τώρα, ἡ Λοῦπε Βελὲζ, ὑπερήφανη ποὺ εἶχε καταφέρει νὰ γίνη μέσα σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας τὸ εἴδωλο τοῦ μεξικανικοῦ κοινοῦ, δήλωσε ἀμέσως στοὺς φίλους της.

—Κάθε «βεντέττα» πρέπει νὰ ἔχη τὐλάχιστον ἕνα αὐτοκίνητο!...

Κι' ἐπειδή, φυσικά, δὲν εἶχε λεφτὰ γιὰ ν' ἀγοράση μιὰ «μάρκα» πολυτελείας, ἀρκέσθηκε ν' ἀγκαζάρη ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνα ταξὶ ποὺ τὸ ἔλεγε: «Ἡ Ρόλλς Ρόυς» μου!

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωΐ, ἕνας δημοσιογράφος — ὁ ὑποφαινόμενος — πῆγε πρῶτος ἀπ' ὅλους στὸ θέατρο γιὰ νὰ τῆς πάρη μιὰ συνέντευξι. Ἡ ὥρα ἦταν 10. Κανεὶς ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ δώση τὴ διεύθυνσι τῆς καινούργιας «βεντέττας» καὶ κανεὶς δὲν τὴν εἶχε δῆ νὰ μπαίνη ἢ νὰ φεύγη ἀπὸ τὸ θέατρο, οὔτε νὰ περνᾶη ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ ἦταν ἐρημος ἐκείνη τὴν ὥρα. Κι' ἀλήθεια, σ' ἐκείνο τὸ δρόμο στεκόταν μονάχα ἕνα ταξὶ ἀπέναντι ἀκριῶς ἀπὸ τὸ κλειστὸ θέατρο...

Ὁ δημοσιογράφος — ὑπομονητικὸς ὅπως ὅλοι οἱ δημοσιογράφοι — κάτησε καὶ τὴν περίμενε ὡς τὸ μεσημέρι κ' ἔπειτα ξαναγύρισε στὶς δύο τὸ ἀπόγευμα, στὶς τρεῖς καὶ στὶς ἕξη τὸ βράδυ. Τίποτα! Ἡ Λοῦπε Βελὲζ εἶχε γίνει ἀφαντη! Τὸ μόνο δὲ πράγμα ποὺ δὲν εἶχε κουνήσει ἀπὸ τὸν τόπο του, ἦταν ἐκείνο τὸ ταξί. Στεκόταν ἀκόμη, ἀπὸ τὸ πρωΐ, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ κλειστὸ θέατρο. Ὁ σωφὲρ, μισοκοιμισμένος, ἄγγιξε νὰ καταλάβη τί τὸν ρωτοῦσε ὁ δημοσιογράφος:

—Μήπως εἶδες τὴ Λοῦπε Βελέζ;

—Δὲν βαρυέσαι... τοῦ ἀπάντησε μ' ἕνα χασμουρητό.

—Πόσες ὧρες περιμένεις ἐδῶ πέρα;

—Ξέρω κι' ἐγώ; Πολλές...

—Μὰ δὲν θυμᾶσαι, διάβολε, ἀπὸ πότε στέκεσαι ἀπέναντι ἀπὸ τὸ θέατρο;

—Σοῦ φαίνεται παράξενο; Ἀπόρησε ὁ σωφέρ. Ἄνθρωπος εἶμαι... Τὸ ξέχασα!...

Ὁ δημοσιογράφος, ποὺ τὸ ἔγε βάλει πεῖσμα, ξαναπῆγε στὸ θέατρο ὕστερ' ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα κι' ἀκριῶς στὶς 4 ἡ ὥρα τὸ πρωΐ, μετὰ τὴν παράστασι καὶ βρῆκε τέλος τὴ Λοῦπε Βελὲζ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ φύγη. Τὴ συνοδεύσε λοιπόν, σ' ἕνα νυχτερινὸ κέντρο γιὰ νὰ σουπάση, ἔπειτα στὸ σπίτι της κι' ἔπειτα στὴν ἐφημερίδα γιὰ νὰ τῆς πάρη μερικὲς φωτογραφίες. Τὴ στιγμὴ δὲ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ πληρώση τὸ ταξί, ἔρριξε περίεργος μιὰ ματιὰ στὸ ταξιμετρο κι' ἀμέσως γλώμιασε.

—Πόσα εἶνε; ψιθύρισε μὲ πνιγμένη φωνή.

—Ἕνα 936 φράγκα καὶ 50 λεπτά... τοῦ ἀπάντησε μὲ ἀπάθεια ὁ σωφὲρ.

—Μὰ πῶς; εἶνε δυνατόν!

—Πῶς δὲν εἶνε; Πεσμένα τὴν κυρία ἀπὸ πουγκὶ τὰ μισάνυχτα...

Ἡ Λοῦπε Βελὲζ ποὺ παρακολουθοῦσε ζαστισμένη αὐτὴ τὴ στιχομυθία, ἔξεσπασε ἄξαφνα σ' ἕνα ἠχηρὸ γέλιο.

—Ἀλήθεια! φώναξε. Γιὰ φαντασιότητ!... Εἶγα ξεχάσει τὴ «Ρόλλς-Ρόυς μου!»

Ὕστερ' ἀπὸ λίγους μῆνες, ἡ Λοῦπε Βελὲζ μπόρεσε ν' ἀποκτήση ἕνα δικό της αὐτοκίνητο. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν κατάφερνε ποτὲ νὰ πληρώση τὸ νοικοκύρη της, ἀναγκάστηκε κάποτε νὰ περάση μιὰ ὁλόκληση νύχτα μέσα στὴ «Στατιόν» τῆς μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς της, τὴ σκυλιά της, τὰ πουλιά της καὶ τὶς δοῦλες της. Τσέγοντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα στοὺς δρόμους ὡς ὅτου ν' ἀνοίξη τὸ θέατρο. Τὸ θέατρο εἶχε γίνει τὸ παγνατικό σπίτι της, ὄχι μόνο γιατὶ ζοῦσε ἀπάνω στὴ σκηνή, ὅπως στὸ σπίτι της; ἀλλὰ καὶ γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ἀπογωριστῆ, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ κριτικὸς τοῦ κινηματογράφου Κάρλος Νοριέγκα Χόπε ἀνακάλυψε τὴ «φωτογενεία» της καὶ τὴν ἔπεισε νὰ δοκιμάση τὴν τύχη της στὸ Χόλλυγουντ. Καὶ πράγματι, ἡ ποιήλήσεις του δὲν διεψεύσθησαν!..

Μὰ ἡ Λοῦπε Βελὲζ τώρα ἔγει ξεχάσει αὐτὸ τὸ τόσο γραφικὸ «ντεμποῦτο» της, γιατὶ ἔγει σημειωμένο μιὰ παγνατικὰ αὐτοκατοικία βίλλα στὸ Μπέβερλυ Χίλς καὶ τὸ πιὸ πολυτελὲ αὐτοκίνητα ἀπ' ὅλους τοὺς «ἀστέρες» τοῦ Χόλλυγουντ.

ΑΡΚΟΥΕΛΕΣ ΒΕΛΑ

Ἡ Λοῦπε Βελὲζ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΙ' Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας Κάρολος, ὁ ὁποῖος ἐδολοφονήθη πρὸ ἐτῶν, εἶχε μεγάλη κλίσι στὴ μουσικὴ κι' ἔπαιζε καλὸ βιολοντσέλο. Δυστυχῶς ὅμως, ἐπειδὴ ἦταν βασιλεὺς—καθὼς ἔλεγε ὁ ἴδιος—ἀναγκαζόταν ν' ἀκούη διαρκῶς εὐμενεῖς καὶ κολακευτικὲς κρίσεις γιὰ τὴν τέχνη του.

Κάποτε, ἕνας διάσημος Γερμανὸς καθηγητὴς τοῦ βιολοντσέλου, ἐπεσκέφθη τὴ Λισσαβῶνα. Ὁ βασιλεὺς τότε ἀποφάσισε νὰ καλέση τὸ διάσημο Γερμανὸ μουσικὸ στ' ἀνάκτορα γιὰ ν' ἀκούση ἐπιτέλους ἀπ' τὸ στόμα του τὴν καθαρὴ ἀλήθεια.

"Οταν ὁ Γερμανὸς ἔλαβε τὴν τιμὴ νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ ἀνάκτορα, βρῆκε μόνη τὴ βασίλισσα, ἡ ὁποία τὸν ἐδέχθη ἐγκαρδιότατα καὶ τοῦ ἐξέφρασε τὴ λύπη της, ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δεχθῆ ἐκείνη τὴν ὥρα.

—Μήπως ἡ Μεγαλειότης ἀδιαθετεῖ; ρώτησε ὁ μουσικός.

—"Οχι, συνεργάζεται μὲ τὸν πρωθυπουργό του...

Ἐνῶ, λοιπόν, ἡ βασίλισσα μιλοῦσε, ἀκούστηκε πίσω ἀπὸ ἕνα παραπέτασμα, ὅπου ἦταν κρυμμένος ὁ βασιλεύς, ὁ ἦχος ἑνὸς βιολοντσέλου.

Ἡ προσοχὴ τοῦ διασήμου μουσικοῦ, ὅπως ἦταν φυσικό, ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

—Εἶνε ἡ Ἀγγλὶς παιδαγωγός μας, ἡ ὁποία παίζει συχνὰ βιολοντσέλλο, εἶπε ἡ βασίλισσα. Πῶς σᾶς φαίνεται τὸ παίξιμό της;

—Μέτριο, ἀπάντησε ἁπλᾶ ὁ διάσημος βιολοντσελίστας.

Ἀμέσως τότε, τὸ παραπέτασμα παραμέρισε καὶ παρουσιάστηκε ὁ βασιλεὺς κρατῶντας στὰ χέρια του τὸ βιολοντσέλο.

—Ἐπιτέλους! φώναξε προχωρῶντας. Μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι μόλις σήμερα ἄκουσα μιὰ εἰλικρινῆ κρίσι γιὰ τὴν τέχνη μου.

— Ἀλλά, Μεγαλειότατε... ἀπάντησε ταραγμένος ὁ μουσικὸς καὶ θέλησε νὰ δικαιολογηθῆ.

—Δὲν εἶνε ἀνάγκη, τὸν διέκοψε καθησυχάζοντάς τον μ' ἕνα ἀγαθὸ χαμόγελο ὁ Κάρολος. Σᾶς εἶμαι πολὺ εὐγνώμων γιὰ τὴν εἰλικρινῆ κρίσι σας.

— Θέλω νὰ πῶ, συμπλήρωσε ὁ βιολοντσελίστας, ὅτι ἂν δὲν εἴσαστε βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἀσφαλῶς θὰ εἴσαστε ὁ βασιλεὺς τοῦ βιολοντσέλλου.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ

Ὑπάρχουν στοιχειωμένα σπίτια ; Ἐπιδημία φαντασμάτων. Τί γινότανε στὴ Γαλλία πρὸ τριακονταπενταετίας. Τὸ φάντασμα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κ. Λεμπέγκ. Τὸ στοιχειωμένο σπίτι τοῦ Ἄζεν. Οἱ μυστηριώδεις κρότοι, κτλ.

"Ενα ἀπὸ τὰ μυστήρια, τὰ ὁποῖα, μολονότι ἐπὶ χρόνια ἀπασχολοῦν τὴν ἐπιστήμη, πιτραμένουν ἐπιὸ τοις σκοτεινὰ ἀκόμη, εἶνε καὶ τὸ μυστήριο τῶν στοιχειωμένων σπιτιῶν. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ κατέβαλαν οἱ διάφοροι ψυχίατροι, καθὼς καὶ ἡ διάφορες ἑταιρείες «ψυχικῶν ἐρευνῶν», δὲν κατώρθωσαν ὡς τώρα παρὰ νὰ πιστοποιήσουν τὴν ὕπαρξι τῶν στοιχειωμένων σπιτιῶν, χωρὶς καὶ νὰ μπορέσουν νὰ δώσουν καὶ μιὰ ἐξήγησι τῶν φαινομένων ποὺ παρατηρήθηκαν σ' αὐτά.

Τὸ περίεργο εἶνε, πὼς ὑπῆρξαν ἐποχές, κατὰ τὶς ὁποῖες τὰ φαινόμενα αὐτὰ ἔλαβαν τὶς διαστάσεις πραγματικῆς...ἐπιδημίας! Μέσα σ' ἕνα περιωρισμένο χρονικὸ διάστημα, τὰ συμπτώματα αὐτὰ πληθαίναν καταπληκτικά! Καὶ τέτοιο παρατηρήθηκε στὴ Γαλλία πρὸ τριανταπέντε περίπου χρόνων —κατὰ τὸ 1896 μὲ 1897. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτή, τὰ στοιχειωμένα σπίτια ξεφυτρώνουν μὲ καταπληκτικὴ εὐφορία σὲ ὅλη τὴ Γαλλία. Εἶχε καταντήσει ἡ κάθε ἐπαρχία νὰ ἔχη καὶ τὸ δικό της «στοιχειωμένο σπίτι»!...

Ἀξίζει νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὰ μυστηριώδη αὐτὰ φαινόμενα, ὅπως μᾶς τὰ παρουσιάζει ἕνα ἐπιστημονικὸ χρονικὸ τῆς ἐποχῆς.

* * *

Πρὶν ἀρχίσουμε ὅμως, θὰ ἔπρεπε νὰ δώσουμε μιὰ εἰκόνα τῆς «ψυχολογικῆς καταστάσεως» ποὺ ἐπικρατοῦσε τότε στὴ Γαλλία. Ὁ θόρυβος γιὰ τὶς «Μαῦρες Λειτουργίες» τῶν Σατανιστῶν δὲν εἶχ' παύσει ἀκόμη, καὶ πολλοὶ πίστευαν πραγματικὰ πὼς ὑπῆρχαν συμπατριῶτες τους ποὺ ἐρχόντουσαν μυστικὰ σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Σατανᾶ. Σὲ μιὰ κωμόπολι, ἐξ ἄλλου, στὸ Γιλλὺ-σὺρ-Σέϊν, οἱ περισσότεροι κάτοικοι ἔβλεπαν καθημερινῶς φαντάσματα... Πολλοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς—γυναῖκες κυρίως—κουβέντιαζαν καθημερινῶς μὲ τὴν Παναγία καὶ τοὺς Ἁγίους καὶ ἡ ἐφημερίδες ἔσπευδαν νὰ μεταδώσουν σ'ὅλη τὴ χώρα τὶς σπουδαῖες αὐτὲς συνομιλίες. Ἦταν φυσικὸ λοιπὸν τὰ πνεύματα ὅλων νὰ εἶνε τρομερὰ ἐρεθισμένα. Ἡ μάγισσες, ἡ «ὑποβάτιδες», ἡ χαρτορίχτρες καὶ ὅλη ἡ χορεία τῶν ἐπαγγελματιῶν τοῦ φυράματος αὐτοῦ, βρῆκαν εὐκαιρία καὶ...ἀποτρέλλαναν τοὺς ἐκνευρισμένους πληθυσμούς...Μιὰ τέτοια «μάντις» μάλιστα, ἡ δις Κουεντίν, ποὺ μιλοῦσε... πιὸ ἀκατάληπτα ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες, ἔγινε γρήγορα ἔνδοξη καὶ πλουσιωτάτη...

Φαντάζεσθε, λοιπόν, τὴν γενικὴ συγκίνησι, ὅταν μιὰ μέρα ἔπεσε σὰν μπόμπα μέσ' στὸ πλῆθος τῶν φανατισμένων αὐτῶν, ἡ εἴδησις ὅτι στὴν Βαλὰνς-ἀν-Μπρί, εἶχε στοιχειώσει ἕνα σπίτι !... Αὐτὸ συνέβη τὸν Ἰούνιο τοῦ 1896. Τὸν Αὔγουστο τοῦ ἴδιου χρόνου, πρὶν καλὰ-καλὰ κοπάσει ἡ πρώτη συγκίνησι, δεύτερη μπόμπα! Καινούργιο σπίτι στοίχειωνε στὸ Ἄζεν. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὰ φαινόμενα πληθαίναν καταπληκτικά... Κάθε τόσο ἔρτανε ἡ εἴδησι πὼς κι' ἄλλο σπίτι στοιχειωμένο ἀνακαλύφθηκε σὲ κάποια ἐπαρχία. Καθὼς ἀποδείχτηκε ὅμως, τὰ τελευταῖα αὐτὰ φαινόμενα ἦσαν ἐντελῶς ἀνάξια λόγου, ἀποτελέσματα μᾶλλον «αὐθυποβολῆς», διαφόρων τρομοκρατημένων ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς πληροφορίες. Καὶ ἐνῶ ἡ συνεχῶς διαψευδόμενες αὐτὲς εἰδήσεις εἶχαν ἀρχίσει νὰ φέρνουν κάποια ἠρεμία στὰ πνεύματα, νὰ ποῦ, κατὰ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1897, τρίτη μπόμπα! ἔσπαγε καὶ ξανάνοιγε παλιὲς πληγές: Στὸ Ὑζὲρ ἐστοίχειωσε κ' ἕνα ἄλλο σπίτι, στὸ ὁποῖο συμβαίναν πράγματα τρομερὰ καὶ φοβερά. Καὶ δὲν ἦταν ψέμμα αὐτό. Εἰδικὲς ἐπιτροπὲς ποὺ ἐπισκεφτῆκαν ἐπίτηδες, πιστοποιῆσαν τὴν γνησιότητα τῆς εἰδήσεως.

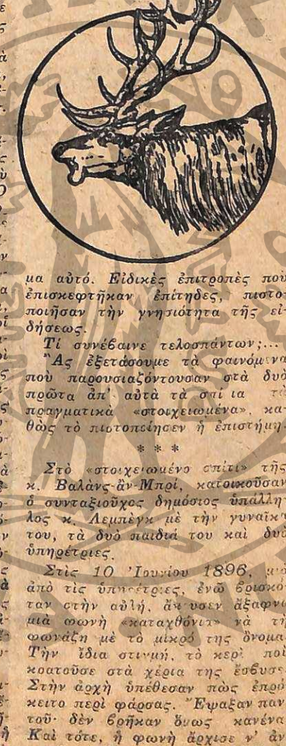

Τί συνέβαινε τελοσπάντων;...

"Ας ἐξετάσουμε τὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζοντουσαν στὰ δυὸ πρῶτα ἀπ' αὐτὰ τὰ σπίτια τὰ πραγματικὰ «στοιχειωμένα», καθὼς τὸ πιστοποίησεν ἡ ἐπιστήμη.

* * *

Στὸ «στοιχειωμένο σπίτι» τῆς κ. Βαλὰνς-ἀν-Μπρί, κατοικοῦσαν ὁ συνταξιοῦχος δημόσιος ὑπάλληλος κ. Λεμπέγκ μὲ τὴν γυναίκα του, τὰ δυὸ παιδιά του καὶ δυὸ ὑπηρέτριες.

Στὶς 10 Ἰουνίου 1896, μιὰ ἀπὸ τὶς ὑπηρέτριες, ἐνῶ ἔσκοκτιαν στὴν αὐλή, ἄκουσε ἄξαφνα μιὰ φωνὴ «καταχθόνια» νὰ τὴ φωνάζη μὲ τὸ μικρό της ὄνομα. Τὴν ἴδια στιγμή, τὸ κερὶ ποὺ κοπτοῦσε στὰ χέρια της ἔσβησε. Στὴν ἀρχὴ ὑπέθεσαν πὼς ἐπρόκειτο περὶ φάρσας. Ἔψαξαν παντοῦ· δὲν βρῆκαν δυὸς κανένα. Καὶ τότε, ἡ φωνὴ ἄρχισε ν' ἀντηχῆ σὲ ὅλο τὸ σπίτι. Ἔβριζε καὶ ἀπειλοῦσε. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ τὸ ἑπόμενο βράδυ, ποὺ εἶχαν ἔρθει νὰ πιστοποιήσουν τὰ φαινόμενα ὁ δήμαρχος, ὁ γιατρός, ὁ ἀστυνόμος καὶ διάφοροι ἄλλοι ἐπισκέπτες.

—Τελοσπάντων, τί γυρεύεις ; ρώτησε μιὰ μέρα ἡ κ. Λεμπέγκ τὴν φωνή.

—Τὸ θάνατό σου μόνο! τῆς ἀπάντησε αὐτή.

Μεταφέραν τὴν κυρία Λεμπέγκ σ' ἕνα γειτονικὸ σπίτι. Ἡ «φωνὴ» ὅμως τὴν ἀκολούθησε κι' ἐκεῖ. Τὰ τζάμια τοῦ σπιτιοῦ τῆς κ. Λεμπέγκ ἔσπασαν, τὰ ἔπιπλα ἀναποδογυριζόντουσαν μόνα τους διαρκῶς. Στὴν κάμαρα τῆς κ. Λεμπέγκ πέρταν πέτρες καὶ δεκάρες.

Διάφοροι εἰδικοὶ ἐπισκεφθῆκαν τὸ «στοιχειωμένο σπίτι» τοῦ κ. Λεμπέγκ γιὰ νὰ προσπαθήσουν νὰ ἐξορκίσουν τὰ φαντάσματα. Μεταξὺ ἄλλων ἐπῆγε καὶ ὁ διάσημος μάγος Παπού, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν κατώρθωσε κι' αὐτὸς τίποτε.

Στὸ τέλος, ἐντούτοις, τὰ πνεύματα νικηθῆκαν ἀπὸ ἕναν ἀδέδα, τὸν ἀδέδα Σνεμπελώ, ποὺ καταγινόταν καὶ στὴ μαγεία. Γιὰ νὰ τὰ ἐξορκίση, ὁ ἀδέδας Σνεμπελώ, μεταχειρίστηκε τὸν ἑξῆς τρόπο: Ἔδινε σπαθιὲς καὶ πυροβολοῦσε πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, ἀπ' ὅπου ἐρχόταν ἡ φωνή. Πραγματικὰ δέ, μὲ τὸ σύστημά του αὐτό, κατώρθωσε νὰ διώξη τὸ πνεῦμα κι' ἀπὸ τότε ἡ οἰκογένεια Λεμπέγκ βρῆκε τὴν ἡσυχία της

* * *

Στὸ στοιχειωμένο σπίτι τοῦ Ἄζεν κατοικοῦσαν ὁ πατέρας κι' ὁ γυιός Φ... Στὴν ἀρχή, ἄκουγαν ξυσίματα γυριοῦ πάνω στὸ ξῦλο τοῦ κρεββατιοῦ, κατόπιν δὲ δυνατοὺς κρότους. Ἔψαξαν ὅλο τὸ σπίτι, χωρὶς ὅμως νὰ ἀνακαλύψουν τίποτε. Οἱ κρότοι ὡστόσο ἐπανελήφθησαν ἐπὶ ἀρκετὲς νύχτες. Κάλεσαν τότε ἕνα «πνευματιστή», στὸν ὁποῖο τὸ πνεῦμα ἐδήλωσε ὅτι ἦταν ὁ πατέρας τῆς μικρῆς ὀρφανῆς, καὶ πὼς δὲν ζητοῦσε ἀπ' τὴν κόρη του παρὰ ἐπὶ εἴκοσι μέρες νὰ προσεύχεται γι' αὐτὸν τακτικά. Ἐβεβαίωσεν ἀκόμα πὼς δὲν ἤθελε τὸ κακὸ κανενὸς μέλους τῆς οἰκογενείας Φ... τὴν ὁποία παρακαλοῦσε μόνο νὰ ἐπικοινωνῆ κάθε τόσο μαζύ του.

Ἡ ἐπιθυμίες τοῦ πνεύματος ἐκτελεσθῆκαν, κι' ἀπὸ τότε ἡ οἰκογένεια Φ... ἡσύχασε.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Ο ΡΟΥΛΤΑΜΠΙΛ ΣΩΖΕΙ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ!

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Βρισκόμαστε στην ἐποχὴ τοῦ πανευρωπαϊκοῦ πολέμου. Ὁ περίφημος ἀστυνομικὸς ρεπόρτερ ὑπηρετεῖ ὡς δεκανεὺς στὸ μέτωπο, ὅταν ἔξαφνα λαβαίνει μιὰ διαταγὴ νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Παρίσι καὶ νὰ παρουσιαστῇ στὸν διευθυντὴ τῆς ἐφημερίδος «Ἐποχή», ὅπου ἐργαζόταν πρὸ τοῦ πολέμου. Πράγματι, παρουσιάζεται καὶ μαθαίνει ἀπὸ τὸ στόμα του ὅτι ἡ κυβέρνησις περιμένει ἀπ' αὐτόν, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, νὰ σώσῃ τὸ Παρίσι! Δὲν τοῦ δίνει ὅμως καμμιὰ ἐξήγησι σχετικὴ καὶ τὸ ἴδιο βράδυ τὸν πηγαίνει νὰ παρακολουθήσῃ μιὰ μυστικὴ ὑπουργικὴ συνεδρίασι. Ἐκεῖ ὁ Ρουλταμπὶλ ἀκούει τὸν Ἄγγλο ἐπιστήμονα Κρόμερ νὰ μιλῇ γιὰ μιὰ καταπληκτικὴ ἐφεύρεσι τοῦ Γάλλου σοφοῦ Φοῦλμπερ, γιὰ μιὰ τεραστία τορπίλλη, ποὺ μπορεῖ νὰ μεταβάλλῃ σὲ λίγες στιγμὲς σὲ ἐρείπια καὶ τὴ μεγαλείτερη πρωτεύουσα. Ἔγιναν μάλιστα καὶ τὰ σχετικὰ πειράματα σ' ἕνα ἐρημονῆσι, στὸ ὁποῖο, μετὰ τὴν ἔκρηξι τῆς «Τιτάνιας» — ἔτσι ὀνομάζεται ἡ τορπίλλη — μετεβλήθη σὲ πραγματικὴ κόλασι.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Βλέποντας τὰ καταπληκτικὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα τῆς τρομερῆς του ἐφευρέσεως, ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ, ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ εὐχαρίστησι.

—Τίποτε, ἔλεγε, δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ στὴ δύναμι τοῦ θερμίτου μου! ("Ἔτσι ἀποκαλοῦσε τὴν ἐκρηκτικὴ του ὕλη). Σκάζει σὲ θερμοκρασία 10.000 βαθμῶν. Μὲ τὸ θερμίτη μου καὶ τὴν Τιτάνια μου, ὁ πόλεμος θὰ τελειώσῃ!...

Καὶ ὁ γέρος αὐτὸς σοφὸς ἄρχισε νὰ χορεύῃ σὰν παιδὶ ἀπάνω στὰ ἐρείπια ποὺ εἶχε δημιουργήσει ἡ τορπίλλη του καὶ ποὺ ἄχνιζαν ἀκόμα...

Ὁ μίστερ Κρόμερ εἶχε δώσει τόσο ζωντανὰ μιὰ ἰδέα τῆς καταστροφῆς ποὺ ἐπροκάλεσε τὸ τρομερὸ ἐκεῖνο μηχάνημα, ὥστε ὅλοι οἱ ἀκροαταί του ἀνατρίχιασαν καὶ στὰ πρόσωπά τους ζωγραφίστηκε μιὰ τρομερὴ ἀγωνία, τὴν ὁποία ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ. Γιατὶ ἀπ' ὅ,τι εἶχε ἀκούσει, δὲν ἔβλεπε ἀκόμα κανένα κίνδυνο ν' ἀπειλῇ τὸ Παρίσι...

Μά, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὸν διαφωτίσῃ ὁ μίστερ Κρόμερ, ἐξακολούθησε:

—Τὸ ἴδιο βράδυ τοῦ τρομεροῦ πειράματος, ἐκαναγνωρίσαμε ὅλοι μαζὺ στὴ νῆσο Μάν, πολὺ εὐχαριστημένοι πράγματι. Καὶ γιὰ νὰ γιορτάσουμε τὴν ἐπιτυχία, γευματίσαμε κι' ἀνοίξαμε σαμπάνιες. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, τοῦ κάκου περιμέναμε τὸ Θεόδωρο Φοῦλμπερ στὰ ἐργοστάσιά μας... Σκέφτηκα ὅτι θὰ εἶχε ἀδιαθεσίσει ἀπὸ τὴ σαμπάνια ποὺ ἤπιε καὶ πῆγα νὰ τὸν δῶ στὸ μικρὸ σπίτι ποὺ ἔμενε στὴ νῆσο τοῦ Μάν. Φαντάζεστε λοιπὸν τὴν ταραχή μου καὶ τὴν ἀγωνία μου ὅταν, μπαίνοντας μέσα, βρῆκα τὴ γυναῖκα του λιπόθυμη καὶ δεμένη στὸ κρεββάτι της, μὲ τὸ στόμα της φραγμένο μ' ἕνα μαντῆλι. Ὁ ἴδιος ὁ Φοῦλμπερ, ἡ κόρη του Νικόλ κι' ὁ Πολωνὸς ἀρραβωνιαστικός της καὶ βοηθὸς τοῦ πατέρα της, εἶχαν γίνει ἄφαντοι. Ἔτρεξα ἀμέσως στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τοῦ Φοῦλμπερ καὶ εἶδα πὼς ὅλα τὰ χαρτιά του εἶχαν ἐξαφανιστῆ ἀπὸ κεῖ, μαζὺ μὲ τὰ πρωτότυπα σχέδια τῆς Τιτάνιας.. Τὰ πάντα εἶχαν λεηλατηθῆ κατὰ τὴ νύχτα.... 'Απ' τὴν ἀνάκρισι ποὺ ἔγινε, ἐξακριβώθηκε ἀμέσως ὅτι εἶχε φτάσει τὴ νύχτα στὴ νῆσο Μὰν ἕνα γερμανικὸ ὑποβρύχιο, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἐγῆκαν μερικοὶ ἄνδρες... Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἐπέδραμαν στὸ σπίτι τοῦ Φοῦλμπερ, ἀπήγαγαν αὐτόν, τὴν κόρη του καὶ τὸ μνηστῆρα της, ἔκλεψαν ὅλα τὰ χαρτιὰ τῆς ἐφευρέσεώς του καὶ ἐξαφανίστηκαν μὲ τὸ ἴδιο ὑποβρύχιο. Τηλεγραφήσαμε ἀμέσως στὴν κυβέρνησι καὶ τὸ ναυαρχεῖο διετάχθη νὰ στείλῃ δέκα τορπιλλοβόλα πρὸς καταδίωξι τοῦ ὑποβρυχίου, μὰ τοῦ κάκου... Κανένα ἀποτέλεσμα δὲν ἔφερε ἡ καταδίωξις αὐτή...

»Τὴν εἴχαμε πάθει!... Μᾶς εἶχαν κλέψει σὰν ἠλίθιους!... Εἶνε τρομερό!

V
Η ΚΥΡΙΑ ΦΟΥΛΜΠΕΡ

Ὁ «κύριος Πρόεδρος», ὁ «Γυαλάκιας», ἡ «Τσιμινιέρα» κι' ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, φαινόπτουσαν τώρα ἐξαιρετικὰ ταραγμένοι. Ὁ «κ. Πρόεδρος» ἄνοιξε ἕνα σιγαρέττο ἀπὸ τὸ πούρο τῆς «Τσιμινιέρας», τράβηξε δυὸ τρεῖς ρουφηξιὲς κ' ἔπειτα εἶπε ἀργά:

—Καὶ ἔτσι τώρα στρέφεται ἐναντίον μας ἡ τρομερὴ αὐτὴ ἐφεύρεσις!...

—Μὰ πρέπει τάχα νὰ τὸ φοβόμαστε αὐτό; ρώτησε μὲ φωνὴ διστακτικὴ ἡ «Τσιμινιέρα».

—Ἂν πρέπει νὰ τὸ φοβόμαστε! φώναξε ὁ «Γυαλάκιας». Καθὼς βλέπω, ἀγαπητέ μου συνάδελφε, δὲν ἀκούσατε ἀκόμα τὸν Νουρρού!

—Πρέπει νὰ φέρω τὸν Νουρρού; ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας.

—Ὄχι ἀκόμα! τοῦ ἀπάντησε ὁ «Πρόεδρος». Φέρτε πρῶτα τὴν κ. Φοῦλμπερ.

Ἔπεντα ἀπὸ μιὰ στιγμή, ἡ κ. Φοῦλμπερ ἔμπαινε μέσα. Ὅλοι σηκώθηκαν ἀμέσως.

Ὁ «Πρόεδρος» τῆς ἀπηύθυνε μερικὰ παρηγορητικὰ λόγια, τὴ βεβαίωσε ὅτι ὁ σύζυγός της κ' ἡ κόρη τους βρισκόντουσαν αἰχμάλωτοι στὴ Γερμανία, πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία τους, ὅτι δὲν διέτρεχαν κανένα κίνδυνο, κι' ὅτι ὑπῆρχαν πολλὲς ἐλπίδες νὰ ἐγοῦν σὲ λίγο ἀπὸ τὴ δυσάρεσιη αὐτὴ θέσι τους. Τέλος παρακάλεσε τὴ γρηᾶ κυρία νὰ καθήσῃ.

Ἐκείνη κάθησε, κουνῶντας ἀπαλὰ τὸ κεφάλι της. Ἦταν ἡ ἴδια ἡ γρηά, τὴν ὁποία ὁ Ρουλταμπὶλ εἶχε δῆ πρὸ ὀλίγου στὸν ἀντιθάλαμο σωριασμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα. Εἶχε πρόσωπο μαραμένο καὶ λυπημένο καὶ ὅλη ἡ θλίψι ποὺ ἀπλωνόταν σ' αὐτὸ φαινόταν τόσο γέρικη, ὅσο κ' ἡ ἴδια.

—Μπορεῖτε, κυρία, τὴ ρώτησε ὁ «Πρόεδρος» νὰ μᾶς δώσετε μερικὲς λεπτομέρειες σχετικὲς μὲ τὴν ἀπαγωγὴ τοῦ συζύγου σας καὶ τῆς κόρης σας;

—Ἀπάντησα ἤδη σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, ἔκανε ἡ γρηᾶ κυρία μὲ φωνὴ γλυκειὰ σὰν κοριτσιοῦ. Οὔτε εἶδα, οὔτε ἄκουσα τίποτα... Τί νὰ προσθέσω περισσότερο;... Μὲ ἔδεσαν, μὲ φίμωσαν στὸ σκοτάδι καὶ λιποθύμησα ἀπὸ τὸν τρόμο μου...

—Κατὰ τὸ βράδυ, ὁ Πολωνὸς βοηθὸς τοῦ συζύγου σας ἔμενε ὅλη τὴν ὥρα μαζύ σας;... Γύρισε μαζύ σας;... Κοιμήθηκε τὴν ἴδια ὥρα μὲ σᾶς;

—Ἔτσι νομίζω, κύριε. Εὐχήθηκε καληνύχτα σὲ ὅλους καὶ κλείστηκε μέσα στὸ δωμάτιό του...

—Δὲν ὑποψιαζόσασταν τίποτε,.. Κοιμηθήκατε ὅλοι γεμάτοι ἐλπίδες;

—Ὠ!... ἔκανε ἡ γρηᾶ κυρία. Ἐγὼ δὲν εἶχα ποτέ μου ἐλπίδες. Ὁ σύζυνός μου δὲν σταθήκε εὐτυχὴς σὲ τίποτε.. Ὅλα ὅσα ἐπεχείρησε, στοάφηκαν πάντοτε ἐναντίον του, ἐναντίον μας... Ἦταν μοιραῖο κ' ἡ ἱστορία αὐτὴ νὰ τελειώσῃ ἔτσι!... Ἡ ἐφευρέσεις του μᾶς κατέστρεψαν καὶ μᾶς στοίχισαν ἀναρίθμητες δυστυχίες! Ἡ προῖκα τῆς κόρης μου, ὅπως καὶ ἡ δική μου, φαγώθηκαν στὰ πολυέξοδα πειράματά του!... Ὡστόσο οὔτε ἡ κόρη μου, οὔτε ἐγὼ τοῦ παραπονεθήκαμε, οὔτε θὰ παραπονεθοῦμε ποτέ... Ἀγαπᾶμε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ἔτσι ὅπως τὸν ἔκανε ὁ Θεός!...

—Εἶνε ἀλήθεια, κυρία, πὼς ἡ κόρη σας ἦταν μνηστὴ τοῦ Πολωνοῦ βοηθοῦ τοῦ συζύγου σας; ρώτησε ὁ «Πρόεδρος».

—Ναί, κύριε! Κι' αὐτό, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἦταν μιὰ δυστυχία! Ἤξερα τί εἶχα ὑποφέρει ἐγὼ ἔχοντας σύζυγο ἕνα ἐφευρέτη καὶ θὰ ἤθελα ἡ κόρη μου νὰ χαρῇ μιὰ ζωὴ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ δική μου!... Μὰ δὲν μπόρεσα νὰ φέρω καμμιὰ ἀντίρρησι. Ἡ Νικόλ ποὺ εἶνε εἰκοσιδυὸ χρόνων, ἔχει μιὰ ξεχωριστὴ ὀμορφιά...Μὰ τί; γιατὶ ἀγαπάει ἐξαιρετικὰ τὸν Πολωνό της...

—Μπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ βοηθὸ τοῦ συζύγου σας; ρώτησε ὁ «Γυαλάκιας». Μπορεῖ νὰ μᾶς φανοῦν ἐξαιρετικὰ πολύτιμες... Ποιός ξέρει, ἂν ὁ Πολωνὸς αὐτὸς δὲν σᾶς προδώσε...

—Ὄχι, κύριε, δὲν τὸ φαντάζομαι αὐτό... Θὰ ἔβαζα τὸ χέρι μου στὸ Εὐαγγέλιο γιὰ νὰ ὁρκιστῶ, ὅτι ὁ Σέργιος Ρεζίνασκυ εἶνε ἀνίκανος νὰ μᾶς προδώσῃ...

—Πάντως, ἂν ἤθελε, θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς προδώσῃ, δὲν εἶν' ἔτσι;...

—Βέβαια!... Ἤξερε ὅλα τὰ μυστικὰ καὶ τὶς ἐπινοήσεις τοῦ συζύγου μου, στὶς ὁποῖες ἐπρόσθετε καὶ τὶς δικές του!

—Δὲν ἀγνοοῦσε τίποτε ἀπὸ τὸν ἀπόκρυφο μηχανισμὸ τῆς Τιτάνιας;

—Τίποτε, κύριε...

—Ἤξερε κι' αὐτὰ ἀκόμα ποὺ ὁ σύζυγός σας εἶχε ἀποκρύψει ἀπὸ τὸ μίστερ Κρόμερ;

—Ναί, κύριε, τὰ ἤξερε ὅλα!...

—Αὐτὸ εἶνε σπουδαῖο! Παρατήρησε ὁ «Γυαλάκιας», κυττάζοντας τὰ δυὸ ἄλλα πρόσωπα. Ὁ Πολωνὸς ἀφοῦ ξέρει τὰ πάντα, μπορεῖ νὰ κάνῃ τὰ πάντα.

Ἐπακολούθησε μιὰ μικρὴ σιωπὴ καὶ κατόπιν ὁ κ. «Πρόεδρος» εἶπε:

—Γιὰ νὰ βεβαιώνετε, κυρία, μ' ἕνα τρόπο τόσο κατηγορηματικό, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀνίκανος νὰ καταχραστῇ τὰ μυστικὰ ποὺ ξέρει, θὰ τὸν θεωρῆτε ἐξ ὁλοκλήρου ἀροσσωμένο στὴ Γαλλία ἢ τουλάχιστον στὴν ὑπόθεσι τῶν συμμάχων...

—Ὄχι, κύριε, ὄχι... Δὲν τὸν θεωρῶ ἀνίκανο γιὰ κάθε ἀτιμία γιὰ λόγους πατριωτικούς... Ἂν μίλησα ἔτσι κατηγορηματικὰ γι' αὐτόν, τὸ ἔκανα γιατὶ ξέρω τὸ χαρακτῆρα του καὶ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴν κόρη μου...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ζήτησε τὴν ἄδεια ν' ἀπευθύνῃ μιὰ ἐρώτησι:

—Ξέρετε, κυρία, εἶπε. ὅτι ὁ Σέργιος Ρεζίνασκυ δὲν εἶνε τὸ πραγματικὸ ὄνομα τοῦ μνηστῆρος τῆς κόρης σας;

—Τὸ ξέρουμε, κύριε. Τὸ πραγματικό του ὄνομα εἶνε Σέργιος Κανιέφσκυ καὶ μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα καταδιώχτηκε στὴν Πολωνία καὶ στὴ Ρωσσία... Τὸ ἴδιο ἔπαθε καὶ στὴ Γαλλία... Κατὰ τὴ δίκη μάλιστα τῶν ἀναρχικῶν, καταδικάστηκε σὲ πέντε χρόνων φυλάκισι ἂν καὶ δὲν μπόρεσαν ν' ἀποδείξουν τίποτε τὸ ἀκριβὲς ἐναντίον του...

—Ὥστε, διέκοψε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας, εἶνε ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ὑπέφερε πολὺ καὶ ποὺ νομίζει πὼς ἀδίκως καταδικάστηκε ἀπὸ τὰ γαλλικὰ δικαστήρια... Εἶνε δηλαδὴ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει λόγους ν' ἀγαπήσῃ πολὺ τὴ Γαλλία...

—Πολὺ πιθανόν, κύριε! ἀπάντησε ἡ κ. Φοῦλμπερ. Μὰ ἡ κόρη μου ἀγαπάει πολὺ τὴ Γαλλία καὶ μπορεῖτε νὰ εἶσθε βέβαιος, ὅτι ὁ Σέργιός της θὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει ἐκείνη.. Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι σ' ὅλο τὸν κόσμο δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο γιὰ τὸ Σέργιο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κόρη μου... Ἤρθε στὸ σπίτι μας πεθαίνοντας τῆς πείνας, καταδιωκόμενος ἀπὸ ὅλες τὶς ἀστυνομίες τοῦ κόσμου, ἔχοντας τρομερὲς ἰδέες ἐκδικήσεως ἐναντίον ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους... Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶχε γνωρίσει ὡς τότε παρὰ μόνο τὸ μῖσος!... Ἦταν ἄσχημος καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα.... Ἀκοῦστε, κύριοι!... Ἦταν ἀσχημότατος... Καὶ ὅμως, μόλις ἡ κόρη μου ἔσκυψε μὲ καλωσύνη ἀπὸ πάνω του, ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος γεννήθηκε ἀπ' αὐτόν... Τώρα ὁ Σέργιος ξέρει τί εἶνε τὸ ν' ἀγαπᾶται κανείς, γιατὶ ἡ κόρη μου τὸν ἀγαπάει... Τώρα ὁ Σέργιος ξέρει τὴν ἀγάπη... Ὅλ' αὐτά, τὸ παρελθόν, τὸ παρόν, τὸ μέλλον, δὲν ὑπάρχουν γι' αὐτόν... Θὰ ἦταν ἱκανὸς ν' ἀνατινάξῃ τὸν κόσμο ὁλόκληρο γιὰ ἕνα χαμόγελο τῆς κόρης μου... Μὰ γιὰ νὰ μὴ τὴν λυπήσῃ, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ σκοτώσῃ οὔτε μυῖγα... Μπορεῖτε νὰ εἶστε ἥσυχοι, κύριοι, ἀπολύτως ἥσυχοι...

Καὶ ἡ ἀγαθὴ πονεμένη γυναῖκα, κουνῶντας τὸ κεφάλι της, φαινόταν σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοὺς καθησυχάσῃ ὅλους ἐκεῖ μέσα...

Ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ τὴν εὐχαρίστησαν καὶ τὴς ἀπηύθυναν μερικὰ παρηγορητικὰ λόγια ἀκόμη. Κατόπιν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας τὴν ὡδήγησε στὸν ἀντιθάλαμο.

Ὅταν ξαναγύρισε, βρῆκε τοὺς ὑπουργοὺς τρομερὰ ἀνησύχους. Τὰ λόγια τῆς γρηᾶς, ἀντὶ νὰ τοὺς καθησυχάσουν, εἶχαν μεγαλώσει ἀκόμα περισσότερο τὴν ἀγωνία τους.

—Ἡ γνώμη μου εἶνε, εἶπε ὀρθὰ-κοφτὰ ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς», ὅτι τώρα ἀκριβῶς πρέπει νὰ τὰ φοβόμαστε ὅλα!...

—Πάντως, πρόσθεσε ὁ «Γυαλάκιας», πρέπει νὰ ἐνεργήσουμε, σὰν νὰ τὰ φοβόμαστε ὅλα...

—Νὰ ἐνεργήσουμε, χωρὶς νὰ χάνουμε οὔτε στιγμή, εἶπε κ' ἡ «Τσιμινιέρα».

—Φέρτε μέσα τὸ Νουρρού! διέταξε ὁ «Πρόεδρος».

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας ἄνοιξε μιὰ πόρτα, ποὺ ἔβλεπε σ' ἕνα μικρὸ ἰδιαίτερο σαλόνι κ' ἕνας ἄνδρας μπῆκε μέσα...

VII
Ο ΝΟΥΡΡΥ

Ὁ Νουρρὺ ἦταν πολὺ νέος ἀκόμα, μὲ φυσιογνωμία πολὺ ἐξυπνη. Φαινόταν πὼς εἶχε ὑποφέρει πολλά. Τὸ ἕνα του μπράτσο κρεμόταν τυλιγμένο σὲ μιὰ ἐσάρπα καὶ φοροῦσε κοστοῦμι ἀρκετὰ παρδαλὸ στρατιωτου. Τοῦ ὑπέδειξαν νὰ καθήσῃ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας, ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτόν, τοῦ εἶπε:

—Νουρρού, θὰ μᾶς διηγηθῆτε ὅλα ὅσα σᾶς συνέβησαν στὸ Ἔσσεν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γνωριστήκατε μὲ τὸ Μαλέ... πῶς δραπετεύσατε μαζὺ καὶ πῶς ὁ Μαλὲ σκοτώθηκε στὰ ὁλλανδικὰ σύνορα...

— Κύριοι, ἄρχισε νὰ λέῃ ὁ Νουρρού, οἱ Γερμανοὶ μὲ συνέλαβαν στὸ Ὑζέρ, καὶ μ' ἔστειλαν ἀμέσως στὸ στρατόπεδο αἰχμαλώτων, τοῦ Ραστάντ. Εἶχα ὀχτὼ μέρες ποὺ βρισκόμουν ἐκεῖ, ὅταν μὲ ρώτησαν ἂν ἤθελα νὰ πάω νὰ ἐξασκήσω τὸ ἐπάγγελμά μου στὰ ἐργοστάσια Κρούπ, στὸ Ἔσσεν.

»Ἔχω τελειώσει τὴν Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Τεχνῶν κ' ἐπὶ πέντε χρόνια διηύθυνα ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο μαχαιροποιείας στὸ Γκερέ. Ὅλ' αὐτὰ οἱ Γερμανοὶ τὰ ἔμαθαν ἀπὸ τὰ χαρτιὰ ποὺ βρῆκαν ἀπάνω μου... Στὴν ἐρώτησί τους, λοιπόν, τοὺς ἀπάντησα: «Ἂν πρόκειται νὰ μὲ στείλετε στοῦ Κρούπ, γιὰ νὰ φτιάχνω ξιφολόγχες, δὲν πηγαίνω...»

»Μὰ ἐκεῖνοι μὲ βεβαίωσαν πὼς μὲ ἤθελαν γιὰ νὰ φτιάχνω ψαλίδια γυναικεῖα κ' ἔτσι δέχτηκα καὶ πῆγα στὸ Ἔσσεν.

»Ὑπῆρχαν ἐκεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ περίφημα ἐργοστάσια καὶ στρατόπεδα αἰχμαλώτων. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς χρησιμοποιοῦνταν γιὰ νὰ καθαρίζουν τοὺς δρόμους, μὰ εἶνε καὶ μερικὲς ἑκατοντάδες, ποὺ τοὺς παίρνουν κάθε πρωΐ ἀπ' τὸ στρατόπεδο, τοὺς πᾶνε στὰ ἐργοστάσια γιὰ νὰ δουλεύουν καὶ τοὺς ξαναγυρίζουν τὸ βράδυ.

»Δὲν ἀπαιτοῦν ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἐργάζωνται στὰ πολεμοφόδια. Εἶνε πλάνη νὰ πιστεύετε, ὅπως ἐπίστευα κ' ἐγὼ γιὰ πολὺ καιρό, ὅτι τὰ ἐργοστάσια Κροὺπ δὲν φτιάχνουν παρὰ κανόνια, ὀβίδες καὶ ἄλλα σύνεργα τοῦ πολέμου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἕνα μεγάλο τμῆμα τῶν ἐργοστασίων προορίζεται γιὰ τὴν κατασκευὴ ραπτομηχανῶν, μαχαιροπήρουνων καὶ ἄλλων παρομοίων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ Γερμανοὶ ἀνταλλάσσουν μὲ τρόφιμα μὲ τὰ οὐδέτερα κράτη.

»Εἶδα ἐγὼ ὁ ἴδιος σωριασμένα στὶς προκυμαῖες τοῦ Ρούρ, στὸ Ντοϋίσμπουργκ, τέτοια πράγματα κατασκευασμένα στὸ Ἔσσεν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φύγουν γιὰ τὴ Σουηδία καὶ ἀντὶ τῶν ὁποίων οἱ Γερμανοὶ θὰ ἔπαιρναν λάδι, ψάρι, χαρτί, ξύλα, κτλ.

»Ἔτσι, ὅλοι οἱ Γάλλοι αἰχμάλωτοι, ποὺ δούλευαν πρὸ τοῦ πολέμου σ' ἐργοστάσια κατασκευῆς ραπτομηχανῶν, εἶνε βέβαιοι ὅτι θὰ τοὺς προτείνουν νὰ ἐργαστοῦν στοῦ Κρούπ. "Ἂν δεχτοῦν, καλοπερνοῦν, ὁπωσδήποτε καὶ παίρνουν καὶ ἡμερομίσθια ὄχι εὐκαταφρόνητα... Ἂν ὅμως ἀρνηθοῦν, τοὺς βάζουν καὶ κάνουν τὶς χειρότερες ἀγγαρείες...

»Ὡστόσο δὲν τοὺς χρησιμοποιοῦν ὅλους στὰ ἐργοστάσια. Τὸν Μαλὲ ἔξαφνα ποὺ ἦταν γνωστὸς ἀπὸ τὶς ραδιολογικές του μελέτες, τὸν εἶχαν τοποθετήσει στὸ «τμῆμα ἐνεργείας» τοῦ Κρούπ.

»Μιὰ μέρα, λοιπόν, ὁ Μαλὲ ἐξαφνιάστηκε ἐξαιρετικὰ βλέποντας ἐκεῖ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ τὸν ἤξερε πολὺ καλά: τὸν ἐφευρέτη Θεόδωρο Φοῦλμπερ.

»Τί ἔκανε ἐκεῖ; Πῶς εἶχε συλληφθῆ αἰχμάλωτος; Αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα ὑπέβαλλε ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες στὸν ἑαυτό του ὁ Μαλέ, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ βρῇ ἀπάντησι.

»Ὁ Φοῦλμπερ ἐπεβλέπετο ἐξαιρετικά. Διέσχιζε τὶς αἴθουσες τοῦ τμήματος καὶ κλειόταν σ' ἕν. ἐργαστήριο προσωρισμένο εἰδικὸς γι' αὐτόν. Μιὰ μέρα, ὅμως, ὁ Φοῦλμπερ εἶδε τὸν Μαλὲ καὶ τὸν ἀναγνώρισε... Τοῦ ἔκανε νόημα πὼς ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ τοῦ μιλήσῃ... Μὰ ποῦ νὰ βροῦν εὐκαιρία νὰ μιλήσουν; Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες, εἶδα ἕνα βράδυ τὸν Μαλὲ νὰ φτάνῃ στὴν καντίνα μας, κατάχλωμος καὶ κατατρομαγμένος...

—Πᾶμε νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα, μοῦ ψιθύρισε.

»Καὶ μ' ὡδήγησε ὥς τὸ παράπηγμα τῆς κυρᾶς Κούλμαν, ποὺ βρισκόταν στὴ βορειοδυτικὴ ἄκρη τοῦ στρατοπέδου καὶ ὅπου πηγαίναμε καὶ πίναμε συχνὰ καφὲ καὶ διάφορα ποτά...

»Ἡ κυρὰ Κούλμαν μᾶς ἄφηνε καὶ μπαίναμε στὸ πίσω μέρος τοῦ μαγαζιοῦ της, γιατὶ τῆς πληρώναμε πολὺ ἀκριβὰ τὶς λίγες στιγμὲς τῆς μοναξιᾶς ποὺ βρίσκαμε ἐκεῖ.

»Τὸ πίσω μέρος τοῦ παραπήγ-

Τὸ ἕνα του μπράτσο κρεμόταν τυλιγμένο σὲ μιὰ ἐσάρπα

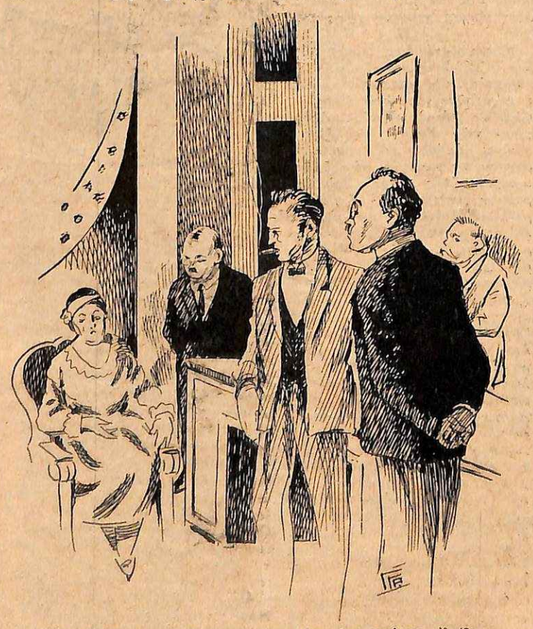

—Ὠ! ἔκανε ἡ κυρία Φοῦλμπερ. Ἐγὼ δὲν εἶχα ποτέ μου ἐλπίδες....

ματος εἶχε ἕνα παράθυρο ποὺ ἔβλεπε στὸ βόρειο τμῆμα τῶν ἐργοστασίων Κρούπ. 'Εδῶ καὶ λίγο καιρό, ἀπ' αὐτὸ τὸ παράθυρο βλέπαμε νὰ ὑψώνεται μιὰ πελώρια οἰκοδομὴ ἀπὸ σανίδες, τῆς ὁποίας τὸ μάκρος δὲν μποροῦσαμε νὰ ὑπολογίσουμε γιατὶ μᾶς τὸ ἔκρυβαν τὰ ἄλλα χτίρια καὶ τὸ πλῆθος τῶν παραπηγμάτων-μαγαζιῶν ποὺ εἶχαν στηθῆ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου... "Αν τὸ μέρος δὲν ἦταν τόσο ἀκατάλληλο γιὰ τὴν προσγείωσι ζέπελιν, θὰ φανταζόταν κανεὶς ὅτι ἡ οἰκοδομὴ ἐκείνη ἦταν ἀεροπορικὸ ὑπόστεγο...

»'Ο Μαλὲ κ' ἐγὼ εἴχαμε σκανδαλιστῆ πολύ, βλέποντας αὐτὸ τὸ περίεργο κτίριο...

»'Εκείνη, λοιπόν, τὴν ἡμέρα, μόλις βρεθήκαμε μόνοι στὸ πίσω μέρος τοῦ παραπήγματος, ὁ Μαλὲ μὲ τράβηξε στὸ παράθυρο καὶ δείχνοντάς μου τὴν πελώρια σανιδένια οἰκοδομή, μοῦ εἶπε:

»—Ξέρεις τί φτιάχνουν ἐκεῖ μέσα οἱ Γερμανοί; Μιὰ γιγαντιαία τορπίλλη, προορισμένη νὰ μεταβάλλη τὸ Παρίσι σὲ στάχτη σὲ λίγες στιγμές...

»"Υψωσα τοὺς ὤμους μου, ἀδιάφορα, γιατὶ αὐτὸ ποὺ εἶχα ἀκούσει μοῦ φάνηκε ἀδύνατο.. Μὰ ὁ Μαλὲ δὲν ἦταν κανένα παιδί... Ἦταν ἕνας σοφός... Καὶ ὅσο μοῦ μιλοῦσε, ἤνοιωθα καὶ τὸν ἑαυτό μου νὰ κυριεύεται ἀπὸ τὸ ἑσθὺ τρόμο ποὺ τὸν κατεῖχε ὁλόκληρον...

»Μὲ πληροφόρησε ὅτι εἶχε κατοθώσει, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθοῦν, νὰ μπῆ γιὰ μερικὲς στιγμὲς μέσα στὸ ἐργοστήριο τὸ προωρισμένο γιὰ τὸ Φοῦλμπερ. 'Εκεῖ, ὁ περίφημος ἐφευρέτης τὸν ἔκανε ἐνήμερο τῆς τρομερῆς περιπετείας ποὺ τοῦ εἶχε συμβῆ. Τοῦ εἶπε πὼς τὸν ἀπήγαγαν οἱ Γερμανοὶ μαζὺ μὲ τὴν κόρη του καὶ τὸ μνηστῆρα τῆς κόρης του καὶ πὼς τοὺς μετέφεραν στὸ "Εσσεν, ὅπου τοὺς εἶπαν νὰ φτιάξουν μιὰ λογαριασμὸ τῆς Γερμανίας τὴν τρομερὴ τορπίλλη ποὺ προοριζόταν ἀρχικῶς ἐναντίον της.

»Πράγματι, οἱ Γερμανοὶ δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν τίποτε χωρὶς τὴ συνδρομὴ τῶν ἐφευρετῶν γιατὶ στὰ χαρτιὰ ποὺ εἶχαν ἀπάξει ἀπὸ τὴ νῆσο Μὰν δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μόνο τὰ σχέδια καὶ ἡ διαρρύθμισις τῶν μηχανημάτων τῆς Τιτάνιας. Τὰ σπουδαιότερα μυστικὰ τῆς ἐφευρέσεως, τὰ ἤξεραν μόνο ὁ Φοῦλμπερ κι' ὁ Κανιέφσκυ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν θεωρήσει ἐπικίνδυνο νὰ τὰ ἐμπιστευθοῦν στὰ χαρτιά τους.

»Οἱ δυὸ ἐφευρέται δυακήρυξαν ὀρθὰ-κοφτὰ στοὺς Γερμανούς, ὅτι δὲν θὰ ἔκαναν ἀπολύτως τίποτε καὶ διαμαρτυρήθηκαν ἐναντίον τῆς ἀχαρακτήριστης βίας ποὺ εἶχε ἐξασκηθῆ ἐναντίον τοῦ..

»Τότε ὅμως οἱ Γερμανοί, γιὰ νὰ κατανικήσουν τὴν ἀντίστασί τους, δὲν ἐδίστασαν νὰ ὑποβάλουν σὲ βασανιστήρια τὴν κόρη τοῦ Φοῦλμπερ, δεσποινίδα Νικόλ. "Αρχισαν λοιπὸν ἐν πρώτοις νὰ μὴ τῆς δίνουν νὰ τρώη!... "Ετσι. ὅταν ὁ Πολωνὸς μνηστήρ της εἶδε ὅτι ἡ μνηστή του κόντευε νὰ πεθάνη ἀπ' τὴν νηστεία, δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ πειὰ καὶ ὑποσχέθηκε στοὺς Γερμανοὺς νὰ κάνη ὅ,τι ζητοῦσαν ἀπ' αὐτόν... Πράγματι δὲ ὁ Κανιέφσκυ τοὺς ἀπεκάλυψε τὰ μυστικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται ἡ ἐκρηκτικὴ ὕλη τοῦ Φοῦλμπερ καὶ τὸ μυστικὸ μηχανισμὸ τῆς τορπίλλης... Μὰ ὅσο γιὰ τὸ μηχανισμὸ τοὺς ἔδωσε ψεύτικους ἀριθμούς. Οἱ Γερμανοὶ ἄρχισαν ἀμέσως νὰ ἐργάζωνται. Βλέποντας πὼς τὰ στοιχεῖα τῆς ἐκρηκτικῆς ὕλης, ποὺ ὁ Φοῦλμπερ τοὺς ἀπεκάλυψε, ἦσαν ἀκριβῆ, δὲν ὑποψιαζόντουσαν πὼς ὁ Πολωνός, στὸν ὁποῖο εἶχαν ὑποσχεθῆ μιὰ ὁλόκληρη περιουσία, τοὺς εἶχε ξεγελάσει στοὺς ἀριθμοὺς τοῦ μηχανισμοῦ.

»'Ο Φοῦλμπερ συχώρεσε τὸν Κανιέφσκυ ποὺ ἀποκάλυψε τὰ συστατικὰ τῆς ἐκρηκτικῆς του ὕλης, γιατί, ὅπως ἀντελήφθη κι' ὁ ἴδιος, οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ἀνακαλύψει μιὰ καινούργια ἐκρηκτικὴ ὕλη, τὸ «τρινιτροτόλουολ», ποὺ εἶχε τὶς ἴδιες σχεδὸν ἰδιότητες μὲ τὸ «θερμίτη» τοῦ.

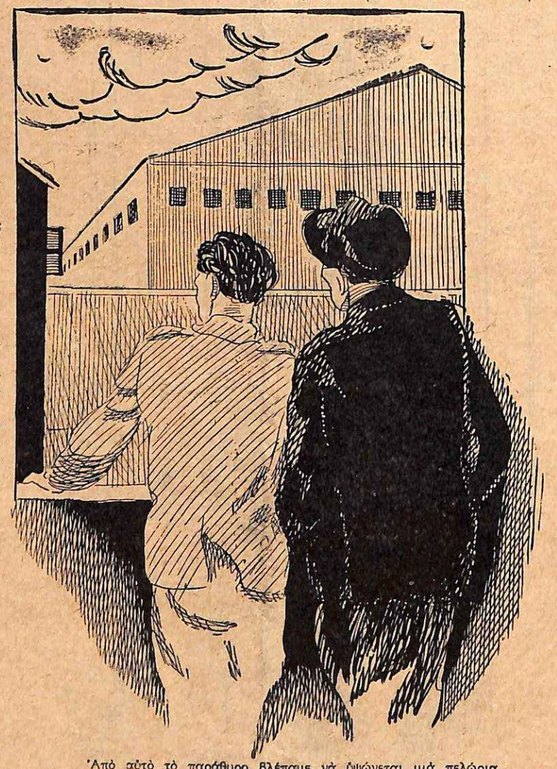

'Από αὐτὸ τὸ παράθυρο βλέπαμε νὰ ὑψώνεται μιὰ πελώρια οἰκοδομὴ ἀπὸ σανίδες

»'Ο κίνδυνος δὲν ἦταν ἐκεῖ. Αὐτὸ ποὺ ὁ Φοῦλμπερ φοβόταν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο, ἦταν ἡ στιγμὴ ποὺ οἱ Γερμανοὶ θ' ἀντιλαμβανόντουσαν ὅτι ὁ Κανιέφσκυ τοὺς εἶχε ἀπατήσει ὡς πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς σχετικοὺς μὲ τὸ μυστικὸ μηχανισμὸ τῆς τορπίλλης, πρᾶγμα ποὺ θὰ συνέβαινε σὲ τέσσερες-πέντε μῆνες τὸ πολύ.

»"Ηταν φανερό, πὼς ὁ Πολωνὸς Κανιέφσκυ ἤθελε νὰ κερδίση χρόνο. "Ισως ἔλπιζε πὼς σὲ τέσσερες-πέντε μῆνες ὁ πόλεμος θὰ τελείωνε ἢ τουλάχιστον θὰ συνέβαινε κάποιο εὐτυχὲς γεγονὸς ποὺ θὰ ἔσῳζε τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους ἀπὸ τὴν τρομερὴ θέσι τους... Μὰ αὐτὸ ποὺ ἤξερε καλὰ ὁ Φοῦλμπερ ἦταν πὼς ὁ Κανιέφκυ δὲν μποροῦσε νὰ βλέπη τὴ μνηστή του νὰ ὑποφέρη καὶ ὅτι, ἅμα οἱ Γερμανοὶ ἀνακάλυπταν τὴν ἀπάτη του καὶ ὑπέβαλαν τὴ Νικὸλ σὲ νέα μαρτύρια, δὲν θὰ δίσταζε ν' ἀποκαλύψη καὶ τοὺς πραγματικοὺς ἀριθμοὺς, τοὺς σχετικοὺς μὲ τὸ μηχανισμὸ τῆς τορπίλλης.

»Αὐτὴ ἡ σκέψις βασάνιζε ἀδιάκοπα τὸ δυστυχισμένο ἐφευρέτη, τὸν ἐμπόδιζε νὰ κοιμηθῆ καὶ τὸν ἔκανε σὰν τρελλό.

»—Κάθε στιγμὴ ποὺ περνάει —εἶχε πῆ ρογχάζοντας ὁ Φοῦλμπερ πρὸς τὸ Μαλὲ—μᾶς πλησιάζει ἀναπόφευκτα πρὸς τὸ μοιραῖο τέλος... Εἶνε πιθανὸν μάλιστα, μιὰ ἀπροσδόκητη σύλληψις τοῦ Κανιέφσκυ νὰ ἐπισπεύση τὰ πράγματα... Τὸ μυαλὸ τοῦ Κανιέφσκυ δὲν στέκει καλὰ ὅσο ξέρει πὼς οἱ Γερμανοὶ μποροῦν νὰ κάνουν τὴν Νικὸλ νὰ πεθάνη... Μὰ καὶ τὸ δικό μου θρωπόστητα...

—'Ο Μαλὲ—ἐξακολούθησε νὰ λέη ὁ Νουρὸ στοὺς ὑπουργοὺς ποὺ τὸν ἄκουγαν κατάπληκτοι—μὲ πληροφόρησε ἀκόμα ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅτι οἱ Γερμανοὶ εἶχαν χωρίσει ἐντελῶς τὸν Φοῦλμπερ ἀπὸ τὸν Κανιέφσκυ... 'Ο τελευταῖος εἶχε ἐγκατασταθῆ μέσα στὸ ὑπόστεγο, ὅπου γινόντουσαν ὅλες ἡ ἐργασίες γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς τορπίλλης.

»Εἶχαν ἐπίσης χωρίσει τὸν Φοῦλμπερ ἀπὸ τὴν κόρη του.

»'Εκτὸς αὐτῶν, τοῦ φερόντουσαν πολὺ καλὰ καὶ τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ συνεχίζη τὶς μελέτες του γιὰ τὶς θεραπευτικὲς ἰδιότητες τοῦ ραδίου στὸ ἐργαστήριο ποὺ τοῦ εἶχαν παραχωρήσει.

»'Ενῶ ὁ Μαλὲ μοῦ τὰ διηγόταν ὅλ' αὐτά, ἐγὼ εἶχα τὰ μάτια μου καρφωμένα σὴν τεράστια σανιδένια οἰκοδομή... Καὶ ἔτρεμα ἀπὸ φρίκη... Γιατὶ δὲν ἀμφέβαλλα πειά... Τὰ πίστευα ὅλα... Τέλος, γύρισα καὶ κύτταξα τὸ Μαλὲ στὰ μάτια.. **'Αμέσως σφίξαμε** τὰ χέρια μας, γιατὶ ἡ ἴδια σκέψι ὑπῆρχε μέσα στὸ μυαλό μας...

—Φίλε μου, τοῦ εἶπα, δὲν πρέπει νὰ δροπετεύσουμε ἀπὸ δῶ καὶ νὰ πᾶμε νὰ τοὺς προειδοποιήσουμε στὴ Γαλλία!...

»'Αμέσως κίνδυνο ἀποφασίσαμε τὴν ἀπόδρασί μας...

»Μετὰ τὴν πρώτη τους αὐτὴ συνάντησι, ὁ Μαλὲ δὲν ἐξαναΐδε πειὰ τὸν Φοῦλμπερ. Οὔτε στὴ ἐργοστάσια τὸν ξανασυνάντησε, οὔτε στὸ τμῆμα τῆς στρατιωτικῆς ραδιολογίας ποὺ ἐρισκόταν ἐγκατεστημένο στὰ πεοίχωρα τῆς πόλεως. Φαίνεται πὼς οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ὑποψιασθῆ κάτι...

»Δὲν θὰ σᾶς διηγηθῶ, κύριοι, τὶς λεπτομέρειες τῆς δραπετεύσεώς μας, τὴν ὁποία προετοιμάσαμε μὲ κάθε φροντίδα ἐπὶ τρεῖς ὁλόκληρες ἑβδομάδες. Θὰ σᾶς τὴν περιγράψω μὲ λίγα μόνο λόγια.

»Μιὰ νύχτα, λοιπόν, ὁ Μαλὲ κ' ἐγὼ κοτσωθώσαμε νὰ διασχίσουμε τὴ διπλῆ σειρὰ τῶν σκοπῶν τοῦ στρατοπέδου αἰχμαλώτων χωρὶς νὰ γίνουμε ἀντιληπτοί. Μὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ κιόλας, ἀνυπέρβλητες δυσκολίες μᾶς παρουσιάστηκαν. Οἱ Γερμανοὶ μᾶς κατεδίωκαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς μὲ μιὰ πρωτοφανῆ λύσσα..

»"Ετσι. μᾶς ἦταν ἀδύνατον, ἐπὶ μερικὲς ἡμέρες, νὰ ἐγκαταλείψουμε τὸ καταφύγιο ποὺ εἴχαμε βρῆ κολυμπῶντας κάτω ἀπὸ μιὰ παλιὰ γέφυρα τοῦ Ροῦχροστ, ὀχὶ μακρυὰ ἀπὸ τὴ συμβολὴ τοῦ Ροῦρ καὶ τοῦ Ρήνου.

»"Οταν ἐπιτέλους ξαναρχίσαμε τὸ δρόμο μας, εἴχαμε ἐξαντλήσει τὶς προμήθειές μας ποὺ ἔξη ἡμερῶν καὶ πεθαίναμε τῆς πείνας. 'Ο Μαλὲ προπάντων ἦταν ἀποκαμωμένος καὶ μὲ ἐκέτευε νὰ τὸν ἐγκαταλείψω καὶ νὰ συνεχίσω μόνος τὸ δρόμο. Μὰ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα δὲν μποροῦσα ποτὲ νὰ τὸ κάνω...

»Τέλος κατωρθώσαμε μιὰ σκοτεινὴ νύχτα, νὰ φτάσουμε στὰ ὁλλανδικὰ σύνορα. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἑτοιμαζόμαστε νὰ διασχίσουμε τὴ μεθόριο, ἀλλεπάλληλοι πυροβολισμοὶ ἀκούστηκαν πίσω μας. Οἱ Γερμανοὶ μᾶς εἶχαν ἀνακαλύψει...

»Μιὰ σφαῖρα πέτυχε τὸ Μαλέ, ὁ ὁποῖος σωριάστηκε μπρὸς στὰ πόδια μου, ἐνῶ κ' ἐγὼ εἶχα

τραυματιστῆ στὸ μπράτσο.

»—Προσπάθησε νὰ σωθῆς! μοῦ φώναξε ὁ δυστυχισμένος σύντροφός μου. Καὶ θυμήσου!...

»Αὐτὰ ἦταν τὰ τελευταῖα του λόγια, γιατὶ ἐν ἴδι, στιγμὴ ξεψύχησε.

»'Εγὼ κατώρθωσα πράγματι νὰ σωθῶ καί, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ξέχασα τίποτε... Σᾶς διηγήθηκα τὰ πάντα λεπτομερῶς χωρὶς νὰ παραλείψω τὸ παραμικρό...»

'Ο Νουρὸ εἶχε τελειώσει πειὰ τὴ μακρυὰ του ἀφήγησι, τὴν ὁποίαν ὅλοι εἶχαν ἀκούσει μὲ μιὰ θρησκευτικὴ καὶ γεμάτη ἀγωνία προσοχή.

Κανένας δὲν μιλοῦσε τώρα.

"Ἐξαφνα, μιὰ φωνὴ ποὺ δὲν εἶχε ἀκουσθῆ ἀκόμα, ὑψώθηκε ἀπὸ τὴν πιὸ σκοτεινὴ γωνιὰ τοῦ δωματίου:

—Συγγνώμην, κύριε... Θὰ μποροῦσατε νὰ μοῦ πῆτε, ἂν ἡ ραπτομηχανὲς ποὺ κατασκευάζουν στὸ "Εσσεν, εἶνε μιὰ μονὸ ἢ μιὰ διπλὸ γαζί;...

"Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Ρουλταμπίλ.

'Ο Νουρού, ἀρκετὰ ξαφνιασμένος ἀπὸ τὴν ἐρώτησι αὐτή, καθὼς καὶ ὅλοι ὅσοι ἐρισκόντουσαν μέσα στὴν αἴθουσα, ἀπάντησε:

—Φτιάχνουν ὅλων τῶν εἰδῶν ραπτομηχανές, κύριε... Καὶ γιὰ μονὸ γαζὶ καὶ γιὰ διπλό, μηχανὲς γιὰ δέρματα, κτλ.

—Εὐχαριστῶ πολύ, κύριε... Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω...

—Δὲν ἔχετε νὰ κάνετε ἄλλες ἐρωτήσεις στὸν κ. Νουρού; ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τῆς 'Ασφαλείας, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλη τὴ σοβαρότητα τῶν περιστάσεων, δὲν μπόρεσε νὰ μὴ χαμογελάση στὸ Ρουλταμπίλ.

—Καμμία! ἀπάντησε ὁ ρεπόρτερ, μὲ τὸ σοβαρώτερο ὕφος τοῦ κόσμου. Καμμία!...

Καὶ ξαναμαζεύτηκε στὴ σκ.τεινὴ γωνιά του.

Οἱ ὑπουργοὶ ἀπηύθυναν τὰ συγχαρητήριά τους στὸ Νουρὸ γιὰ ὅσα ἔκανε γιὰ τὴ Γαλλία. τοῦ σύστησαν ἀπόλυτη ἐχεμύθεια κ' ἔπειτα τὸν ἄφησαν νὰ φύγη... 'Ο ἀρχηγὸς τῆς 'Ασφαλείας τὸν συνώδευσε.

VII
ΜΙΑ ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΡΟΥΛΤΑΜΠΙΛ

Μόλις ἡ πόρτα ξανάκλεισε, ὅλοι σηκώθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ μιλοῦν συγχρόνως ἐκτὸς ἀπὸ τὸν «κύριο Πρόεδρο» ποὺ φαινόταν δυθυμισμένος σὲ σκέψεις τόσο βαθειές, ὥστε δὲν ἀντιλήφθη ὅτι τὸ σιγαρέττο του τοῦ ἔκοψε τὸ μουστάκι.

'Ο μίστερ Κρόμερ φαινόταν κι' αὐτὸς ἐξ ἴσου ταραγμένος μὲ τοὺς ἄλλους, διαμεύδοντας ἔτσι τὴν παρομοιόδη βρεττανικὴ ἀπάθεια. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε, πὼς ἦταν πολὺ δικαιολογημένος, γιατὶ αὐτὸς ποὺ εἶχε παρακολουθήσει τὴ δοκιμὴ τῆς Τιτάνιας, ἤξερε τὶ τρομερὲς καταστροφὲς μποροῦσε νὰ προκαλέση. Σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε:

—Τώρα ἐπεισθητε!... Τί σκοπεύετε, λοιπόν, νὰ κάνετε;.. Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἰδέα νὰ καταστρέψετε τὴν Τιτάνια ὁμβαρδίζοντάς την μὲ ἀεροπλάνα;

—Βέβαια, θὰ μποροῦσαμε νὰ τὸ ἐπιχειρήσουμε κι' αὐτό... Μὰ δὲν μᾶς ἐγγυᾶται γιὰ τίποτε... Γιατὶ καὶ ἂν ἀκόμα ὑποθέσουμε, ὅτι τὰ ἀεροπλάνα θὰ πετύχουν τὸ στόχο τους καὶ θὰ καταστρέψουν τὴν Τιτάνια, αὐτὸ δὲν θὰ ἐμποδίση καθόλου τοὺς Γερμανοὺς νὰ ξαναρχίσουν τὴν κατασκευή της σὲ μέρος ἐντελῶς ἀσφαλισμένο...

— Ἔτσι εἶνε! 'Ἔτσι εἶνε!... εἶπε κι' ὁ «κ. Πρόεδρος». Πρέπει νὰ βροῦμε κάτι ἄλλο... Κάτι ἄλλο, στὸ ὁποῖο νὰ μποροῦμε νὰ βασιστοῦμε! Κάτι ἄλλο ποὺ νὰ μᾶς ἀπαλλάξη γιὰ πάντα ἀπὸ ἕνα τέτοιο κίνδυνο... Γιατί, συλλογιστῆτε τί θὰ μᾶς ζητήσουν οἱ Γερμανοὶ γιὰ νὰ μὴν καταστρέψουν τὸ Παρίσι, ὅταν θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ τὸ καταστρέψουν!...

—Βέβαια!... Βέβαια!... Εἶνε τρομερό!...

'Ο διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς» δὲν εἶχε πῆ ἀκόμη τίποτε, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφυγε ὁ Νουρού. Περιορίζεται νὰ κυττάζη κάθε τόσο πρὸς τὴ γωνιά, ὅπου ἦταν χωμένος ὁ Ρουλταμπίλ, καὶ ἐπειδὴ ὁ ρεπόρτερ δὲν σάλευε καθόλου, στὸ τέλος τοῦ φώναξε ἀνυπόμονα:

—"Ε, λοιπόν!... Τί λέτε κ' ἐσεῖς, Ρουλταμπίλ;

—Προσπάθησε νὰ σωθῆς, μοῦ φώναξε ὁ Μαλέ, καὶ θυμήσου !...

—Ναί... Θὰ μπορούσαμε νὰ μάθουμε τί σκέπτεται ὁ κ. Ρουλταμπίλ; ρώτησε ὁ «Γυαλάκιας» γυρίζοντας ἀπότομα πρὸς τὸ νεαρὸ ρεπόρτερ... 'Εσεῖς, ὅπως μᾶς εἶπε ὁ διευθυντής σας, ξέρετε πολὺ καλὰ τὸ "Εσσεν...

—"Ω! μόλις πέρασα ἀπὸ κεῖ... Πῆγα στὸ "Εσσεν γιὰ νὰ πάρω ἕνα ἐντεροβιοῦ μὲ τὴ Βέρα Κρούπ, μὰ ἐκείνη, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Κάϊζερ, ἀρνήθηκε νὰ μὲ δεχτῆ...

—Καὶ ὅμως, ἐγράψατε τότε ἕν' ἄρθρο, ποὺ εἶχε ἐπήχησι στὸ κόσμο ὁλόκληρο! εἶπε ὁ διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς»!

—Βέβαια! Βέβαια! φώναξε ἡ «Τσιμινιέρα». Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλὰ τὸ ἄρθρο αὐτὸ ποὺ ἐτιλοφορεῖτο: «Πῶς δὲν...συνάντησα τὴ Βέρθα Κρούπ!»

—Ναί!... Ναί!... Δὲν τὴ συνάντησα τότε!... εἶπε ὁ Ρουλταμπίλ. Καὶ εἶμαι ἐξαιρετικὰ πολὺ εὐχαριστημένος γι' αὐτὸ σήμερα.

—Εἶσαι εὐχαριστημένος γι' αὐτό;... Μήπως ἔχετε καμμιὰ ἐμπνευσι, κύριε Ρουλταμπίλ;

—'Ο Ρουλταμπίλ ἔχει πάντοτε ἐμπνεύσεις! ἐπιβεβαίωσε ὁ διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς».

—Ναί, ἀπάντησε ὁ ρεπόρτερ, ἔχω μιὰ ἔμπνευσι, μὰ δὲν ξέρω ἂν θὰ σᾶς ἀρέση... Εἶνε ἡ πιὸ συνηθισμένη ἔμπνευσις τοῦ κόσμου...

—"Ας τὴν ἀκούσουμε! εἶπε ὁ «κύριος Πρόεδρος».

— Λοιπόν, ἐξακολούθησε ὁ Ρουλταμπίλ, ἡ ἔμπνευσίς μου εἶνε ἡ ἑξῆς: νὰ πάω στὸ "Εσσεν καὶ νὰ φυγαδεύσω τὸ Θεόδωρο Φοῦλμπερ, τὴν κόρη του καὶ τὸν Πολωνὸ μνηστῆρα της... Πρέπει νὰ τοὺς φυγαδεύσω καὶ τοὺς τρεῖς συγχρόνως, γιατὶ χωρισμὸ ὁ καθένας δὲν θὰ δεχόντουσαν ποτὲ νὰ φύγουν.. Αὐτό, ἐννοεῖται, θὰ γίνη πρὶν οἱ Γερμανοὶ μάθουν τὸ μυστικὸ τῆς Τιτάνας.

—Καὶ βρίσκετε τὴν ἔμπνευσι αὐτὴ συνηθισμένη;... ρώτησε ὁ «Γυαλάκιας» κατάπληκτος.

—Εἶνε τόσο συνηθισμένη, κύριε, ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ μὴν πετύχη!...

—Καὶ ἂν δὲν πετύχη, τί θὰ κάνετε;

—Τότε, κύριοι, θὰ κάνω τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μοῦ μένει νὰ κάνω... τὸ μόνο πρᾶγμ., ποὺ μοῦ ὑποδεικνύει ἡ λογική μου... "Αν δὲν κατορθώσω νὰ σώσω τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους ποὺ ἔξερουν τὸ μυστικὸ τῆς Τιτάνας, τότε γιὰ νὰ γλυτώσουμε μιὰ γιὰ πάντα ἀπὸ τὴν τρομερὴ ἀπειλή της, θὰ τοὺς σκοτώσω καὶ τοὺς τρεῖς!

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ Ρουλταμπίλ μὲ φωνὴ τόσο καθαρὴ καὶ τόσο ἔντονη, ὥστε ὅλοι ὅσοι βρισκόντουσαν ἐκεῖ πέρα, προχώρησαν πρὸς τὸ νεαρὸ ρεπόρτερ μὲ τὴν ἴδια κίνησι, κατεχόμενοι ἀπὸ τὴν αὐτὴ συγκίνησι...

Ὡστόσο, μολονότι δὲν διαφέβαλαν οὔτε στιγμὴ ὅτι ὁ Ρουλταμπίλ ἦταν ἱκανὸς νὰ κάνη αὐτὸ ποὺ ἔλεγε, ἅμα θὰ τοῦ παρουσιαζόταν εὐκαιρία, ἀναρωτήθηκαν ἀμέσως πῶς θὰ τοῦ παρουσιαζότον ἡ εὐκαιρία αὐτή... Κ' ἔν πρωτοις, πῶς θὰ κατώρθωνε ὁ Ρουλταμπίλ νὰ πάη στὸ "Εσσεν;

Τὴν ἀπορία αὐτὴ τὴ διατύπωσε πρῶτος ὁ «κύριος Πρόεδρος», ὁ ὁποῖος ἐπρόσθεσε:

—Κ' ἔπειτα ;.. Δὲν θέλπω, πῶς θὰ τὰ καταφέρετε ὁλομόναχος;

—Αὐτὸ εἶνε δική του δουλειά!.. εἶπε ὁ διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς». "Οταν ὁ Ρουλταμπίλ λέει ἕνα πρᾶγμα, τὸ κάνει....

—'Εν πρώτοις δὲν εἶπα ὅτι θὰ τὰ κάνω ὅλα μόνος μου, εἶπε ὁ Ρουλταμπίλ.

—Σᾶς προειδοποιῶ, ἐπρόσθεσε ὁ «Γυαλάκιας» χαμογελῶντας, ὅτι δὲν ἔχω ἀρκετοὺς ἄνδρες διαθέσιμους, κι' ὅτι ἂν μοῦ ζητήσετε μιὰ ὁλόκληρη στρατιὰ γιὰ νὰ κυρεύσετε τὸ "Εσσεν, θὰ σᾶς ἀρνηθῶ...

—'Ο Ρουλταμπὶλ δὲν χρειάζεται στρατιές, τοῦ ἀπάντησε ὁ διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς». Μὲ δυὸ συντρόφους του κάποτε ἀντιστάθηκε ἐπὶ ὀχτὼ ἡμέρες σ' ἕνα παλιὸ πύργο τῆς «Τσιτάντζας—Ἰτάγκ» ἐναντίον τριῶν χιλιάδων κομιταντζήδων ποὺ εἶχαν καὶ κανόνι μαζύ τους!...

—Κύριοι, εἶπε ὁ Ρουλταμπίλ, ἂν οἱ δυὸ αὐτοὶ σύντροφοί μου, γιὰ τοὺς ὁποίους μίλησε ὁ διευθυντής μου, δέχονται νὰ μὲ συνοδεύσουν καὶ νὰ μὲ βοηθήσουν, σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι ἐνενήντα ἐννέα τοῖς ἑκατό, ἡ ἀποστολή μου θὰ πετύχη...

—Ἄλλοτε, Ρουλταμπίλ, μουρμούριασε ὁ διευθυντὴς τῆς «'Εποχῆς», θὰ φεύγατε ὁλομόναχος, παιδί μου... Θὰ λέγατε μάλιστα ἀπλούστατα: «Φεύγω! Καὶ θὰ πετύχω!...»

—Ναί, ἀπάντησε ὁ Ρουλταμπίλ, μὰ ἄλλοτε δὲν εἶχα νὰ κάνω μὲ Γερμανούς!...

'Εκείνη τὴ στιγμή, μιὰ πόρτα ἀνοιξε ἀπότομα καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς 'Ασφαλείας παρουσιάστηκε μὲ πρόσωπο ἀναστατωμένο... Φαινόταν κυριευμένος ἀπὸ μι' ἀπερίγραπτη ταραχή...

—Κύριοι!... Κύριοι!... φώναξε μὲ ἀγωνία. Συνέβη ἕνα ἔγκλημα... "Ενα ἀπίστευτο ἔγκλημα!... Καθὼς ὁ Νουρὸ ἐβγῆκε ἀπὸ δῶ καὶ προχώρησε πρὸς τὴ γωνία τῆς ὁδοῦ ντὲ Σωσσάν, δυὸ ἄγνωστοι τὸν πλησίασαν καὶ τοῦ ἐπετέθησαν... 'Ο Νουρὸ φώναξε ζητῶντας βοήθεια, μὰ οἱ ἀσυνοῦκοι ἔφτασαν πολὺ ἀργά... Τὸν βρῆκαν κυλισμένο στὸ λιθόστρωτο νὰ πλέη στὸ αἷμα του... Οἱ ἄγνωστοι τοῦ εἶχαν κόψει μ' ἕνα μαχαῖρι τὴν καρωτίδα...

"Ενα ἐπαφώνημα φρίκης ξέφυγε ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων.

—Καὶ πέθανε; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ «Πρόεδρος».

—Ναί, πέθανε μέσα στὴν ἀγκαλιά μας χωρὶς νὰ κατορθώση νὰ προφέρη οὔτε λέξι...

—Καὶ οἱ ἄγνωστοι; ρώτησε μὲ τὴ γαλήνια του φωνὴ ὁ Ρουλταμπίλ.

—Τὸ ἔσκασαν! ἀπάντησε ὁ ἀρχηγὸς τῆς 'Ασφαλείας! Τοῦ κάκου οἱ ἄνθρωποί μου ἔκραξαν σ' ὅλους τοὺς γειτονικοὺς δρόμους... καὶ ὅλη τὴ συνοικία... Καὶ εἶμαι βέβαιος, «κύριε Πρόεδρε», πὼς δὲν θὰ τοὺς ξαναβροῦμε, γιατὶ ὅλ' αὐτὰ ἦσαν προετοιμασμένα...

('Ακολουθεῖ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GUSTAVE CLAUDIN

Ο ΠΑΛΗΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

ΕΙΜΑΣΤΕ στὰ 1854. 'Ο Κριμαϊκὸς πόλεμος βρισκόταν στὴν ἀκμή του. Ὅσοι Γάλλοι στρατιῶτες πληγωνόντουσαν στὴ φοβερὴ πολιορκία τῆς Σεβαστοπόλεως, μεταφερόντουσαν στὸ κεντρικὸ νοσοκομεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως γιὰ καλύτερη ἀνάταυση κι' ἐπιστημονικὴ τερη περίθαλψη τῶν πληγῶν τους...

Σ' ἕναν θάλαμο αὐτοῦ τοῦ νοσοκομείου ἔτυχε νὰ βρίσκωντσι μὲ τὰ κρεββάτια τους πλάι-πλάι δυὸ τραυματίαι: Ἕνας ἐπιλοχίας με κομμένα ἀπὸ ὀβίδα δυὸ δάχτυλα τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ του, κι' ἕνας ἁπλὸς πυροβολητὴς μὲ σπασμένο φριχτὰ τὸ δεξί του μπράτσο καὶ μὲ κομμένο ὁλότελα— ἀπ' τὰ γόνατα καὶ κάτω—τὸ ἀριστερό του πόδι...

'Ηρωϊκὰ κι' ἀγαθὰ παλληκάρια κι' οἱ δυὸ τους, ἀγαπήθηκαν ἀμέσως μόλις γνωρίστηκαν. Φώναζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον φιλικὰ μὲ τὰ μικρὰ τους ὀνόματα, δίχως νὰ ἀλληλορωτηθοῦν γιὰ τὰ ἐπίθετά τους, μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἀγαπημένη τους Γαλλία, γιὰ τοὺς γέρους καὶ σκεβρωμένους ἀπ' τὴν ἀνησυχία γονεῖς τους, γιὰ τὰ ὤμορφα χωριουδάκια τους, καὶ γιὰ τὰ γλυκὰ ματάκια κάποιας φιλεναδίτσας τους, ποὺ περίμενε κι' ἐκείνη μὲ ἄλλη τόση ἀγωνία νέα τους...

Ποῦ καὶ ποῦ μονάχα ἄλλαζαν καμμιὰ λέξι γιὰ τὶς δδυνηρὲς πληγές τον, καὶ γιὰ τὴν κόλασι τῶν κινδύνων καὶ κακοιχιῶν τοῦ σκληροῦ πολέμου, ποὺ πέρασαν ὥς τότε...

'Η πληγὴ τοῦ ἐπιλοχία στὰ δάχτυλα ἐπυλωνόταν γοργά. Μὰ ἡ φριχτὲς πληγὲς τοῦ ἄμοιρου πυροβολητὴ ἀργοῦσαν πολὺ νὰ κλείσουν. Κι' ἔτσι ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ των...

Ἕνα πρωὶ εἰδοποιήθηκε ἀπ' τὸν νοσοκόμο ὁ ἐπιλοχίας, πὼς τοῦ χορηγήθηκε δίμηνη ἀναρρωτικὴ ἄδεια γιὰ τὴν πατρίδα του, καὶ πὼς σὲ μισὴ ὥρα ἔπρεπε νὰ ἑτοιμασθῆ, γιὰ νὰ φύγη μὲ τὸ πλωτὸ νοσοκομεῖο γιὰ τὴ Μασσσλία...

'Ακούγοντας τὴν εἴδησι ὁ πυροβολητής, ἔλαμψε ἀπ' τὴ χαρά του γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἀγαπημένου του συντρόφου. Μὰ συγχρόνως ἀνέβηκαν στὰ μάτια του δάκρυα πικρὰ ἀπελπισίας γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ψιθύρισε θλιβερά:

— Εἶσαι εὐτυχισμένος, σύντροφε... Θεραπεύτηκες πειά... Γυρίζεις στὸ χωριό σου... Θὰ δῆς τοὺς δικούς σου καὶ γρήγορα θὰ ξεχάσης κοντά τους τὰ περασμένα βάσανά σου... 'Ενῶ ἐγὼ μένω... Ἔχω τὸ προαίσθημα πὼς θ' ἀφήσω δωπέρα τὸ τομάρι μου, κι' ἄς μοῦ κρύβουν οἱ γιατροὶ τὴν ἀλήθεια... Καλύτερα ὅμως... Τί νὰ τὴν κάνω τὴ ζωὴ μὲ ἑνάμιση χέρι κ' ἑνάμιση πόδι;... Θὰ εἶμαι ἕνας ἄχρηστος ἄνθρωπος, βάρος στὸν ἑαυτό μου, στὴν κοινωνία καὶ στὸ κράτος!..

Δὲν εὕρισκε λόγια ὁ δακρυσμένος ἐπιλοχίας, γιὰ νὰ παρηγορήση τὴ θλίψι τοῦ συντρόφου του. Κι' ἐκεῖνος ξαναψιθύρισε:

— Φεύγεις, ἀγαπημένε σύντροφέ μου... Ἤσουν πολὺ καλὸς γιὰ μένα... Πρόθυμος σὲ ὅ,τι χρειαζόμουν, ἀνατπλήρωνες καλόκαρδα τὸ κομμένο μπράτσο μου κα τὸ σπαραγμένο πόδι μου... Καὶ δὲν θὰ εἶσαι δωπέρα ὅταν θὰ πεθαίνω, γιὰ νὰ μοῦ κλείσης τὰ μάτια, νὰ μοῦ σταυρώσης τὰ χέρια—ἂν τὸ κατάφερονες ὅμως αὐτό!—καὶ νὰ πῆς μιὰ μακρούλα προσευχὴ ἐπάνω στὸ ἄψυχο κορμί μου!..

Φιλήθηκαν δακρύβρεχτοι καὶ κομπιασμένοι ἀπ' τὰ ἀναφιλλητά. Καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἀποχωριζόταν πειὰ ὁ εὐτυχὴς ἐπιλοχίας τὸν δύστυχο σύντροφό του, ἐκεῖνος τοῦβαλε κρυφὰ στὸ χέρι μιὰ πάνινη σακουλίτσα, λέγοντάς του σιγά:

— Νά, πάρτα γιὰ τὸ ταξεῖδι σου... Εἶνε δεκαπέντε φράγκα ὅλα-ὅλα... Ἄλλα δὲν ἔχω, μὰ κ' αὐτὰ δὲν μοῦ χρειάζονται καθόλου στὴν κατάστασι ποὺ εἶμαι... Ὤ, σ' ἐξορκίζω στὴν ἀγάπη μας, μὴ μοῦ ἀρνήσαι αὐτὴ τὴν ἀνακούφισι.. Δέξου τα σὰν ἀπὸ ἀδελφό... Θὰ δροσιστῆς ἀρκετὲς φορὲς στὸ δρόμο μὲ αὐτά, ὅσο κρατήσει τὸ ταξεῖδι σου!..

'Αποχωρετήθηκαν καὶ χιλιοφιλήθηκαν γιὰ στερνὴ φορά, καὶ χώρισαν κατόπιν. Μὰ κανένας δὲν ἦταν βέβαιος, ἂν ἐκεῖνος ποὺ εἶχε μείνει ἦταν περισσότερο θλιμμένος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ εἶχε φύγει...

* * *

Πέρασαν χρόνια. 'Ο ἐπιλοχίας γιατρεύτηκε ἐντελῶς στὸ μεταξὺ αὐτό, ξαναγύρισε στὸ σύνταγμά του, ἔλαβε μέρος στὴν ἐκστρατεία τῆς 'Ιταλίας, προβιβάστηκε ἀνθυπολοχαγὸς στὴ Μαγέντα, ὑπολοχαγὸς στὸ Παλέστρο, καὶ στὴ μάχη τοῦ Σολφερίνο, σκεπασμένος μὲ δόξα καὶ παράσημα πειά, κέρδισε τὶς ἐπωμίδες τοῦ λοχαγοῦ..

Κι' ὅμως, οὔτε ἡ τιμὲς αὐτὲς οὔτε ἡ δόξα ἡ μεθυστικὴ τὸν ἔκαναν νὰ ξεχάση τὸν ταπεινὸ ἐκεῖνο σύντροφο τοῦ νοσοκομείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς χαρές του καὶ σ' ὅλους τοὺς θριάμβους του, ἦταν πάντα ἀναπολημένη μιὰ θλίψι φαρμακερή!..

Ναί, διαρκῶς καταριόταν τὸν ἑαυτό του, γιὰ τὴν ἀμέλεια ποὺ εἶχε δείξει τότε, νὰ μάθη τὸ ὄνομα κι' ἐπακρῆ στοιχεῖα ταυτότητος τοῦ ἄμοιρου ἐκείνου συντρόφου του, γιὰ νὰ φροντίση ἐντωμεταξὺ νὰ ξανάβρη καὶ νὰ ἐξοφλήση ἀπέναντί του ἕνα μικρὸ μέρος ἀπ' τὴ μεγάλη ὑποχρέωσί του...

Ἤξερε μόνο πὼς τὸν ἔλεγαν Ρενέ. Μὰ βρίσκεται εὔκολα στὴ Γαλλία ἕνας πυροβολητὴς μὲ τὸ ὄνομα Ρενέ;.. Γι' αὐτό, ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσο κ' ἡ κορυφή του θλῖψη καὶ τύψη τὸν ἔκαιγαν περισσότερο...

* * *

Πέρασαν κι' ἄλλα χρόνια. 'Ο ἄλλοτε νεαρὸς ἐπιλοχίας ἦταν τώρα ἀπόστρατος στρατηγός. Ἦταν ἄνθρωπος οἰκονόμος, αὐστηρῶν ἀρχῶν κ' εἶχε κατορθώσει νὰ σχηματίση μιὰ σεβαστὴ περιουσία.

'Ωστόσο, δὲν εἶχε ξεχάσει τὸν ἀλησμόνητο σύντροφό του. Καὶ νομίζοντας πὼς ξεπλήρωνε τὴν ἱερὴ ὀφειλή του στὸ ἐλάχιστο, ἀνακουφιζόταν ὅταν βοηθοῦσε μεγαλόδωρα ἀγνώστους ἀνατήρους πολέμου.

Μιὰ βραδειὰ Δεκεμβρίου παγερή, ἐνῶ ἡ χιονοθύελλα λυσσομανοῦσε κι' ὁ βορρᾶς σφύριζε ἀπαίσια, ὁ ἀπόστρατος στρατηγὸς γύριζε στὸ σπίτι του.

Τυλιγμένος στὸ γουνένιο ἐπανωφόρι του καὶ στὸ ζεστὸ κασκόλ του, σκεπτόταν τὸ χαμόγελο τῆς ἀγαπημένης του γυναίκας, τὴ ζωηρὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ του καὶ τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ του ποὺ τὸν περμέναν σὲ λίγο.

Ἔξαφνα, στὴ γωνιὰ ἑνὸς δρόμου καὶ κάτω ἀπ' τὸ θαμπὸ φανάρι, σκόνταψε ἐπάνω σ' ἕνα ἀνθρώπινο σαράβαλο καὶ τινάχτηκε πρὸς τὰ πίσω ἀνατριχιασμένος...

Ἔσκυψε καὶ πρόσεξε. Ἦταν ἕνας ἀσπροσιάλλης καὶ κουρελῆς ἀνάπηρος πολέμου, μὲ κομμένα βαθειὰ τὸ ἕνα πόδι του καὶ τὸ δεξί του χέρι, ὁ ὁποῖος τοῦ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη....

Ἔσκυψε πιὸ πολὺ λαχταρισμένος ὁλόψυχα, ὁ ἀπόστρατος στρατηγὸς κι' ἄπλωσε τὰ δυό του χέρια. Μὰ ὄχι γιὰ νὰ δώση τὴν ἐλεημοσύνη στὸν οἰκτρὸ ἐκεῖνον γεροντάκο, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν ἀναρπάση μὲ ἀνέκφραστη στοργή, καὶ νὰ τὸν σφίξη στὴν ἀγκαλιά του μὲ τὸν ξετρελλαμὸ μητέρας ποὺ ξαναβρίσκει τὸ χαμένο της παιδί..

Ἦταν ὁ πυροβολητὴς τοῦ νοσοκομείου!..

Σὲ λίγο, μὰ ἄμαξα τοὺς ἐπῆγε καὶ τοὺς δυὸ στὸ σπίτι τοῦ στρατηγοῦ. 'Αλλαγμένος, λουσμένος, ζεστὸς κι' ἀνακουφισμένος ὁ φτωχὸς ἀνάπηρος, νόμιζε πὼς ὀνειρεύταν. Τὸ διαλεχτὸ φαγητὸ καὶ τὸ ἄφθονο καλὸ κρασί, στήλωσαν εὐεργετικὰ τὸ χιλιοδαρμένο ἀπ' τὶς μπόρες τῆς ζωῆς γεροντικὸ κορμί του κι' ἔριχνε στὸν παλπὸ του σύντροφο ματιὲς βουρκωμένες ἀνέκφραστης εὐγνωμοσύνης...

Γεμᾶτος χαρά, εὐτυχισμένος πειὰ ὁ στρατηγός, γιὰ τὴν πραγματοποίησι τοῦ μόνου ὀνείρου τῆς ζωῆς του, ἔβγαλε 15 φράγκα, τὰβαλε στὸ χέρι τοῦ ἀνατήρου, κ' εἶπε μὲ πρόσχαρη φωνή:

— Οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους... Σοῦ χρωστάω τόσα χρόνια 15 φράγκα... Πάρε τὸ κεφάλαιό σου, γιὰ νὰ ἐξοφλήσουμε ἀπὸ αὐτό, τώρα... Ὅσο γιὰ τοὺς τόκους του ὅμως, ποὺ εἶνε τεράστιοι, θὰ προσταθήσω νὰ στοὺς ἐξοφλήσω σιγὰ-σιγά, κρατῶντας σε κοντά μου γιὰ πάντα!..

Ἦταν ὁ πυροβολητὴς τοῦ νοσοκομείου...

ΠΩΣ ΕΖΟΥΣΑΝ ΟΙ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ ΠΡΟ 2000 ΧΡΟΝΩΝ

Η ΑΠΑΙΣΙΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΠΟΜΠΗΪΑΣ

Ἡ ἀνεύρεσις δέκα σκελετῶν στὶς ὑπόγειες φυλακὲς τῆς Πομπηΐας. Πῶς ἦταν ἡ φυλακὲς κατὰ τὴ Ρωμαϊκὴ ἐποχή. Οἱ δεσμεφύλακες καὶ τὰ μαρτύρια τῶν καταδίκων. Πῶς ἐτιμωροῦντο οἱ ἀπαγωγεῖς τῶν κοριτσιῶν καὶ οἱ ἔκφυλοι ἐγκληματίαι. Τὰ Ρωμαϊκὰ πανδοχεῖα καὶ ἡ ληστοσυμμορίες τῆς ὑπαίθρου, κλπ.

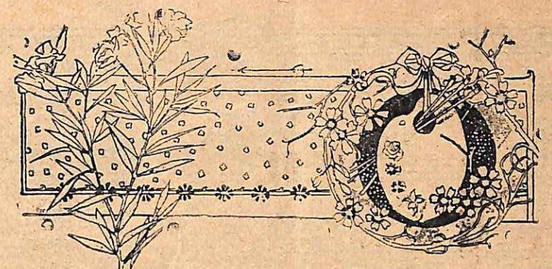

ΕΔΩ καὶ λίγη ὥρα βγῆκα ἀπὸ τὴ φυλακὴ — μᾶς λέει σε μιὰ τελευταία ἀνταπόκρισί του ἀπὸ τὴν Ἰταλία ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος Λ. Ζ. Σουΐννερτον — μὰ μὴ φοβᾶστε. Δὲν εἶμαι κανένας ἐγκληματίας, οὔτε κανένας ἀθῶος ποὺ ἐδραπέτευσε. Ἁπλούστατα ἔζησα γιὰ ἕνα μονάχα ἀπόγευμα τὴ ζωὴ τῶν καταδίκων πρὸ 2.000 χρόνων, τότε ποὺ ἦταν ὁ Νέρων αὐτοκράτωρ, ὁ Κικέρων μεγάλος δικηγόρος καὶ ποὺ οἱ συνένοχοι τοῦ Κατιλίνα καὶ τοῦ Ἰουγούρθα πλήρωναν μὲ μαρτυρικὲς μαστιγώσεις καὶ μὲ τὴν πεῖνα τὶς δολοφονικὲς τους ἀπόπειρες κατὰ τοῦ παντοδυνάμου Καίσαρος.

Πράγματι, τὴν περασμένη ἑβδομάδα οἱ ἀρχαιολόγοι, ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ κάνουν ἀνασκαφὲς στὴν Πομπηΐα βρῆκαν κάτω ἀπὸ τὸ πυκνὸ στρῶμα τῆς στάχτης καὶ τῆς λάβας ποὺ σκέπασε ὁλόκληρη τὴν πόλι ἐδῶ καὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια, μερικὲς ὑπόγειες αἴθουσες μὲ θόλους ἀπὸ πελώριες πέτρες καὶ χωρὶς ἄλλα παράθυρα παρὰ κάτι μικρὰ ἀνοίγματα στὸν τοῖχο φραγμένα μὲ γερὰ σίδερα, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴ φυλακὴ τῆς πόλεως ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἐποχή. Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὑπόγεια κελλιὰ κοίτονται ἀκόμη καταγῆς καμμιὰ δεκαριὰ σκελετοὶ καὶ βλέπει κανεὶς δίπλα τους τὶς βαρειὲς ἀλυσσίδες μὲ τὶς ὁποῖες ἦταν δεμένοι ἀπὸ τοὺς πέτρινους τοίχους τῆς φυλακῆς.

Ποιοὶ ἦταν ἄραγε αὐτοὶ οἱ δυστυχισμένοι ποὺ θάφτηκαν ζωντανοὶ κάτω ἀπὸ τὴ πύρινη λάβα, γιατὶ ὁ πανικὸς καὶ ἡ τρελλὴ φυγὴ τῶν δεσμοφυλάκων τοὺς ἔκαναν νὰ ξεχαστοῦν ἐκεῖ πέρα στὰ βάθη τοῦ κελλιοῦ τους;

Τί ἐγκλήματα εἴχαν κάνει αὐτοὶ οἱ δέκα τραγικοὶ κατάδικοι καὶ γιατὶ εἴχαν ριχτῆ ἀλυσσοδεμένοι μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἀπαίσια φυλακὴ ποὺ ξεπερνᾶει στὴ φρίκη ἀκόμη καὶ τὰ χειρότερα «μπουντρούμια» τῆς μεσαιωνικῆς Βενετίας;

Οἱ κατάδικοι αὐτοὶ θὰ ἦταν ἁπλούστατα, — ὅπως βλέπουμε ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς — εἴτε μερικοὶ δυστυχισμένοι σκλάβοι ποὺ ἐσήκωναν κεφάλι κατὰ τοῦ ἀφεντικοῦ τους καὶ περίμεναν τὴ δίκη τους, εἴτε «γκάγκστερ» ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ποὺ εἶχαν λεηλατήσει στὴν ὕπαιθρο τ' ἀμάξια κανενὸς πλούσιου ἐμπόρου, εἴτε ξένοι ποὺ εἶχαν συνωμοτήσει κατὰ τῆς Ρώμης καὶ περίμεναν τὴν ὥρα τοῦ μαρτυρίου τους..

Οἱ Ρωμαῖοι δὲν παραδεχόντουσαν διόλου τὴ φυλακὴ ὡς ἕνα μέσον τιμωρίας τῶν ἐγκληματιῶν. Γι' αὐτοὺς ἡ φυλακὴ ἦταν ἕνας τόπος προσωρινῆς κρατήσεως κι' ὄχι ἕνα σωφρονιστήριο, ὅπως εἶνε σήμερα. Ἐκεῖνα τὰ χρόνια, μόλις καταδικαζόταν κανένας ἐγκληματίας, ἡ ἀρχὲς τὸν ἔστελναν εἴτε σὲ κανένα μεταλλεῖο, εἴτε σὲ καμμιὰ ἀλυκή, εἴτε σὲ καμμιὰ γαλέρα, γιὰ νὰ ἐκτίση τὴν ποινή του σὲ καταναγκαστικὰ ἔργα ἢ τὸν ἐξόριζαν, τέλος, σὲ κανένα νησὶ ἢ σὲ καμμιὰ μακρυνὴ χώρα.

Ἡ σωφρονιστικὴ φυλακὴ — ὅπως εἶνε ὅλες ἡ φυλακὲς στὴν ἐποχή μας — ἦταν ἄγνωστη σχεδὸν ἐδῶ καὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια.

Ὁ Ρωμαῖος πολίτης ποὺ ἐκατηγορεῖτο γιὰ κάποιο ἔγκλημα, μποροῦσε πάντα νὰ ἐξαγοράση τὴν προσωρινή του ἐλευθερία, τὴν ἀποφυλάκισί του, εἴτε πληρώνοντας μιὰ ἐγγύησι, εἴτε βάζοντας ὡς ἐγγυητὴ ἕνα ἐχέγγυο πρόσωπο. Μονάχα οἱ σκλάβοι, οἱ ξένοι καὶ οἱ ἐγκληματίαι ποὺ εἴχαν συλληφθῆ ἐπ' αὐτοφώρῳ μποροῦσαν νὰ κρατηθοῦν στὴ φυλακὴ ὡς τὴν ἡμέρα τῆς δίκης τους.

Ἡ φυλακὲς ἄλλωστε ἦταν γενικῶς ἀπαίσιες, ρυπαρὲς καὶ κατακότεινες. Οἱ κρατούμενοι καὶ τῶν δύο φύλων ζοῦσαν ἐκεῖ μέσα ἀνακατεμμένοι καὶ σὲ μερικὲς περιπτώσεις κλεινόντουσαν μέσα σὲ δούλινα κλουβιὰ (στὰ λουτρούμια) ποὺ βρέθηκαν τώρα τελευταῖα στὴν Πομπηΐα καὶ ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ πιὸ τραγικὸ μαρτύριο τῶν φυλακισμένων.

Οἱ δεσμοφύλακες ἐπιστατολογοῦντο σγεδὸν ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τοὺς σκλάβους (γιατὶ οἱ Ρωμαῖοι θεωροῦσαν ὡς ἀτιμωτικὸ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα) κ' ἡ σκληρότης τους ἦταν καμμιὰ φορὰ τόσο μεγάλη, ὥστε ὁ Κωνσταντῖνος ὑπαγορεύθηκε νὰ θεσπίση ἕνα νόμο ποὺ τοὺς ἀπαγόρευε — μὲ ποινὴ θανάτου — νὰ σπίγγουν ὑπερβολικὰ τὶς ἀλυσσίδες τῶν κρατουμένων, νὰ τοὺς μαστιγώνουν καὶ νὰ τοὺς ἀρνοῦν νηστικούς.

Οἱ δεσμοφύλακες, οἱ στράτορες, ἔπρεπε ν' ἀποφασίζουν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι ἑνὸς κομενταρίενσες, ἑνὸς ἐπιτρόπου, ἂν οἱ φυλακισμένοι ἔπρεπε νὰ μποῦν στὰ σίδερα (ἰνρίγκουλις) ἢ νὰ περάσουν στὰ πόδια τους τὰ «ἐμπόδια» (τὶς κομπέντες) ἢ νὰ δεθοῦν μὲ χειροπέδες (τὶς μάνικες) ἢ τέλος, ν' ἀλυσσοδεθοῦν χειροπόδαρα ἀπάνω σ' ἕνα παλοῦκι (στὸ Κολουμπάρ).

Κάθε ἀπόπειρα ἀποδράσεως ἐτιμωρεῖτο μὲ μεγάλη αὐστηρότητα καὶ πολλὲς φορὲς μὲ θάνατο, ἂν ὁ δραπέτης εἶχε ἐπιτεθῆ ἐναντίον κανενὸς φύλακος.

Ἀπὸ μέρους του πάλι, κάθε δεσμοφύλακας ποὺ εἶχε ἀφήσει νὰ τοῦ φύγη ἕνας φυλακισμένος, ἐπαιρνε ἀμέσως τὴ θέσι τοῦ κατάδικου κ' ἐξέτιε τὴν ποινή του...

Γιὰ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, τὴν ἐξεγερσι, τὴν ἐξόρισι τοῦ αὐτοκράτορος, τὴν συνενόησι μὲ τὸν ἐχθρό, κλπ., ἡ ποινὴ ποὺ ἐπεβάλλετο ἦταν τὸ μαρτύριο πρῶτα κ' ὕστερα ὁ θάνατος. Οἱ συνένοχοι τοῦ Κατιλίνα, παραδείγματος χάριν, ἐστραγγαλίσθηκαν στὸ κάρτσερ μαμερτίνους (στὴ φυλακὴ τῆς Ρώμης), ὅπου εἶχαν ὁδηγηθῆ ἀμέσως μετὰ τὴ σύλληψή τους. Ὅσο γιὰ τὸν Ἰουγούρθα, ξέρουμε ὅτι τὸν ἄφησαν νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἀφοῦ πρῶτα τὸν βασάνισαν μὲ κάθε εἶδος μαρτύρια.

* * *

Τὰ πιὸ συνηθισμένα ὅμως ἐγκλήματα—συνελαχιστον στὴν Πομπηΐα, στὴ θρυλικὴ πόλι τῶν γυχτερινῶν διασκεδάσεων, τῶν ἐρωτικῶν ὀργίων καὶ τῆς μυθικῆς πολυτελείας — ἦταν τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἠθῶν καὶ κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ ἀπαγωγὲς τῶν κοριτσιῶν καὶ γενικῶς τῶν παιδιῶν ἦταν τόσο συχνές, μια ἐποχή, ὥστε οἱ τριοῦμβιρι—οἱ τρεῖς διευθυνταὶ τῆς ἀστυνομίας θὰ λέγαμε σήμερα — ἀναγκάστηκαν νὰ ἀσχολήθοῦν ἰδιαιτέρως μ' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ νὰ προστέψουν τὴν ἔγκρισι αὐστηρῶν ποινῶν. Οἱ ἀπαγωγεῖς λοιπὸν καὶ οἱ ἔκφυλοι ἐγκληματίαι ἐτιμωροῦντο μὲ ἰσόβια καταναγκαστικὰ ἔργα. Ὅσο δὲ γιὰ τὶς «μεσίτρες», ἡ Ρωμαῖες μέγαιρες ποὺ ἐξασκοῦσαν αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα, εἶχαν πάντα ἕνα τραγικὸ τέλος: τὶς ἔριχναν στὰ λιονάρια τοῦ ἱπποδρόμου!

Παρ' ὅλες, ὡστόσο, αὐτὲς τὶς αὐστηρὲς ποινὲς ἡ διαφθορὰ τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε, ὅπως παραπονιεται ὁ Μαρτύριος, ἀκόμα καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ παρακολουθοῦσαν τὰ πιὸ ἀπερίγραπτα ὄργια. Ὁ Πλίνιος μάλισα ἀναφέρει μὲ φρίκη, ὅτι τὰ κορίτσια τῆς Πομπηΐας, ἦταν πιὸ διεφθαρμένα κ' ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴ Μεσαλίνα.

Εἶνε ἀρκετὸ ἄλλωστε τὸ θέαμα ποὺ παρουσιάζουν οἱ τοιχογραφίες τῆς Πομπηΐας ποὺ ἀνεκαλύφθηκαν τὴν περασμένη ἑβδομάδα γιὰ νὰ καταλάβη κανεὶς ὡς ποῖο σημεῖο εἶχε φτάσει ἡ κραπάλη καὶ ὁ ἐκφυλισμὸς σ' αὐτὴν τὴν τόσο ὤμορφη καὶ τόσο τραγικὴ πόλι.

Ὅσο γιὰ τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας κι' αὐτὰ ἦταν πολὺ συχνὰ καὶ πολὺ πιὸ συνταρακτικὰ ἀπὸ τὶς ἀπαγωγὲς ποὺ ἀναφέραμε. Οἱ σημερινοὶ «γκάγκστερ» μὲ τὴν πτυοβόλαστη ὀργάνωσί τους, τὴν τολμα τους καὶ τὸν κυνισμό τους, δὲν ξεπερνοῦν διόλου τοὺς Ρωμαίους συναδέλφους τους, ποὺ τρομοκρατοῦσαν τότε τοὺς δημοσίους δρόμους τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὶς πόλεις της.

Ὅλοι οἱ δρόμοι γενικῶς εἶχαν γίνει ἐπικίνδυνοι μια ἐποχή, ὥστε οἱ Ρωμαῖοι δὲν ταξειδεύαν πειὰ παρὰ «κατὰ καραβάνια» συνοδευόμενοι ἀπὸ σκλάβους ἁρματωμένους ὡς τὰ δόντια! Τὰ κακουργήματα, δηλαδὴ τὰ πανδοχεῖα τῆς ὑπαίθρου εἶχαν καταντήσει πραγματικὰ ληστέρια αὐτῶν τῶν λατρόνες ὅπως λεγόντουσαν τότε οἱ «γκάγκστερ» καὶ πολλὲς φορὲς γινόντουσαν ἐκεῖ πέρα ἀληθινὲς ὁμηριακὲς καὶ πολύνεκρες μάχες μεταξὺ ληστῶν καὶ πλουσίων ἐμπόρων.

Ἡ Ρώμη — ποὺ εἶχε ἐξασφαλίσει στοὺς ὑπηκόους της μιὰ πάξ ρωμάνα, μιὰ ρωμαϊκὴ εἰρήνη, γιὰ 200 χρόνια κι' ἀκόμη πιὸ πολὺ μὲ τὴν κατάκτησι τῆς μισῆς Εὐρώπης, καὶ μιὰ εὐημερία, ἡ πολυτέλεια τῆς ὁποίας μᾶς ἀφίνει σήμερα κατάπληκτους, πολὺ λίγο νοιαζόταν γιὰ νὰ ἐξα-

φανίση αὐτὲς τὶς συμμορίες τῶν λῃστῶν που — ὅπως θὰ ἔκαναν καὶ σήμερα — εὕρισκαν τὴν εὐκαιρία νὰ πλουτίζουν μὲ τὶς λεηλασίες καὶ τὸ ἐγκλημα.

Τέλος ὅμως, ὅταν ἡ κατάστασις αὐτὴ ἔφτασε πειὰ στὸ ἀπροχώρητο, ἐθεσπίσθησαν αὐστηροὶ νόμοι γιὰ τοὺς λατρόνες: οἱ Ρωμαῖοι «γκάγκστερ» καταδικαζόνταν ἀμέσως, μὲ μιὰ πρόχειρη δίκη, σὲ θάνατο κι' ἔτρεφαν τὰ θηρία τοῦ τσίρκου. Ἄλλοι, λιγώτερο ἐπικίνδυνοι, περνοῦσαν τὴν ὑπόλοιπο ζωή τους στὶς γαλέρες καὶ στὰ κάτεργα τῶν νησιῶν. Μὰ ἡ λῃστεῖες, παρ' ὅλα αὐτά, ἐξακολουθοῦσαν νὰ τρομοκρατοῦν τὴν ὕπαιθρο καὶ τὶς πόλεις. Κ' ἡ ἀρχές, μὴ ξέροντας πειὰ τί νὰ κάνουν, ἔδωσαν στοὺς ξενοδόχους τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνοῦνται νὰ δεχθοῦν στὸ ξενοδοχεῖο τους τοὺς ἀγνώστους ταξειδιώτες...

Οἱ σκελετοὶ λοιπὸν, ποὺ βρέθηκαν ἐδῶ καὶ λίγες ἡμέρες στὴ φυλακὴ τῆς Πομπήας, θ' ἀνήκουν ὅχως ἄλλο σὲ λατρόνες ποὺ περίμεναν τὴν ἀποστολή τους στὰ κάτεργα ἢ τὸ μοιραῖο τέλος τους στὸ τσίρκο. Κι' ὅταν ὁ πύρινος ποταμὸς τῆς λάβας ξεχύθηκε ἀπὸ τὸ Βεζούβιο γιὰ νὰ σκεπάση τὴν πόλι, οἱ δεσμοφύλακες, πανικόβλητοι, παράτησαν τοὺς φυλακισμένους αὐτοὺς στὰ σίδερα κι' ὤρμησαν ἔξω γιὰ νὰ σωθοῦν.

Οἱ Ρωμαῖοι «γκάγκστερ» τότε, σὰν ὑπῆρε μέσα σὲ μιὰ σκοτεινὴ παγίδα, πνίγηκαν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τοὺς θειάφινους καπνοὺς καὶ σκεπάστηκαν ἀπὸ τὴ λάβα μέσα στὸν πέτρινο τάφο τους, ποὺ ἀνακαλύφθηκε τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ἀρχαιολόγους.

Α. Ζ. ΣΟΥΙΓΝΝΕΡΤΟΝ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας Χάρβαρδ, ὁ ὁποῖος πρὸ ἐτῶν ἐπεσκέφθη τὰς νήσους Χαβάϊ καὶ ἐξήτασε τὰ σβυσμένα ἠφαίστεια Μώνα, Λόα καὶ Κιλάνεα, ἀνεκοίνωσε ὅτι τὰ ἠφαίστεια αὐτά, στὴν ἐδαφικὴ τους διαμόρφωσι, μοιάζουν καταπληκτικῶς μὲ τὰ ὄρη τῆς σελήνης. Παίρνοντας ἀπ' αὐτὸ ἀφορμὴ, καθὼς κι' ἀπὸ ἄλλες παρατηρήσεις του, ὁ σοφὸς καθηγητὴς, δὲν ἐδίσταση νὰ διατυπώση μιὰ νέα θεωρία μὲ τὴν ὁποία θέλει ν' ἀποδείξη ὅτι ὁ βυθὸς τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ εἶνε τὸ ἐπουλωμένο τραῦμα τῆς γῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀποσπάσθη ἡ Σελήνη κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Δημιουργίας.

***

Σ' ἕνα μεγάλο λεκανοπέδιο τῶν Ἄνδεων τοῦ Περοῦ σὲ ὕψος 3.800 μέτρων πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, εὑρίσκεται ἡ λίμνη Τιτικάνα. Ἔχει μῆκος 200 χιλιόμετρα καὶ πλάτος 70. Εἶνε δὲ ἡ μόνη λίμνη, ἡ ὁποία βρίσκεται σὲ τέτοιο καταπληκτικὸ ὕψος, πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝ τὴν **Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Μενάνδρου 27, Ἀθῆναι. Τηλ. 1—60.**

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

—ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΤΖΟΑΝ ΚΡΑΟΥΦΟΡΝΤ

Για πρωτη φορα, απὸ τὸν καιρὸ ποὺ χωρισε απὸ τὸν ἄνδρα της, τὸν Ντουγκλας Φαίρμανκς υἱό, ἡ Τζόαν Κράουφορντ ἀπεφάσισε νὰ ἀνακοινώση σὲ δημοσιογράφο τὰ μελλοντικά της σχέδια. Ἀπὸ τὴ σχετικὴ συνεντευξί της ποὺ δημοσιεύτηκε σ' ἕνα κινηματογραφικὸ περιοδικὸ τῆς Νέας Ὑόρκης, πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Τζόαν δὲν σκοπεύει πρὸς τὸ παρὸν νὰ ξαναπαντρευτὴ καὶ ὅλα, ὅσα ἔγραψαν περὶ τοῦ βεβαίου γαμου της μὲ τὸν Ριχάρντο Κορτὲς εἶνε ἁπλῶς φανταστικοεπίμαρα.

—Ἡ δόξα τῆς ὀθόνης μοῦ φαίνεται ἀπίθανη καὶ φευγαλέα, σὰν τὶς εἰκόνες ἑνὸς φίλμ — εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, ἡ Κράουφορντ στὸν Ἀμερικανὸ ρεπορτερ. Καὶ γιὰ ν' ἀσήσω τ' ὄνομά μου συνδεδεμένο μ' ἕνα ἔργο σταθερὸ καὶ μόνιμο, θὰ φτιάξω ἢ ἕνα ὀρφανοτροφεῖο, ἢ ἕνα δημόσιο κῆπο ἢ κανένα ἄλλο φιλανθρωπικὸ ἵδρυμα. Δὲν ἀποκλείεται τὸ ἵδρυμα αὐτὸ νὰ εἶνε νοσοκομεῖο. Ἤδη, διέθεσα τέσσερα δωμάτια τῆς βίλλας μου στὸ Χόλλυγουντ. Στὰ δωμάτια αὐτά, οἱ φτωχοὶ ἐργάτες τῶν στούντιο μποροῦν νὰ βρίσκουν περίθαλψι καὶ φροντίδες ἀπὸ τὸν ἰδιαίτερο γιατρό μου.

Ἡ Τζόαν, συνεχίζοντας, εἶπε ὅτι τῆς εἶνε ἀδύνατο νὰ κοθτσῆ, ἔστω καὶ μιὰ μέρα μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Θὰ ἐξακολουθήση, λοιπόν, νὰ παίζη στὸν κινηματογράφο καὶ ἴσως, μάλιστα, νὰ δημιουργήση καὶ δική της ἑταιρία, ὄχι ἀπὸ ἐξαιρετικὴ ἀγάπη πρὸς τὴ τέχνη, ἀλλὰ γιὰ ν' ἀποκτήση μιὰ οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία ποὺ θὰ τῆς ἐπιτρέψη νὰ πραγματοποιήση ὡισμένα σχέδιά της.

—Ἂν, γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο, — εἶπε τέλος ἡ Τζόαν Κράουφορντ — ἀναγκασθῶ ν' ἀποσυρθῶ ἀπὸ τὸν κινηματογράφο, θὰ ἀφοσιωθῶ στὴ λογοτεχνία ἢ στὶς τέχνες. Καὶ τὴ μέρα ποὺ θὰ καταλάβω ὅτι γέρασα καὶ ὅτι δὲν μοῦ μένουν πειὰ δυνάμεις γιὰ νὰ ἀναπτύξω δραστηριότητα — τὴ μέρα κείνη θὰ παρακαλέσω τὸ Θεὸ νὰ μὲ πάρη κοντά του...

***

—Η ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ.

Ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι ἡ παραμονὴ στὸ Χόλλυγουντ ἐξασκεῖ γενικὰ ὀλεθρία ἐπίδρασι στὸν χαρακτῆρα τῶν ξένων καλλιτεχνῶν ποὺ ἀναγκάζονται νὰ καθήσουν πολὺ καιρὸ στὴν ἀμερικανικὴ κινηματογραφούπολι.

Ἡ Ντολορὲς ντὲλ Ρίο, ἡ ὁποία ὅταν πρωτοπῆγε στὸ Χόλλυγουντ, ἦταν ἕνα εὔθυμο καὶ ξέγνοιαστο κορίτσι, ἔγινε τώρα ἀπηνίσιαστη, νευρικὴ καὶ καχύποπτη, ὕστερ' ἀπὸ τὶς μεγάλες δυσκολίες καὶ ἀντιδράσεις ποὺ συνήντησε ὡς ὅτου ἐπιθλήθῆ.

Ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ ἔχασε τὸ περίφημο ἀνοιχτόκαρδο χαμόγελό του καὶ τὸ ἀδιάπτωτο κέφι του.

Ἡ Ἄνν Χάρντιγκ, ποὺ γελοῦσε ἄλλοτε ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, εἶνε τώρα διαρκῶς συνωφρυωμένη καὶ μιὰ ἔκφρασι ἀπελπισίας εἶνε χυμένη στὸ πρόσωπό της. Ὅσο γιὰ τὸν Ρωμπὲο Μονγκόμερυ, τόσο ταπεινὸ καὶ καταδεχτικὸ ἄλλοτε, ἀπέκτησε πολὺ μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὕστερ' ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες ἐπιτυχίες του. καὶ συμπεριφέρεται πρὸς ὅλους τοὺς συναδέλφους του μὲ ἀφάνταστη ὑπεροψία...

Ἡ Ντολορὲς ντὲλ Ρίο

Ὡστόσο, ὅλοι οἱ κανόνες ἔχουν καὶ τὶς ἐξαιρέσεις τους. Ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ καλλιτέχναι ποὺ ὑπέστησαν εὐχάριστη μεταβολὴ στὸ Χόλλυγουντ. Ὁ Τζὼν Μπάρυμορ, λόγου χάριν, ἐνῶ ἦταν πρώτα ἀπότομος, νευρικὸς καὶ ὀξύθυμος, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἐγκατεστάθη μονίμως στὸ Χόλλυγουντ, μετεβλήθη σὲ ἀρνάκι. Σ' αὐτὸ ἴσως νὰ συνετέλεσε πολὺ καὶ ἡ γυναίκα του, ἡ Ντολορὲς Κοστέλλο, ἡ ὁποία φημίζεται γιὰ τὸν ἤπιο χαρακτῆρα της καὶ τοὺς γλυκοὺς τρόπους της. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νόρμα Σήρερ, ἡ Ἐλίσσα Λάντι καὶ ἡ Μάρλεν Ντήτριγ ἔγιναν εὔθυμες καὶ ζωηρὲς στὸ περιβάλλον τοῦ Χόλλυγουντ.

***

—Ο ΧΙΤΛΕΡ ΚΑΙ ΟΙ «ΑΣΤΕΡΕΣ».

Ὁ κ. Ἀδόλφος Χίτλερ, ὁ ὁποῖος εἶνε, ὡς γνωστόν, ὁ ἄνθρωπος τῶν μεγάλων ἀποφάσεων καὶ τῶν ἡρωϊκῶν χειρονομιῶν, ἔδωσε τελευταία καὶ μία νέα ἀπόδειξι τῆς... δραστηριότητός του. Ἔκρινε, λοιπόν, ὅτι ὁ θόρυβος καὶ ἡ διαφήμισις ποὺ γίνονται γύρω ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ κινηματογράφου μπορεῖ νὰ βλάψουν τὴ νεολαία, νὰ τὴν κάνουν νὰ ἀποκτᾶ ὑπέρμετρες καὶ ἀπραγματοποίητες φιλοδοξίες. Καὶ ὁ Χίτλερ, μὲ μιὰ διαταγή του πρὸς τὶς κινηματογραφικὲς ἑταιρίες τῆς Γερμανίας, ἀπαγορεύει τοῦ λοιποῦ νὰ προβάλλεται στὰ φίλμ τὸ ὄνομα τῶν ἠθοποιῶν ποὺ ἀπὸ τὸν εἴτλο τοῦ ἔργου καθὼς καὶ τὴν ὑπερβολικὰ ζωηρὴ διαφήμισι τῶν καλλιτεχνῶν!...

Εἶνε ὅμως ζήτημα ἂν τό... σοφὸ αὐτὸ μέτρον θὰ ἔχη ἀποτελέσματα εὐεργετικὰ γιὰ τὴ γερμανικὴ κινηματογραφικὴ βιομηχανία. Σ' ἕνα φίλμ, ἐκεῖνο ποὺ τραβᾶει περισσότερο τὸν κόσμο δὲν εἶνε τόσο ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου, ὅσο ἡ προσωπικότης τῶν πρωταγωνιστῶν.

***

— Ο ΝΤΟΥΓΚΛΑΣ ΦΑΙΡΜΑΝΚΣ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ὁ Ντούγκλας Φαίρμανκς πατὴρ ἀπεφάσισε νὰ ἐγκατασταθῆ μονίμως στὸ Λονδῖνο. Ἴδρυσε μάλιστα, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν σκηνοθέτη Ἀλέξανδρο Κόρντα, μιὰ νέα κινηματογραφικὴ ἑταιρία, ἀποχωρήσας ἀπὸ τοὺς «Ἡνωμένους Καλλιτέχναις». Καὶ ἀφοῦ μᾶς ἀπειλοῦσε, ὁλκληρα χρόνια, πὼς εἶχε καταλήξει στὴν ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητη ἀπόφασι ν' ἀποχωρήση ἀπὸ τὸν κινηματογράφο... λόγω γήρατος, ἀναγγέλλει τώρα ὅτι ἑνὸς νέου ἔργου, μὲ ὑπόθεσι τὴν ἐρωτικὴ ζωὴ καὶ τὶς περιπέτειες τοῦ Δὸν Ζουάν. Φαίνεται ὅτι, ὁ καλλιτέχνης, θέλοντας νὰ διαψεύση τὶς προηγούμενες δηλώσεις του, ἀποφάσισε νὰ παίξη ἕνα ρόλο ποὺ ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὸ μπρίο καὶ νεανικὴ εὐκινησία!

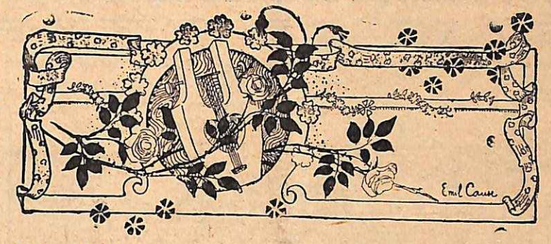

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ MARCEL L' AEUREUX

ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Μιλούσαμε ἐκεῖνο τὸ βράδυ, στὴ συναναστροφὴ τοῦ φίλου μου Ρ..., γιὰ τὸν πλατωνικὸ ἔρωτα, γιὰ τὴν ἰδανικὴ ἀγάπη, γιὰ τὴν ἀνιδιοτελῆ πατρικὴ στοργή, γιὰ τὰ αἰσθήματα τέλος τῆς καρδιᾶς ποὺ ἀνεβάζουν τὸν ἄνθρωπο σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα καὶ τὸν φέρνουν κοντὰ στὴν τελειότητα.

Ἀφοῦ ὑποστηρίχθηκαν ἡ πιὸ διαφορετικὲς ἀπόψεις, σχετικῶς μὲ τὰ ζητήματα αὐτά, ὁ φίλος μας Μαρσέλ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἀκόμα μιλήσει, κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

—Τί τὰ θέλετε, φίλοι μου, εἶνε ἀξεδιάλυτα τὶς περισσότερες φορὲς τὰ μυστήρια τῆς καρδιᾶς... Γιὰ νὰ ὑποστηρίξω τὴ γνώμη μου αὐτὴ θὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία ἑνὸς ἀλλόκοτου αἰσθήματος, ποὺ γεννήθηκε στὴν καρδιὰ κάποιου φίλου μου.

Κι' ἐπειδὴ ἐμεῖς τὸν ἀκούγαμε μὲ προσοχή, ὁ φίλος μας ἀναψε τὴν πίπα του καὶ συνέχισε:

—Πρὸ ἐτῶν ἤμουν κ' ἐγὼ μεταξὺ τῶν προσκαλεσμένων στοὺς γάμους τῆς κόρης τοῦ φίλου μου Ντεβιάν, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν στὸ μέγαρό του. Ὕστερα ἀπ' τὴν ἱερουργία, θέλησα νὰ φύγω μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους προσκαλεσμένους, ἀλλὰ ὁ φίλος μου μὲ κράτησε. Κι' ὅταν οἱ νεόνυμφοι σὲ λίγο ἀπεγώρησαν γιὰ νὰ πάνε στὸ ὑπίτι τοῦ γαμπροῦ, ὁ Ντεβιὰν κούφιξε τὸ γέρι καὶ μοῦ εἶπε:

—Φίλε μου, νομίζω πὼς ἔρυγε μαζὺ μὲ τὴν κόρη μου κι' ἡ ζωή μου.

Τὸν κύτταξα κι' ἀπ' τὴν ἔκφρασί του κατάλαβα τὸ μεγάλο κενὸ ποὺ ἄφινε μέσ' στὴν καρδιὰ τοῦ φίλου μου ὁ γάμος τῆς κόρης του καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶπα λέξι.

Ἔμεινε κι' αὐτὸς σιωπηλὸς λίγες στιγμὲς κ' ὕστερα μοῦ ξαψπε.

—Ὤ ἀέρα: θὰ μοῦ κάνη καλό. Ἔλα, ἂν θέλης, μαζύ μου, νὰ πᾶμε ὥς τὴ Λέσχη.

Ὅταν φύγαμε ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ φίλου μου εἶχε πειὰ βραδύασει καὶ καθὼς βαδίζαμε ἀργά, ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ μοῦ λέη:

—Ἀ! δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβης τί γάνω.. Δὲν ξέρεις πόσο μ' ἔνοιωθε ἡ κόρη μου καὶ πόσο τὴν ἔνοιωθα... Κι' ὅμως τὴν χάνω... τὴν ἔγασα γιὰ πάντα!...

»Καθὼς ξέρεις, ἡ Ἰωάννα δὲν εἶνε κόρη μου. Ἦτανε ἑφτὰ χρονῶν, ὅταν παντρεύτηκα τὴν μητέρα της, ἡ ὁποία εἶχε χηρέψει ἀπὸ τὸν πρῶτο της γάμο. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν ξέρεις, εἶνε ὅτι παντρεύθηκα τὴν μητέρα της μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μπορῶ νὰ εἶμαι πάντα διαρκῶς κοντὰ στὴν Ἰωάννα, ποὺ τὴν ἀγάπησα, σὰν ἕνας πατέρας, μόλις τὴν πρωτοειδα, ἕνα ἠλιοβασίλεμα τοῦ Αὐγούστου στὸ Ντιναρ. Ἡ χαριτωμένη μικρούλα στεκόταν στὴν ἀκροθαλασσιὰ καὶ τὸ σιγανὸ κῦμα τῆς χάιδευε τὰ γυμνὰ πόδια της. Τὰ μακρὰ γουσόξανθα μαλλιά της τῆς σκεπάζαν τοὺς ὤμους καὶ τὸ μεγάλο ψάθινο καπέλλο της φαινόταν σὰν ἕνα φωτεινὸ στεφανι ἀπάνω στὸ κεφάλι της, καθὼς ἤτανε ἀνασηκωμένο λίγο ἀπὸ μπροστά. Ὀσθὴ κι' ἀκίνητη καθὼς ἤτανε, ἔμοιαζε μ' ἀγγελοῦδι. Μὲ τὰ δυὸ γεσάκια της σκίαζε τὰ μάτια τ... ἀπ' τὶς γουσὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου καὶ κύτταζε μακρυά, στὸν ὁρίζοντα... Πλησίασα κοντά τῆς, πατώντας ἀνάλαφρα ἀπάνω στὴν ἄμμο. Μόλις μὲ ἀντελήφθη, γύρισε καὶ μὲ κύτταξε, ἔχοντας τὰ γείλη της μισανοιγμένα σ' ἕνα χαμόγελο. Μοῦ φάνηκε τότε πὼς τὰ ζαφειρένια μάτια της καθρεφτίζανε μέσα τους ὁλόκληρη τὴν ἠλιάσσα καὶ κάμια πὼς ὅλες ἡ ὀμορφιὲς κ' ὅλες ἡ χάρες τῆς φύσεως εἶχαν βρῆ τὴν τελειότερή τους ἔκφρασι σ' ἐκεῖνο τὸ κοριτσάκι ποὺ παρακολουθοῦσε ἀπ' τὴν ἀκρογιαλιὰ τὴν ποιητικὴ δύσι τοῦ ἥλιου.

Τὴν ξανάδα τὴν ἄλλη μέρα, στὴν πλάζ. Ἤρθε κοντά μου καὶ μὲ καλημέρισε σὰν νάμουνα ἕνας παλιὸς φίλος της. Φαίνεται πὼς ἡ συγκίνησι, ποὺ μοῦ γάρισε ἡ μικρούλα αὐτή, εἶχε βρῆ ἀπήχησι μέσα στὴν εὐαίσθητη καρδιά της. Τῆς μίλησα κι' ἐγὼ καὶ τότε αὐτὴ μοῦ συνέστησε τὴν μητέρα της, τὴν κυρία Νεράν, ποὺ ἤτανε γύρω τότε.

—Κατακτήσατε τὴν καρδιά τῆς μικρούλας, μοῦ εἶπε ἀμέσως ἡ κυρία Νεράν. Εἶνε ξετρελλαμένη μαζύ σας. Κι' ὅμως—πρόσθεσε χαμογελώντας, — εἶνε ἐξαιρετικὰ αὐστηρὴ στὶς ἀπαιτήσεις της!...

Ὅταν, ἡ σχέσεις μας μὲ τὴν κόρη καὶ τὴν μητέρα γενήκανε πενιότερες, τότε καταλάβα πόσο δίκηο εἶχε, ὅταν μοῦ ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ κ. Νεράν. Ἐξαχείρωσα ὅτι ἡ ἀγάπη, ποὺ εἶχε σὲ μένα ἡ μικρούλα, ἦταν ἀνώτερη καὶ μεγαλείτερη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ αἰσθανότανε γιὰ τὴν μητέρα της. Τὸ γεγονὸς αὐτό, ἂν καὶ ἱκανοποίησε ὑπερβολικὰ τὸν ἐγωϊσμό μου, μοῦ φάνηκε ὅλως διόλου παράξενο καὶ προσπαθῶντας νὰ τὸ ἐξηγήσω, δὲν ἀργησα νὰ καταλάβω ὅτι ἦταν ὑπεύθυνη γι' αὐτὸ ἡ κ. Νεράν, ἡ ὁποία, ἐνῶ ἐλάτρευε πραγματικὰ τὴν κόρη της, δὲν εἶχε τὴν δύναμι νὰ δείξη μιὰ διάκρη ἀφοσίωσι σ' αὐτήν. Ἦταν ἡ μέσες ποὺ ἡ κ. Νεράν, γυναῖκα φιλάρεσκη καὶ ρωμαντική, κλεινότανε ὁλόκληρη μέσα στὸν ἑαυτό της καὶ ἀδιαφοροῦσε τελείως γιὰ τὴν κόρη της, πρᾶγμα ποὺ ἀπογοήτευε καὶ κρύωνε τὴν τουφεστὴ καρδιὰ τῆς μικρούλας. Νὰ γιατὶ ἡ μικρούλα δὲν μποροῦσε νὰ μὴν ἀνταποκριθῆ στὴν ἀγάπη, τὴ στοργὴ καὶ τὴν ἀφοσίωσι ποὺ τῆς φανέρωσα με τὸν πιὸ λεπτὸ καὶ τουφεστὸ τρόπο. Κι' ἐγὼ ὅταν βεβαιώθηκα γι' αὐτό, τὴν ἀγάπησα ἀκόμα πιὸ πολύ. Ἕνα αἴσθημα ἁπλὸ καὶ δυνατό, βαθὺ καὶ γλυκό, εἶχε γεμίσει τὴν ψυχή μου γιὰ τὴν παιδούλα. Ἤμουν τότε τριαντάπεντε χρόνων καὶ δὲν εἶχα ἀγαπήσει κανέναν στὴ ζωή μου μὲ δύναμι καὶ θέρμη. Δὲν εἶχα γνωρίσει, βλέπεις, οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα, γιατὶ οἱ γονεῖς μου εἶχαν πεθάνει, ὅταν ἤμουνα ἀκόμα πολὺ μικρός, καὶ δὲν εἶχα ἀδέλφια. Ἤμουν τότε ἀπαιτιδόξος σὲ ἀσάνταστο βαθμό, κ' ὅμως τὰ λαμπερὰ μάτια τῆς μικρούλας καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελό της μὲ κάνανε νὰ βρῶ ἕνα σκοπὸ στὴ ζωή μου· νὰ ἀφοσιωθῶ σ' αὐτήν!

Ὅταν ἀναγκάστηκα νὰ ἀποχαιρετήσω τὴν κ. Νεραν καὶ τὴν κόρη της γιὰ νὰ γυρίσω στὸ Παρίσι, ἡ μικρούλα σφίχτηκε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιά μου.

—Ὦ, μοῦ φώναξε. Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ εἴχαστε ὁ μπαμπάς μου γιὰ νὰ μὴν χωριζόμαστε ποτέ!...

Τὰ αὐθόρμητα αὐτὰ λόγια της ἔκοιναν τὴν τύχη μου καὶ τὸ μέλλον μου. Ἔνοιωσα ὅτι ἡ Ἰωάννα δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ζήση χωρὶς ἐμένα, ὅπως κι' ἐγὼ χωρὶς αὐτήν.

Θὰ ξαναϊδωθοῦμε στὸ Παρίσι, παιδί μου, τῆς ἀπάντησα καὶ συγγρόνως προσήλωσα τὰ δακρυσμένα μάτια μου ἀπάνω στὴν μητέρα της.

Ἡ κ. Νεραν δὲν μοῦ μίλησε, ἀλλὰ μοῦ ἔσφιξε τὸ γέρι μου χαμογελῶντας παράξενα.

Τὸν ἴδιο χρόνο, τὸν Δεκέμβρη, γινήκανε οἱ γάμοι μας μὲ τὴν κ. Νεράν, ἡ ὁποία γνώριζε καλὰ ὅτι δὲν τὴν ἀγαποῦσα, ὅπως δὲν μ' ἀγαποῦσε κι' ἐκείνη, κι' ὅτι τὴν ἔπηρα μόνο ἀπ' τὴν ἀγάπη ποὺ ἔνοιωθα γιὰ τὴν κόρη της. Ἦταν φανερὸ ὅτι εἶχε δεχτῆ τὴν πρότασί μου γιὰ νὰ ἐξασφαλίση ἕνα εὐτυχισμένο μέλλον στὸ παιδί της, γιατὶ ἀπὸ τότε κιόλας εἶχε προαισθανθῆ τὸ τέλος της, ποὺ δὲν ἄργησε νὰθῆ, ἐπειδὴ ὑπέφερε ἀπὸ κάποια ἀνεγκλητικὴ στηθικὴ ἀρρώστεια.

Ἡ γυναίκα μου πέθανε τέσσερα χρόνια μετὰ τὸν γάμο μας κι' ὁμολογῶ, μὲ ταπείνωσι, ὅτι δὲν ἄφησε κανένα κενὸ στὴ ζωή μου. Ἀντίθετα μάλιστα — θὰ σοῦ τὸ πῶ κι' αὐτό, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κούψω — ὁ θάνατός της μ' ἔκανε νὰ νοιώσω μιὰ ἐγωϊστικὴ χαρά, μιὰ κρυφὴ παράξενη εὐτυχία. Ἔνοιωθα ὅτι στὸ ἑξῆς ἡ Ἰωάννα μου θὰ γινότανε περισσότερο δική μου, ἀποκλειστικὰ δική μου!... Πραγματικά, ἀπ' τὴ μέρα ποὺ ἔχασε τὴν μητέρα της ἡ Ἰωάννα, ἀργισε νὰ μ' ἀγαπᾶ ἀκόμα πιὸ πολύ, νὰ ἀνταποκρίνεται πληρέστερα στὸ δυνατό, τὸ παράξενο καὶ ἀπαιτητικὸ αἴσθημα ποὺ μοῦ εἶχε γεννήσει στὴν καρδιά μου. Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἰωάννα δὲν ἤτανε πειὰ ἐντελῶς μικρή, εἶχε κλείσει τὰ ἑνταεπτὰ χρόνια της. Εἶχε πειὰ συναίσθησι τῶν αἰσθημάτων της, τῶν σκέψεών της καὶ τῶν πράξεών της, εἶχε πειὰ ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη τὴν συνείδησι τοῦ ἐγώ της. Ἐμμα, βέβαιος γι' αὐτό, γιατὶ θυμᾶμαι ὅτι ἐξεδήλωνε μὲ κάποια προσοχὴ τὰ αἰσθήματα της γιὰ μένα ὅταν ἤταν ὑποστὰ ἡ μητέρα της. Νά, λοιπόν, γιατί, ὅπως σοῦ εἶπα, ὁ θάνατος τῆς γυναίκας μου μᾶς ἄφησε ἐντελῶς ἐλεύθερους, ἐμένα καὶ τὴν Ἰωάννα, νὰ ἀναπτύξουμε τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης μας.

Μέσα στὰ ὀγτὼ χρόνια ποὺ περάσανε κατόπιν, κατώρθωσα νὰ τῆς διαμορφώσω τὸ πνεῦμα της καὶ τὴν ψυχή της, ὅπως ἐνῶ ἐπιθυμοῦσα. Ναί, ἂν δὲν ἔτυχε νὰ εἶνε κόρη μου πραγματική, εἶνε ὅμως κόρη μου πραγματική καὶ πνευματική. Ἂν ἐπέθαινα ποτὲ ἀπὸ λίγον καιρό, θὰ ἔκλεινα τὰ μάτια μου χωρὶς κανένα παράπονο γιατὶ θὰ ἤμουν σίγουρος ὅτι θὰ ἄφινα πίσω μου ἕνα ἔργο τέλειο!... Ἐνῶ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η. Α Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ

(Ἄθρο τῆς βαρώνης ντὲ Κλεσσύ)

Τὰ φθινοπωρινὰ ταγιὲρ θὰ γίνωνται ἀπὸ λαινὰζ καὶ θὰ ἔχουν ζακέτες κοντές, ἐφαρμοστὲς στὴν τάγια καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, χωρὶς ζώνη. Ὁ γιακᾶς θὰ σχηματίζη ζαμπώ, κι' ὁ λαιμὸς θὰ γαρνίρεται μὲ μιὰ ἐσάρπα χρωματιστή, τῆς ὁποίας ἡ ἄκρες θὰ κρύβωνται κάτω ἀπὸ τὰ μαλακὰ ρεβέρ.

—Θὰ ἰδοῦμε ζακέτες ἀσορτὶ μὲ τὴν φούστα, καὶ ἀντιθέτου χρώματος, καθὼς καὶ ζακέτες ἀπὸ βελοῦδο ἢ γοῦνα. Στὴν τελευταία περίπτωσι ἡ γοῦνα θὰ εἶνε ἴσια, ἀπὸ καστόρ, ἀπὸ ἀρνὶ ξυρισμένο, ἀπὸ πουλάρι, ἢ ἀπὸ ἀστρακάν. Κάποτε ἡ ζακετοῦλα θὰ φτάνη μόνο μέχρι τῆς τάγιας, θὰ διπτυρώνεται ἐμπρός, καὶ θὰ δένη πίσω στὴν πλάτη.

—Ἡ κοντὲς ζακέτες ἀπὸ γοῦνα θὰ φορεθοῦν πρὸ παντὸς ἐπάνω ἀπὸ ὀωμαντό.

—Ὅταν ἡ ζακέτες θὰ φορεθοῦν μὲ φούστες, τότε θὰ φορεθοῦμε μαζὶ μ' αὐτές, καὶ μπλοῦζες ἀπὸ φουλάρι σκωτζέζικο, ἀπὸ τζέρσεϋ, ἢ ἀπὸ σατέν. Ἡ μπλοῦζες αὐτὲς θὰ φορεθοῦν ἴσια, ὥστε νὰ σκεπάζωνται ἀπὸ τὴν φούστα ἢ νὰ συμπαίζουν μιὰ κοντὴ μπάσκα, ἡ ὁποία θὰ μοιάζη πολὺ μὲ ζώνη.

—Θὰ ἰδοῦμε τόσο σὲ φορέματα, ὅσο καὶ σὲ ἐπανωφόρια, μεγάλη ἀντίθεσι χρωμάτων.

—Τὰ κορσάζα θὰ εἶνε ἁπλᾶ, μὲ τάγια λίγη χαμηλωμένη στὴν πλάτη. Τὸ ἄνοιγμα στὸν λαιμὸ θὰ εἶνε πολὺ μικρό, συνήθως ντραπέ, ἢ θὰ περιβάλλεται ἀπὸ γιακάδες πολὺ ἐργασμένους.

—Συχνά, οἱ ὦμοι τῶν κορσάζ θὰ σαρδαίνουν μὲ ἐπωμίδες ἢ μὲ πολὺ μεγάλα σεβέρ, τὰ ὁποῖα θὰ στέκωνται ὀρθά, ἢ θὰ διπλώνουν ἐπάνω στοὺς ὤμους.

—Πολλὰ κορσάζα θὰ γαρνίζωνται ἐμπρός, μὲ κλίπς μεταλλικά, μὲ σιόγκους ἀπὸ κορδέλλα, ἀκόμα κι' ἀπὸ γοῦνα.

—Ἡ τάγια θὰ σημειώνεται συχνὰ μὲ μιὰ ζώνη ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα, δεμένη ἐμπρὸς ἢ στὰ πλάγια. Πολλὲς φορὲς ὅμως δὲν θὰ ὑπάρχη καμμιὰ ζώνη.

—Πολλὲς φούστες θὰ εἶνε ἴσιες καὶ ἄλλες ἀπ' αὐτὲς θὰ ἔχουν ἐμπρὸς ποδιὰ ἀπὸ πλισσὲ καὶ ἄλλες θὰ εἶνε ἐλαφρῶς «ἀν-φρρ» κάτω.

—Γενικῶς, τὰ φορέματα θὰ ἔχουν λίνο φάρδος ἀκόμη καὶ τ' ἀπογευματινά. Ὅταν τὸ φόρεμα θὰ εἶνε κάπως πιὸ φαρδύ, τὸ φάρδος αὐτὸ θὰ ἐπιτυγχάνεται μὲ πρόσθετα γκοντέ.

—Θὰ ἰδοῦμε καὶ μερικὰ κορτίζα, μὲ κοντὲς μπάσκες πίσω, καὶ στενωμένα ἐμπρὸς ἢ ἐντελῶς ἴσια μπροστά, καὶ κλειστὰ στὸν λαιμό, μ' ἕνα γιακᾶ τσακιστό, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ περνάη μιὰ γραβάτα, δεμένη ἐμπρός.

—Ἐφέτος, θὰ ἰδοῦμε καὶ φορέματα ἀπὸ γονδὸ λαινὰζ μὲ δύο ὄψεις, τὴν μία κοτελὲ καὶ τὴν ἄλλη ἁπλή.

—Τὰ φορέματα θὰ γίνωνται ἀπὸ τὸ κοτελὲ μέρος τοῦ ὑφάσματος, καὶ ἡ γαρνιτοῦρες ἀπὸ τὸ ἁπλή, καὶ θὰ εἶνε σὲ σχέδιο μικρὸ κάπας, ποδιὰ-μυσεῆς, ἢ ἕνος μπουφὰν προσθέτου στὸ μανίκι, στὸν ἀγκῶνα.

—Μὲ τὶς ζακέτες τῶν ταγιὲρ μας θὰ φορέσουμε ἐσάρπες ντραπὲ ἀπὸ τζέρσεϋ μεταξωτό, σκωτζέζικο, ἢ ἀπὸ γοῦνα ἴσια ἢ ἀπὸ ἀστρακάν.

—Ἕνα ταγιὲρ ἀπὸ λαινὰζ φανταζί, θὰ ἔχη ζακέτα κοντὴ καὶ στενωμένη στὸ ἀριστερὸ πλάι, μὲ δύο κουμπιὰ γοντρά, τετράγωνα, μὲ γιακᾶ-γραβάτα ντραπέ, ἀπὸ τζέρσεϋ σκωτζέζικο, μεταξωτό, γρόμματος καφὲ καὶ κίτρινο. Ἡ φούστα θὰ εἶνε ἁπλή, ἴσια, καὶ θὰ σταυρώνη ἐμπρός, κάτω ἀπὸ μιὰ πτεκούτα.

—Τὸ φθινοπωρινό μας ταγιὲρ θὰ παίρνη ἀμέσως μιὰ ὄψι χειμωνιάτικη, ἂν ἀντικαταστήσουμε τὴν γραβάτα ἀπὸ τζέρσεϋ μὲ γοῦνα.

—Φορέματα ἀπὸ σατέν, ἀπὸ βελοῦδο, ἀπὸ πῶ ντ' ἄνζ, θὰ κλείνουν στὸ κορσάζ ἐμπρός, ἁπλῶς μὲ ὑπούλες κουστάλλινες, ἄσπρες, ὅπως καὶ τὰ πολὺ ἁπλὰ φορέματα ὑπὸ λαινάζ.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΝΙΚΙΑ

I) Ἰδιόρρυθμο γαρνίρισμα μανικιῶν ταγιὲρ ἢ ἐπανωφοριοῦ, μὲ δυὸ γοῦνες ἀλεποῦς. II) Ἐπανωφόρι γαρνιρισμένο στοὺς ὤμους καὶ στὰ μανίκια μὲ ἀστρακάν. III) Φόρεμα ἀπὸ βελοῦδο, μὲ μανίκια μεσαιωνικά. IV) Φόρεμα ἀπὸ λαινάζ ἢ κρέπ, μὲ ἰδιόρρυθμες ἐπωλέττες. V) Φόρεμα δαντελλένιο μὲ βολὰν στοὺς ὤμους. VI) Φόρεμα βελούδινο, μὲ μανίκια χωνοειδῆ, γαρνιρισμένο μὲ γκαλόν. VII) Ἐπανωφόρι γαρνιρισμένο μὲ καστὸρ στὸν γιακᾶ καὶ στοὺς ὤμους.

τώρα ποιός μπορεῖ νὰ μοῦ ἐγγυηθῆ ὅτι ὁ Ἄλλος, ὁ σύζυγός της δὲν θὰ μοῦ καταστρέψη τὸ θαυμάσιο αὐτὸ λουλούδι;!..

Καταλαβαίνεις τώρα, πιστεύω, γιατὶ ἡ λύπη μου εἶνε τόσο μεγάλη. Ὑποφέρω τρομερὰ ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ βεβαιώθηκα ὅτι δὲν ἀνέθεψα τὴν Ἰωάννα, παρὰ γιὰ νὰ μοῦ τὴν πάρη ἕνας ἄλλος. Ἄ, δὲν μπορεῖς νὰ νοιώσης ποιὰ φοβερὴ δοκιμασία εἶνε αὐτὴ γιὰ μένα. Καὶ μὴ μοῦ πῆς, πρὸ παντός, ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸ ἤξερα αὐτὸ ἀπὸ πρώτα. Ὄχι δὲν τὸ γνώριζα γιατὶ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ γνωρίζω. Δὲν μποροῦσα ποτὲ νὰ φανταστῶ, δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τὸ γνωρίση ὁ νοῦς μου καὶ νὰ τὸ ὑποφέρη ἡ καρδιά μου, ὅτι θὰ ἐρχότανε μιὰ μέρα ποὺ δὲν θὰ ἤμουνα πειὰ τὸ πᾶν γι' αὐτήν. Αὐτό, ποὺ ἴσως ἐσὺ δὲν μπορεῖς νὰ τὸ καταλάβης, τὸ γνώριζε πολὺ καλὰ ἐκείνη καὶ γι' αὐτὸ ὅταν ἀγάπησε τὸν Ἄλλον, δὲν θέλησε νὰ μοῦ τὸ πῆ, προσπάθησε νὰ μοῦ τὸ κρύψη. Μὰ ἦταν ποτὲ δυνατὸν νὰ ὑπάρξη μυστικὸ μεταξύ μας;... Διάβασα μέσα στὴν ψυχή της ὅπως σ' ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο τὸ μεγάλο αὐτὸ μάγκρυνδο κατὶ τῆς ἔδωσα τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὴν ἀγαποῦσε καὶ ποὺ τὸν ἀγάπησε κι' ἐκείνη. Ἄ, δὲν ξέρετε πόσο πονῶ, ὅταν σκέφτομαι ὅτι αὐτὸς ὁ Ἄλλος θὰ προσπαθήση νὰ τὴν κάνη διαφορετική, ἄλλη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἐγὼ τὴν ἔκανα!... Ναί, δὲν μπορεῖ παρὰ ὁ ἄλλος νὰ ἀρχίση νὰ μὲ ζηλεύη γοήγορα ἢ ἀργά, ἀδιάφορο, καὶ νὰ θελήση νὰ τὴν ὑπογρεώση νὰ μὴ μ' ἀγαπᾶ πειά!... Ὤ, βέβαια, ἔτσι εἶνε οἱ ἄνθρωποι... Θέλουν τὴν ἀνάπη ἀποκλειστική!...»

Ὁ Ντεβίαν δὲν προχώρησε περισσότερο. Εἶχαμε φθάσει ἄλλωστε μπροστὰ στὴ Λέσχη. Κι' ἀφοῦ ποσφίξε τὸ χέρι τρέμοντας, πάθηξε μόνος του, σκυφτός, καὶ μπῆκε μέσα. Καθὼς σταθήκα καὶ τὸν κύτταζα προσεχτικά, στὸ φῶς, ποὺ ἔκανε τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς παράφορα χεραισμένου ἀνθρώπου τοῦ ρίξαμε μιὰ ματιὰ στὶς πλάτες του στὴ Γκόλ. Κοὶ ὅπως ξέρετε, δὲν γελάσαμε. Πέθανε σ' ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἔλευσι τῆς Ἰωάννας ἀπ' τὴ Φλῶρ του.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)

Διευθυντής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, (κατοικία) Χαλάνδρι.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 200 || Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» Ἑξάμηνος » 100 || Ἀμερικῆς » 6
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κονγκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελίνια 30

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τῆς «Οἰκογενείας» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7.

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt.41) New York city, ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. Χριστόδουλος Σαράφης, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κονγκὸ ὁ κ. Γεώργ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo — Belge. ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ,,

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς διαφόρους ἰαματικὰς πηγάς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ΙΩΝΟΣ 5, παραπλεύρως θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἰαματικὰ τεχνητὰ Λουτρὰ τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων ΑΙΔΗΨΟΥ—ΜΕΘΑΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἰαματικῶν πηγῶν. Ἰατρικαὶ συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεία ἀνακαίνισις.

Ὧραι ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π. μ.—8 μ. μ.

Κάθε κομψὴ κυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῆ νὰ ράψη τὰ φορέματά της. Ἂς ἐπισκεφθῆ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ τῆς διπλωματούχου μοδίστας.

Δ^ΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Ἀρχὴ συνοικισμοῦ Βύρωνος. Ὁδὸς Ἀδαμαντίου Κοραῆ καὶ Ἀθηνῶν ἀριθ. 6 (Πρώτη στάσις)

Θὰ εὕρη ὅλα τὰ τελευταῖα μοντέλλα τῆς σαιζὸν μὲ χάρι. Παριζιάνικο γοῦστο καὶ τιμὰς λογικάς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

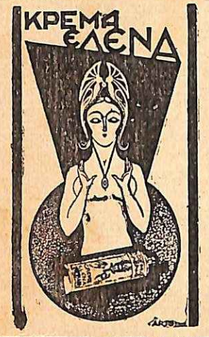

Ἀπαραίτητον καλλωπιστικὸν διὰ κάθε Κυρίαν. Διατηρεῖ τὴν δροσερότητα τοῦ προσώπου. Καθαρίζει τὸ δέρμα. Ἐξαλείφει τὰς ρυτίδας. Προφυλάσσει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὰς καιρικὰς μεταβολάς. Ἐκτὸς τῆς λιπαρᾶς κρέμας, ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖται τὸν χειμῶνα, δύνασθε νὰ ζητήσετε καὶ

ΚΡΕΜΑ ΕΛΕΝΑ

στεγνὴ γιὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας.

Πωλεῖται παντοῦ

ΤΑΠΗΤΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Α. ΑΡΣΛΑΝΟΓΛΟΥ & ΗΛ. ΚΑΜΣΙΖΟΓΛΟΥ

Πανδρόσου 22 Ἀθῆναι

6.000 μέτρα τετραγωνικὰ ἐκποιοῦνται

ΜΕ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΔΟΣΕΙΣ

ἀπὸ 6 μῆνας μέχρι 1 1)2 ἔτους ἐξοφλητέα. ΒΕΛΟΥΤΕ ΤΑΠΗΤΕΣ 600 Δραχμὰς τ. μ. ἄ. ἄνω. Εἰς τοὺς προκαταβάλλοντας τὴν ἀξίαν ἐξαιρετικαὶ τιμαί. ΕΧΟΜΕΝ ΤΗΝ ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΤΑΠΗΤΩΝ τῆς ἀγορᾶς. Σχέδια: ΜΠΟΥΧΑΡΑ, ΠΕΡΣΙΚΑ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ, ΜΕΤΑΓΙΟΝ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΘΑ ΣΑΣ ΠΕΙΣΗ

ΚΟΡΣΕΔΕΣ -- ΣΟΥΤΙΕΝ

Ἀφίχθησαν τὰ τελευταῖα μας μοδέλλα. Ἐπισκεφθῆτε μας διὰ νὰ πεισθῆτε.

Ἐφαρμογὴ τελεία—ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ.

ΚΑΙΤΗ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 17

ΤΜΗΜΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἀνωτέρα ἐν Βαλκανίοις ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ, διευθυνομένη παρὰ τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ καὶ ΜΑΝΤΗΣ ΤΣΟΠΑΝΕΛΛΗ. Ἀμφότεροι ἐν Παρισίοις ἐπὶ τριετίαν σπουδάσαντες εἰς τὴν ACADEMIE NATIONAL DE COUPE DE PARIS καὶ τὴν Σχολὴν NAPOLITAINE.

Τελεία ἐκμάθησις ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας γράψατε εἰς τὰ ἐργαστήριά των, ὁδὸς Βουλῆς καὶ Ἠπίτου ἀριθ. 1, ΑΘΗΝΑΙ.

Κ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ἰατρὸς δερματολόγος. Δέχεται ἐν τῇ ΝΕΑ ΚΛΙΝΙΚΗ του, Μάγε 23α 9-1 καὶ 5-8. ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΔΙ' ΕΝΑ ΕΚΑΣΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗΝ.

Τὸ Δικηγορικὸν Γραφεῖον κ. κ. Παναγιώτου Τσιμπιδάρου καὶ Π. Καλαμαριώτου, ὁδὸς Σταδίου (Μέγαρον Καραπάνου), ἀναλαμβάνει τὴν διαχείρισιν οἰασδήποτε φύσεως ὑποθέσεων — ἀστικῶν ποινικῶν, διοικητικῶν, φορολογικῶν — ἁρμοδιότητος οἱουδήποτε Δικαστηρίου καὶ πάσης ἀρχῆς. Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 23-666.

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΑΧΙΛ. ΙΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΛ. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΥΤΣΗ

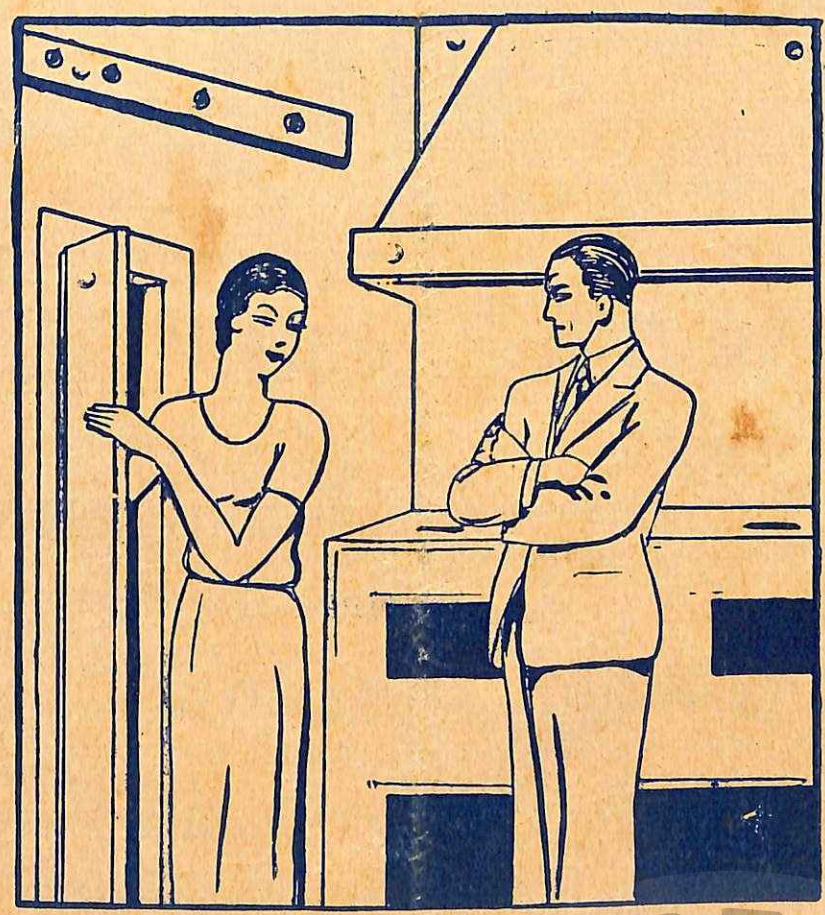

— Πῶς θα ἐφοδιασουμε τωρα τήν καινούργια μας κουζίνα, γυναίκα

— Ἀπρούσιαια: Θά πᾶς σιοῦ ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ (Πραξιτέλους 39) καί θά παρης ἀπό 'κεῖ ὅλα τά χρειώδη τῆς κουζίνας μας —

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ